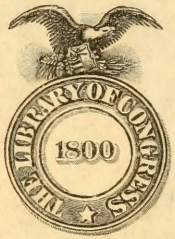

Class QL461

Book .E92

SMITHSONIAN DEPOSIT

ENTOMOLOGISKE MEDDELELSER

UDGIVNE AF

ENTOMOLOGISK FORENING

VED

FR. MEINERT.

FØRSTE BIND.

MED 1 TAVLE OG 1 TRÆSNITSFIGUR.

KJØBENHAVN.
H. HAGERUPS BOGHANDEL.
TRIERS BOGTRYKKERI (H. J. SCHOU.)
1887—88.

QL461
.E92

Indhold.

Side.

Meinert, Fr.: Catalogus Orthopterorum Danicorum. De danske Insekter af Græshoppernes Orden 1

Koch, V., Architekt: Attelabus curculionoides 22

Schlick, William, Cand.: Yngleforhold hos Spercheus emarginatus 26

— — — Et Sigteapparat 28

Duurloo, H. P., Cand.: Fra et Ophold paa Asserbo Overdrev, 19.—24. Juli 1886 29

Meinert, Fr.: Catalogus Coleopterorum Eleutheratorum Danicorum. Additamentum tertium. Fortegnelse over de i Danmark levende Coleoptera (Eleutherata). Tredie Tillæg 33

— — Vandløberne, Hydrometridæ, deres Færden og Leven 81

Reuter, Prof.: Nya tilläg till Professor Schiødtes »Fortegnelse over de i Danmark levende Tæger« 101

Meinert, Fr.: Carabus clathratus og Tachina pacta 114

— — En Spyflue, Lucilia nobilis, snyltende hos Mennesket 119

Reuter, Prof.: Nagra ord om Hydrometridernes öfvervintring . 123

Bergsøe, Vilh., Dr. phil. og Meinert, Fr.: St. Hans-Oldenborren, Rhizotrogus solstitialis, og dens snyltende Hvepselarve (Tiphia femorata?) 125

Side.

Meinert, Fr.: Slægten Metrocoris Mayr og dens »forma præmatura« Halobatodes B. White 140

— — Scydmænus-Larven (med Tavle I.) 144

— — Om vore faunistiske Fortegnelser 172

— — Catalogus Coleopterorum Danicorum. Fam. Mycetophagidæ. Dermestidæ. Byrrhidæ, Georyssidæ. Parnidæ, Heteroceridæ et Cisidæ. Fortegnelse over de i Danmark levende Mycetophager, Dermester, Byrrher, Georysser, Heterocerer og Ciser 185

— — Tillæg og Rettelser til de i foregaaende Hefter givne Fortegnelser over danske Insekter 193

Borries, Herm.: Bidrag til Danske Insekters Biologi. Hymenoptera I. 199

Jacobsen, Olaf. Kjøbm.: Lidt om St. Hans-Ormenes Levemaade 212

Meinert, Fr.: Catalogus Coleopterorum Danicorum. Fam. Staphylinidæ. Pars I. Fortegnelse over de i Danmark levende Rovbiller. Første Del 215

Borries, Herm.: Bidrag til Danske Insekters Biologi. Diptera I. 285

Catalogus Orthopterorum Danicorum.

De danske Insekter af Græshoppernes Orden.

Af

Fr. Meinert.

(Subordo Dermatoptera.)

I. Fam. Forficulina.

1. Gen. **Forficula**, Linn.

1. **Forf. minor** — Forficula minor Linné, Syst. nat. ed. XII. pag. 686; de Geer, Hist. d. ins. III. p. 553. t. 25. f. 26—27: Borck. Skand. rätv. Ins. Nat. p. 11; Fischer, Orthopt. Eur. p. 70. t. VI. f. 7. a—d; Meinert, Anat. Forf. p. 8. t. I. f. 9 og Nat. Tidsskr. 3. R. 2. B. p. 428. t. XIX. f. 9. Labia minor Dohrn, Stett. entom. Zeit. 1864. p. 426.

Almindelig og vistnok udbredt over hele Landet; den sees ofte at sværme i Antal over Gjødningssatsen omkring Mistbænke.

2. **Forf. auricularia** — Forficula auricularia Linné. Syst. nat. ed. XII. p. 686; Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 6. t. I. f. 1; Fischer, Orthopt. Eur. p. 74, t. VI. f. 11. 11 a—t; Meinert, Anat. Forf. p. 6. t. I. f. 1—5 og Nat. Tidsskr. 3. R. 2. B. p. 427. t. XIX. f. 1—5; Dohrn, Stett. entom. Zeit. 1865. p. 98. Forficula major de Geer, Hist. d. ins. III. p. 545. t. 25. f. 16—25. Var. Mas forcipe magis elongata — Forficula borealis Leach, Curtis Brit. Entom. t. 560.

Horer til vore alleralmindeligste Insekter, især senere hen paa Efteraaret; den findes udbredt overalt, navnlig i Haver, hvorfra den trænger ind i Husene, men den lever ogsaa i store Skarer paa Marker og paa Strandbredder; den kan om Efteraaret ofte nedbankes i tusindvis af Buske med sammenkrollede af Insektlarver angrebne Blade og af kurveblomstrede Planter, især Georginer; i Skove synes den at være mindst hyppig; den træffes kun meget sjeldent flyvende. Varieteten med stærkt forlænget Tang er mindre hyppig end den genuine Form med kort, stærkt krummet Tang, men forekommer sammen med den. Angaaende Orentvistenes Levemaade kan jeg iovrigt henvise til min ovenfor citerede Doctordisputats.

3. **Forf. albipennis** — Forficula albipennis Hagenbach, Symb. Faun. Ins. Helvet. p. 16. f. 7 (Hannen), 8 (Hunnen); Megerle v. Muehlfeld, Charpentier Hor. entom. p. 68; Fischer, Orthopt. Eur. p. 77, t. VI. f. 14. 14 a—b; Dohrn, Stett. entom. Zeit. 1865 p. 99; Meinert, Nat. Tidsskr. 3. R. 5. B. p. 276.

Arten er rimeligvis tildels overseet formedelst dens Liighed med den foregaaende Art; i Eftersommeren 1867 bankedes den i stor Mængde ned af Buske og hoiere Planter, særlig Tidsler, af Cons. E. Benzon og Forf., nær Nykjøbing paa Falster; paa den modsatte Side af Guldborgsund, ovre paa Lollands Siden, var den dog ikke til at opdage; samme Efteraar fandt Cand. Schlick et Par Stykker ved Frederiksdal i Omegnen af Kjøbenhavn.

4. **Forf. acanthopygia** — Forficula acanthopygia Gené, Sagg. Monogr. Forf. indig. p. 11; Fischer, Orthopt. Eur. p. 83. t. VI. f. 20. 20 a—d; Meinert, Anat. Forf. p. 9. t. I. f. 6—8 og Nat. Tidsskr. 3. R. 2. B. p. 429. t. XIX. f. 6—8. Chelidura acanthopygia Dohrn, Stett. entom. Zeit. 1867 p. 342.

Almindelig i Nordsjællands Skove, hvor man om Efteraaret jævnligt banker den ned af Buske og Træer, især Naaletræer; længere hen paa Aaret finder man den oftest under Lov eller los siddende Bark. Den er vistnok udbredt over en stor Del af Landet, men Optegnelser om dens Forekomst udenfor Nordsjælland har jeg kun fra Nykjobing p. F., hvor den er taget af Forf. Da den aldrig faaer Vinger eller Vingedækker, bliver den vel ogsaa som oftest overseet som særegen Art.

Labidura advena Meinert, Nat. Tidsskr. 3. R. 5. B. p. 279. t. XII. f. 5—8.

Den er truffet levende i Kjobenhavn, i Farvemoller, uden Tvivl bragt hertil med Farvetræ fra Jamaica (Cand. P. Tauber). Det er sikkert, at Arten ikke er egentligt dansk, og den har vel ogsaa endnu mindre Ret til at optages paa Fortegnelsen over danske Insekter end de forskjellige fremmede Biller, som jævnligt findes i vore Bagerier, Fabriker og Rismoller, men paa den anden Side kan det være nyttigt at fremdrage Arten lidt, da den som opstillet af mig i en anatomisk Afhandling: »Om dobbelte Sædgange hos Insekter«, l. c. p. 278—294, let kan oversees; endeligt har jeg da ogsaa stillet den udenfor Nummer.

(Subordo Orthoptera genuina.)

II. Fam. Blattina.

1. Gen. **Blatta**, Linn.

1. **Bl. lapponica** -- Blatta lapponica Linné, Syst. nat. ed. XII. p. 688; de Geer, Hist. d. ins. III. p. 533. t. 25. f. 8—15;

Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 27. t. I. f. 2; Fischer, Orthopt. Eur. p. 105. t. VII. f. 13. 13 a. 14 a—b. 15.

Meget almindelig i vore Skove, især i Nordsjælland; den holder sig fortrinsvis til Moser og andre Aabninger i Skoven og nedbankes ofte om Eftersommeren og Efteraaret i hundredvis af Træer og Buske, som staae langs Randene af saadanne Steder. I September er den truffet med Æggesække, Cand. Schlick.

2. **Bl. transfuga** — Blatta transfuga Brünniche, Pontopp. Dansk Atl. I. p. 679. t. XXIX. Blatta germanica Linné, Syst. nat. ed. XII. p. 688; Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 32. t. I. f. 3; Fischer, Orthopt. Eur. p. 112. t. VII. f. 21. 21 a — Linné opstillede sin Art Bl. germanica forst Aar 1767. l. c., paa Exemplarer, han havde faaet fra Brünniche (»Habitat in Dania. Brünniche«, hedder det om den), men allerede 1763 havde samme Brünniche opstillet den i Dansk Atlas under Navn af Bl. transfuga, og ydermere findes den afbildet paa Tav. XXIX, og Afbildningen er heldigvis en af de mindst daarlige af Insekt-Afbildningerne, saa den er kjendelig nok. Iøvrigt hedder det om den: »3 Transfuga. Saaledes kalder Monsr. Brünniche en af dette Slags, som endnu ikke er beskreven af Hr. Linnæo eller andre, men er fra China hidbragt imellem Klæder og Vahre, og er i nogle Huuse, hvor disse er indbragt, bleven gandske almindelig, især er bekjendt, at de i et Brændeviins-Huus opholde sig i saa stor Mængde ved Brænde-Kjedelen, at man ikke hidtil paa 2de Aar har kundet faae dem reent udryddede. De have foraarsaget Folkene saa megen større Sorg, som de have ødelagt dem deres For-Kyllinger (ɔ: Faarekyllinger); hvilket Insekt yndes af Almuen, undtagen naar de forst komme i Huuset, da man indbilder sig at de spaae om Liig. Monsr. Brünniche beskriver den chinesiske Möll saaledes: Blatta etc.«.

Denne vor mindste Art af indførte Kakkerlakker forekommer ikke sjeldent i Huse i Kjøbenhavn, undertiden i stor Mængde, saavel i den gamle Del af Byen,

f. Ex. paa Norregade, som udenfor Soerne, paa Norrebro. Den synes mere end de to følgende Arter at holde sig til sædvanlige Beboelsesleiligheder.

2. Gen. **Periplaneta**, Burm.

3. **Per. orientalis** — Blatta orientalis Linné, Syst. nat. ed. XII. p. 688. Periplaneta orientalis Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 22. t. I. f. 7 (Hannen); Fischer, Orthopt. Eur. p. 115. t. VII. f. 22—26. Blatta cunicularis de Geer, Hist. d. ins. III. p. 530. t. 25. f. 1—7. — Kramer har den vel ikke i hans Disputats, Insectologia danica, 1760, (det mest forbausende ved denne Fortegnelse over danske Insekter er egentligt det ringe Antal den opfører), men derimod Brünniche strax i det følgende Aar i hans Prodromus insectologiæ sjællandicæ. Brünniche, som forunderligt nok tvivler paa Kramers Berettigelse til at optage Blatta lapponica som dansk, »fordi den, forsaavidt han veed, ikke er seet nogetsteds paa Sjælland og ikke lever i Græsset«, omtaler derimod, at Folk have seet Hannen til »blatta orientalis« flyve omkring ved Eremitagen og Kastellet Frederikshavn (ved Kjobenhavn) »men vel at mærke«, foier han til, »paa den Tid, da Skibene vende tilbage fra Orienten« (China?); og derfor vil han heller ikke, indtil der foreligger sikkrere Data, optage den blandt de sjællandske Insekter, l. c. p. 11. Anm. Dog allerede 2 Aar efter har Pontoppidan i Dansk Atlas I. p. 679 blandt sine 3 Arter »Møll« saavel Blatta lapponica som Bl. orientalis, og om den sidste hedder det her: »Orientalis er, saa vidt man veed, ikke bleven almindelig, den føres i Skibene fra Vestindien og ved Udlosningen kommer i Land, hvoraf findes endeel siden hist og her levende.« Denne Kakkerlak er den eneste Art af K., som O. Fr. Müller har i sin Fauna Insectorum Friedrichsdalina, 1764, p. 24. »In molendino« (i en Mølle — skulde altsaa være Frederiksdals Mølle). I Zoologiæ danicæ prodromus, 1776, p. 99—100, har Müller saavel denne som de to foregaaende Arter.

Nu tildags er denne Kakkerlak vel den almindeligste Art i Kjobenhavn, i Bagerier, Bryggerier, Dampmoller, etc., og det er vel ogsaa denne Art, som for en fyrre-

tyve eller halvhundrede Aar siden fandtes i saa stor Mængde i Schoustrups Eddikkebryggeri paa Hoibroplads, at unge Kjobenhavnske Entomologer her med Lethed kunde faae Lov til at tage sig en »Kaskjetfuld« ved at stryge dette Hovedtoi op ad Væggen i Bryggeriet (efter skriftlig Meddelelse fra nuv. Brygger Schiötz i Odense). I Slutningen af Fyrrerne og i Begyndelsen af Halvtredserne var den i saa stor Mængde i den gamle Oekonomi-Bygning i Almindeligt Hospital i Amaliegade, at D'Hrr. Lægekandidater ikke kunde have deres Stovler og andre Ting i Fred for dem, men maatte anskaffe sig Blikkasser for at bevare deres Toi i; efter nuv. Prof. Dr. R. Berghs Opgivelse. Fra samme Sted haves der ogsaa i Zoologisk Museums Studiesamling et stort Glas fuld af denne Art. Fra Beværtningskjælderen »den forgyldte Hovl« ved Stranden blev den i de samme Aar ost op med Spande, Cand. Schlick. Andre Steder i Byen har den bragt Folk til i Utide at fraflytte deres Leiligheder og derved givet Anledning til Retstrætter. I Aarhus er den for nogle Aar siden fundet skarevis i et gammelt Hus, Oberst Baron Rosenkrantz, og skal være almindelig der i Bagerierne, ligesom den ogsaa er truffet krybende paa Væggen i et Conditori nær Domkirken, Kjobm. O. G. Jensen. I Horsens By blev den 1863 ikke fundet i de mange gamle Bager- og Brænderigaarde, hvor Kjobm. O. G. Jensen da sogte den, og vides heller ikke senere at være truffet der.

4. **Per. americana** — Blatta americana Linné, Syst. nat. ed. XII. p. 687; de Geer, Hist. d. ins. III. p. 535 t. 44. f, 1—3. Periplaneta americana Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 20. t. I. f. 6; Fischer, Orthopt. Eur. p. 116. — Denne Art omtales ikke af vore gamle Faunister, selv ikke af O. Fr. Müller i hans Prodromus; derimod er det vistnok denne Art, som Th. Bartholin omtaler i en lille Opsats, »Vermes in Saccharo«. Acta med. et philos. Hafn. 1673. I. p. 107, og som han af-

bilder paa den følgende Side, baade som Larve (Gryllus repens) og Imago (Gryllus alatus), fra oven og fra neden. Efter Bartholin bringes den altsaa med Sukker fra Brasilien til Kjøbenhavn, men holder sig ikke her Vinteren over: »Sed grylli nostri dum dulci hoc saccharo vescuntur, a frigore nostro, quod Novembri mense incubuit, sensim extingvuntur.« Det er herefter urigtigt af Linné, i Fauna suecica, at opføre den som Synonym til »Bl. orientalis.«

Holder sig navnlig til Sukkerrafinaderierne i Kjøbenhavn, hvortil den er bragt og fremdeles bringes med Sukkerfade fra Vestindien og andre Steder. I Fineerskjæreriet i Solvgade, som senere er brændt, fandtes den for en Del Aar siden i en tør Rendesten under nogle Brædder, Cand. Schlick. Om deres Forekomst i Aarhus meddeler Bar. Rosenkrantz, at den indføres af og til med Palmekjærner fra Ostindien og Afrika (det er et rent kosmopolitisk Dyr). Fra Skibene bringes det fuldt udviklede Dyr, dets Larver og Æggekapsler til Palmeoliefabrikken dersteds, men kort Tid efter synes de at være forsvundne derfra og — saavidt vides — blive Æggekapslerne heller ikke udviklede. Følgende Oplysninger om Kakkerlakkers Forekomst i Skibe skylder jeg Hr. Cand. Borries; de gjælde vistnok denne Art. I »det forenede Dampskibsselskabs« Skibe findes ingen Faarekyllinger, men Kakkerlaker: *de store, de smaa* og *den hvide*. Den sidstnævnte [det er vistnok Dyr i Hudskifte] er sjelden og forsvinder snart. De store er ikke velsete og gjør undertiden Skade, navnlig paa Læder, hvorfor de ødelægges. De smaa holder Skibet rent for Utøi og fredes derfor. I Seilskibe, hvor der er meget Utøi, indfører Folkene dem, naar de komme i Havn, fra andre Skibe. De er saa ømfindtlige for Kulden, at de dø, hvis man lader Døren blot staae aaben en Nat. De komme kun ombord med Sukker- og Ris-Gods. Efter Losningen af en saadan Last maae Kakkerlakerne bæres

bort i Kurve, 4 Mand til at feie, et Par til at skuffe dem op. Bliver det for besværligt, saa fyldes alle Skibskar med noget Melasse, og Kakkerlakerne fylde dem snart helt. De kastes overbord, men svomme godt, saa de i stille Veir svomme tilbage igjen og kravle op ad Skibets Sider. Naar Vingerne saa er blevet torre, kan de flyve lidt opad igjen med dem. Særlig holde de af at kravle op gjennem Rorgattet, hvor man ikke kan naae dem, men maa helde Vand ned efter dem.

—

III. Fam. Gryllodea.

1. Gen. **Gryllotalpa**, Latr.

1. **Gryll. vulgaris** — Gryllotalpa vulgaris Latreille, Gen. Crust. Ins. III. p. 95; Borck, Skand. rätv. Ins, Nat. p. 40, t. II. f. 1; Fischer, Orthopt. Eur. p. 15 t. IX. f. 1. 1 a—i. Gryllus (Acheta) gryllotalpa Linné, Syst. nat. ed. XII. p. 693; de Geer, Hist. d. ins. III. p. 517.

Jordkrebsen forekommer navnlig i Haver med los muldrig Jord, og kan her volde stor Skade. Saaledes har den i Nordsjælland fra Begyndelsen af Aarhundredet huseret i Haverne paa Osterbro, i Tuteins Have, Brygger Schiötz' Opgivelse, i Classens Have og i de fra denne udstykkede Smaahaver i Rosenvænget, Prof. Conradsen, eller længere Nord paa i Christiansholms, Eenrums og Fredensborg-Haver, Dr. Bergsoe, i hans populære Afhandling om disse Dyr; men ogsaa i det Frie træffes den ikke sjeldent i eller nær Skovene i torveagtig Jord, saaledes i Gribskov, Forf., og Teglstruphegn, Bergsoe l. c. Udenfor Nordsjælland kan jeg anføre Jægerspriis i Hornsherred, hvor den findes i Mængde i Græsplænerne, og hvor Gartneren faaer dem frem ved at tromle Græs-

set, Brygger Schiötz; Vemmetofte i Sydsjælland, hvor den havde bygget Rede i Brinkerne af en lille Bæk, og allerede havde aflagt Æg i denne, Slutningen af Juni, Forf. Paa Lolland er den fundet i Antal i Haver i Maribo, nemlig i Juli Maaned Unger og i September Voxne, Cand. Schlick; i Hellesvig Skov paa Guldborgland forekommer den navnlig i løs, torveagtig Jord med talrige Muldvarpeskud (det er sandsynligvis Jordkrebsen, som har hidlokket Muldvarpene), Arch. Koch. Efter skriftlig Meddelelse af Overlærer Strom fandtes den ialtfald for nogle Aar siden i Mængde i Haverne om Faaborg; et enkelt Stykke blev fundet i Skovene om Brahetrolleborg, Overl. Strom og Brygger Schiötz, hvorimod den ikke findes omkring Odense. I Aarhus-Egnen findes den flere Steder omkring Kalovig, navnlig i Balskovgaards Have og i den til Rosenholm hørende Rodskov, Bar. Rosenkrantz. Ved Silkeborg er et Par Stykker fundet under en Sten af Apoth. Lotze, Brygger Schiötz.

2. Gen. **Gryllus,** Linn.

2. **Gr. domesticus** — Gryllus (Acheta) domesticus Linné, Syst. nat. ed. XII. p. 694; de Geer, Hist. d. ins. III. p. 509. t. 24. f. 1—20; Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 46. t. I. f. 8—9; Fischer, Orthopt. Eur. p. 180. t. IX. f. 9. 9 a—e. Acheta domestica Fabricius, Ent. syst. II. p. 29. — Det er et interessant Træk at see, hvorledes Fabricius, der var en god dansk Mand, hvormeget han end var født i Tønder og døde som Professor i Kiel, ogsaa heri har viist sin Danskhed ved, naar han taler om Fjendskabet mellem Faarekyllinger og Kakkerlakker, da at være uvidende om eller at ignorere, hvad hans Landsmand Brünniche har anført herom i Pontoppidans Danske Atlas, jfr. det Foregaaende, men at citere desangaaende en fremmed Forfatter. »Blattis non cohabitare affirmat Poda« hedder det stadigt hos Fabricius i hans forskjellige Udgaver af Systemet, hvor dette Forhold omtales. Provst Schade opfører den i Faunaen paa Øen Mors,

Beskriv. ov. Øen Mors, p. 217: »3) G. domesticus, i Mors: Uentier (Ovntider eller Ondtider?). Sjelden.«

Faarekyllingen er vistnok ligesom vore fleste Kakkerlakker indført fra fremmede, sandsynligvis tropiske Egne, men har allerede længst taget fast Ophold her i Landet (alle vore gamle Faunister have den) navnlig i Bryggerier, Bagerier, men ogsaa i almindelige Vaaningshuse, og undertiden kommer den om Aftenen flyvende ind i Værelserne og kan da gjøre en ulidelig Spectakel. Her i Kjøbenhavn forekommer den mange Steder i Mængde paa de angivne Opholdssteder, og blandt andre Byer kan jeg anføre Odense, hvor den, som Overlærer Strøm skriver mig til, er almindelig udbredt; dernæst Svendborg, i Bagerierne, Doc. Rostrup. Brygger Schiötz skriver yderligere, at da han i 1859 anlagde Albani Bryggeri i Odense, indfandt den sig strax og holdt sig siden, skjøndt i ringe Mængde, i selve Bryggeriet, men ikke ved Kollen (paa Grund af den megen Træk, som det antages). Da der i 1874 indlagdes en Dampmaskine, tog den ogsaa Ophold der og lod sig høre hver Dag. Efter Meddelelse af Hr. Bar. Rosenkrantz er den meget almindelig i forskjellige Bagerier i Ringsted og i Viborg, ligesom den ogsaa i Sommeren 1886 oftere lod sig høre i hans Bopæl i Aarhus; i Horsens By er den almindelig og forekommer ofte i stor Mængde, Kjøbm. O. G. Jensen. Overlærer Strøm anfører et Exempel paa, at den kan opholde sig eller rettere leve og boe udenfor Huse, idet han skriver, at den for nogle Aar siden i usædvanlig Mængde befolkede en stor Gjødningsbunke paa en Mark c. 1000 Alen fra Byen (ɔ: Odense); et andet Exempel herpaa kan jeg anføre fra Kjøbenhavn, hvor den i sidste Efteraar (1886) stadigt holdt til i Stendæmningen ved St. Jørgensso, ved gl. Kongevei, og her lod sin Sang høre, Doc. Rostrup.

Gryllus campestris Linn., Mark-Faarekyllingen, opfores mærkeligt nok af Kramer som almindelig paa Markerne (»in campis frequens«, som det hedder i hans Insectol. dan. p. 23), men Brünniche, som ogsaa har den i Prodromus insectol. sjæll. p. 11, foier dog et Kors til Artsnavnet, for at betegne, at han ikke selv har taget den, og Pontoppidan og O. Fr. Müller forbigaaer den aldeles. Her maa vistnok finde en Feiltagelse Sted fra Kramers Side.

IV. Fam. Locustina.

1. Gen. **Odontura**, Ramb.

1. **Odont. punctatissima** — Locusta punctatissima Bosc, Act. soc. hist. nat. Paris 1792. I. p. 44. t. X. f. 5. A. B. Barbitistes punctatissima Serville, Hist. nat. Orthopt. p. 480; Schiödte, Nat. Tidsskr. 1. R. 4. B. p. 316; Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 66. t. III. f. 1 b. Odontura punctatissima Fischer, Orthopt. Eur. p. 232 t. XII. f. 15. 15 a—d. 15*. Barbitistes autumnalis Burmeister, Handb. Entom. II. p. 682.

Den angives af Schiödte, l. c., som sjelden og at forekomme navnlig i Haver paa lave Buske, samt at være fuldvoxen i Juli og August; som Findesteder opfores Springforbi i Nordsjælland og Ronne paa Bornholm. I de senere Aar ere fuldvoxne Hunner tagne i Kjobenhavns Omegn, i August af Forf. og i Midten af September af Cons. Lovendal; paa Lolland er den fundet ved Maribo i September, Cand. Schlick, og i Jylland ved Aarhus Han og Hun og Larver paa Jordbær- og Stikkelbærbuske, d. 28. Juli, Dr. Klein.

2. Gen. **Meconema**, Serv.

2. **Mec. varium** — Locusta varia Fabricius, Ent. syst. II. p. 42. Meconema varia Burmeister, Handb. Entom. II. p. 682; Fischer, Orthopt. Eur. p. 240. t. XII. f. 19. 19 a. 20. Locusta thalassina de Geer, Hist. d. ins. III. p. 433; Schiödte, Nat. Tidsskr. 1. R. 4. B. p. 317; Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 62.

Den hører til vore almindeligste, mest udbredte Locuster, og efter Schiödte allerede fuldvoxen i Juni Maaned.

3. Gen. **Xiphidium**, Serv.

3. **Xiph. dorsale** — Locusta dorsalis Latreille, Hist. nat. XII. p. 133. Xiphidium dorsale Burmeister, Handb. Entom. II. p. 708; Schiödte, Nat. Tidsskr. 1. R. 4. B. p. 317; Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 60; Fischer, Orthopt. Eur. p. 248. t. XIV. f. a—d.

Den er fundet af Schiödte, l. c., i eet Stykke ved Frederikshavn og i Mængde i Marehalmen mellem Ronne og Blykobberaaen, August 1842; senere er den taget paa Stranden udfor Charlottenlund og ved Strandmollen, ligeledes i August; endelig er den fanget paa Amager, i September, Cand. Schlick.

4. Gen. **Locusta**, (Fabr.) Serv.

4. **Loc. viridissima** — Gryllus (Tettigonia) viridissimus Linné, Syst. nat. ed. XII. p. 698. Locusta viridissima Fabricius, Ent. syst. II. p. 41. Burmeister, Handb. Entom. II. p. 713; Schiödte, Nat. Tidsskr. 1. R. 4. B. p. 317; Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 56. t. II. f. 2; Fischer, Orthopt. Eur. p. 251. t. XIV. f. 5. 5 a—f. Locusta viridis cantatrix de Geer, Hist. d. ins. III. p. 428.

Den er hyppig overalt her i Landet, i lavt Krat,

men findes dog kun sjeldent eller meget sjeldent samlet i storre Antal; den er fuldvoxen i Juli Maaned.

5. Gen. **Thamnotrizon**, Fisch.

5. **Thamn. cinereus** — Locusta cinerea Linné, Syst. nat. ed. XIII (Gmelin). IV. p. 2071; Zetterstedt, Orthopt. suec. p. 70. Thamnotrizon cinereus Fischer, Orthopt. Eur. p. 265. t. XIII. f. 16. 16 a—b (Hannen). 17. 17*. 17 a (Hunnen). Locusta griseo-aptera de Geer, Hist. d. ins. III. p. 436. Locusta aptera Charpentier, Hor. entom. p. 117. Decticus apterus Burmeister, Handb. Entom. II. p. 711; Schiödte, Nat. Tidsskr. 1. R. 4. B. p. 317; Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 78.

Den er almindelig i Havèr og Lunde; den er fuldvoxen (men uden Vinger) i Slutningen af Juli.

6. Gen. **Decticus**, Serv.

6. **Dect. griseus** — Locusta grisea Fabricius, Ent. syst. II. p. 41. Decticus griseus Burmeister, Handb. Entom. II. p. 710; Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 72; Fischer, Orthopt Eur. p. 269. t. XIII. f. 3. 3 a—d.

Den er fundet i Nordsjælland ved Tidsvilde i August 1843, Overl. Kjellerup, og i de senere Aar sammesteds i stort Antal, i Begyndelsen af September, Hr. Schmidt og Cand. Schlick.

7. **Dect. brevipennis** — Locusta brevipennis Charpentier, Hor. entom. p. 114. Decticus brevipennis Burmeister, Handb. Entom. II. p. 710; Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 77; Fischer, Orthopt. Eur. p. 274. t. XIII. f. 9. 9 a—b.

Ligesom den foregaaende og den følgende Art hører den til vore sjeldnere Locuster eller Lovgræshoppere; i Omegnen af Kjobenhavn er den taget i Bollemosen, i Midten af October, Cand. Schlick, og paa Lolland paa Skovenge, Prof. Schiödte.

8. **Dect. brachypterus** — Gryllus brachypterus Linné, Faun. suec. ed. II. p. 237. Decticus brachypterus Burmeister, Handb. Entom. II. p. 711; Schiödte, Nat. Tidsskr. 1. R. 4. B. p. 317; Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 74; Fischer, Orthopt. Eur. p. 277. t. XIII. f. 10. 10 a—b.

Foruden i Schleswiger Holz i Sonderjylland, August 1840, Schiödte l. c., er den senere taget i Antal ved Ry i Norrejylland, Prof. Schiödte, og i Nordsjælland i den nordlige Del af Dyrehaven, i Bollemosen og en anden nærliggende Mose, i August, Dr. Klein.

9. **Dect. verrucivorus** — Gryllus (Tettigonia) verrucivorus Linné, Syst. nat. ed. XII. p. 698. Locusta verrucivora de Geer, Hist. d. ins. III. p. 430. t. 21. f. 1—17. Decticus verrucivorus Burmeister, Handb. Entom. II. p. 710; Schiödte, Nat. Tidsskr. 1. R. 4. B. p. 317; Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 68; Fischer, Orthopt. Eur. p. 280. t. XIII. f. 2. 2 a—m.

Den er almindelig og udbredt over hele Landet, dog sjeldent ret talrig, især paa fugtige Enge; fuldvoxen i Juli og August.

V. Fam. Acridiodea.

1. Gen. **Stenobothrus**, Fisch.

1. **Sten. elegans** — Gryllus elegans Charpentier, Hor. entom. p. 153. Gomphocerus elegans Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 112. t. IV. f. 1 (Hannen). 2 (Hunnen). Stenobothrus elegans Fischer, Orthopt. Eur. p. 318. t. XVI. f. 11. 11 a—b.

Den hører til vore sjeldnere Acridier eller Markgræshopper; den er fundet i Antal paa Bornholm, i

August 1842, og paa Lolland, begge Steder af Prof. Schiödte.

2. **Sten. dorsatus** — Gryllus dorsatus Zetterstedt, Orthopt. suec. p. 82. (part.). Gomphocerus dorsatus Borck, Skand, rätv. Ins. Nat. p. 115. Stenobothrus dorsatus Fischer, Orthopt. Eur. p. 320. t. XVI. f. 12. 12 a.

I Nordsjælland er den dels taget i Dyrehaven, i August og September, dels N. f. Nykjobing p. Sj. i Grønnehave, Fabrik. Budde-Lund; desuden er den fundet paa Bornholm og ved Aarhus, begge Steder af Dr. Klein.

3. **Sten. pratorum** — Chorthippus pratorum Fieber, Kelch Progr. p. 2. Stenobothrus pratorum Fischer, Orthopt. Eur. p. 321. t. XVI. f. 13. 13 a—d. Gryllus parallelus Zetterstedt, Orthopt. suec. p. 85. Gomphocerus parallelus Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 116. t. IV. f. 3. var. c. Hunnen.

Den er meget almindelig i vore Skove, og forekommer fuldvoxen i August og September.

4. **Sten. viridulus** — Gryllus viridulus Linné, Faun. suec. ed. II. p. 238; Syst. nat. ed. XII. (Locusta) p. 702. Gomphocerus viridulus Burmeister, Handb. Entom. II. p. 648; Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 122. Stenobothrus viridulus Fischer, Orthopt. Eur. p. 329. t. XVI. f. 15. 15 a.

Der er meget almindelig, saavel paa fri Land som i Skove; paa Læsø er den taget af Fabrik. Budde-Lund; fuldvoxen findes den i Juli til August eller September.

5. **Sten. biguttulus** — Gryllus (Locusta) biguttulus Linné, Syst. nat. ed. XII. p. 702. Gomphocerus biguttulus Burmeister, Handb. Entom. II. p. 648; Borck, Skand. rätv. Ins. Nat.

p. 129. Chorthippus variabilis Fieber, Kelch Progr. p. 1. Stenobothrus variabilis Fischer, Orthopt. Eur. p. 342. t. XVII. f. 7. 7 a—d.

Den er vel vor mest udbredte og almindeligste Græshoppe, og varierer dertil særdeles meget i Farvetegning; fuldvoxen er den i August og September.

6. **Sten. biguttatus** — Gryllus biguttatus Charpentier, Hor. entom. p. 166. Gomphocerus biguttatus Burmeister, Handb. Entom. II. p. 649; Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 136. Stenobothrus biguttatus Fischer, Orthopt. Eur. p. 346. t. XVII. f. 10. 10 a. Gryllus rufus Zetterstedt, Orthopt. suec. p. 99.

Den er udbredt paa tor Bund og taget saavel paa Sjælland som i Jylland; i Nordsjælland er den taget paa Nykjobing Lyng, i Odsherred, og i Jylland ved Ry og paa Skagen, Prof. Schiödte; den er fuldvoxen i Juli og August.

7. **Sten. rufus** — Gryllus (Locusta) rufus Linné, Syst. nat. ed. XII. p. 702. Gomphocerus rufus Burmeister, Handb. Entom. II. p. 649; Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 135. Acridium clavicorne de Geer, Hist. d. ins. III. p. 482. t. 23. f. 13—14.

Paa Museet findes en enkelt Han, tagen d. 29. Juli 1872 paa Nykjobing Lyng i Odsherred af Fabrik. Budde-Lund.

2. Gen. **Stetheophyma**, Fisch.

8. **Steth. grossum** — Gryllus (Locusta) grossus Linné, Syst. nat. ed. XII. p. 702. Gomphocerus grossus Burmeister, Handb. Entom. II. p. 651; Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 110. Stetheophyma grossum Fischer, Orthopt. Eur. p. 357. t. XVI. f. 3. 3 a. Acridium rubripes de Geer, Hist. d. ins. III. p. 477. t. 22. f. 4. (Hunnen).

Den er almindelig paa fugtige Enge og i Moser, saavel i som udenfor Skovene.

3. Gen. **Pachytylus**, Fieb.

9. **Pach. danicus** — Gryllus (Locusta) danicus Linné, Syst. nat. ed. XII. p. 702; O. Fr. Müller, Zool. dan. prodr. p. 100. Gryllus cinerascens Fabricius, Ent. syst. II. p. 59. Pachytylus cinerascens Fischer, Orthopt. Eur. p. 395. t. XVIII. f. 13. 13 a—e. Oedipoda migratoria Burmeister, Handb. Entom. II. p. 644. — Med Hensyn til denne Arts Synonymi maa først fremhæves, at vor Art er forskjellig fra den i Sverige forekommende og af Linné under Navn af Gryllus migratorius, l. c. p. 700, opstillede Art. Den svenske Vandregræshoppe er vistnok en osteuropæisk eller tartarisk Form, med Vestgrændse i Sverige, medens den danske Art egentligt hører hjemme i Syd- og Mellemeuropa, med Danmark som Nordgrændse. Gjennem Brünniche var Linné blevet bekjendt med den danske Form (»Habitat in Dania. D. Brünniche«, hedder det i Syst. nat.), og han har vistnok opstillet Gr. danicus paa danske Exemplarer. Pontoppidans Danske Atlas, p. 680, taler om »den bekjendte Stryg-Græshoppe, som tilforn havde været hos os bekjendt af den store Skade som den foraarsagde«; Arten kaldes Gryllus migratorius, og dens egentlige Bopæl siges at være Tartariet. Til Grund for denne Forklaring og til Anvendelsen af det systematiske Navn ligger vistnok Hensyn til de Gamles og Linnés Fortællinger om disse Dyr, men for Danmarks Vedkommende er vistnok Forklaringen høist overdreven og Navnet urigtigt. Fabricius kjendte overhovedet grumme lidt til danske Insekter, og saaledes opstillede han paa italienske Stykker (»Habitat in Italia. Dr. Allioni« hedder det) under Navn af Gr. cinerascens paany den allerede tidligere af Linné paa danske Stykker opstillede Gr. danicus.

Vandregræshoppen forekommer kun spredt og enkeltvis her i Landet, men er funden saavel paa Oerne som i Nørrejylland. Af Museets 8 Stykker er et angivet at være taget paa Christianshavn, Ch. A. Gosch, et andet paa Vesterbro. October 1858. Cand. P. Tauber,

et tredie paa Strandmarkerne udfor Charlottenlund, 29. Sept. 1858, Dr. Bergsoe; et fjerde vides at være taget paa Langebro (mellem Kjobenhavn og Christianshavn), Hammeleff, et femte paa Amager, Doc. Rostrup, og et Par Stykker ved Kjoge. I Fyen er den oftere seet og taget ved Hofmansgave, hvorfra Overlærer Strom for mange Aar siden har faaet et Exemplar, og Brygger Schiötz lykkeligt indfanget et Stykke, samt et Stykke i Sydfyen, Doc. Rostrup. At den overhovedet flyver godt og lange Strækninger ad Gangen, kan ogsaa Forf. bevidne, idet det var først efter megen Jagen og gjensidig Hjælp, at Dr. Bergsoe erobrede det for omtalte Stykke udfor Charlottenlund. Om dens Forekomst i Jylland har jeg kun et Par sikkre Angivelser nemlig fra Boller ved Horsens, hvor den for en 25 Aar siden blev seet i flere Stykker og 1 Ex. indfanget, som nu er i Overlærer Nielsens Samling der i Byen (meddeelt af Hr. Kjobm. O. G. Jensen), og fra Aarhus, hvor den blev fundet i Nærheden af Baron Rosenkrantz's Bopæl og bragt ham, men hvor den forgjæves blev eftersøgt i de følgende Dage der og rundt omkring i Egnen; det var i Sommeren 1884. Endelig vides et Stykke at være taget paa Als, Doc. Rostrup.

Den trommende Græshoppe, **Pachytylus stridulus** Linn., angives i Pontoppidans Danske Atlas, p. 680, og i Fauna Fridrichsdalina, p. 25, samt i Zoologiæ danicæ prodromus, p. 100, at forekomme her i Landet og da nærmest i Nordsjælland. Dog Arten er ialtfald ikke gjenfundet siden O. Fr. Müllers Tid, og Borck udtaler sig om den, at den »alldeles saknas i Danmark«, l. c. p. 96. Om dens Forekomst i Sverige hedder det derimod: »I de medlersta og sydliga landskaperna af vart fädenesland träffar man dem här och der ganska tal-

rikt; i Skåne äro de likväl ännu icke funna utom i den alldra nordligsta delen«, l. c. p. 93. Dog tor man hverken nægte Muligheden af, at O. Fr. Müller virkeligt har fundet den i sin Tid, eller at den atter vil gjenfindes paa en eller anden Lyngbakke i Nordsjælland, og den vil ikke let blive overseet eller forbigaaet, thi som Borck fortæller: »Den röjer sig lätt genom sin bullrande flygt, som fullkomligt liknar en trummhvirfvel«.

4. Gen. **Oedipoda**, Burm.

10. **Oed. tuberculata** — Gryllus tuberculatus Fabricius, Ent. syst. II. p. 55. Oedipoda tuberculata Burmeister, Handb. Entom. II. p. 641; Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 95; Fischer, Orthopt. Eur. p. 408. t. XVIII. f. 7 (Hannen). — Arten er opstillet af Fabricius, mærkeligt nok, paa danske Stykker (»Habitat in Jutlandiæ arenosis« hedder det om den), og om dens Forekomst siger Borck, l. c.: »Inom Skandinavien är den hittills endast funnen på Jutland, hvarest den lärer vara ganska vanlig«; ligesom ogsaa allerede Schade, Beskriv. ov. Øen Mors, 1811, p 217, siger om den: »4) G. scaber (G. tuberculatus Fabr.) i Mors: Hedeskratte; Snurrebassi. Ikke sjelden i Hederne.«

Denne anseelige Græshoppe med rosenrode Undervinger er væsentligt en jydsk Art, og om dens Udbredelse og Forekomst i Norrejylland kan jeg hovedsagelig efter skriftlige Meddelelser af D'Hrr. Overlærer Strom og Brygger Schiötz i Odense meddele følgende. Det gamle Findested er Egnen af Nibe, men i Sept. 1870 blev der truffet en stor Skare af den i Vind Sande, 2 Mil S.S.V. f. Holstebro, af Herredsfoged, Audit. Becher, og i October samme Aar blev den seet, hort og fanget af Brygger Schiötz paa Hjelm Hede, S. f. Skive. Det forste Dyr, som jagedes op, snurrede op i Luften med en sær skrallende Lyd, men blev forgjæves efterjaget; et andet Stykke, som frembragte samme skrallende Lyd

blev fanget og viste sig, da det kastedes op, at have rosenrode Undervinger. Efter fælles Aftale og efter Opfordring af Prof. Schiödte, som erklærede, at han kun kjendte Artens Forekomst heri Landet fra Nibe, blev der besluttet en fælles Jagttour til det følgende Aar til Vind Sande. I Sommerferien 1871, i August Maaned, drog man 3 Mand stærk til disse i zoologisk Henseende særdeles interessante, men paa Dyreliv særdeles fattige, med Klittag, Marehalm, Graariis og Lyng tildeels bevoxede Indlandsklitter, og klappede saa Heden af. Udbyttet svarede ikke aldeles til Forventningerne (rimeligviis var det ogsaa vel tidligt paa Aaret), men henved en halv Snees Dyr indfangedes dog og sendtes til Zoologisk Museum. Desuden fandt Overlærer Strom et Par Stykker paa et lille Flyvesandsparti mellem Vroue og Vrigsted, O. f. Karup- og Skiveaa, ligesom han ogsaa gjenfandt den sammesteds det følgende Aar. Foruden de her nævnte Steder er den fundet ved Herning, hvorfra Baron Rosenkrantz har faaet et Stykke og endelig ere nogle Stykker tagne i Vendsyssel, Capt. Rimestad.

5. Gen. **Tettix**, Charp.

11. **Tett. subulata** — Gryllus (Bulla) subulatus Linné, Syst. nat. ed. XII. p. 693. Acridium subulatum Fabricius, Ent. syst. II. p. 26; de Geer, Hist. d. ins. III. p. 484. t. 23. f. 17. Acridium subulatum, pallescens, marginatum, humerale, dorsale, bimaculatum Zetterstedt, Orthopt. succ. p. 106—114. Tettrix subulata Burmeister, Handb. Entom. II. p. 659; Borck, Skand. rätv. Ins. Nat. p. 138. t. IV. f. 8. Tettix subulata Fischer, Orthopt. Eur. p. 421. t. XVIII. f. 17—17.*** 17 a—k. 18. 18*. — Arten varierer meget stærkt, saaledes som det ogsaa antydes af de forskjellige Navne, som Zetterstedt har tillagt saadanne Varieteter.

Den er almindelig hele Landet over og forekommer ofte i store Skarer, især paa fugtige Steder; den træffes fuldvoxen allerede i det tidlige Foraar, fra Slutningen

af April eller Begyndelsen af Mai; sandsynligvis er det dog overvintrede Dyr, som man træffer saa tidligt paa Aaret, thi den er ofte at træffe i Mængde ved Vintertide under Lov ved Foden af Træer eller under Buske.

12. **Tett. bipunctata** — Gryllus (Bulla) bipunctatus Linné, Syst. nat. ed. XII p. 693. Acridium bipunctatum Fabricius, Ent. syst. II. p. 26; Acridium scutellatum de Geer, Hist. d. ins. III. p. 483. t. 23. f. 15—16. Acridium bipunctatum, laterale, ephippium, binotatum, cristatum, vittatum, zonatum, obscurum, ochraceum, hieroglyphicum, scriptum, variegatum Zetterstedt, Orthopt. suec. p. 115—127. Tettrix bipunctata Burmeister. Handb. Entom. II. p. 660; Borck Skand. rätv. Ins. Nat. p. 140. Tettix bipunctata, Fischer, Orthopt. Eur. p. 425. t. XVIII. f. 21. 21 a—b. — Ogsaa denne Art varierer, om muligt endnu stærkere end foregaaende.

Den er meget almindelig og opholder sig navnlig paa torre Steder; den træffes først længere hen paa Sommeren.

Attelabus curculionoides.

Af

V. Koch.

At Snudebillerne af Rynchites-Gruppen danne en Rulle af forskjellige Lovtræers Blade til at anbringe deres Æg i, er almindelig bekjendt, dog kunde maaske en detailleret Beskrivelse af deres Fremgangsmaade ved dette deres Arbejde, saaledes som jeg for en enkelt Arts Vedkommende har fundet Lejlighed til at iagttage den, have sin Interesse.

I den gamle mærkværdige Hald Egeskov S. for Viborg fandt jeg i Slutningen af Juli Maaned Attelabus curculionoides i stort Antal, navnlig paa en enkelt begrændset Plads, hvor der frembod sig gunstige Forhold for dens Ynglen. Her var nemlig fornylig foretagen en betydelig Udhugst, og fra de friske Stubbe var der fremskudt en Mængde Skud, hvis skjøre, næsten gule Blade maa have været særlig tillokkende, idetmindste var det udelukkende saadanne, som vare behandlede af Attelabus. Da de først vakte min Opmærksomhed, var deres Arbejde vistnok omtrent tilendebragt; thi en Mængde Grene og Kviste vare fulde af de karakteristiske sammenrullede Blade, og det varede temlig længe, inden

det lykkedes mig at iagttage et Individ under sit Arbejde, endskjondt der var nok af dem rundt omkring. Omsider lykkedes det mig dog at træffe en, som endda lige havde begyndt at arbejde. Omtrent $^3/_4$" fra Begyndelsen af Bladet begyndte Dyret at gnave fra Kanten. Dens Stilling var med Hovedet vendt mod Bladstilken; Benene vare udspilede og fast plantede paa Bladpladen med Undtagelse af det Forben, som vendte ud mod Kanten af Bladet; dette hang i Begyndelsen ud over Kanten, men fortes, efterhaanden som Arbeidet skred frem, igjennem den smalle Rende, som den med sine Kjæber dannede i en Retning lodret paa Bladstilken; Benet syntes her at virke som en Kile til at holde Renden aaben og derved lette Arbeidet. Efter at denne var naaet ind til midterste Bladribbe, standsedes Arbeidet og paabegyndtes fra den anden Kant af Bladet og fortsattes ganske paa samme Maade til Midtribben. Den satte da begge Forben ned i den frembragte Rende, et paa hver Side af Bladribben, og gnavede videre paa denne, indtil Bladet knækkede ved sin egen Vægt og kom til at hænge ned i en lodret Stilling; den krob da ned ad Bladets Overside folgende Kanten i c. 2 Liniers Afstand og nogenlunde folgende dets Lappe, medens den samtidig med sine Kjæber frembragte en fin Rende i Overhuden; efter saaledes at have passeret Bladet en Gang rundt, begyndte den samme Manovre forfra, men denne Gang folgende Randen i c. 4 Liniers Afstand; paa samme Maade fortsatte den tredie Gang noget længere inde paa Bladet, hvorefter den lod sine Kjæber passere let ned ad Midtribben. Den krob nu over paa Bagsiden og efter at have behandlet denne paa lignende Maade og navnlig gjennemgnavet Midtribben med særlig Omhyggelighed, begyndte den at folde Bladet sammen forneden, idet den krob op ad Midtribben og med Benene sogte at nærme Kanterne til hinanden, samtidig

med at den hist og her bed i Bladet, navnlig i Midtribben. I Spidsen, hvor Bladet var blodest, syntes det at ville lykkes den, men højere oppe viste det sig mere gjenstridigt, og Midtribben maatte atter bearbeides. Efter gjentagne Forsøg paa at sammenbøje Bladet, syntes den at komme til det Resultat, at det endnu ikke var tilstrækkelig gjennemgnavet til at lade sig bøje, den begyndte da forfra igjen, idet den atter gav sig til at gjennemgnave Overhuden.

Paa dette Punkt maatte jeg desværre efter at have iagttaget Arbejdet i 1 Time, forlade Stedet. Da jeg kom tilbage efter $1^1/_2$ Times Forløb, var Arbejdet endt, og Dyret sad og hvilede sig paa et Blad i Nærheden. Det bearbejdede Blad var først sammenbøjet efter Midtribben, med Undersiden af dets 2 Halvdele vendte imod hinanden; derefter var det oprullet efter Længden fra Spidsen og opefter indtil det gjennemskaarne Sted. Spidsen var mindre regelmæssigt sammenkrollet, medens det iøvrigt var meget regelmæssigt og fast oprullet. Inderst i Rullen laa det 1 Millimeter lange, aflange gule Æg. Ved Oprulningen af Bladet viste det sig paa begge Sider at være bearbejdet over næsten hele sin Flade af Dyrets Kjæber; de fleste Steder var det kun Overhuden, der var gjennemgnavet, men enkelte Steder var der gnavet Rækker af smaa Huller paatværs af Bladet, ligeledes vare alle de større Bladribber dygtig bearbejdede. Meningen med denne Bearbeidelse er naturligvis at berøve Bladet sin Stivhed og gjøre det lige bøjeligt alle Steder, som den eneste Maade, hvorpaa det vil kunne lykkes den at sammenrulle det stive Egeblad og derved beskytte sit Æg. Noget Slags Bindemiddel til at forhindre Sammenrulningen fra at løsnes kunde jeg ikke opdage. Selve Sammenrulningsprocessen kom jeg desværre ikke til at iagttage, men efter de prøvende Forsøg jeg saa Dyret udføre, tvivler jeg ikke paa, at det

med sine for en Snudebille usædvanlig lange og stærke Ben med Lethed kan have sammenfoldet og sammenrullet det ved Gjennemgnavningen blodgjorte Blad. Da jeg begyndte at iagttage Arbejdet, var dette lige paabegyndt, og da jeg kom igjen efter at have forladt Stedet, var der ialt gaaet $2^1/_2$ Time, siden jeg begyndte Iagttagelsen, og efter den Hurtighed, hvormed den arbejdede, har jeg Grund til at formode, at den først er bleven færdig kort forinden min Ankomst. Medens den arbejdede paa at gjennemskjære Bladpladen, avancerede den kun c. $^1/_2$ Linie i Minutet. Det maa saaledes betragtes som et temlig besværligt Arbejde for at skaffe 1 Æg anbragt, thi flere fandtes der sjeldent i den Mangfoldighed af saadan behandlede Blade som fandtes i Nærheden; i ganske enkelte fandtes dog 2 Æg, som da aldrig laa samlede, men adskilte ved 1 eller flere Omviklinger.

Yngleforhold hos Spercheus emarginatus.

Af

Will. Schlick.

Fra en af mine Excursioner til Damhusmosen i Foraaret 1878 havde jeg hjembragt en Del Odontomyia-Larver, som jeg vilde klække, og derfor satte i et Cylinderglas fyldt med Vand og nogle faa Vandplanter. For at faa lidt Liv i Vandet satte jeg en enkelt Spercheus emarginatus, der havde været mellem det sigtede Opskyl, ned til dem. En Dag opdagede jeg, at den havde faaet Æggesæk under Bugen, og nogen Tid derefter mistede den samme igjen. Æggesækken, der var hvid og meget lignede Edderkoppenes, laa tom paa Vandets Overflade, og en Mængde smaa, vævre Spercheus-Larver krob muntert om i Vandet, spadserende paa Undersiden af Vandskorpen, eller langs Siderne af Glasset, gaaende tilbunds eller stigende opad, entrende op eller nedad Planterne, kort sagt bevægende sig overalt, hvor det convenerede dem, dog altid i samme adstadige Tempo. Det var den 20. April, at Larverne kom frem, og deres Antal var omtrent 80.

Den 2. Mai dernæst blev jeg meget forbauset ved at see, at den samme Spercheus-Hun, som havde faaet

det nys omtalte Kuld Unger, paany havde faaet en ny og svulmende Æggesæk under Bugen. De fleste af Ungerne af første Kuld vare imidlertid døde, men de, der vare blevne tilbage, og som jeg førede med Fluer, tiltoge dagligt i Størrelse. Den 16. Mai kastede Hunnen den anden Æggesæk, og Glasset vrimlede atter af nyfødte Larver.

Den 4. Juni endelig fik samme Hun den tredie Æggesæk, men da jeg i de Dage reiste bort paa længere Tid, saa jeg ikke det tredie Kuld Larver komme frem; først efter et Par Maaneders Forløb vendte jeg tilbage, men da var alt Liv i Glasset uddødt.

Et Sigteapparat.

Af **Will. Schlick.**

For bedre at kunne undersøge det fra Excursionerne hjembragte Sigtegods, anvender jeg et Sigteapparat, bestaaende af fire ligestore, lave, rectangulære Kasser. Kasserne ere aabne foroven, men deres Bund dannes af Metaltvist af forskjellig Finhed: idet det groveste Nummer Tvist er noget finere end den Sigte, jeg anvender i det Frie, og det fineste Nummer saa tæt, at kun de allermindste Insekter kunne gaa igjennem. Kasserne stilles ovenpaa hverandre og samles til et Hele ved Hjælp af en Fals, som findes paa hver af dem, og som noiagtigt slutter om den følgende Kasse. Foroven dækkes Apparatet med et Laag af den allerfineste Tvist, som intet Dyr kan slippe bort igjennem.

Den øverste Kasse, som helst maa være noget høiere end de andre, fyldes nu med nogle Haandfulde fra Sigteposen. Laaget sættes paa, og hele Apparatet rystes over et hvidt Fad. Ved at anvende denne Fremgangsmaade faaer man Insekterne sorterede efter Størrelsen: de mindste paa Fadet, de større i de forskjellige Kasser eller Afdelinger af Apparatet, samlede efter deres respective Størrelse. Efterat have tømt Fadet for Insekter og aftørret det, løsnes den nederste Kasse fra sin Forbindelse, og Indholdet hældes ud paa Fadet, hvor man altsaa nu faaer Insekterne af anden Størrelse; og saaledes bliver man ved, til alle Kasser ere tømte. En Fordel er det ogsaa, at man ved de meget smaa Insekter bliver fri for Edderkopper, som ellers let kunde blive besværlige paa Fadet ved at spinde Faldstrikker, hvori Smaainsekterne blive hængende, naar man vil tage dem med Spidsen af Penslen.

Fra et Ophold

paa

Asserbo Overdrev.

19.—24. Juli 1886.

Af

H. P. Duurloo.

—

I afvigte Sommer foretog jeg en Exkursion til den interessante Egn nord for Frederiksværk, det saakaldte Asserbo Overdrev. Mit Ophold der var rigtignok kun kortvarigt — 5 Dage —, saa det Billede, jeg her kan give af den derværende Lepidoptera-Fauna, er selvfølgelig meget fragmentarisk. Ikke desto mindre tror jeg dog, de her meddelte Oplysninger turde have Krav paa en vis Interesse, da denne Del af Sjælland hidtil kun har været lidet undersøgt af Entomologer, medens den i botanisk Henseende allerede længe har tildraget sig Opmærksomheden som Voxestedet for mange sjældne Planter, og tildels for Arter, som ikke ere fundne andensteds her i Landet.

Hvad Faunaen i det hele angaar synes denne Egn at slutte sig meget nær til Hornbæk Plantage, og de fleste Arter, jeg samlede, ere ogsaa kjendte fra denne Lokalitet; men Naturen omkring Tidsvilde er langt vildere og Vegetationen mere mensartet, saa der er næppe Tvivl om, at Faunaen her er betydelig rigere.

Den 19 Juli tog jeg fra Kjobenhavn over Frederiksborg til Frederiksværk og derfra videre pr. Vogn til »Sandkroen«, der er beliggende c. $^3/_4$ Mil nord for Byen. Paa denne Kjoretour faar man Lejlighed til at iagttage den temmelig bratte Overgang mellem de frugtbare Strækninger i Frederiksværks nærmeste Omgivelser og det ufrugtbare og tildels uopdyrkede Sandterræn, der begynder omtrent $^1/_2$ Mil nord for Byen og strækker sig videre helt op til Kattegattet.

Vegetationen paa Overdrevet bestaar af de almindelige Hedeplanter: Hede- og Klokkelyng, *Thymus*, *Gnaphalium*, lave Pile o. s. v., hist og her afbrudt af Sandflader næsten uden al Vegetation, kun spredt bevoxede med *Sedum acre* og Lichener.

En halv Fjerdingvej nord for »Sandkroen« begynder saa Skoven, Tidsvilde Hegn, som jeg desværre paa Grund af det korte Ophold kun fik ringe Lejlighed til at beskæftige mig med, idet jeg havde fuldt op at gjore paa Overdrevet. Hedeterrænet omgiver »Sandkroen« paa alle Sider, og jeg samlede det meste i Kroens umiddelbare Omegn.

Med Hensyn til selve Kroen og de Bekvemmeligheder den frembyder, skal jeg, til andre rejsendes Underretning, kun i al Korthed bemærke, at den fuldt ud kan tilfredsstille en Samlers Fornodenheder. Kosten er god og ret prisbillig. Gjæsteværelserne ere rigtignok noget smaa, c. 3 Alen paa den ene Led, 4—5 Alen paa den anden, saa stort mere end en Seng kan der ikke rummes; men saa staar til Gjengjæld den store »Gjæstestue« til fuld Disposition, og her forstyrres man kun sjælden af en eller anden Tourist, som paa Vejen fra Frederiksværk til Tidsvilde trænger til en Hjærtestyrkning. Mine Indsamlinger bestod hovedsaglig af Lepidoptera, de andre Ordner forsomte jeg næsten ganske, dog fik jeg i søvnlose Nætter rig Lejlighed til at konstatere Fore-

komsten af *Pulex irritans* ogsaa paa denne Lokalitet. — Nedenfor giver jeg en Fortegnelse over de vigtigste Arter, som jeg i den korte Tid dels har indsamlet, dels haft Lejlighed til at iagttage.

Dagsommerfugle-Faunaen var ikke særlig interessant. *Satyrus Semele* L. forekom talrig, som her i Landet jo overalt i sandede Egne, fremdeles *Lycæna Arion* L., *L. Ægon* Schn. og *L. Astrarche* Bergstr., de to sidstnævnte især i stort Antal, og iovrigt flere af de almindelige Dagsommerfugle, saasom *Argynnis Niobe* L., *Polyommatus virgaureæ* L., *Hesperia comma* L., *H. lineola* O. o. s. v. — *Zygæna Pilosellæ* Esp. og *Z. Filipendulæ* L. saas i stor Mængde, endvidere *Z. Loniceræ* Esp. noget sparsommere end de to andre Arter, men deriblandt en interessant Varietet med gult i Stedet for rodt, som fandtes i Tidsvilde Hegn.

Af *Bombyces* blev jeg strax ved min Ankomst opmærksom paa *Orgyia ericæ* Germ., der hidtil kun er fundet i et enkelt Exemplar her paa Sjælland, medens den i jyske Hedeegne ofte optræder almindelig. Her fandt jeg overalt paa Lyngen Larver og Pupper af denne Art. Pupperne indspundne i Toppen af Lyngbuskene, saavel ♂ som ♀ med Hovedet nedad.

Emydia striata L. og *Setina irrorella* L., som begge ere kjendte fra Hornbæk Plantage, fandtes ogsaa her ret hyppigt, ligeledes *Lithosia lutarella* L., der optraadte i meget stort Antal. *Clisiocampa castrensis* L. var tilstede baade som Puppe og Imago, og desuden forekom de almindelige Arter: *Clisiocampa neustria* L., *Nemeophila russula* L., *Lasiocampa rubi* L., *L. trifolii* Esp. o. fl. a.

Blandt de paa Overdrevet forekommende *Noctuæ* maa først og fremmest nævnes *Agrotis obscura* Brahm. som en af de hyppigere Arter, der om Aftenen sogte til Sukkerlokningen. Den var hidtil kun kjendt i et enkelt

Exemplar fra Nykjobing p. S. *Agrotis strigula* Thnbg., *A. vestigialis* Rott. og *A. corticea* Hb. vare ligeledes tilstede i Antal, endvidere *Hadena sublustris* Esp., *H. lateritia* Hufn., *Agrotis festiva* Hb., *Caradrina alsines* Brahm., *Anarta myrtilli* L., *Thalpochares paula* Hb. og flere andre mer eller mindre almindelige Arter.

Geometriderne vare ogsaa talrig repræsenterede, og jeg var saa heldig at tage et Exemplar af den sjældne *Acidalia straminata* Tr. En af de hyppigere forekommende Geometrider var *Thalera fimbrialis* Scp., som om Dagen jævnlig opskræmmedes og om Natten saas flyvende langs Lyngen. Ogsaa denne Art er funden i Hornbæk Plantage, men kun i ganske faa Exemplarer. *Selidosoma cricetaria* Vill. opskræmmedes ligeledes ret hyppig om Dagen, men jeg saa ikke en eneste *Gnophos obscuraria* Hb. tog jeg et Par Stykker af om Natten paa Sukkerlokningen. Exemplarerne tilhøre den typiske, mørkere Form, og ere ganske identiske med jyske Exemplarer af denne Art. Af andre Geometrider kan nævnes: *Acidalia perochraria* F. R., *A. bisetata* Hufn., *A. virgularia* Hb., *Cidaria ocellata* L., *Eupithecia nanata* Hb. o. s. v.

Microlepidoptera forekom naturligvis ogsaa i mange Arter, og skjøndt jeg for en Del endnu ikke har faaet mit Udbytte af flere smaa Arter sikkert bestemt, kan jeg dog her notere Forekomsten af den for vor Fauna ny Art *Tortrix strigana* Hb. (Hb. Samml. europ. Schmetterl. Tortr. Fig. 141), af hvilken jeg tog et enkelt Exemplar. Desuden fandtes bl. a. følgende Arter, som for største Delen ere kjendte fra Hornbæk Plantage: *Botys aurata* Scop. (1 Expl.), *B. ostrinalis* Hb., *B. sanguinalis* L., *B. ornealis* Hb., *Crambus falsellus* Schiff., *C. inquinatellus* Schiff., *Salebria palumbella* Fabr. meget talrig, *Depressaria arenella* Schiff., *D. subpropinquella* Dup., *Tortrix viburniana* Fabr., *T. cinctana* Schiff., m. m. m.

Catalogus
Coleopterorum (Eleutheratorum) Danicorum.

Addidamentum tertium.

Fortegnelse over de i Danmark levende Coleoptera (Eleutherata).

Tredie Tillæg.

Af

Fr. Meinert.

Denne Fortegnelse over danske Biller, Coleopterer eller Eleutherater, er en Fortsættelse af den lange Række af Fortegnelser og Tillæg til Fortegnelser over denne Insektordens forskjellige Familier, som ere publicerede af Prof. Schiödte i den af ham udgivne Suite af »Naturhistorisk Tidsskrift«.

Med Hensyn til Benævnelsen af Ordenen og de enkelte Familier skal jeg bemærke, at Prof. Schiödte stadigt brugte Eleutherata for Ordenen og stadig dannede Familienavnene af Hovedslægtens Navn ved at ophoie dette til Pluralis; og heri blev han da ogsaa fulgt af sine Disciple, og blandt disse ogsaa af nærværende Forfatter i hans forskjellige Publikationer. Grunden til at Schiödte valgte de Fabriciske Ordensbenævnelser, saasom Eleutherata, Piezata o. s. v., for de ældre og mere almindeligt brugte Coleoptera, Hymenoptera o. s. v.,

var væsentlig den Betydning, som han efter Fabricius tillagde Munddelene for Systemets Opbygning; saaledes som vi ogsaa finde det udtalt i den »Karakteristik af Klassens Ordener«, hvormed han indleder sin hoist fortreflige Bog, Genera og Species af Danmarks Eleutherata, 1841. En anden Grund til at optage disse Navne var vel ogsaa den, at Burmeister i sin udmærkede Handbuch der Entomologie, 2. Bind, 1839, forud havde optaget de samme Benævnelser. Men hverken Burmeister eller Schiödte formaaede ret at trænge igjennem med Brugen af Fabricius' Benævnelser, og da nu ikke blot i Udlandet, men ogsaa for en Del herhjemme de Linneiske Udtryk ere blevne de eneherskende, saa de andre knap hores eller forstaaes, har jeg her foretrukket at anvende de almindeligt brugte Navne.

Jeg har ogsaa indfort de almindeligt brugte Benævnelser for Familierne indenfor Ordenen, idet de af Schiödte brugte Familiebenævnelser heller ikke ere slaaede igjennem, og dertil har den Ubekvemhed, at det ofte kan være vanskeligt at afgjore, om der menes hele Familien eller kun den nævnte Hovedslægt. At Schiödte ogsaa selv maa have indseet dette, slutter jeg deraf, at Hr. Conserv. Lovendal, som har forfattet den sidste Fortegnelse over danske Coleopterer (Naturh. Tidsskr. 3. R. 14. B.), uden Modsigelse har benyttet de almindelige Familienavne.

For at lette Oversigten og Tilslutningen til de foregaaende Fortegnelser og Tillæg deler jeg dette nye Tillæg i Smaastykker, svarende til de Familier eller Grupper af Familier, som hidtil ere blevne fortegnede. Kun saaledes er det ogsaa muligt at bevare de gamle Numre for de for kjendte Arter, og indfoie de nye paa en let og iøinefaldende Maade paa deres systematiske Plads. Foran for hvert Stykke sættes en Henvisning til de tidligere Fortegnelser og Tillæg eller systematiske Bearbei-

delser i Naturh. Tidsskr. 3. R., hvori der findes faunistiske Oplysninger om de i vedkommende Stykke indeholdte Dyrs Forekomst og Levemaade.

Med Hensyn til Paalideligheden af de meddelte Oplysninger maa først bemærkes, at for Rigtigheden af de opgivne Findesteder kan intet uden Samlerens Paalidelighed være Borgen, ligesom det jo ogsaa er Hovedhensigten med at anføre de forskjellige Finderes Navne at lade disse bære Ansvaret herfor. Noget anderledes forholder det sig med Paalideligheden af de opgivne Navne. Her maa da først fremhæves, at Zoologerne i Almindelighed og Entomologerne i Særdeleshed, hvad enten de nu beskjæftige sig alene med Indsamling af Dyr eller ogsaa studere andre Sider af disses Liv, naturligt danne en Forening eller ialtfald staae i Forbindelse med hverandre, saa at derved sikkres en nogenlunde ensartet Bestemmelse af det indsamlede Forraad. Naturligvis vil det ikke kunne undgaaes, at der engang imellem indløber en urigtig Bestemmelse, eller at en Form, som af en Samler ansees for en god Art, af en anden kun betragtes som Varietet, og saaledes opføres med forskjelligt Artsnavn. Meget vilde det jo bøde paa mulig Usikkerhed, hvis der havdes let og sikker Adgang til i Tvivlstilfælde at kunne recurrere til selve Dyret, hvorom der er Tale; og det vil derfor altid have Interesse at vide, hvor eller i hvilken Samling de omtalte eller opregnede Arter findes. I disse Tillæg saavelsom i de forskjellige Fortegnelser og Tillæg i Naturh. Tidsskrift gaaes der ud fra, at Arten findes repræsenteret i 3die Afdeling af Universitetets Zoologiske Museum, og naar dette ikke er Tilfældet, vil det udtrykkelig blive bemærket, og tillige angivet, i hvilken eller hvilke andre Samlinger vedkommende Art da findes.*)

*) I Slutningen af denne Fortegnelse skal jeg ogsaa give en Liste over de Arter af de hidtil fortegnede Billefamilier, som ikke

Naturligvis er det af høieste Betydning for Museet at have den rigeste og fyldigste Repræsentation af Landets Fauna, her Insekt-Fauna, og om muligt at eie alle de i Landet forekommende eller kjendte Insekter. Til Opnaaelse af dette Øiemed eller ialtfald at komme det saa nær som muligt, er nærværende Bestyrer af Afdelingen saa fri at lægge D'Hrr. Entomologer Betydningen af en saadan Generalsamling paa Hjerte, og er han yderlig villig til, om mulig ved Bytning eller andet Vederlag, at give nogen Erstatning for Afsavn af saadanne Skatte. Iøvrigt er det ikke blot ukjendte eller for Museet nye Insekter, som kunde ønskes, men ogsaa saadanne Dyr, som eies i Forveien, men kun haves fra enkelte eller faa Localiteter, vil ofte have stor Interesse at besidde fra Landets forskjellige Egne. Det kunde maaske siges, saaledes som det da ogsaa er blevet sagt, at naar man først havde Fortegnelsen af Findestederne trykt, kunde man gjerne i Samlingerne rive Stedsetiketterne af, men dette er en meget stor Vildfarelse. Thi ikke blot er man ved Bestemmelsen af vanskeligere Arter altid udsat for, at der kan være løbet flere eller færre urigtige Bestemmelser ind med, hvorved let alle de opgivne Localiteter blive usikkre; men det kan ogsaa hænde sig, at Bestemmelserne vel alle have været upaaklagelige, men at ifølge senere Undersøgelser den gamle Art bliver deelt i to eller flere nye Arter, eller at hvad man forhen ansaae for en Varietet, nu maa betragtes som en egen Art, og i begge Tilfælde blive de publicerede Localitetsbestemmelser baade for den gamle og den nye Art ubrugelige eller usikkre. Entomologerne kan det derfor ikke lægges stærkt nok paa Sinde at have deres Dyr tilstrækkeligt og sikkert betegnede efter Findested.

---

findes paa Museet, tilligemed en Angivelse af de andre Samlinger, hvori de vides at forekomme.

Denne Fortegnelse har jeg betegnet som Tredie Tillæg, idet der i Forveien haves to Tillæg af Schiödte, som omfatte væsentlig de samme Billefamilier, som i det følgende skulle omtales.

Disse to Tillæg ere:

Schiödte: Tillæg til Fortegnelserne over de i Danmark levende Eleutherata, Nat. Tidsskr. 3. R 8. B. p. 482—88 og 10. B. p. 57—62.

Carabidæ.

Som oftest sondres de af Schiödte under Familienavnet Carabi samlede Biller i to Familier, nemlig Cicindelidæ og de egentlige Carabici. Her at indfore denne Tvedeling er upraktisk, saameget mere som vi af den forste Afdeling eller Familie kun have 3 indenlandske Arter.

Schiödte: Danmarks Harpaliner, Nat. Tidsskr. 3. R. 1. B. p. 149—92.

Tillæg til Danmarks Harpaliner, ibid. p. 554—58.

De tunnelgravende Biller, Bledius, Heterocerus, Dyschirius, og deres danske Arter, 4. B. p. 141—67.

Andet Tillæg til Danmarks Harpaliner, ibid. p. 168.

Tillæg til Danmarks Karaber og Dytisker (Hovedfortegnelsen), 6. B. p. 402—34.

Tillæg til Fortegnelsen over de i Danmark levende Karaber, 8. B. p. 160.

1. **Cicindela sylvatica** Linn. — Hornbæk, Aug. 1884 og 85; i Mængde, Jørgensen.

6. **Dromius longiceps** Dej. — Viby Krat ved Aarhus, 1882 15 St., 1884 1 St., Rosenkrantz.

9. **Dromius fenestratus** Dej. — Lollands sydostlige Egne:

Nysted Mark, Vandthore, mellem Sundby Storskov og Grængeskov, paa Risgjærder, især i Juni—Septemb., dog i begrændset Antal, Engelhart.

17a. **Blechrus maurus** St. — Dromius maurus Sturm, Deutschl. Ins. VII. 55. 16. t. 171. f. d. D.; Redtenbacher, Faun. austr. p. 18. Blechrus maurus Schaum, Naturg. Ins. Deutschl. 1. Abth. 1. B. p. 276. — Denne Art ligner endel den almindelige Dromius truncatellus og er vistnok ogsaa fra gammel Tid sammenblandet med denne Art; men efterat Entomologerne herhjemme (først Conserv. Lovendahl) ere blevne opmærksom paa den, har det viist sig, at den vistnok er udbredt over største Delen af Landet. Som Steder, hvor dens Forekomst allerede nu er constateret, kunne nævnes Amagerfælled, i Slutningen af Marts, i stort Antal, Ørholm Fælled, i Juli, Boserup, i Octob., ved Hillerød, paa Bornholm, D'Hrr. Conserv. Lovendal og Cand. Schlick: ved Horsens, O. G. Jensen; paa Møen, o. s. v.

24. **Cymindis basalis** Gyll. — Hammer Bakker N. f. Aalborg, Juli—Aug., en Række, P. Johansen og Asmussen.

25a. **Masoreus Wetterhallii** Gyll. — Fedet udf. Præsto, Forf.; Fano, i Sandet, 2 St., Rosenkrantz; Hoyer, Aug., L. Andersen.

39. **Diachromus germanus** Linn. — Hostrup So, mellem Aabenraa og Flensborg, Juli, nogle St., L. Andersen.

40. **Ophonus punctatulus** Duft. — Aalholm Hestehave, Juli, en større Række, Engelhart; Fyen, flere Steder, især ved Odense, dog enkeltvis, Jørgensen.

49. **Harpalus rubripes** Duft. — Sandegnene mellem Ryomgaard og Grenaa, almindelig, Rosenkrantz.

52. **Harpalus seriepunctatus** Gyll. — Gjerup i Fyen, i Mai, samt Silkeborg, i Aug., et Par St., Jørgensen.

56. **Harpalus servus** Duft. — Forekommer hist og her paa Fyen saa langt N. paa som til Odense, Jørgensen.

61. **Harpalus honestus** Duft. — Gjerup, Aug., Jørgensen.

63. **Harpalus Froelichii** St. — Silkeborg-Egnen, ikke sjelden. Rosenkrantz.

65. **Harpalus hirtipes** Panz. — Feldballe, ved Kalovig, enkelte Aar almindelig, Rosenkrantz.

88. **Amara patricia** Duft. — Agdrup Bakker i Vendsyssel, 1 St., Johansen.

90. **Amara municipalis** Duft. — Aalborg, solaabne, torre Steder, Johansen.

93. **Amara maritima** Schiö. — Aarhus, Grenaa, Fano, enkeltvis, Rosenkrantz.

104. **Amara spreta** Dej. — Sandegnene ved Silkeborg og Grenaa, almindelig, Rosenkrantz.

111. **Amara brunnea** Gyll. — Teglstruphegn, under Birkelov, April og Aug., en Række, Løvendal.

115. **Pterostichus dimidiatus** Oliv. — Agdrup Bakker i Vendsyssel, 1. St., Johansen.

129. **Pterostichus angustatus** Duft. — Moen, Juni, 1 St., Lovendal.

131. **Pterostichus metallicus** Fabr. — Ved Hyttenbjergene, mellem Slesvig og Rendsborg, Juli, 5 St., L. Andersen.

135. **Sphodrus leucophthalmus** Linn. — Aalborg, i et Bageri, i Mængde, Johansen.

137. **Calathus rotundicollis** Dej. — Munkebjerg, Aug., 1 St., Jørgensen; Marselisborg Skov, under Mos paa en Skrænt. 1880 i Mængde, i de senere Aar enkeltvis, Rosenkrantz; Tranum Strandgaard i Vendsyssel, paa Havstokken, Johansen.

139. **Calathus ochropterus** Duft. — Klitterne ved Blokhus, Johansen; Fano, ved Roden af Marehalm, Juli—Aug. 1885, skarevis, Rosenkrantz; Hjærpsted Strand, N. f. Hojer, Aug., L. Andersen.

146. **Anchomenus quadripunctatus** de G. — Aalborg, ved Nedbrydning af et gammelt Hus, Johansen.

152. **Anchomenus lugens** Duft. — Damhus Mose, 1 St., Engelhart.

157. **Anchomenus micans** Nicol. — Marskengene ved Hojer, Aug. 1886, i større Antal, L. Andersen.

168. **Chlænius cælatus** Web. — Sorgenfri, April, 1 St., Lovendal.

169. **Chlænius sulcicollis** Payk. — Gravlev Enge ved Aalborg, 1 St., Johansen.

170. **Chlænius holosericeus** Fabr. — Rodby Fjord, ikke ualmindelig, og Maribo So, Bøgh.

172. **Chlænius vestitus** Fabr. — Marsken udfor Diget ved Højer, Aug., L. Andersen.

176. **Badister humeralis** Bon. — Omkring Aarhusbugten, i de fleste Skove, almindelig, Rosenkrantz.

177. **Badister peltatus** Panz. — Ho Skov ved Aarhus, enkelte Aar almindelig, Rosenkrantz.

183. **Carabus glabratus** Fabr. — Silkeborg- og Aarhus-Egnen, ikke sjelden, mellem Skinnerne paa Skanderborg—Silkeborg Banen, 1882, en større Række, Rosenkrantz.

189. **Carabus intricatus** Linn. — Skovene ved Glücksborg, Mai 1882, L. Andersen.

190. **Carabus arvensis** Fabr. — Aarhus- og Randers-Egnen, ikke sjelden, af og til i Mængde ved Randers, Rosenkrantz.

194. **Carabus nitens** Linn. — Silkeborg-Egnen, temmelig almindelig, og kan her tages mellem Jærnbaneskinnerne, Rosenkrantz.

196. **Calosoma sycophanta** Linn. — Ordrup, Cand. Meldahl; Taarbæk, Cand. Collin; paa Sild ved Blankenhof, i Stursbol Plantage, L. Andersen.

197. **Calosoma reticulatum** Fabr. — N.V. f. Kolding, paa en Sandmark V. f. Skovene, siddende i Toppen af en Tidsel, Terp; nogle Mile V. f. Veile, et Par St., Fabritius; Jersdal, Frøslev, Reus og Løgumkloster, enkeltvis, L. Andersen.

198. **Calosoma sericeum** Fabr. — Paa Amagerfælled, udfor Taarnby, Sept. 1886, i stort Antal, Forf.; Hyllekrog ved Lungholm paa Lolland, Holstebroe; Fano, Aug. 1885, almindelig under Kornneg, Rosenkrantz; Haderslev, L. Andersen.

202. **Nebria livida** Linn. — Marselisborg Skov, under Skrænten, Juni—Aug. 1879, i Mængde, sammen med Varieteten Nebr. lateralis, Rosenkrantz.

208. **Pogonus halophilus** Nicol. — Fanos Østkyst, under Tang og Lyngtørv, 1885, i Mængde, Rosenkrantz.

210. **Trechus discus** Fabr. — Haderslev, Eng ved Bogehoved og ved Eisbol, enkeltvis, L. Andersen.

214. **Trechus rubens** Fabr. — Inddæmning ved Randersfjord, Aug., Jacobsen; Rugballegaard, ketset om Aftenen ved Aaen, Schlick; Haderslev, Rævkjær Skov, i en Skovmose, L. Andersen.

216. **Bembidium quinquestriatum** Gyll. — Haderslev, Pamhol (udtorret So), L. Andersen.

221. **Bembidium marinum** Schiö. — Inddæmning ved Randersfjord, Aug., Jacobsen; Fanos Ostkyst, under Tang, 1885, almindelig, Rosenkrantz; Højer, Marskleret, Aug., L. Andersen.

224. **Bembidium lunatum** Duft. — Inddæmning ved Randersfjord, Aug., Jacobsen; Husum, udenfor Diget, Juli, L. Andersen.

230. **Bembidium saxatile** Gyll. — Marselisborg, under Skrænten, meget almindelig, Rosenkrantz.

232. **Bembidium brunnipes** Dej. — Sammesteds, meget almindelig, Rosenkrantz.

233. **Bembidium rufipes** Illig. — Sammesteds, meget almindelig, Rosenkrantz.

233a. **Bembidium decorum** Panz. — Carabus decorus Panzer, Faun. Germ. p. 73. 4. Bembidium decorum Sturm, Ins. Deutschl. VI. p. 122. 9; Redtenbacher, Faun. austr. p. 76; Schaum, Naturg. Ins. Deutschl. 1. Abth. 1. B. p. 711. — Haderslev, ved Ulfslyst, Mai 1881, nogle Stykker, L. Andersen.

235. **Bembidium pallidipenne** Illig. — Fanos Ostkyst, under Tang, 1885, almindelig, Rosenkrantz.

240. **Bembidium pusillum** Gyll. — Sammesteds, almindelig, Rosenkrantz.

241. **Bembidium normannum** Dej. — Sammesteds, almindelig, Rosenkrantz; Husum, udenfor Diget i Marskleret, meget almindelig, L. Andersen.

243b. **Bembidium gilvipes** St. — Bemb. gilvipes Sturm, Deutschl. Ins. VI. p. 149. 81. t. 159. f. d. D.; Redtenbacher, Faun. austr. p. 74; Thomson, Skand. Coleopt. I. p. 205; Schaum, Naturg. Ins. Deutschl. 1. Abth. 1. B. p. 727. — Amager, 2 St., Løvendal.

261. **Omophron limbatum** Fabr. — Bredderne af Ravn So ved Ry, Aug. 1886, skarevis, Rosenkrantz.

Dytiscidæ.

Schiödte: Tillæg til Danmarks Karaber og Dytisker, Nat. Tidsskr. 3. R. 6. B. p. 402—34.

Tillæg til Fortegnelsen over de i Danmark levende Dytisker, 7 B. p. 539.

1. **Haliplus elevatus** Panz. — Hornbækaa, ved Randers, Juli. 1 St., Jacobsen.

46. **Hydroporus parallelogrammus** Ahr. — Fano, almindelig, Rosenkrantz.

57. **Agabus agilis** Fabr. — Utterslev Mose, i April og Mai, undertiden i stort Antal, Schlick.

59. **Agabus nebulosus** Schiö. — Fano, skarevis, Rosenkrantz.

62. **Agabus fuscipennis** Payk. — Damhus Mosen, April 1868, i stort Antal, Schlick.

70. **Agabus guttatus** Payk. — Ry Skov, i en Skovbæk under Stene, almindelig, Rosenkrantz; Aarhus, Rosenkrantz og Holstebroe.

Gyrinidæ.

Siden Schiödtes Danmarks Eleutherata udkom 1841, er der ikke rort ved Hvirvlernes eller Gyrinernes lille Familie, uagtet der gjentagne Gange, naar Schiödte publicerede Fortegnelser over Karaber med Dytisker eller alene over Dytisker, var al Anledning til ogsaa at tage Gyrinerne med. Det er nu utvivlsomt, at Schiodte den Gang, han i sine Eleutherata bearbeidede denne Familie, indsnævrede Artsbegrebet mere eller, hvad der er det samme, antog flere Arter end de samtidige og senere Entomologer troede at kunne anerkjende. Schiodte selv har ikke paa Tryk udtalt sig om dette Sporgsmaal, men her paa Museet findes en Sammenstilling af Gyrinerne, foretagen af Schiödte og etiketteret med hans egen Haand. Herefter viser det sig, at han ialtfald i de senere Aar har sluttet sig til Nutidens Opfattelse af Artsbegrebet indenfor denne Familie, og istedenfor 7 Arter Gyrini kun har antaget 4; og det bliver derfor nodvendigt for hver af de fire Arter her at opstille Synonym-Rækken.

1. **Gyrinus natator** Scop. — Dytiscus natator Scopoli, Entom. carn. p. 99. 299. Gyrinus natator Gyllenhal, Ins. suec. I. p. 141; Kiesenwetter, Naturg. Ins. Deutschl. 1. Abth. 1. B. 2. H. p. 139. Gyrinus mergus Ahrens, N. Schr. Hall. Naturh. Ges. II. 2. p. 43. Gyrinus cercurus og natator, Danm. Eleuth. p. 564 og 65. — Meget almindelig, udbredt over største Delen af Landet, fra Kjøbenhavns Omegn til Fanø, Forf.
2. **Gyrinus bicolor** Payk. — Gyrinus bicolor Paykull, Faun. suec. I. p. 239; Gyllenhal, Ins. Svec. I. p. 142; Kiesenwetter, Naturg. Ins. Deutschl. 1. Abth. 1. B. 2. H. p. 140. Gyrinus celox Schiödte, Danm. Eleuth. p. 565. — Især i rindende Vand, ikke ret almindelig.
3. **Gyrinus marinus** Gyll. — Gyrinus marinus Gyllenhal, Ins. Svec. I. p. 143; Kiesenwetter, Naturg. Ins. Deutschl. 1. Abth. 1. B. 2. H. p. 142. Gyrinus lembus, marinus og opacus Schiödte, Danm. Eleuth., p. 563—64. — Dette er vor almindeligste Hvirvler-Art, og udbredt over hele Landet, saaledes ogsaa i de vestjydske Aaer, Forf.
4. **Gyrinus minutus** Fabr. — Gyrinus minutus Fabricius, Entom. syst. suppl. p. 65; Syst. Eleuth. I. p. 276; Gyllenhal, Ins. Svec. I. p. 143; Schiödte, Danm. Eleuth. p. 566; Kiesenwetter, Naturg. Ins. Deutschl. 1. Abth. 1. B. 2. H. p. 138. — Denne Art er langt sjeldnere end nogen af de foregaaende; forholdsvis hyppigst er den maaske taget lige i Nærheden af Kjøbenhavn, saaledes i Ladegaardsaaen, Schlick og Forf.
5. **Orectochilus villosus** Müll. — Foruden det gamle Findested ved den østlige Bredde af Fursøen, hvor den fremdeles, om ikke hvert Aar, saa dog som oftest endnu kan tages i Antal eller Mængde, er den taget ved Esrom Sø, i Aug. 1869, i Mængde, Schlick; under Stene ved Bredderne af Sorø Sø, ofte i Mængde, Past. Jacobsen. Desuden er den ketset i nogle vestjydske Aaer, Thim- og navnlig Storaaen, i Nærheden af dennes Udløb i Nissumfjord; den sad her under de steile Brinker skjult af Vandplanterne; ogsaa i Nærheden af Storaaen, i en Mudderpol, fandtes et Par Stykker, Juni—Juli 1852, Forf.

Hydrophilidæ.

Schiödte: Fortegnelse over de i Danmark levende Hydrophili, Nat. Tidsskr. 3. R. 7. B. p. 523—30.

2. **Helophorus tuberculatus** Gyll. — Sigtegods fra Randers, 1 St., Lovendal.

6. **Helophorus arvernicus** Muls. — Sigtegods fra Gudenaa ved Randers, samt ved Dronninglund, Juni, Løvendal.

16. **Ochthebius bicolon** Germ. — Fano, Juli, Budde-Lund.

17. **Ochthebius rufomarginatus** Er. — Damhus Mosen og Kagsmose, sigtet i Marts og April, enkeltvis eller i ringe Antal, Løvendal og Schlick; i Jylland ved Nørre So, Randers, og ved Aarhus, enkeltvis, Schlick.

26a. **Limnebius nitidus** Marsh. — Hydrophilus nitidus Marsham, Entom. Brit. p. 407. Limnebius nitidus Mulsant, Coleopt. Franc. Palpic. p. 94; Gerhardt, Berl. Entom. Zeitschr. X. 1866 p. 402. — Kjøbenhavns Omegn, et enkelt Stykke, Han, Schlick. — Hr. Schlicks Samling.

28a. **Laccobius nigriceps** Thoms. — Laccobius nigriceps Thomson, Øfv. Vet. Akad. Förh. 1853 p. 50; Skand. Coleopt. II. p. 93. — Lacc. nigric. er fra gammel Tid sammenblandet med Lacc. minutus, og saaledes er der ogsaa paa Museet Stykker af denne Art tagne af Prof. Schiödte. Conserv. Løvendal har først udskilt den og bestemt den. — Hvor almindelig denne Art er, er vanskeligt at sige, dog synes den at være ikke videre sjelden og temmelig udbredt; paa Museet haves der Exemplarer fra Amager, Schiödte; Hareskovene og Donse, April, Løvendal; Soro, Forf.; Falster, Schiödte.

34. **Hydrobius oblongus** Hrbst. — Udgaaer, som indkommen i Faunaen ved en Feiltagelse.

37a. **Hydrobius globulus** Ksw. — Anacæna globulus Kiesenwetter, Deutsch. Entom. Zeitschr. IX. 1875 p. 230. — Kiesenwetter er den første, som har udskilt denne Art, som hidtil og saaledes ogsaa i Schiödtes Fortegnelse, 1871, var optaget i den collective Art, Hydr. limbatus. Iovrigt forekommer det mig, at der ikke var Grund for Kiesenwetter til just at betragte Paykulls og Thomsons Hydrophilus (Anacæna) globulus som Type for den nye Art, thi Thomsons An. glo-

bulus er liig med og ialtfald ligesaa collectiv som Erichsons eller Schiödtes Hydrobius limbatus, omend Thomson (dog først i sine Opuscula) af sin gamle An. globulus har udskilt en ny Art, An. carinata. — Arten er vistnok temmelig udbredt, omend ikke saa almindelig som Hydr. limbatus, og træffes fortrinsvis i Skovbække eller kolde Vande, saasom ved Lethraborg, April til Mai, Lovendal; Echodalen paa Bornholm, Schlick; men ogsaa nær Kjobenhavn ved Fuglevad, October, og Strandmolleaaen, Lovendal; Lolland, Bergsoe; Fruens Bøge ved Odense, Jørgensen.

Silphidæ, Scaphidiidæ, Trichopterygidæ, Scydmænidæ og Pselaphidæ.

Schiödte: Fortegnelse over de i Danmark levende Silpher, Scaphidier, Ptilier, Scydmæner og Pselapher, Nat. Tidsskr. 3. R. 7. B. p. 187 til 216.

Silphidæ.

1. **Necrophorus germanicus** Fabr. — Selchousdal ved Tiisso, 2 St., Hammeleff.
3. **Necrophorus sepultor** Charp. — Tebbestrup Sandmarker, ved udlagt Aadsel, Aug.—Sept., Jacobsen.
6. **Necrophorus interruptus** Steph. — Sammesteds, Jacobsen.
21. **Sphærites glabratus** Fabr. — Greisdalen ved Veile, Jorgensen; Buderuplund og Hobro, paa Bøgestubbe med gjærende Saft, Mai—Juni, enkeltvis, Johansen og Asmussen; Aalborg, Johansen.

21a. **Hydnobius punctatus** St. — Hun: Anisotoma punctatum Sturm, Deutschl. Ins. II. p. 42. t. 25. f. a. A. Hun og Han: Hydnobius punctatus Schmidt, Germ. Zeitschr. f. d. Entom. III. p. 196; Erichson, Naturg. Ins. Deutschl. III. p. 48; Thomson, Skand. Coleopt. IV. p. 27. — Dronninglund, September, 2 St., Lovendal.

21b. **Hydnobius punctatissimus** Steph. — Leiodes punctatissimus Stephens, Ill. Brit. Entom. Mand. II. p. 172. t. 15. f. 3. Hydnobius punctatissimus Erichson, Naturg. Ins. Deutschl. III. p. 47. Hydnobius tarsalis Schmidt, Germ. Zeitschr. f.

d. Entom. III. p. 194. — S. f. Aalborg, paa en Lyngbakke i en Sandgrav, 1 St., en Hun, Johansen.

25. **Agathidium nigripenne** Kug. — Tommerup i Fyen, i en Træstub, Mai, Jorgensen: Buderuplund, paa en Bøgestub, sammen med Sphærites glabratus, Johansen.

26. **Agathidium silesiacum** Kraatz. — Lundby Bakker, S. f. Aalborg, Aug., Johansen.

27a. **Anisotoma furvum** Er. — Anis. furva Erichson, Naturg. Ins. Deutsch, III. p. 64; Thomson, Skand. Coleopt. IV. p. 40. — Dronninglund Bakker, ketset, 18. Sept. 1871, et Par Stykker, Lovendal.

58. **Colon serripes** Sahlb. — Aalborg, Johansen.

70. **Choleva angustata** Kraatz. — Vendsyssel, Johansen.

71. **Choleva intermedia** Kraatz. — Sundby Hedebakke, ved Aalborg, Johansen.

75. **Choleva Wilkinii** Spence. — Marienlund ved Odense, i Skovbunden, Sept., Jørgensen; Sigtegods fra Viby Krat, Marts, Lovendal.

82a. **Choleva alpina** Gyll. — Catops alpinus Gyllenhal, Ins. Svec. IV. p. 312. Sciodrepa alpina Thomson, Skand. Coleopt. IV. p. 67. Choleva subfusca Kellner, Stett. entom. Zeit. 1846, p. 177 — Odense, paa Aadsel, Mai 1886, 3 St., Toldass. Hansen. — Hr. Jørgensens Samling.

83. **Choleva grandicollis** Er. — Odense, paa Aadsel, Mai, en halv Snes, Toldass. Hansen.

Scaphidiidæ.

1. **Scaphidium quadrimaculatum** Oliv. — Skovene ved Brahetrolleborg og Gjerup ved Faaborg, i Stubbe og Svampe, Mai, Jørgensen; Lindum Skov S. f. Hobro, Asmussen; Rosenholm Skov ved Randers, Rosenkrantz; Styding V. f. Haderslev og Kollund Skov N. f. Flensborg, Mai, L. Andersen.

2a. **Scaphisoma boleti** Panz. — Scaphidium boleti Panz. Faun. Germ. p. 12. Scaphisoma boleti Erichson, Naturg. Ins. Deutschl. III. p. 9. — Arten er vistnok overseet paa Grund af sin Lighed med Slægtens to andre danske Arter, men synes hverken at være stedegen eller sjelden. Gamle Finde-

steder for den nye Art er Maribo og Møen, Schiödte; i de senere Aar er den blandt andre Steder taget ved Lethraborg, Næsbyholm, Aalholm og Orehoved, i hule Træer og under store Hjortetaksvampe, Mai—Juni, Løvendal.

Scydmænidæ og Pselaphidæ.

Af disse to Familier er der tilkommet ikke saa lidt i de senere Aar, saaledes blandt andre en ny Scydmæn og fire nye Pselapher, men da der her trænges til en ny Revision af vore Arter, vil det være bedre, at Tillæget til de gamle Fortegnelser over disse Dyr opsættes noget; men forhaabentligt vil det kunde gives i Forbindelse med den Fortegnelse over forskjellige smaa kollehornede Biller, som er under Arbeide.

Histeridæ.

Schiödte: Fortegnelse over de i Danmark levende Histri. Nat. Tidsskr. 3. R. 7. B. p. 531—38.

2. **Hister quadrinotatus** Scriba. — Isted Hede, N. f. Slesvig, Mai 1882, 2 St., L. Andersen

8. **Hister fimetarius** Hrbst. — Froslev, N. f. Flensborg, i Hestegjødning, Mai 1882, 2 St., L. Andersen.

20. **Carcinops pumilio** Er. — Bageri paa Norrebro, i gjærende Brøddeig, Imagines og Larver i hundredvis, Schlick og Koch.

30. **Saprinus conjungens** Payk. — Tranum Strand i Vendsyssel, Johansen.

39. **Ontophilus sulcatus** Fabr. — Randers, i en Kompostdynge, Foraar og Efteraar, i Antal, Jacobsen; Husum, i Gjødning, Juli, L. Andersen.

40. **Ontophilus striatus** Fabr. — Merrits Skov, i Gjødningsvamp, Juli, Christianssæde, ketset, Schlick.

42. **Abræus granulum** Er. — Dyrehaven, i fugtigt, bladet og trosket Bøgetræ sammen med Abr. globosus og særdeles mange Plegaderus dissectus, September, Schlick.

Lamellicornia.

Schiödte: Fortegnelse over de i Danmark levende Scarabæer, Nat. Tidsskr. 3. R. 6. B. p. 435 til 56.

8. **Euchlora Frischii** Fabr. — Fano, sværmende i Skarer paa Marehalm, Juli 1885, Rosenkrantz.

9. **Hoplia farinosa** L. — Fra den 1—6. Juli 1882 viste den sig i stor Mængde paa den Eng, der strækker sig langs Guldborg Sund udenfor Roden Skov, kaldet Rodenfed, omtrent ligeoverfor Flato. Dyrene kom frem i den tidlige Morgenstund; og i Solskinnet fløi saavel Hanner som Hunner omkring fremragende Gjenstande, saasom Landmaalerstokke, hvor der ofte kunde sees en 6—7 Stykker paa eengang sværmende rundt og fra og til, ofte ogsaa flyvende lige paa Mennesker; mellem Kl. 8 og 9 iagttoges de ofte i Parring, hængende paa høie Græsstraa. Hannerne vare tilstede i meget større Antal end Hunnerne, omtrent som 4 : 1. Kl. 9 ophørte Dyrene med deres Sværmen, og efter meget kort Tids Forløb var der ikke et eneste Dyr at see. De to følgende Aar søgtes den forgjæves fra sidst i Juni til ind i Juli, saa ofte Leilighed gaves, paa samme Tid om Morgenen, Engelhardt; Fano, sværmende paa en Eng mellem Klitterne, 1 St., Rosenkrantz; N. f. Husum, paa Tidsler, Juli 1883, 7 St., L. Andersen.

10. **Cetonia marmorata** Fabr. — Bognæs, en stor Del Puppecoconer, sammenslæbte i en hul Bøg, Lovendal.

13. **Valgus hemipterus** Linn. — Christianssæde, Juni, 1 Hun, samt Tranekjær paa Langeland, paa Hvidtjorn, Juni—Juli, mange Hanner, Schlick.

15. **Gnorimus variabilis** Linn. — Vinstrup Overdrev ved Fuglebjerg, i Eg og El, tildels klækket en større Række, Lovendal og Schlick.

16. **Osmoderma eremita** Linn. — Bognæs, August, med Larver i Antal, Lovendal, Fabritius, Koch og Bachevold; Præsto, Holstebroe; Bremersvold, Lovendal.

23. **Odontæus mobilicornis** Fabr. — Falconeralleen ved Kjøbenhavn, 1 St. floiet ind ad Vinduet, Juni, Løvendal; Fortunen, Cand. Meldahl; Gribskov, en Hun, Cand. Vedel; ved Vordingborg, en Hun; Knuthenborg, 1 St., Skovgaard; Rugballegaard i Greisdalen, fanget om Aftenen i Flugten. Fabritius.

30. **Copris lunaris** Linn. — Skanderborg, af og til almindelig, Rosenkrantz.

37. **Aphodius fœtens** Fabr. — Kjøbenhavns Omegn, 1 St., Dohlmann.

41. **Aphodius putridus** St. — Klitter ved Blokhus, i Faaregjødning, Mai 83, 2 St., Johansen.

45. **Aphodius immundus** Creutz. — Bognæs, i Hestegjødning, Juni, en Række, Løvendal.

47. **Aphodius niger** Panz. — Artens Forekomst her i Landet er tvivlsom.

52. **Aphodius pictus** St. — Tebbestrup ved Randers, Sandmark i Kogjødning, Sept., Jacobsen og Løvendal; Robild Bakker ved Skørping Stat., Juni 82, enkeltvis, Johansen.

54. **Aphodius porcus** Fabr. — Dyrehaven ved Kjøbenhavn, flere Gange i Sept, Løvendal; Ottestrup i Nordfyen, Holstebroe; Tebbestrup, Sandmark i Kogjødning, Jacobsen; Agdrup Bakker og Lundby Bakker ved Aalborg, Sept., enkeltvis, Johansen.

69. **Heptaulacus villosus** Gyll. — Tidsvilde Overdrev, i Sandgrøfter, Juni—Juli, i Mængde, Schlick.

70. **Plagionus arenarius** Oliv. — Aalborg, paa hoi Sand- og Grusbund, især i Menneskeexcrementer, April—Mai, Johansen.

72. **Ammœcius brevis** Er. — Læsø, Cand. Jørgensen.

73. **Psammodius sulcicollis** Illig. — Flere Steder i Vendsyssels Klitter, saaledes ved Skagen, Løkken, Blokhus, ogsaa i Sandgrave N. og S. for Aalborg, Mai—Juni, Johansen.

73a. **Psammodius vulneratus** St. — Aphodius vulneratus Sturm, Deutschl. Ins. I. p. 175. t. 15. f. D. Psammodius vulneratus Gyllenhal, Ins. Svec. IV. p. 244; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 914; Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 71.

— Hvorup ved Nørre-Sundby, sammen med Ps. sulcicollis, i større Antal, Asmussen.

74. **Ægialia sabuleti** Payk. — Vendsyssels Sandegne og Klitter, Mai—Juni, ikke sjelden, Johansen.

76a. **Trox hispidus** Laich. — Trox hispidus Laicharting, Tyrol. Ins. I. p. 30; Fabricius, Syst. Eleuth. I. p. 110; Sturm, Deutschl. Ins. III. p. 148; Mulsant, Lam. p. 330; Erichson, Naturg. Ins. Deutschl. III. p. 928; Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 76. Trox arenosus Gyllenhal, Ins. Svec. I. p. 11. — Fanø, ved Stranden, Juni, i Antal, Fabritius og Budde-Lund.

78. **Lucanus cervus** Linn. — Bornholm, Juli, Dr. H. J. Hansen; Balskov ved Odder, Rosenkrantz og Holstebroe; Haderslev, ved Erløv S. f. Byen og ved Mangstrup V. f. samme, L. Andersen.

Buprestidæ og Elateridæ.

Schiödte: Danmarks Buprestes og Elateres, Nat. Tidsskrift, 3. R. 3. B. p. 441—568.
Tillæg til Danmarks Cerambyces, Buprestes og Elateres, ibid. 5. B. p. 543—44.

Buprestidæ.

3. **Melanophila cyanea** Fabr. — Kjøbenhavn, Tømmerpladse paa Fyr, August, en Række, Lovendal.

4. **Melanophila appendiculata** Fabr. — Kjøbenhavn, sammesteds, August, Lovendal og Asmussen.

13. **Agrilus laticornis** Illig. — Svenstrup ved Borup, paa Eg, Juli, i større Mængde, Lovendal.

15. **Trachys minuta** Linn. — Ornedalen ved Hobro, paa blomstrende Salix cinerea, Juni 86, 2 St., Johansen.

Elateridæ.

1. **Melasis buprestoides** Linn. — Hald Nørreskov, under Egebark, Juli, et levende Stykke, Koch.

2. **Xylobius alni** Fabr. — Frijsenborg, et Par døde, defecte Stykker, Løvendal.

3. **Eucnemis capucinus** Ahr. — Christianshavn, 1 St., Løvendal.

4. **Microrhagus pygmæus** Fabr. — Bornholm, Dr. H. J. Hansen; Roden Skov paa Lolland, Juni—Juli, et Par Stykker, samt Laurberg, Juni, i større Antal, Løvendal og Engelhart; Lundby Krat, ketset 2 Stykker, Johansen.

6. **Throscus obtusus** Curt. — Redsle Skov paa Falster, ketset paa Stranden, Slutningen af Mai, 1 St., Løvendal; Orehoved, Koch.

8. **Cardiophorus asellus** Er. — Lindum Skov S. for Hobro. samt Klitter ved Blokhus, Johansen.

10. **Cryptohypnus sabulicola** Bohem. — Vemmetofte Strand, Juni, 1 St., Cand. Jørgensen.

21. **Agriotes pallidulus** Illig. — Svenstrup ved Borup Stat., Juni, i Mængde, Løvendal.

28. **Ampedus sanguineus** Schiö. — Skanderborg og Silkeborg, almindelig, Rosenkrantz.

31. **Ampedus cardinalis** Schiö. — Dyrehaven, i Eg, samt Bognæs, Løvendal.

40. **Ludius ferrugineus** Linn. — Klækket af Eg fra Bognæs, Bremersvold og Christianssæde, Larven ogsaa truffet i Bøg ved Næsbyholm, Løvendal.

41. **Ischnodes sanguinicollis** Panz. — Bognæs, i Bøg, Juni, klækket af Bøg fra Thureby, Løvendal.

44. **Hypolithus riparius** Fabr. — Hobro, nogle Stykker, samt ved Skanderborg Sø, en større Række, Rosenkrantz; Buderupholm, i en Bladdynge ved en Vandgroft, Mai, en Række, Johansen.

55. **Diacanthus metallicus** Payk. — Bremersvold Kjeldskov, Juni, Løvendal; Lindum Skov ved Hobro, Forf.

59. **Athous mutilatus** Rosenk. — Dyrehaven, Juli, en Række, Løvendal.

61. **Athous rhombeus** Oliv. — Klækket af Træ fra Bremersvold, samt Bognæs, et større Antal Larver, Løvendal.

66. **Campylus denticollis** Fabr. — Marselisborg Skov, 1 St., Rosenkrantz; Frijsenborg, Juni, 1 St., Lovendal.

Malacodermata, Cleridæ, Ptinidæ og Anobiidæ.

Schiödte: Fortegnelse over de i Danmark levende Malacodermi, Cleri, Ptini og Anobia, Nat. Tidsskr., 3. R. 8. B. p. 1—22.

Malacodermata.

3. **Helodes marginata** Fabr. — Aarhus. af og til almindelig, Rosenkrantz.

12. **Prionocyphon serricornis** Ph. Müll. — Rosenholm, 1 St., Rosenkrantz.

17. **Dictyopterus Cosnardi** Guér. — Thureby, i en gammel Bøg, Juni, Lovendal og Fabritius.

21. **Podabrus alpinus** Payk. — Thureby, Juni, talrig, Lovendal; Aarhus, ikke sjelden, Rosenkrantz; Hobro, paa Ebuske, Juni 86, i Mængde, Johansen

22. **Telephorus violaceus** Payk. — Thureby, Juni, flere Stykker, Lovendal; Hesberg og Tommerup i Fyen, af og til paa blomstrende Hvidtjørn, Jørgensen; Aarhus, ikke sjelden, Rosenkrantz.

22a. **Telephorus oculatus** Gebler — Cantharis oculata Gebler, Mém. d. Moscou V. p. 316; Kiesenwetter, Naturg. Ins. Deutsch. IV. p. 476. — Veile, Edv. Lovendal.

30. **Telephorus sudeticus** Letzn. — Voergaard i Vendsyssel. Juni, Lovendal.

34a. **Telephorus pilosus** Payk. — Cantharis pilosa Paykull. Faun. Svec. I. p. 264; Gyllenhal, Faun. Svec. I. p. 354; Thomson, Skand. Coleopt. VI. p. 187; Kiesenwetter, Naturg. Ins. Deutschl. IV. p. 497. — Greisdalen, Juni 1879, 2 St., Jørgensen.

61. **Drilus concolor** Oliv. — Boserup, Fabritius; Roskilde. en Larve, Adj. Traustedt.

65. **Malachius marginellus** Oliv. — Læsø, Juli. Dr. H. J. Hansen; Klitter ved Blokhus, Juni—Juli, Johansen.

73. **Dasytes obscurus** Gyll. — Svenstrup, Juni, Løvendal.

75. **Dolichosoma lineare** Rossi — Hornbæk i Sjælland, paa Klitgræs, mange, Johansen; Veile-Sande, nogle Mil V. f. Veile, Fabritius; Blokhus, i Klitterne paa Blomster af Hieraceum, Juli, Budde-Lund; Agdrup Bakker i Vendsyssel, Johansen.

76a. **Julistus floralis** Oliv. — Melyris floralis Olivier, Encycl. méth. V. p. 657. Dasytes floralis Gyllenhal, Ins. Svec. I. p. 326. Julistus floralis Kiesenwetter, Naturg. Ins. Deutschl. IV. p. 646. Trichoceble floralis Thomson, Skand. Coleopt. VI. p. 156. — Svenstrup, nedbanket af Eg, d. 21. Juli 1881, Løvendal.

77. **Phlœophilus Edwarsii** Steph. — Dronningborg Skov, under Mos paa gamle Træer, April, enkeltvis, Johansen.

Cleridæ.

81a. **Clerus rufipes** Brahm. — Clerus rufipes Brahm, Hoppe Taschenb. 1797 p. 136; Kiesenwetter, Naturg. Ins. Deutschl. IV. p. 685. Maaskee kun en Varietet af Cl. formicarius. — Kjøbenhavn, paa en Tømmerplads, d. 11. Sept. 1881, Løvendal. — Hr. Løvendals Samling.

85. **Necrobia ruficollis** Fabr. — Kjobenhavn, i et Garveri, skarevis, Løvendal.

86. **Necrobia rufipes** Fabr. — Sammesteds, i Antal, Løvendal; Aarhus, Palmeoliefabriken, flokkevis, Rosenkrantz.

Ptinidæ.

89a. **Ptinus bicinctus** St. — Ptinus bicinctus Sturm, Deutschl. Ins. XII. p. 56. t. 251. f. C. Vistnok hidtil sammenblandet med nærstaaende Arter, navnlig vel med Pt. rufipes; den har viist sig at være udbredt og er taget af forskjellige baade ældre og nyere Samlere. — Dyrehaven, Mai, Thureby, Juni, Løvendal; Antvorskov, Forf.; Falster og Lolland, Schiödte; Bornholm, Bergsøe; Veile, Fabritius; Aarhus, Marselisborg Tærskelade, almindelig om Efteraaret, Rosenkrantz.

95. **Niptus hololeucus** Falderm. — Aarhus, i Tobak, 1885,

skarevis, Skaffogaard (angreb 1885 Stovler. Selctoi, Silkestoffer) i uhyre Mængde, Rosenkrantz; Aalborg, i et Bageri, mange, Johansen.

97. **Mezium sulcatum** Fabr. — Kjobenhavn, Zoologisk Museum, i gamle Skeletter, en lille Række, Lovendal.

Anobiidæ.

99. **Lymexylon navale** Linn. — Svenstrup, paa Eg, Juli 1880, i Antal, samt Bremersvold, i en angreben Egestamme, Lovendal.

110. **Xestobium plumbeum** Illig. — Svenstrup, Lovendal.

112. **Liozoum abietis** Fabr. — Ravnsnæsskov ved Horsholm, klækket af Grankogler, Octbr.—Novbr., i Mængde, Lovendal.

116. **Trypopitys carpini** Hrbst. — Kjobenhavn, Juli og Aug., Lovendal.

117. **Xyletinus ater** Payk. — Marselisborg Skov, ketset, 1885, 1 St., Rosenkrantz.

118a. **Dorcatoma serra** Panz. — Dermestes serra Panzer, Faun. Germ. fasc. 26. f. 10 Dorcatoma serra Mulsant et Rey, Téréd. p. 349. t. X. f. 10; Kiesenwetter, Naturg. Ins. Deutschl. V. p. 159. — Dyrehaven, Eg, Juli, Lovendal.

119. **Dorcatoma chrysomelinum** St. — Lindum Skov S. f. Hobro, klækket af Larver i en trøsket Egestamme, sammen med Imagines af Amblystoma rubens, Johansen og Jacobsen.

119a. **Dorcatoma flavicorne** Fabr. — Bruchus flavicornis Fabricius, Syst. Eleuth. II. p. 401. Dorcatoma flavicorne Sturm, Deutschl. Ins. XII. p. 10. t. 245. f. a. A.; Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 172; Mulsant et Rey, Téréd. p. 363. — Dyrehaven af Eg, Juni—Juli, Lovendal.

120. **Enneatoma bovistæ** Ent. Heft. — Gjedserodde, i Bovister, Aug. 1877, i stort Antal, Koch; Roden Skov, Engelhart.

121. **Amblystoma rubens** Ent. Heft. — Lindum Skov, trøsket Egestamme, Juni, i stort Antal sammen med Dorc. chrys., Johansen og Jacobsen.

122. **Cathorama tabaci** Fabr. — Engestofte paa Lolland,

mellem Nudler, samt Aarhus, Palmeoliefabriken, enkeltvis, Rosenkrantz.

125. **Bostrychus capucinus** Linn. — Kjøbenhavn, klækket af Laurbærstokke, Løvendal.

126a. **Rhizopertha pusilla** Fabr. — Sinodendron pusillum Fabricius, Entom. syst. suppl. p. 156. Rhizopertha pusilla Stephens, Ill. Brit. Entom. III. p 354. Kiesenwetter, Naturg. Ins. Deutschl. V. p 41. — Kjøbenhavn, i en Rismølle, i stort Antal, Løvendal

128. **Lyctus brunneus** Steph. — Xylotrogus brunneus Stephens, Ill. Brit. Entom. III. p 117. t. 18. f. 4. Lyctus brunneus Kiesenwetter, Naturg. Ins. Deutschl V. p. 17. — Kjøbenhavn, fremkommen af forskjellige Sorter Træ, navnlig Vinranker og Myrther, til forskjellig Aarstid, i stor Mængde, Løvendal.

129. **Lyctus impressus** Com. — Lyctus impressus Comolli, Coleopt. nov. Novoc. p. 40; Kiesenwetter, Naturg. Ins. Deutschl. V. p. 17. — Kjøbenhavn, af Vinranker, i langt ringere Antal end foregaaende Art, Løvendal.

Coleoptera heteromera.

Schiödte: Fortegnelse over de i Danmark levende heteromere Eleutherater, Nat. Tidsskr. 3. R. 8. B. p. 23—46.

Tillæg til Fortegnelsen over de i Danmark levende heteromere Eleutherater, ibid. 13. B. p. 474.

Tenebrionidæ.

1. **Blaps mortisaga** Linn. — Randers, i en Bagerkjælder, Aug. 1881, i Mængde, Jacobsen.

4. **Heliopathes gibbus** Fabr. — Fanø, ikke sjelden, Rosenkrantz; Hjærpsted Strand N. f. Høyer, Aug., L. Andersen.

6. **Microzoum tibiale** Fabr. — Aalborg, flokkevis i Sandegnene, Johansen.

7. **Phaleria cadaverina** Fabr. — Tidsvilde Strand, under

Tang. Juni—Juli 1886, i stort Antal, Schlick og Engelhart; Tranum Strand i Vendsyssel ved Vesterhavet, nedgravede under Tang, 6 St., Johansen.

8. **Bolitophagus reticulatus** Linn. — Skorping Skov, Fyrsvamp, Juni, Johansen.

9. **Bolitophagus armatus** Panz. — Soholt paa Lolland, klækket i Mængde af Svamp fra en hul Bøg, Schlick.

13. **Platydema violaceum** Fabr. — Bremersvold, under Mos paa Naur. Holstebroe; Sødringholm ved Randers, Rosenkrantz.

15a. **Pentaphyllus testaceus** Fabr. — Brede, i en gammel Eg, i Mængde, Schlick og Lovendal; Dyrehaven, klækket af Eg, Lovendal.

16. **Upis ceramboides** Linn. — Kjøbenhavn, 1 St., Lovendal.

16b. **Gnathocerus cornutus** Fabr. — Kjøbenhavn, i Bagerier, Juli 86, i stort Antal, Schlick.

18. **Palorus depressus** Fabr. — Aarhus, Palmeoliefabriken, almindelig, Rosenkrantz; Aalborg, i et Bageri, Johansen.

18a. **Latheticus oryzæ** Waterh. — Lath. oryzæ Waterhouse, Ann. nat. hist. ser. 5. vol. IV (1880) p. 147. — Kjøbenhavn, i en Dampmølle, Sept., samt i Risoplag, Octob., i Antal, Lovendal og Fabritius.

19. **Hypophlœus castaneus** Fabr. — Skorping Skov, sædvanlig i Stubbe af Bøg, men ogsaa i Gran, i Mængde, Johansen.

20. **Hypophlœus bicolor** Oliv. — Udgaaer indtil videre af Faunaen, og det opførte Findested henføres til Hyp. fasciatus Fabr.

23. **Alphitobius diaperinus** Panz. — Aarhus, Palmeoliefabriken, almindelig, Rosenkrantz.

24. **Alphitobius piceus** Oliv. — Sammesteds, almindelig, Rosenkrantz.

27. **Tenebrio opacus** Duft. — Vinstrup Overdrev ved Fuglebjerg, samt Lolland, i gamle Ege, Lovendal.

29b. **Allecula Lövendalii** Reitt. — All. Lövendalii Reitter, Wien. entom. Zeit. 1886. p. 140. — Den af Schiödte udtalte Tvivl om, at den af ham som Allecula Rhenana

Bach betegnede Art var sikkert bestemt, har viist sig at være vel begrundet, idet Arten af Reitter er erkjendt og opstillet som ny og benævnt efter Finderen her i Landet, Conserv. Løvendal, jfr. Nat. Tidsskr. 3. R. 13. B. p. 474.

31. **Mycetocharis axillaris** Payk. — Frederiksdal, af Bog, Juni, samt Lorup Overdrev, i et hult Æbletræ, Lovendal.

Cistelidæ.

37. **Cteniopus sulphureus** Linn. — Vosnedgaard Skov ved Aarhusbugten, enkeltvis, Rosenkrantz.

Salpingidæ.

39a. **Salpingus mutilatus** Bech — Salp. mutilatus Bech, Beitr. bayr. Ins. 1817 p. 19. t. 5. f. 27. Salpingus virescens Mulsant et Rey, Rostrif. p. 14. — En overseet Art, funden saavel i Nordsjælland som paa Lolland; af specielle Localiteter kan jeg anføre Dyrehaven, Schlick; Ravnsnæs Skov ved Horsholm samt Boserup, Løvendal; Maglemer Havløkke, Schlick; Christianssæde, Løvendal.

40. **Salpingus foveolatus** Ljungh — Strandveien, Dr. Münster og Fabritius.

45. **Rhinosimus viridipennis** Latr. — Nysted Mark, Roden og Freilev Skov paa Risgjærder, jævnlig, men i ringe Antal, Engelhart.

Melandryidæ.

46a. **Tetratoma Desmarestii** Latr. — Charlottenlund, paa Eg, Sept. og Octob., enkeltvis, Schlick.

47. **Tetratoma ancora** Fabr. — Roden og Freilev Skove, paa Risgjærder, Juli og Sept., en lille Række, Lovendal og Engelhart; Bremersvold Kjeldskov, sigtet under Mos, Juli, Engelhart; Tørning Skov, 1 Mil V. for Haderslev, L. Andersen.

48. **Orchesia micans** Illig. — Agdrup Krat, klækket af Svamp paa Ellestubbe, Johansen.

49. **Orchesia sepicola** Rosenh. — Suserup Skov, paa Eg,

Løvendal og Cand. Jørgensen; Roden og Freilev Skove, paa Risgjærder, Juni og Sept., i stort Antal, Løvendal.

50. **Orchesia fasciata** Payk. — Roden Skov, paa Risgjærder, Sept., 1 St., Løvendal; Treldeskov, paa en Egestamme, Juli, Fabritius; Hald Nørreskov, under Egebark, Juli, Koch.

51. **Hallomenus humeralis** Hellen. — Aalborg, paa Svampe, et Par Stykker, Johansen; Eisbøl ved Haderslev, i Træsvampe, Mai, L. Andersen.

53. **Anisoxya fuscula** Illig. — Roden og Freilev Skove, paa Risgjærder, Løvendal.

54. **Abdera affinis** Payk. — Agdrup Krat i Vendsyssel, klækket af Svamp paa Ellestubbe, Johansen.

55. **Abdera flexuosa** Payk. — Agdrup Krat, sammen med den foregaaende, Johansen.

56. **Hypulus quercinus** Quens. — Christianssæde Skove, Mai, i større Antal, Schlick og Løvendal; Lindum Skov, i Eg, nogle Stykker, Asmussen.

59. **Melandrya canaliculata** Fabr. — Bremersvold Kjeldskov, paa Avnbøg og Eg, i større Antal, samt Christianssæde og Roden Skove, Juni, Løvendal og Engelhart.

60. **Conopalpus testaceus** Oliv. — Lindum Skov ved Hobro, Juni, og Sæbygaard Skov, Juli, Forf.

Pedilidæ.

64. **Xylophilus oculatus** Payk. — Drewsens Klækkehus, af Eg, Juli 73, i stort Antal, Løvendal.

Anthicidæ.

67. **Anthicus humilis** Germ. — Husum, Juli, L. Andersen.

69. **Anthicus bimaculatus** Illig. — Klitterne ved Lønstrup, Juni, faa Stykker, Johansen.

72. **Anthicus bifasciatus** Rossi — Amager, Sept., i Antal, Schlick; Stranden ved Kjøge, Sept. 83, Johansen.

76. **Anthicus ater** Panz. — Stranden ved Kjøge, sammen med foregaaende Art, Johansen.

Pyrochroidæ.

79. **Pyrochroa pectinicornis** Linn. — Thureby, paa Stubbe, efterhaanden en større Række, Løvendal; sammesteds, Mai, Schlick; Hals Nørreskov, paa en Ellestub, Juni 86, 1 St., Johansen.

Mordellidæ.

80. **Tomoxia bucephala** Cost. — Skørping Skov, paa Bøgestubbe, Johansen.

81. **Mordella aculeata** Linn. — Rosenholm Skov, ikke sjelden, Rosenkrantz; i Skoven paa Øland, paa Ranunkler, Larven i Birkestubbe, Juni 86, Johansen.

88a. **Anaspis ruficollis** Fabr. — Mordella ruficollis Fabricius, Syst. Eleuth. II. p. 126. Anaspis ruficollis Mulsant, Longip. p. 412. — Bremersvold, Juni 86, en lille Række, Engelhart.

91. **Anaspis maculata** Fourcr. — Flødstrup Præstegaard, i Spiræablomster, Juli, i talrige Skarer, Forf.; Tranekjær, paa Blomster, Juni, i stor Mængde, Schlick.

Rhipiphoridæ.

91a. **Metœcus paradoxus** Linn. — Mordella paradoxa Linné, Faun. Svec. ed. II p. 228. Rhipiphorus paradoxus Fabricius, Syst. Eleuth. II. p. 119; Gyllenhal, Ins. Svec. II. p. 619. Metœcus paradoxus Redtenbacher, Faun. austr. ed. II. p. 649; Mulsant, Longip. p. 453; Thomson, Skand. Coleopt. VI. p. 347. — Af denne for vor Fauna nye Slægtsgruppe eller Familie er et enkelt Stykke, en Hun, fundet ihjeltraadt og noget beskadiget paa Strandveien i Taarbæk By, Sept. 81, Engelhart; Exemplaret blev velvilligt skjænket Museet.

Meloidæ.

94. **Meloë brevicollis** Panz. — Aalborg, i hvis Omegn den synes at være den hyppigste Meloë-Art, Johansen.

95. **Meloë variegatus** Donov. – Rodby Mark, Bøgh; Feldballe ved Kalovig, samt Randers og Samsø, enkeltvis, Rosenkrantz; Viuf, 17. Mai 87, 3 St., Terp.

Œdemeridæ.

97. **Nacerdes melanura** Linn. – Aarhus, Havnemoloen, flokkevis, Rosenkrantz; Aalborg, hyppig i Egetømmeret i Bindingsværksbygninger, sværmende i Juli Maaned jævnligt paa Gaderne, Johansen.

102. **Œdemera croceicollis** Gyll. — Lyngby So, paa Blomster, Juni-Juli, enkeltvis, Engelhart og Koch.

Cerambycidæ.

Schiödte: Danmarks Cerambyces, Nat. Tidsskr. 3. R. 2. B. p. 483—576.
Tillæg til Danmarks Cerambyces, Buprestes og Elateres, ibid. 5. B. p. 543—44.

1. **Spondylis buprestoides** Linn. – Aabenraa i Slesvig, paa Tømmerpladsen, Juli, en Snes Stykker, L. Andersen.

5. **Criocephalum rusticum** Linn. — Hüttenbjergene, L. Andersen.

6. **Criocephalum epibata** Schiö. — Kjøbenhavn, Juli, Løvendal; Odense, Jørgensen.

11. **Clytus liciatus** Linn. – Pindstrup Skov, paa Bøgestubbe, Juni 86, 4 St., Jacobsen.

16. **Gracilia minuta** Fabr. — Haderslev, flere Steder temmelig almindelig i Aarene 1876—78, senere kun enkeltvis, L. Andersen.

20. **Callidium undatum** Linn. — Kjøbenhavns Nørrebro, Gartn. Hauschild.

21. **Callidium alni** Linn. — Lindum Skov, 1 St., Johansen.

25. **Callidium clavipes** Fabr. – Rødby, Juli, Bøgh.

30. **Rhagium bifasciatum** Fabr. – Marselisborg Skov, i Lærkestubbe, tidligt om Foraaret almindelig, i Juni paa Hvidtjørn, Rosenkrantz.

31. **Toxotus quadrimaculatus** Linn. — Hüttenbjergene ved Slesvig, Juli, en større Række, L. Andersen.

36. **Leptura livida** Fabr. — Glücksborg, Langeso ved Slesvig og Sorup i Angel, Juli, temmelig hyppig, L. Andersen.

37a. **Leptura analis** Panz. — Lept. analis Panzer, Faun. Germ. fasc. 118. f 6. Grammoptera analis Mulsant, Col. Fr. Longic. ed. I. p. 298. — Hald Nørreskov, under Egebark, Juli, 1 St., Koch. — Hr. Kochs Samling.

38. **Leptura præusta** Fabr. — Lindum Skov, en større Række, Løvendal o. fl. Saml.

40. **Leptura octomaculata** Fabr. — Sophiendal ved Ry, 1 St., Rosenkrantz.

40a. **Leptura sexguttata** Fabr. — Ulslev i Jylland, Juli, 1 St., Koch.

43a. **Leptura cincta** Fabr. — Lept. cincta Fabricius, Syst. Eleuth. II. p. 356; Gyllenhal. Ins. Svec. IV. p. 19; Thomson, Skand. Coleopt. VIII. p. 72. — Paa Museet findes to Stykker, nemlig en Hun fra Hørsholm, Drewsen, og en Han, signeret Nordsjælland.

51. **Leptura revestita** Linn. — Sorø, Løvendal; Bremersvold, Juni, Løvendal; Rødby, Juni–Juli, Bøgh; Hald Nørreskov, 1 St., hel rød Varietet, Koch; Lindum Skov, Juni 87, enkeltvis, Løvendal og Engelhart; Trinderup Krat, Johansen.

65. **Monochamus sartor** Fabr. — Kjøbenhavn, Tømmerplads, Juli, 1 St., Løvendal.

71. **Saperda scalaris** Linn. — Dyrehaven, klækket, Drewsen og Løvendal; klækket af El fra Næsbyholm og Sorø, Larven ved Svenstrup, Lovendal; Lindum Skov, Jacobsen, Johansen og Asmussen.

75. **Oberea linearis** Linn. — Rørvig, August, Budde-Lund.

Curculionidæ.

Schiödte: Fortegnelse over de i Danmark levende Curculiones, Nat. Tidsskr. 3. R. 8. B. p. 47—110.

5. **Cneorhinus exaratus** Marsh. — Hobro, Johansen.

10. **Strophosomus faber** Hrbst. — Aalborg, stundom skare-

vis paa hoi Sandbund i Omegnen, navnlig hyppig i Mai—Juni 82, Johansen.

11. **Strophosomus limbatus** Fabr. — Aalborg, i Hedeegnene, men kun enkeltvis, Johansen.

13. **Brachyderes incanus** Linn. — Silkeborg, Juni, i Mængde, Fabritius, Koch o. fl.

16. **Sitona humeralis** Steph. — Kastrup paa Amager, Juni, Løvendal.

19. **Sitona puncticollis** Steph. — Aalborg, paa Bakkerne i Omegnen, jævnligt, Johansen.

25a. **Polydrosus flavipes** de G. — Curculio flavipes de Geer, Hist. d. ins. V. p. 245; Gyllenhal, Ins. Svec. III. p. 271. Polydrosus flavipes Gyllenhal, Schönh. Gen. Spec. Curc. II. p. 141; Thomson, Skand. Coleopt. VII. p. 105. — Karise og Svenstrup i Sjælland samt paa Lolland, paa Eg, Juni - Juli, Løvendal.

27. **Polydrosus pterygomalis** Schönh. — Kjøbenhavn, Have ved Bülowsvei, paa Lind, i Slutningen af Mai, en lille Række, Forf.

31. **Tanymecus palliatus** Fabr. — Aarhus, krybende paa en Vei, 1 St., Rosenkrantz; N. for Husum, paa Tidsler, Juli, i Antal, L Andersen.

32. **Chlorophanus viridis** Linn. — Husum, Juli, i Mængde, samt N. for Husum, paa Tidsler, L. Andersen.

39. **Otiorhynchus sulcatus** Fabr. — Aalborg, hyppig i Haverne, Johansen.

44. **Otiorhynchus ligneus** Oliv. — Fano, en storre Række, Rosenkrantz; Sæbygaards Marker, under Sten, nogle Stykker, Forf.

48. **Omias brunnipes** Oliv. — Aalholm Have, paa Poppelstød, en Række, Løvendal og Engelhart.

49a. **Trachyphlœus spinimanus** Germ. — Trach. spinimanus Germar, Ins. Spec. p. 405; Thomson, Skand. Coleopt. VII. p. 133. — Dronninglund, i Sandhuller, Sept., Løvendal.

50. **Trachyphlœus scabriculus** Linn. — Vendsyssels Hedeegne, i Mængde, Johansen.

51. **Trachyphlœus aristatus** Gyll. — Agdrup Bakker i Vendsyssel, sammen med den foregaaende Art, Johansen.

62. **Gronops lunatus** Fabr. — Lindum, i en Sandgrav, Lovendal; nær Hobro, i en Grusgrav, Rosenkrantz; Lundby Bakker, sigtet en Række i en Agerren, Sept. 83, samt Agdrup Bakker i Vendsyssel, Mai, Johansen.

63. **Orthochætes setiger** Bech — Svenstrup, Sept., 1 St., Schlick.

64. **Molytes germanus** Linn. — Grenaa, 1 St, Rosenkrantz; Angeln samt Hüttenbjergene ved Slesvig, L. Andersen.

66. **Liosomus ovatulus** Clairv. — Odense, taget i betydeligt Antal, Jørgensen.

67. **Trachodes hispidus** Linn. — Skovlund og Vang Skov i Vendsyssel, enkeltvis, Johansen.

77. **Hypera trilineata** Marsh. — Buderupholm, paa blomstrende Lotus corniculatus, Juni 82, enkeltvis, Johansen.

79. **Hypera plantaginis** de G. — Hoskov ved Aarhus, i Udkanten af Skoven, ikke sjelden, Rosenkrantz.

81. **Hypera mutabilis** Germ. — Aarhus, Molleaa, sigtet, enkeltvis, Rosenkrantz.

83. **Cleonus marmoratus** Fabr. — Holk Strand, Juli, L. Andersen.

86. **Cleonus albidus** Fabr. — Samso, paa Strandbredden, ikke sjelden, Rosenkrantz.

88. **Cleonus nebulosus** Linn. — Lindum Skov, i Plantehuller. Mai, Jacobsen.

89. **Larinus planus** Fabr. — Aarhus, flokkevis, Rosenkrantz; Restrup Enge ved Aalborg, Juni 85, i Mængde, Johansen.

91. **Lixus turbatus** Gyll. — Sophiendal ved Ry, Rosenkrantz.

93. **Lepyrus binotatus** Fabr. — Silkeborg Jernbane ved Sveibæk, mellem Skinnerne, April, 1 St., Jacobsen; Ry, 1 St., Rosenkrantz.

94. **Lepyrus colon** Fabr. — Klitter ved Blokhus, Mai 82, i Mængde, Johansen.

103. **Erirhinus festucæ** Hrbst. — Braband So, undertiden flokkevis, Rosenkrantz.

106. **Erirhinus pilumnus** Schönh. — Amager, paa Groftevolde. Sept.—Octob., i større Antal, Schlick.

108. **Erirhinus æthiops** Fabr. — Geelskov, Begyndelsen af Juni 87, 1 St., Schlick.

112. **Dorytomus tremulæ** Fabr. — Aarhus, almindelig i October, Rosenkrantz.

117. **Dorytomus majalis** Payk. — Sundby Bakker ved Aalborg, Blokhus, Lindum S. for Hobro, paa Salix cinerea, Mai—Juni, Johansen.

118. **Dorytomus salicinus** Gyll. — Lindum Skov, paa Salix cinerea, Juni 86, i Mængde, Johansen; Sophiendal, Mai, i Mængde, samt Løvenholt Skov ved Salten Langsø, Juni, i temmelig stort Antal, Rosenkrantz.

122. **Dorytomus dorsalis** Hrbst. — Det indre Fyen, paa Graapil, Mai—Juni, ikke sjelden, Jørgensen; Buderuplund, paa Pil, Juli, faa Stykker, Johansen.

124. **Mecinus collaris** Germ. — Fanos Østkyst, i Opskyl, en større Række, Rosenkrantz.

136. **Bagous frit** Hrbst. — Lekkende, Mai, Løvendal.

155. **Apion stolidum** Germ. — Høskov ved Aarhus, enkeltvis. Rosenkrantz.

159. **Apion difficile** Hrbst. — Restrup ved Aalborg, Lyngbakkerne, Johansen.

160a. **Apion flavofemoratum** Hrbst. — Ap. flavofemoratum Herbst, Naturg. all. bekannt. Ins. VII. p. 115. t. 103. f. 2; Germar, Mag. Entom. II. p. 163. t. IV. f. 10. a. b. — Hedebakkerne ved Restrup Plantage, paa Genista tinctoria, Juni 83, en lille Række, Johansen.

161. **Apion genistæ** Kirb. — Laurberg, paa Genista, i Mængde, Onsild Bakker og ved Lindum, paa Genista pilosa, Juni, Løvendal og Johansen.

162. **Apion pallipes** Kirb. — Aarhus, sparsomt, Rosenkrantz.

175. **Apion dissimile** Germ. — Blegkilde ved Aalborg, sigtet nogle Stykker, Johansen.

190. **Apion minimum** Hrbst. — Sondervig, August, Rosenkrantz; Lindum ved Hobro, Restrup 1 Mil S. f. Aalborg,

O. Svenstrup i Vendsyssel og i Klitterne ved Blokhus, paa Salix repens, Mai—Juni, Johansen.

192. **Apion sorbi** Fabr. — Hoskov, sparsomt, Rosenkrantz.

194. **Apion columbinum** Germ. — Gjerup i Fyen, paa Lathyrus silvestris, Juli—August, et større Antal, Jørgensen.

196. **Apion Sundevalli** Schönh. — Hoskov, enkelte Aar almindelig, Rosenkrantz.

208. **Magdalinus duplicatus** Germ. — Hornbæk, paa Fyr, Juni. Johansen.

209. **Magdalinus carbonarius** Linn. — Sødringholm Skov, i Mængde, Rosenkrantz.

212. **Magdalinus barbicornis** Latr. — Agdrup Krat i Vendsyssel, paa Røn, Juli, Johansen.

215. **Balaninus venosus** Germ. — Aarhus og Rosenholm, enkeltvis, Rosenkrantz.

218. **Balaninus crux** Fabr. — Tved Skov O. for Flensborg, Juli, samt ved Slesvig, L. Andersen.

223. **Anthonomus sorbi** Germ. — Marselisborg Kro, enkelte Aar flokkevis, Rosenkrants.

224. **Anthonomus spiloti** Redt. — Roden Skov, ketset, Juni, Løvendal og Engelhart; Sigtegods fra Odense, April, Løvendal.

225a. **Anthonomus incurvus** Panz. — Curculio incurvus Panzer, Faun. Germ. fasc. 36. f. 17. Rhynchænus incurvus Gyllenhal, Ins. Svec. IV. p. 586. Anthonomus incurvus Thomson, Skand. Coleopt. VII. p. — Marselisborg Skov, paa Hæg, flokkevis, Rosenkrantz; Vang Skov i Vendsyssel, 28. Juni 87, 1 St., Forf.; et gammelt Stykke fra Ry havdes paa Museet.

227. **Acalyptus carpini** Hrbst. — Viby Krat ved Aarhus, ikke sjelden, Rosenkrantz; Buderuplund, Juni, Johansen.

230a. **Orchestes jota** Fabr. — Curculio Jota Fabricius, Syst. Eleuth. II. p. 495. Rhynchænus Jota Gyllenhal, Ins. Svec. IV. p. 598. Orchestes Jota Thomson, Skand. Coleopt. VII. p. 284. — Lindum Skov, paa Pil, Juli—Aug., Jacobsen. — Hr. Jacobsens Samling.

232a. **Orchestes semirufus** Gyll. — Rhynchænus semirufus

Gyllenhal, Ins. Svec. IV. p. 597. Orchestes semirufus Gyllenhal, Schönh. Gen. Spec. Curc. III. p. 492. Orchestes scutellaris var. c. Thomson, Skand. Coleopt. p. 285. — Thomson og Schiödte med ham, jfr. Naturh. Tidsskr. 3. R. 8. B. p. 84, have Gyllenhals Rhynch. semirufus som Synonym til O. scutellaris, men Thomson har maaske ikke havt denne Form til Sammenligning, da den vistnok er sjelden i Skaane eller Sverrig (Gyllenhal angiver den kun som funden paa Gottland), og Schiödte har vistnok heller ikke seet den. ialtfald findes den ikke nu opstillet her paa Museet; dog er det sikkert en god og distinct Art. Iovrigt kan ogsaa Dækvingernes røde Farve svinde, og hele Dyret er da sort med hvidlig Behaaring. — Lindum ved Hobro, nedbanket af Pil eller Birk (sandsynligvis det sidste), 18. Juni 87, 2 St., Løvendal; sammesteds, nedbanket af Birk, 29. Juni 87, 4 St., deriblandt 2 af den mørke Varietet. Forf.; allerede det foregaaende Aar taget sammesteds og ved Thiele, enkeltvis, Jacobsen.

233. **Orchestes loniceræ** Fabr. — Slesvig By, Juli, L. Andersen.

236. **Orchestes decoratus** Germ. — Veile, August, i Antal, Fabritius og Jørgensen.

240. **Coryssomerus capucinus** Beck — Tidsvilde Overdrev, i et Sandhul, Juni 87, 1 St., Schlick.

241. **Elleschus scanicus** Payk. — Høskov, i Udkanten af Skoven, paa Bæverasp, 1885 en større Flok, 1886 forsvunden, Rosenkrantz.

242. **Elleschus bipunctatus** Linn. — Aalborg. hyppig paa Salix cinerea, Johansen.

245. **Tychius polylineatus** Germ. — Udenfor Bastbjerg Skov, mellem Borup Station og Skjoldnæsholm, paa en Bakke, Sept., en Række, Løvendal, Engelhart og Schlick; Frijsenborg, Mai, 1 St., Løvendal.

250. **Sibinia viscariæ** Linn. — Nykjøbing p. Sj., Budde-Lund; Dronninglund, under Gyvelbuske, Sept., en lille Række, Løvendal; Aalborg, paa Bakkerne, ikke sjelden. Johansen.

251. **Sibinia primita** Hrbst. — Fanø, ketset. 1 St.. Rosenkrantz.

254. **Cionus thapsus** Fabr. — Det synes, som om der her har

fundet en Sammenblanding Sted af denne Art og den følgende Cion. hortulanus. — Den virkelige C. thapsus er foruden paa Lolland og Falster taget paa Langeland. paa Verbascum nigrum, Juli, i stort Antal, Schlick.

254a. **Cionus hortulanus** Marsh. — Curculio hortulanus Marsham, Entom. Brit. I. p. 278. Rhynchænus hortulanus Gyllenhal, Ins. Svec. III. p. 215. Cionus hortulanus Thomson, Skand. Coleopt. VII. p. 293. — Lolland, paa forskjellige Steder af denne Ø, Schiödte, Bergsoe, Schlick.

255. **Cionus pulchellus** Hrbst. — Haderslev og Tørning, temmelig almindelig, L. Andersen.

259a. **Gymnetron graminis** Gyll. — Rhynchænus graminis Gyllenhal, Ins. Svec. III. p. 210. Gymnetron graminis Rosenschiöld, Schönh. Gen. Spec. Curc. IV. p. 772. Miarus graminis Thomson, Skand. Coleopt. VII. p. 316. — Dybdal ved Aalborg, i Frokapslerne af Campanula persicofolia (?), Sept. 86, i Antal. Johansen; sammesteds, i Blomsterne af Campanula, Centaurea Scabiosa og Scabiosa sp.. 30. Juni 87, flokkevis in copula, Johansen, Asmussen og Forf.

259b. **Gymnetron linariæ** Panz. — Curculio linariæ Panzer, Faun. Germ. ed. I. fasc. 26. f. 18. Gymnetron Linariæ Rosenskjold, Schönh. Gen. Spec. Curc. IV. p. 769; Thomson, Skand. Coleopt. VII. p. 309. — Den er taget for adskillige Aar siden paa Vestkysten af Jylland ved Nørre-Vosborg og i den nordlige Del af Sønderjylland, enkeltvis, Forf.; Tidsvilde, paa Linaria. Juni 87. i større Antal, Schlick; Aalborg, klækket af Galler paa Rodhalsen af Linaria vulgaris (Billen fremkom om Foraaret af de i October f. A. indsamlede Galler), nogle Stykker, Johansen.

261. **Gymnetron collinus** Gyll. — Svendstrup ved Aalborg, klækket af Frokapsler paa Linaria vulgaris, Sept., en Række, Johansen.

262a. **Gymnetron concinnus** Gyll. — Gymn. concinnus Gyllenhal, Schönh. Gen. Spec. Curc. IV. p. 749. — Arten ligner meget G. veronicæ og betragtes ofte som en Varietet af denne. — Soro. Lovendal; paa Museet fandtes enkelte Stykker fra Nordsjælland og Vendsyssel.

265a. **Gymnetron melanarius** Germ. — Curculio melanarius

Germar, Mag. Zool. IV. p. 307. Gymnetron melanarius Boheman. Schönh. Gen. Spec. Curc. VIII. pars 2. p. 183. — Kjobenhavns Omegn, Lovendal og Engelhart; Soro, i Antal, Lovendal.

268. **Acalles ptinoides** Marsh. — Dronninglund. under Lyng. Juni 71, 1 St., Lovendal.

270. **Acalles roboris** Curt. — Kattinge Molle ved Roskilde. paa et Risgjærde. Fabritius: Langeland, paa Risgjærder. Juni - August, i storre Antal, Schlick.

273. **Cœliodes geranii** Payk. — Boserup, Fabritius: Bremersvold, Lovendal.

288. **Ceutorhynchus querceti** Gyll. — Randers Enge. paa Nasturtium palustre. i Antal, Jacobsen: Vendsyssel. faa Stykker, samt Agdrup Krat, paa Barbarea vulgaris, en Række. Johansen.

295. **Ceutorhynchus rugulosus** Hrbst. — Af Synonymi-Rækken udgaar C. figuratus. da denne vismok maa betragtes som en selvstændig Art.

295a. **Ceutorhynchus figuratus** Gyll. — Ceut. figuratus Gyllenhal, Schönh. Gen. Spec. Curc. IV. p. 526. Ceut. rugulosus var. c. Thomson, Skand. Coleopt. VII. p. 265. — Paa Museet findes der adskillige Stykker af denne Art fra Nordsjælland, Lolland og Falster, Ry og Torning; i de senere Aar er den samlet paa Amager og i Dyrehaven, Lovendal; Geelskov, enkeltvis, Engelhart.

301. **Ceutorhynchus angulosus** Schönh. — Dyrehaven ved Kjobenhavn, Juli, samt Veile, Fabritius.

302a. **Ceutorhynchus scapularis** Gyll. — Ceut. scapularis Gyllenhal, Schönh. Gen. Spec. Curc. IV. p. 555. Ceut. obscuroæneus Gyllenhal, ibid. p. 550; Weise. Deutsche Entom. Zeitschr. 1883. p. 328. — Mose S. f. Hareskovene. April. Lovendal; Donse. sigtet i Opskyl. Mai. Lovendal og Engelhart.

303. **Ceutorhynchus cyanipennis** Germ. — Veile. paa Kaal. i Antal, Fabritius.

306. **Ceutorhynchus apicalis** Gyll. — Aalborg. enkeltvis, Johansen.

314. **Poophagus sisymbrii** Fabr. — Skanderborg Sø, almindelig, Rosenkrantz.

315. **Tapinotus sellatus** Fabr. — Lekkende ved Vordingborg, sigtet, Mai, Lovendal; Skanderborg Sø, enkelte, Rosenkrantz.

318. **Rhinoncus comari** Hrbst. — Skovlund i Vendsyssel, Johansen.

320. **Rhinoncus notula** Germ. — Aarhus og Sondervig, enkeltvis, Rosenkrantz.

322. **Rhinoncus granatus** Schönh. — Donse Mose, enkelte Stykker. Engelhart.

332. **Baridius picinus** Germ. — Aalborg, i Sandgrave, om Foraaret, nogle Stykker, Johansen.

337. **Phlœophagus sculptus** Schönh. — Aalborg, en Gang i stor Mængde i en gammel Stolpe af Fyr, ellers kun enkeltvis i Bygninger, Johansen.

338. **Rhyncolus truncorum** Germ. — Bognæs, af Bøg. Juli, Lovendal.

342. **Rhyncolus elongatus** Gyll. — Kjøbenhavn. Tommerpladser, paa Fyr, Sept., Lovendal; Husum, Hansen.

349. **Hylurgus minor** Hart. — Kjøbenhavn, Tommerpladse, paa Fyr, Aug.—Sept., i Antal, Lovendal.

350. **Dendroctonus micans** Kug. — Ravnsnæs Skov ved Horsholm, i Gran. April—Mai, i stort Antal, Lovendal; Geelskov, i Begyndelsen af Juni 87, i større Antal, Schlick.

351a. **Phlœophthorus spartii** Nördl. — Hylesinus spartii Nördlinger, Jahresber. Ver. vaterl. Naturk. Würtemb. III. p. 217. t. I. f. 9; Stett. entom. Zeit. IX (1848). p. 250. t. II. f. 7. Polygraphus tarsalis Förster, Verh. Ver. Preuss. Rheinl. VI, (1849). Nachtr. p. 38. — Veile, i Stammen af en Gyvel, Juni, en Række, Fabritius.

352. **Phlœophthorus rhododactylus** Marsh. — Geelskov, Juni, i Antal, Schlick og Lovendal.

354. **Hylesinus oleiperda** Fabr. — Næstved, Juli, et Par Stykker, Lovendal; Eisbol, i Ask, 1 St., L. Andersen.

362. **Tomicus stenographus** Duft. — Kjøbenhavn, Tommerplads, Fyr, Sept., en Række, Lovendal.

363. **Tomicus typographus** Linn. — Ravnholmene, Gran, Juni, et Par Stykker, Lovendal.

367a. **Xylocleptes bispinus** Duft. — Bostrichus bispinus Duftschmidt, Faun. Austr. III. p. 92; Ratzeburg, Forstins. I. p. 187. t. XIII. f. 5. — En Han ketset i Dyrehaven, 29. Mai 84, Lovendal.

368. **Pityophthorus micrographus** Gyll. — Roden og Freilev, paa de Skovene omgivende Risgjærder, en storre Række, Engelhart.

370. **Dryocetes villosus** Fabr. — Gribskov, i Eg, April, samt Skarritsø, i Eg, Mai, Lovendal.

372. **Dryocetes alni** Georg — Svenstrup, i El, Mai, i Antal, Lovendal.

374. **Xyloborus dispar** Fabr. — Svenstrup, Vallo, Thureby, Lovendal; Vemmetofte, i Bogestod, sammen med Hylecoetus dermestoides-Larver og sværmende (Hunnerne) flere Steder i Skoven, Juni-Juli 84, i stort Antal, et Par Hanner klækket senere i August, Forf.; Vemmetofte, Hannen i stort Antal i Aug. 85, Lovendal; Aalholm, 2 Hanner og Hunner, August, Engelhart.

376. **Xyloborus Saxesenii** Ratz. — Vemmetofte. i Bog, Juni—Aug., enkeltvis, Lovendal.

379. **Eccoptogaster Ratzeburgii** Jans. — Lindum Skov, Birk. i Antal, Lovendal, Johansen o. fl. Saml.

380. **Eccoptogaster destructor** Oliv. — Bognæs Vesterskov og Næsbyholm Skov, i Elmestammer, Lovendal.

381. **Eccoptogaster pruni** Ratz. — Kjobenhavns Omegn. i Æblestammer, Juni, Lovendal.

382. **Eccoptogaster intricatus** Ratz. — Jægerspris, sværmende omkring de gamle Ege i Nordskoven, Juni, et Par Stykker, Lovendal; Lindum Skov, Lovendal og Forf.; Trinderup Krat, Johansen.

383. **Eccoptogaster multistriatus** Marsh. — Drewsens Klækkehus paa Strandmøllen, i Antal, Lovendal; Hadsund, 4—5 Stykker, Jacobsen. Localiteten »Falster« udgaaer af Hovedfortegnelsen.

384. **Eccoptogaster rugulosus** Ratz. — Vemmetofte, Juli 84, Forf.

387. **Attelabus curculionoides** Linn. — Skanderborg, ikke sjelden; Lindum Skov, Juni, Johansen; Tved Skov Ø. f. Flensborg, Beftoft Plantage, L. Andersen.

389. **Rhynchites megacephalus** Germ. — Marselisborg Skov, skarevis, Rosenkrantz.

391. **Rhynchites sericeus** Hrbst. — Lindum, paa Eg, Mai—Juni 86, en Række, Jacobsen og Løvendal; sammesteds i stort Antal, Juni 87, Jacobsen o. fl. Saml.

391a. **Rhynchites pubescens** Fabr. — Curculio pubescens Fabricius, Syst. entom. I. p. 131. Rhynchites pubescens Herbst, Naturg. Käf. VII. p. 139. t. 105. f. 3; Gyllenhal, Schönh. Gen. spec. Curcul. I. p. 225. — Lindum, paa Eg, Mai—Juni 1886, en lille Række, Jacobsen; sammesteds, Begyndelsen til Midten af Juni 87, i stort Antal, Jacobsen o. fl. Samlere; Veile, et gammelt Stykke paa Museet.

393. **Rhynchites uncinatus** Thoms, — Tved Skov, Juli, L. Andersen.

394. **Rhynchites pauxillus** Germ. — Redsle paa Falster, Slutningen af Mai, nogle Stykker, Lovendal; Ulfslyst ved Haderslev, L. Andersen.

395a. **Rhynchites alliariæ** Payk. — Attelabus alliariæ Paykull, Faun. Svec. III. p. 175. Rhynchites alliariæ Gyllenhal, Ins. Svec. III. p. 26; Thomson, Skand. Coleopt. VII. p. 35. Rhynchites interpunctatus Stephens, Ill. Brit. Entom. IV. p. 201. — Lindum Skov, Eg, en lille Række, Asmussen; et Par Hanner og Hunner fra Veile fandtes paa Museet; Redsle Skov paa Falster, Slutningen af Mai, Schlick.

397. **Rhynchites æneovirens** Marsh. — Lindum Skov, Eg, Johansen; Laurberg, ikke sjelden, og Hobro, Rosenkrantz.

400. **Rhynchites populi** Linn. — Ørnedalen i Lindum Skov, paa Bæverasp, Juni, Johansen og Jacobsen.

402. **Rhinomacer attelaboides** Fabr. — Geelskov, paa fældede blomstrende Graner, Mai 1885, i Antal, Schlick; Ruderhegn, Ravnsnæs Skov, paa blomstrende Graner, Mai—Juni, Lovendal.

404. **Anthribus albinus** Linn. — Skjoldnæsholm, Lovendal, Jacobsen og Bachevold; Silkeborg, Birk, Jacobsen og Fabritius; Himmelbjerget, Bøgestød, enkeltvis, Jacobsen.

405. **Tropideres niveirostris** Fabr. — Halk, paa gamle Risgjærder, L. Andersen.

406. **Tropideres sepicola** Fabr. — Halk, ligeledes, mere sparsomt, L. Andersen.

409a. **Aræocerus fasciculatus** de G. — Curculio fasciculatus de Geer, Hist. d. ins. V. p. 276. t. 16. f. 2; Bruchus cacao Fabricius, Syst. entom. I. p. 64. Anthribus Coffeæ Fabricius, Syst. Eleuth. II. p. 411. Aræcerus Coffeæ Gyllenhal, Schönh. Gen. spec. Curcul. I. p. 175. — Aarhus, Palmeoliefabrikken, flokkevis, Rosenkrantz.

410. **Bruchus rufimanus** Schönh. — Bremersvold Kjeldskov, Lovendal og Holstebroe; Vordingborg, klækket af Hestebønner, i Antal, Lovendal; Gjedsergaards Lade, i Slutningen af September, i større Antal (Dyrene sad indeni Hestebonnerne og kom næste Aar ud i Mængde), Engelhart.

413. **Bruchus villosus** Fabr. — Orbæklunde ved Nyborg, paa Gyvel, en Række, Koch.

Chrysomelidæ, Erotylidæ, Endomychidæ og Coccinellidæ.

Schiödte: Fortegnelse over de i Danmark levende Chrysomelæ, Erotyli, Endomychi og Coccinellæ, Nat. Tidsskr., 3. R. 8. B. p. 111—159.

Chrysomelidæ.

4. **Donacia spargani** Ahr. — Aarhus, almindelig, Rosenkrantz.

17. **Donacia nigra** Fabr. — Aarhus, enkeltvis, Rosenkrantz; Gravlev Enge ved Aalborg, paa Typha, ufarvede Hunner med brune Dækvinger forekomme sammen med den mørkere Form, Juni, Johansen.

28. **Zeugophora frontalis** Suffr. — Aarhus, ikke sjælden om Efteraaret, Rosenkrantz.

31. **Crioceris duodecimpunctata** Linn. — Husum og Slesvig By, paa Asparges, Juli, L. Andersen.

37. **Hispa atra** Linn. — Paa en sandet Vei fra Aarhus til Risskov, 1849—51, skarevis, senere ikke fundet. O. G. Jensen.

48. **Cassida hemisphærica** Hrbst. — Randers, Engene, sigtet flere Steder, April, Jacobsen; Eisbøl, paa Inula, Juli, L. Andersen.

51. **Clythra læviuscula** Ratz. — Sørup i Angeln, L. Andersen.

54. **Labidostoma tridentata** Linn. — Laurberg, Eg, Juni, en større Række, Løvendal og Jacobsen; Lindum Skov, i Antal, Jacobsen o. fl. Saml.

59. **Cryptocephalus coryli** Linn. — Bækkeskov ved Præsto, Juni, Holstebroe.

65. **Cryptocephalus decempunctatus** Linn. — Lyngby Sø, paa Pil, Juli, i stort Antal, Smith, Gædeken, Løvendal o. fl.

67. **Cryptocephalus flavilabris** Fabr. — Aarhus, enkelte Aar flokkevis, Rosenkrantz.

68. **Cryptocephalus pallifrons** Gyll. — Lindum Skov, paa Pil, August, en Række, Jacobsen.

69. **Cryptocephalus bipunctatus** Linn. — Frøslev Skov N. f. Flensborg, Tved Skov Ø. f. Flensborg, Beftoft Plantage, L. Andersen.

70. **Cryptocephalus vittatus** Fabr. — Laurberg, Fabritius; Skorping, paa Hieracium pilosella, Johansen; Mark N. f. Tved ved Flensborg, paa Hieracium, Juli, en lille Række, L. Andersen.

71. **Cryptocephalus bilineatus** Linn. — Bremersvold paa Digerne udfor Kjeldskov, Juni, i stort Antal, Løvendal; udfor Roden Skov paa Strandenge, Juli, i større Mængde, Engelhart.

74a. **Cryptocephalus querceti** Suffr. — Cryptoc. querceti Suffrian, Linn. entom. III. p. 96; Thomson, Skand. Coleopt. VIII. p. 309. Cryptoc. labiatus var. Gyllenhal, Ins. Svec III. p. 628. — Bremersvold Kjeldskov, paa Eg, en større Række, Løvendal og Engelhart; Bognæs Skov, mellem Egene, August, ketset 2 St., Engelhart. Det i Hovedfortegnelsen over Chrysomelinerne, Naturh. Tidsskr. 3. R. 8. B. p. 128, opførte Fund af Crypt. pallifrons fra Freilev paa Lolland bør henføres til denne Art.

76a. **Lamprosoma concolor** St. — Byrrhus concolor, Sturm, Deutsch. Ins. II. p. 109. t. 35. f. a. A. Oomorphus concolor Curtis, Brit. Entom. VIII. p. 347. Lamprosoma concolor Weise, Naturg. Ins. Deutschl. VI. p. 282. — Udkanten af Freilev Skov, nedbanket, Juni, 1 St., Løvendal. — Hr. Løvendals Samling.

77. **Eumolpus obscurus** Linn. — Udbredt i Skovene N. f. Kjøbenhavn, især Geelskov, de fleste yngre Samlere.

78. **Colaphus Sophiæ** Schall. — Haderslev, Sommeren 1876, senere søgt forgjæves, L. Andersen.

86. **Chrysomela limbata** Fabr. — Grenaa, 1 St., Rosenkrantz; paa en Mark N. f. Vöjens, meget almindelig, L. Andersen.

92. **Chrysomela cerealis** Linn. — Fredericia, Fabritius.

94. **Chrysomela lamina** Fabr. — Eisbol ved Haderslev, 5 St., L. Andersen.

95. **Chrysomela duplicata** Zenk. — Vistnok temmelig udbredt paa Fyen, Middelfart, Hunderup, Killerup, Seden, Tommerup, paa Hypericum, oftest om Efteraaret til ind i November, flere Steder i Mængde, Jorgensen.

100. **Lina collaris** Linn. — Den rodbenede Varietet er taget i stor Mængde i Klitterne ved Grenaa, Mai, og ved Sødringsholm, Rosenkrantz; i Klitterne ved Blokhus, Mai, Johansen.

101. **Gonioctena rufipes** de G. — Sodringsholm og Sophiendal, af og til almindelig, Rosenkrantz.

105. **Gonioctena pallida** Linn. — Tommerup, paa Eg, Juni, i Antal, og Brahetrolleborg, Mai, Jørgensen; Sæbygaards Skov, Juli, i Antal, Forf.

112a. **Phyllodecta laticollis** Suffr. — Phyllodecta laticollis Suffrian, Linn. entom. V. p. 262; Weise, Naturg. Ins. Deutschl. VI. p. 520. Phyllodecta cavifrons Thomson, Skand. Coleopt. VIII. p. 278. — Kjøbenhavns Omegn, Lovendal; Redsle Skov paa Falster, Dohlmann; Aalholm, Bremersvold o. fl. St., især paa Bæverasp, Lovendal og Engelhart; Marselisborg Skov, i stort Antal, Rosenkrantz.

120. **Adimonia fontinalis** Boh. — Veile, Septemb., Fabritius.

122. **Adimonia interrupta** Illig. — Randers, i en Sandgrav, en Række, October, Jacobsen.

144. **Psylliodes marcida** Illig. — Gilleleie, paa Cakile maritima, Jørgensen; Esberg, ligeledes, Jørgensen.

186. **Apteropeda orbiculata** Marsh. — Marselisborg Skov, enkeltvis, Rosenkrantz; Ulfslyst, L. Andersen.

188. **Mniophila muscorum** Ent. Hft. — Dyrehaven, under Mos paa Træer, October, i stort Antal, og Skjoldnæsholm, Mai, Løvendal; Store Hareskov, Engelhart; Buderuplund, sigtet under Mos, Johansen.

196. **Chalcoides nitidula** Linn. — I Udkanten af Marselisborg Skov, skarevis, Rosenkrantz.

Erotylidæ.

1. **Engis sanguinicollis** Fabr. — Pindstrup Skov, Mai, 1 St., Jacobsen; Torning Skov, paa en Bakke med gamle Bøgestubbe, Mai, 1 St., og Langsø ved Slesvig, Juli, 1 St., L. Andersen.

2. **Engis rufifrons** Fabr. — Eisbol, i Svampe, L. Andersen.

8. **Tritoma bipustulata** Fabr. — Skorping Skov, Johansen; Eisbol og Ulfslyst ved Haderslev, i Træsvampe, L. Andersen.

Endomychidæ.

1. **Lycoperdina succincta** Linn. — Pindstrup Skov, i Bovister, Juli, Jacobsen.

2a. **Mycetina cruciata** Schall. — Chrysomela cruciata Schaller, Abh. d. Hall. Naturf. Ges. I. p. 273. Lycoperdina cruciata Gyllenhal, Ins. Svec. IV. p. 219; Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 303. — Langeland, Bukkeskov ved Tranekjær, ved Foden af et Bøgetræ under en lille Fyrsvamp, 7 Stykker, Schlick.

Coccinellidæ.

1. **Rhizobius litura** Fabr. — N. f. Haderslev Dam, i Torning og Eisbol, ikke sjelden, L. Andersen.

2. **Coccidula scutellata** Hrbst. — Skanderborg, almindelig, Rosenkrantz; Haderslev Dam, temmelig almindelig, L. Andersen.

9. **Adalia bipunctata** Linn. — De sorte Varieteter ved Kjobenhavn, Helsingor, Lolland, Juni—Septemb., Lovendal.

14. **Coccinella hieroglyphica** Linn. — De sorte Varieteter ved Hald, Dr. H. J. Hansen; Dronninglund og Silkeborg, Juni, Lovendal.

15. **Coccinella quattuordecimpustulata** Linn. — Roden Skov, paa Stranden, Juni, Lovendal.

19. **Myrrha octodecimguttata** Linn. — Tidsvilde, Juni, og Billeskov, paa Fyr, Lovendal.

24a. **Vibidia duodecimguttata** Poda. — Redsle Skov, i Antal, Koch; Bremersvold Kjeldskov, Juni, Lovendal; Soholt, Holstebroe.

31. **Exochomus auritus** Scriba. — Munkebjerg ved Veile, en Række, Fabritius.

35. **Platynaspis bisbipustulatus** Fabr. — Sandkroen ved Tidsvilde, Engelhart.

42a. **Scymnus bipunctatus** Kug. — Scymn. bipunctatus Kugelann, Schneid. Mag. V. p. 547; Weise, Bestimm. eur. Coleopt. Cocc. ed. II. p 81. Kun den sorte Varietet, var. nigricans Weise, er hidtil fundet her i Landet. — Paa Museet fandtes et Stykke fra Serup i Jylland. Prof. Schiödte; iovrigt taget paa Bornholm ved Hasle og Allinge, Septbr., og paa Falster, Lovendal.

42b. **Scymnus pulchellus** Hrbst. — Scymn. pulchellus Herbst, Naturg. all. bek. Ins. VII. p. 345. t. 116. f. 10. K.; Weise, Bestimm. eur. Coleopt. Cocc. ed. II. p. 81. Scymnus bisbipustulatus Panzer, Faun. Germ. fasc. 13. f. 5. Coccinella 4-lunulata Illiger, Käf. Preuss. p. 416. — Esbønderup, Past. Jacobsen; Randers, Juni, enkeltvis, Lovendal.

45a. **Clambus minutus** St. — Agathidium minutum Sturm, Deutschl. Ins. II. p. 64. t. 28. f. e. E. Anisotoma minutum Gyllenhal, Ins. Svec. IV. p. 514. Clambus minutus Thomson, Skand. Coleopt. IV. p. 121. Clambus armadillus Redtenbacher, Faun. Austr. ed. II. p. 298. — Sigtet forskjellige Steder paa Sjælland af Lovendal, saaledes i Kjobenhavn, Rosenborg Have i en Plantemodding, Dyrehaven, Lyngby Sø, Lethraborg, Næsbyholm samt i Ruderhegn hos Formica rufa.

46. **Comazus enhamensis** Steph. — Ydermuren af Marselisborg Tærskelade, om Efteraaret, temmelig almindelig, Rosenkrantz.

Antallet af de for den danske Fauna nye Arter, som ere tilkomne i den her givne Tillægsfortegnelse til Danmarks Biller, er 53. I og for sig er dette Tal jo ganske betydeligt, men foruden disse nye Arter findes der ogsaa adskillige Insekter i de forskjellige Samlinger, og saaledes et ikke ringe Antal paa det zoologiske Museum, som staae ubestemte hen, og som det hidtil ikke har været muligt sikkert at henføre til ældre Arter. Som en Familie, hvor der findes et saadant større Antal af ubestemte Former, er allerede ovenfor anført Scydmænerne og Pselapherne, og kan her yderligere føies Curculion-Slægten Bagous. De ny tilkommende Arter ere følgende:

Carabidæ.

17a. Blechrus maurus St.
233a. Bembidium decorum Panz.
243b. Bembidium gilvipes St.

Hydrophilidæ.

26a. Limnebius nitidus Marsh.
28a. Laccobius nigriceps Thoms.
37a. Hydrobius globulus Ksw.

Silphidæ.

21a. Hydnobius punctatus St.
21b. Hydnobius punctatissimus Steph.
28a. Choleva alpina Gyll.

Scaphidiidæ.

2a. Scaphisoma boleti Panz.

Lamellicornia.

76a. Trox hispidus Laick.

Malacodermata.

22a. Telephorus oculatus Gyll.
34. Telephorus pilosus Payk.
76. Julistus floralis Oliv.

Cleridæ.

81a. Clerus rufipes Brahm.

Ptinidæ.

89a. Ptinus bicinctus St.

Anobiidæ.

118a. Dorcatoma serra Panz.
119a. Dorcatoma flavicorne Fabr.
126a. Rhizopertha pusilla Fabr.
128. Lyctus brunneus Steph.
129. Lyctus impressus Com.

Tenebrionidæ.

18a. Latheticus oryzæ Waterh.
29b. Allecula Lövendalii Reitt. (for All. Rhenana Bach).

Salpingidæ.

39a. Salpingus mutillatus Bech.

Mordellidæ.

88a. Anaspis ruficollis Fabr.

Rhipiphoridæ.

91a. Metœcus paradoxus Linn.

Cerambycidæ.

37a. Leptura analis Panz.
43a. Leptura cincta Fabr.

Curculionidæ.

25a. Polydrosus flavipes de G.
49a. Trachyphlœus spinimanus Germ
225a. Anthonomus incurvus Panz.
230a. Orchestes jota Fabr.
254a. Cionus hortulanus Marsh.
259a. Gymnetron graminis Gyll.

259b. Gymnetron linariæ Panz.
262a. Gymnetron concinnus Gyll.
265b. Gymnetron melanarius Germ.
295a. Ceutorhynchus figuratus Gyll.
302a. Ceutorhynchus scapularis Gyll.
351a. Phlœophthorus spartii Nördl.
367a. Xylocleptes bispinus Duft.
391a. Rhynchites pubescens Hrbst.
395a. Rhynchites alliariæ Payk.
409a. Araeocerus fasciculatus de G.

Chrysomelidæ.

74a. Cryptocephalus querceti Suffr.
76a. Lamprosoma concolor St.
112a. Phyllodecta laticollis Suffr.

Erotylidæ.

2a Mycetina cruciata Schall.

Coccinellidæ.

42a. Scymnus bipunctatus Kug.
42b. Scymnus pulchellus Hrbst.
45a. Clambus minutus St.

Derimod udgaae af de ældre Fortegnelser:

34. Hydrobius oblongus Hrbst.
20. Hypophlœus bicolor Oliv.
29b. Allecula Rhenana Bach.

Følgende Arter findes ikke repræsenterede paa det zoologiske Museum:

Miscodera arctica Payk. — Hr. Schlicks Samling.
Anchomenus tristis Illig. — Exemplaret er gaaet til Grunde for mange Aar siden.
Bembidium ruficolle Illig.
Limnebius nitidus Marsh. — Hr. Schlicks Samling.

Hydnobius punctatissimus Steph. — Hr. Johansens Samling, Aalborg.
Choleva umbrina Er.
Choleva alpina Gyll. — Hr. Jørgensens Samling, Odense.
Choleva Kirbyi Sp.
Epuræa neglecta Heer. — Hr. Løvendals Samling.
Meligethes parvulus Er. — Ligeledes.
Meligethes erythropus Gyll. — Ligeledes.
Aphodius niger Panz.
Chrysobothris chrysostigma Linn.
Buprestis mœsta Fabr. — Hr. Gerickes Samling?
Trichodes apiarius Linn.
Clerus rufipes Brahm. — Hr. Løvendals Samling.
Dinoderus elongatus Payk. — Hr. Jespersens Samling, Randers?
Tenebrio obscurus Fabr.
Helops striatus Fourcr.
Toxotus interrogationis Linn.
Leptura analis Panz. — Hr. Kochs Samling.
Astynomus griseus Fabr. — Hr. Løvendals Samling.
Astynomus costatus Fabr. — Hr. Gerickes Samling?
Orchestes jota Fabr. — Hr. Jacobsens Samling.
Platypus cylindrus Fabr.
Rhynchites auratus Scop.
Lamprosoma concolor St. — Hr. Lovendals Samling.
Thyamis pratensis Panz. — Typen til denne Art er ikke til at finde paa Museet.
Thyamis lycopi Foudr. — Ligeledes.
Thyamis rubiginosa Foudr. — Ligeledes.
Thyamis pellucida Foudr. — Ligeledes.
Sospita tigrina Linn.

Vandløberne, Hydrometridæ,

deres Færden og Leven.

Af

Fr. Meinert.

Den nærmeste Anledning til denne lille Undersøgelse er et Arbeide, jeg i denne Tid har for i Forbindelse med Hr. Prof. Etatsr. Steenstrup, nemlig over Havtægerne, Halobates. Umuligheden af for disse Tægers Vedkommende at kunne studere deres saa høist interessante og forbausende Færden ude paa det aabne Hav, samt de høist tarvelige Oplysninger, som hidtil haves over deres Biologi, bragte mig paa den Tanke, at man maatte kunne hente Forklaring over forskjellige deres Biologi vedkommende Forhold fra deres saa nære Frænder, Vandløberne eller Damtægerne (Hydrometridæ).

Ved at gjennemgaa Literaturen fandt jeg, at De Geer er den Forfatter, hvem vi først skylde Kundskab til disse Dyrs Levemaade, at det er hans Iagttagelser, som gaa igjen i Haandbøgerne, og at det som er kommet til efter De Geer (1773 udkom hans Mémoires pour servir à l'histoire des insectes, Tom. III) er meget lidet; men jeg fandt tillige, at der stod saare meget tilbage, som det kunde være ønskeligt at faa Forklaring

om, og da navnlig om saadanne Forhold, som har den storste Betydning allerede for de paa smaa og forholdsvis rolige Vandsamlinger og Vandlob levende Hydrometrider, men naturligvis endmere for de paa det aabne Hav færdende Halobater, nemlig hvorledes de bjerge sig paa Vandet, naar det kommer i Opror, om de overhovedet kunne dukke under Vandet eller svomme paa eller i dette.

Af Vandloberne er det da navnlig Slægten Hydrometra*), og af denne Slægt atter Arten H. aptera Linn.**), som har tjent mig til Undersogelse, og som der fortrinsvis tænkes paa, naar ikke nogen anden Art specielt nævnes.

Hele Vandlobernes Familie ere typisk Landinsekter eller Vandbredsinsekter; men medens nogle af dens Slægter, saasom Limnobates og Hydroëssa, holde sig stadigt til Vandbredderne og kun sjeldent vove sig ud paa mere aabne Vandpletter, færdes andre, som Velia og da navnlig som Hydrometra, den meste Tid paa Vandet, om de end stadigt soge tilbage til Vandbredden, for der at hvile sig i Mag, for bekvemmere at pudse og pynte sig, eller for at undgaa Efterstræbelser. Vandloberne, ialtfald de sidst omtalte Slægter, kunne ogsaa svomme i eller paa Vandet, men denne Bevægelse er dem ikke ret naturlig, og det er kun, naar de af ydre Grunde blive tvungne ned paa Vandet eller under Vandet, at de svomme, og de soge snart igjen op af Vandet,

*) Jeg har beholdt Fabricius' Navn for Slægten, uagtet det er mig tvivlsomt, om det af Schummel, Cuvier, Latreille, Léon Dufour, Curtis o. A. brugte Slægtsnavn Gerris ikke vilde være at foretrække.

**) Arten forekommer af og til med Vinger, men herfra Landet kjendes dog hidtil ikke noget vinget Stykke, uagtet den er taget i betydeligt Antal navnlig i jydske Skovbække og Smaaaaer.

enten for at staa eller bevæge sig paa dettes Overflade, eller for at komme ind til Vandbredden. Dog herom mere siden.

Undersoge vi Dyrenes Bygning, see vi, at Kroppen, navnlig hos Hydrometra og Velia, uagtet den maa siges at være baadebygget, dog er for smal og sammentrykket, til den kan antages at være ret skikket til at hvile paa Vandet, end sige flyde i dette. Benene dernæst ere alt andet end Svommebeen. Disse lange, tynde, traadformede Stotter, uden Svommehaar eller andre Vedhæng til at give den fornodne Drivkraft, skulle ikke kunne fore Kroppen med nogen Fart eller Stadighed gjennem Vandet; man sammenligne blot hermed de egentlige Vandtæger, Rygsvommernes, Been. Ligeledes er Kroppens Filtlag og det Luftlag, som Dyret paa Grund heraf forer med sig under Vandet, en væsentlig Hindring for en rask Fart i Vandet. Derimod er Længden af de to bageste Par Been vel skikket til at hæve Kroppen op over Vandets Overflade og til at bringe dennes Understottelsespunkter paa Vandfladen langt ud fra hverandre. Forbenene ere kun korte, og deres Betydning som Bærere af Kroppen er vistnok kun underordnet; men derimod ere de ypperlige Klamre- eller Klattrebeen for begge Kjon, ligesom de ogsaa ere af hoieste Vigtighed for Hannen til at holde sig fast paa Hunnen med. Betydning som egentlige Fangbeen have de ikke, idet de ikke bruges saameget til at gribe eller bemægtige sig Byttet med, som til at hjælpe med til at holde det fast, naar de forst have stukket Næbet i det.

Den normale Stilling for en Hydrometra paa Vandet er da denne: Bagbenene staa lidt paaskraa bagud; Mellembenene stærkt paaskraa forefter, saaledes at Tarserne komme til at staa stærkt ud til Siderne, men saa langt fremme som Hovedet omtrent; Forbenene endelig vende omtrent lige nedad, med Tarserne næsten

stodende sammen med deres Rodende og divergerende bagefter, liggende saaledes bagved Mellemtarserne og indenfor saavel disse som Bagtarserne. Dyret hviler paa alle tre Par Been, og Kroppen rører ikke ved Vandfladen, ja Kroppen er eller kan være saa hoit hævet over Vandet, at et Dyr af en Storrelse som en halvvoxen Velia rask væk kan sees at fare hen under Bugen paa Hydrometraen (H. aptera).

Vandloberne staa altsaa med deres sex Been frit opreist paa Vandet baaren af Vandskorpen; men Dyrets, og da navnlig det fuldvoxne Dyrs og de storre Arters Vægt er saa betydelig, at Vandskorpen ikke kan bevare sin horizontale Plan, men der dannes en temmelig dyb, aflang Skaal eller Fordybning for hvert Been. Skaalenes Længde eller deres store Diameter svarer til Længden af den Deel af Benet, hvormed de hviler paa Vandet, altsaa til Længden af Tarserne paa Forbeen og Mellembeen og til Tarser og Skinnebeen paa Bagbenene, og deres Brede eller lille Diameter omtrent til Halvdelen af den store Diameter. Naar man først er bleven opmærksom paa disse Skaale, falde de let i Oinene, naar man seer Dyrene staa roligt paa Vandet, eller seer dem bevæge sig henad dettes Overflade, hvad enten de nu drive for Strom eller Vind, eller de bevæge sig fremad med de sædvanlige roende Tag.

Bevægelserne paa Vandets Overflade ere nemlig tre Slags, enten drivende, eller roende, eller ogsaa springende.

Den drivende eller passive Bevægelse finder stadig Sted hos de Arter, som opholde sig paa Bække og Aaer, altsaa paa flydende Vand, og for ikke at blive drevet for stærkt med, seer man dem gjerne soge hen til Bredderne eller Indvige af Bækkene, hvor Strømningen er mindre voldsom. Men ogsaa paa stillestaaende Vand kan Vind og Blæst og den derved fremkaldte Bolgegang

fore dem med; og at de ere vante til at lade sig fore afsted paa denne Maade, kan man see alene af den Omstændighed, at de uden at foruroliges lade sig drive afsted, naar man med Munden blæser paa dem. Dog sjeldent lade de sig i længere Tid drive paa denne Maade, hverken i det Frie eller i Fangenskab, og de soge da ved active Bevægelser at overvinde Strommens og Vindens Kraft, naar denne da ikke bliver saa stærk, at den, hvad ofte skeer, river dem med sig.

Den hyppigste af de active Bevægelser er den, hvorved Dyret ikke hæver sig fra Vandspeilet med Benene, men gjor nogle faa, kraftige, samtidige Tag med Mellembenene, medens Forbeen og Bagbeen lades i Ro eller bevæges saa lidet, at Bevægelsen vanskeligt kan iagttages. Et Bevis paa, at Benene ikke loftes fra Vandet, er det, at Skaalene, hvori Benene staa, beholde deres Form og Storrelse, hvilket ikke blot lader sig iagttage i det Frie, men ogsaa tydeligt i Fangenskab. I Fangenskab, hvor man uden at genere Dyrene i deres Bevægelser, kan bringe dem i en Afstand fra Øiet af ikkun 1—2′, vil man yderligere kunne faa Vished, om at Skaalenes Storrelse og Form ikke forandres ved Dyrets roende Bevægelser, idet naar Solen skinner paa Vandet, og Skaalene kaste en mork af en lys og straalende Ring omgivet Skygge paa Bunden af Karret, hvori man har Dyrene — den morke Skygge med sin Lysring ikke vil forandre sin Storrelse.*) Sædvanligvis skeer denne glidende eller skridende Bevægelse henad Vandspeilet ved samtidige, lige kraftige Svomme- eller Rotag med begge Mellembeen; men der er dog heller

*) At Bugen af Dyret derimod ikke rører ved Vandet eller gjør nogen skaalformig Fordybning i Vandspeilet, vil under samme Lysforhold være tydeligt deraf, at Dyrets Krop vel kaster en mork Skygge paa Karrets Bund, men at denne Skygge mangler den omgivende Lysring.

ikke noget til Hinder for, at kun det ene Mellembeen gjor nogle Tag alene, eller gjor et kraftigt og længere Tag end det andet Been; thi herved bestemmes jo Dyrets Sidebevægelser, og det er ogsaa med stor Hurtighed og Lethed, at det kan vende og dreie sig, ja heelt snurre omkring.

Den anden active Bevægelse er den springende, hvorved Dyret river sig los fra Vandspeilet og gjor Spring op i Luften. Springenes Hoide over Vandspeilet kan jeg for en mindre Arts, Hydr. lacustris, Vedkommende anslaa til et Par Tommer. Men naar Vandloberne komme paa det Torre, springe de hoiere samt raskere og mere udholdende, og det er meget almindeligt, at de i et eller flere Hop springe ud af Vandketseren, hvormed man har fisket dem. Hoppene udmærke sig langt fra ved Sirlighed, saaledes som deres glidende Bevægelser gjor det, men har et jumpende eller humpende Udseende. Betydningen af Springningen er vel nærmest den at komme fra Vandfladen op paa Bredden eller op paa Vandplanterne; men naar de blive forskrækkede eller foruroligede, springe de ogsaa ofte over hverandre eller mellem hverandre.

Med Hensyn til Evnen til at staa og bevæge sig paa Vandet er der et Forhold, som her kort maa berores, nemlig at det ikke synes at genere eller tynge i nogen Maade, om det er et enkelt Dyr eller et Par, og en Hun med Hannen paa Ryggen synes at være ligesaa let og bevægelig, som om den ikke havde noget at bære paa. Dog herom mere senere.

Hidtil have vi kun talt om Vandlobernes Hvilen paa og Bevægelse henad eller ovenpaa Vandspeilet, men ogsaa i Vandet og under Vandet seer man dem færdes. Dog forsaavidt jeg har kunnet iagttage, soge de aldrig frivilligt ned under Vandskorpen, og selv om de forfulgtes nok saa skarpt og ei havde noget sikkert Til-

flugtssted, saae jeg dem aldrig søge at undgaa Efterstræbelserne ved at dukke under Vandet; det var stedse Vandbredderne, de søgte til, eller i Fangenskab Siderne af det Kar, hvori de holdtes indespærrede, om de end ved stadigt at løbe Panden mod Væggen, maatte antages snart at være kommet til Indsigt om det unyttige i deres Forsøg. Heller ikke, naar de lodes i Fred, søgte de nogensinde nedad de Bladstengler eller Stilke, som jeg fra Karrets Sider lod svømme paa eller stikke ned i Vandet; op ad dem, bort fra Vandet, søgte de derimod meget ofte, om de saa skulde kravle flere Tommer i Veiret, arbeidende sig moisommeligt frem navnlig ved Hjælp af Forbenene, som brugtes som Klattre- eller Klamrebeen. Holdes de i et Kar med noget skraa Vægge eller Sider, saasom et Vandfad, seer man dem meget ofte hoppe op paa dettes Sider eller endnu hyppigere langsomt kravle op, betjenende sig paa bedste Maade af alle tre Par Been. Heller ikke sjeldent seer man dem staa med de fleste eller Halvdelen af Benene paa Vandet og med de øvrige paa Vandfadets Sider.*)

Men paa den anden Side er det klart, at Dyr, som færdes saa meget paa Vandet, let af ydre Paavirkninger, saasom Vindstød eller Strømmens Hastighed eller Bølgegangen, maa kunne bringes ud af Stillingen ovenpaa Vandfladen og ufrivilligt komme mere eller mindre dybt ned i Vandet. Først maa da fremhæves, at de vel formaa trods deres tynde Been at svømme i Vandet eller ro sig frem paa dette, omend uden synderlig Hurtighed eller Sikkerhed. Naar man saaledes tager en Vandløber og dykker den nogle Tommer ned under Vandet, vil man, naar man slipper den, se den stige temmelig

*) Brullé skal i sin Hist. nat. ins. IX. fortælle, at de hurtigt stikke tilbunds, naar man søger at bemægtige sig dem. I Schummels Beschr. d. Ploteres p. 28 gaaer denne Fortælling vistnok igjen.

hurtigt op ad under stærke Svommebevægelser med begge de to bageste Par Been, dog mest med Mellembenene. Stigningen gaar lodret eller skraat op efter, og hvis Dyret er kraftigt og har faaet tilstrækkelig Fart, og saafremt det er i god, pudset Stand, vil det bryde Vandspeilet, hæve sig op over dette og snart staa ret ovenpaa i sine sex Skaale. Men har Retningen af Svommebevægelsen ikke været lodret nok, men saaledes at Bugsiden eller Rygsiden danner en spids Vinkel med Vandspeilet, gjennembrydes Vandskorpen ikke, og Vandloberen vil da soge at bryde denne ved at slaa Volter forefter, enten en heel Volte, hvis den er kommet til at ligge paa Bugen med Ryggen langs Vandskorpens Underside, eller en halv Volte, hvis Bugsiden ligger opad. Lykkes det den ikke at komme op, kan den i kort Tid svomme under Vandskorpen, men snart gjentages Forsoget eller Forsogene med Volterne; dog lykkes de heller ikke nu, bliver den snart udmattet og synker til Bunds, og hvis den ikke efter kort Tids Hvile faar tilstrækkelig Kraft til at stige til Veirs og bryde Vandskorpen, vil den som oftest snart omkomme paa Bunden af Vandet. Jeg har anstillet disse Forsog med Dyrene saavel i Fangenskab som i det Frie; men naturligvis har det været umuligt ved Forsogene i det Frie at kunne følge Dyrene under deres forskjellige Bevægelser, saa at jeg her nærmest kun har kunnet constatere Evnen hos Vandlobere til efter en foregaaende Dykning at kunne komme paa ret Kjol igjen og fortsætte den gamle Færden.

Jeg maa her pege paa Betydningen af Silkebehaaringen hos Vandinsekterne i Almindelighed og Vandloberne i Særdeleshed. Det er en bekjendt Sag, at mange Insekter, saasom blandt Billerne Familierne Parnidæ og Heteroceridæ og tildeels ogsaa Vandkjærene, Hydrophilidæ, have en tæt og fin Borstebeklædning,

hvorved Dyret, naar det gaar eller dukker under Vandet, omgives af et sluttet Luftlag. I Almindelighed angives Betydningen af denne Silkebehaaring at være den, at den skulde muliggjore Dyrets Aandedræt under Vandet. Jeg skal nu slet ikke nægte Behaaringens Betydning for Aandedrættet i Vandet, men maa dog fremhæve en anden Betydning, der forekommer mig vigtigere, nemlig den at muliggjore Dyrets hurtig Skiften meilem de to Elementer Luft og Vand, og da navnlig at lette Overgangen fra Vandet til Luften. Thi naar Dyret kommer op af Vandet omgivet af sit Luftlag eller Luftsæk, og den Vandhinde, som da omgiver Luftsækken, snart springer, vil det med det Samme være ganske tør, og Luftrespirationen kan da strax tage sin Begyndelse, ligesom Dyret jo heller ikke vil besværes af den Fugtighed, som den ellers vilde slæbe omkring med sig. Mod Betydningen af Luftlaget for Respirationen i Vandet taler ogsaa den Omstændighed, at egentlige Vandinsekter, saasom Vandkalve, Dytisker, og Hvirvlere, Gyriner, ikke have nogen Silkebehaaring og dermed folgende Luftsæk, uagtet de kunne opholde sig i Vandet lang Tid ad Gangen, ja som forskjellige Vandkalve tilbringe hele Vinteren under Isen i Vandet. Iovrigt kan man maaske sige, at for dem erstattes Luftsækken deelvis af den Luftblære, de fore med sig, mere eller mindre tydeligt, under Vandet; thi naar Spidsen af Bagkroppen stikkes op over Vandfladen, vil Luftblærens Hinde springe, og den atmosphæriske Luft har da strax uhindret Adgang gjennem de torre Spirakler til Dyrets Tracheesystem.

Men for at Silkebehaaringen skal kunne virke, maa den holdes reen, fri for Smuds eller Pletter, og vi se derfor ogsaa Vandloberne ofte rense deres Lemmer ved at stryge det ene Been mod det andet. I det Hele taget er det interessant at se den Iver og Behændighed,

hvormed Vandloberne pudse sig; under Pudsningen kunne de meget godt staa paa Vandet paa fire Been, ja naar de hændelsesvis have mistet et af deres sex Been, kunne ogsaa nok saa net staa paa tre Been. Storst Besvær synes Pudsningen af de lange Mellembeen at forvolde, hvad enten de nu gjor det med Bagbenene eller Forbenene, idet Mellembenene i første Tilfælde maa strækkes meget langt, medens Kroppen kun finder en daarlig Understottelse paa de nærstaaende Forbeen og det ene Mellembeen og Bagbeen, og i andet Tilfælde Mellembenet maa boies stærkt i Knæet, for at Fortarsen kan naa det overalt. Ogsaa Undersiden af Kroppen pudse de af og til med Fortarserne. For Vandloberne er en reen Behaaring især af Vigtighed efter foregaaet Dykning, idet ikke alene Kroppen skal gjores fri af Vandet, men ogsaa Benene skulle kunne ligesom trækkes ud af de Luftsække, som de omgives af nede i Vandet.

Foruden at svomme i Vandet, kunne nu Vandloberne ogsaa ro sig frem paa Vandet, idet Kroppen hviler paa dette, medens Benene stikke ned i Vandet. Denne Bevægelsesmaade iagttages kun sjeldent i det Frie, men saa meget hyppigere i Fangenskab, og er vel navnlig en Folge af, at Dyret er blevet svækket ved Tilfangetagelsen og ved dets fortsatte Bestræbelser for at undfly. Thi under disse Bestræbelser stoder det ideligt Hovedet mod Karrets Sider, og ved Tilbageslaget bryder det snart med Benene gjennem Vandskaalene, hvori det stod. Benene synke nu ned i Vandet, og Kroppen, som forst kommer til at hvile paa Vandet, synker ogsaa snart dybere og dybere, indtil Ryggen ikke er synderligt hoiere end Vandspeilet; ja fortsættes dette videre, kan Ryggen gaa helt under Vandet, og Dyret synke udmattet til Bunds, hvorfra det vel kan hæve sig igjen ved Svomning; men vanskeligt vil det

nu lykkes at bryde Vandskorpen, og det synker atter til Bunds for at blive liggende stille her paa Ryggen eller Bugen, og dø inden kortere eller længere Tid i denne Stilling. Men hvis Dyret bliver krafteslos og ophører med sine Bevægelser, inden det doer, kan det godt blive ved at flyde paa Vandet; thi skjondt Dyret er specifisk tungere end Vandet, og saaledes naturligst kommer til at synke til Bunds, saa er Tyngden dog heller ikke tilstrækkelig til at bryde Vandskorpen, som saaledes vil bære det oppe. Vil man derfor tage Vandloberne levende hjem med sig til Undersogelse, maa man vogte sig for, selv om Veien ikke er synderlig lang, af Hensyn til Dyrenes Vandliv, at fylde Glas eller Kar med Vand; thi det vil vanskeligt kunne undgaas, at Vandet kommer i stærkere Bevægelser ved gjentagne Skvulpninger, men herved vil Dyrene slaas ned under Vandet, og naar man kommer hjem, vil man saa i Reglen finde de fleste om ikke alle Dyrene liggende druknede paa Bunden af Karret. Tages de derimod torre hjem, kunne de, selv om man kun bruger mindre Glas, taale flere Timers Transport.

Jeg skal dernæst omtale et Par smaa biologiske Træk af Vandloberne. Forst kan nævnes, at de ere meget lidet frygtsomme af sig; thi ikke blot kan man selv i det Frie komme dem meget nær, uden at de blive forstyrrede, saa nær endog at man med et rask Tag kan snappe dem med Hænderne, men de synes heller ikke at lade sig synderligt forstyrre af Kasteskyts, som man i Form af Smaasteen og Jordklumper kaster ned mellem dem, og bringes de endelig herved til at tage Flugten, vende de dog snart tilbage til deres gamle Pladser.

Et andet mærkeligt Træk er den Vedholdenhed, hvormed Hannen holder sig til eller paa Hunnen, uden at der derfor behover at finde nogen Copulation Sted

(selve Acten har jeg aldrig seet). Naar man om Foraaret eller Forsommeren, i Juni og Juli Maaned, træffer paa Vandlobere, vil man som oftest finde de fleste Dyr parrede og kun faa uparrede; disse sidste ere for storste Delen overcomplette Hanner. Hunnen er kjendeligt storre end Hannen, og denne rider paa Hunnen, idet den sidder med Forbenene klamrede om Hunnen og med Mellembenene og Bagbenene strittende paa skraa og bagud i Luften uden at rore ved Hunnen end sige ved Vandskorpen med dem. Hannen sidder temmelig langt tilbage paa Hunnen, idet Forbenene lægges omkring Hunnens Mellemryg lige foran Mellembenene og slutte fast om Hunnens Sider; dens Fortarser ligge langs henad Hunnens forste Bugled, convergerende stærkt mod hinanden. Hannen holder sig i denne Stilling saa fast til Hunnen, at der maa anvendes Kraft for at rive dem fra hinanden, og Hannen lader sig heller ikke forstyrre af, hvad man gjor ved Parret eller ved Hunnen i Særdeleshed; men heller ikke Hunnen synes at afficeres af, at den har Hannen at slæbe paa, den staar lige godt ret paa Vandfladen for det, og gebærder sig overhovedet, som om den var frank og fri; selv om Parret tages op af Vandet med Hænderne, bliver Hannen dog siddende, og Hunnen gaar, springer, kravler, svommer og roer lystigt afsted, som om den ikke havde noget at slæbe paa. Som Prove paa, hvor fast de holde sammen, skal jeg anfore mine Forsøg med saadant et Par. Jeg tog et Par af H. aptera med Vandketseren og satte det strax i en stor Krukke med Vand. Her arbeidede Hunnen stærkt, og ved stadigt at lobe Panden mod Krukkens Sider, sank den snart ned i Vandet, men fortsatte desuagtet sine Bevægelser, som forst fik Character af Roning, nemlig saa længe Kroppen flod paa Vandet, og senere af Svomning. Da jeg yderligere gav Parret et Par Dukkerter, sank det til Bunds

og laa her nogen Tid uden Bevægelse, indtil jeg pirrede ved det, og det saa steg lodret i Veiret; uagtet nu Hannen hjalp noget til ved at gjore Svommebevægelser med sine Mellembeen og Bagbeen, naaede Hunnen kun op over Vandet med Hovedet, og Parret sank atter til Bunds. Efter en 10 Min. Forlob rorte jeg atter ved Hunnen, og Parret svommede atter op og holdt sig nogen Tid svommende under Vandspeilet. Kort efter tog jeg Dyrene op af Vandet, og efterat de vare lidt torrede, satte jeg dem atter ned i Krukken, men Hunnen kunde ikke staa paa sine Been, og Parret sank snart dybere og dybere ned i Vandet, saa at kun et lille Stykke af Hunnens Forryg laa tor i Vandspeilet; dog var det tilstrækkeligt til at holde dem flydende, da jeg denne Gang lod dem i Ro. Hidtil havde Hannen forholdt sig aldeles ubevægelig, fastklamret til Hunnen, kun, som for omtalt, roende lidt med Benene, da Parret steg til Veirs fra Bunden, men efter at have flydt en halv Times Tid paa Hunnen, selv helt under Vand, blev den kjed af Situationen og begyndte at lose sine Forbeen fra Omklamringen; dog herved brodes Vandspeilet, og Hunnen med Hannen paa Ryggen sank nu til Bunds; her rev Hannen sig los og lod Hunnen ligge, medens den selv steg op til Vandets Overflade og kravlede op af Vandet og opad en Kvist, som stak ned i det. Hannen klattrede navnlig ved Hjælp af Forbenene, og efter at være kommet temmelig hoit tilveirs, begyndte den at torre og pynte sig paa bedste Maade. Hunnen blev imidlertid liggende som dod paa Bunden af Vandet et Kvarters Tid, og havde nu i Alt været omtrent en Time under Vand, men da jeg saa rorte ved den, viste der sig dog at være Liv i den, og den klavrede langsomt op ad en Plantestengel; dog klavrede den ikke heelt op af Vandet, men klamrede sig snart fast til Stenglen under Vandet, saa at jeg maatte pirre stærkt

ved den for at bringe den op til Luften. Den viste altsaa saare liden Trang til at respirere atmosphærisk Luft, men rimeligvis er den ogsaa bleven træg og villielos af den lidte Medfart.

Den i det Foregaaende givne Beskrivelse af Vandlobernes Færd er hentet fra de fuldkomne Dyr, Imagines, men den gjælder i det Væsentlige ogsaa Larverne. Dog ere Larverne mindre kraftige end Imagines, og de lade sig lettere end disse slaa ned i Vandet, ligesom de ogsaa have langt vanskeligere ved atter at komme op over Vandspeilet og staa paa Benene. Larverne holde sig ogsaa langt mere til Vandbredderne og Vandplanterne, og lade sig lettere af Bevægelser i Vandet bringe til at soge Tilflugt paa det Torre. Naar man ketser i Vandet og afsoger Bredder og Vandplanter med det Samme, vil man derfor som oftest, ialtfald om Forsommeren, ved Siden af faa Imagines faae Ketseren mere eller mindre fuld af Larver. Dog hvis Vandfladen er speilblank og Veiret stille, kan man undertiden se storre Strækninger ligesom stroede med Larver, og de kunne da findes samlede i tusindvis paa et ringe Areal. De svomme i det Hele taget længere Tid og bedre under Vandet end Imagines, og man seer dem ogsaa ofte svomme længe under Vandspeilet saavel paa Ryggen som paa Bugen; men op over dette kunne de kun vanskeligt reise sig, og naar de blive trætte, synke de udmattede i en opreist Stilling til Bunds, hvorfra de atter gjentagne Gange efter nogen Tids Hvile stige op efter. At de ogsaa i det Frie jævnligt svomme under Vandet, slutter jeg deraf, at man ved at ketse paa aabne Steder i Vandet ikke sjeldent faar flere Larver i sin Ketser, end man har seet Dyr staa paa Overfladen. Komme de ned under Vandet og ikke faa Leilighed til atter at kravle op af dette paa Stilke og Blade, do de ogsaa temmelig hurtigt, omend enkelte i Modsætning til

det store Flertal kunne leve eller vegetere dagvis under Vandet. Tager man Larver med sig i vandfyldte Glas, vil man sjeldent faa nogen levende hjem.

Til Slutning skal jeg tilfoie nogle Iagttagelser om Velia currens, som jeg traf i Selskab med Hydrometra aptera. Forst maa mærkes, at den staar anderledes paa sine Been end Hydrometraen, idet den stikker Mellembenene helt ud til Siderne, saaledes at Tarserne komme til at staa ligesaa langt bag Fortarserne som foran Bagtarserne. Dernæst er dens Bevægelse et hurtigt Lob, idet den skiftevis gjor korte, hurtige Slag med det hoire og det venstre Mellembeen. Veliaen er overhovedet et langt livligere Dyr end Hydrometraen, altid i livlig Fart paa Vandet, eller paa dettes Bredder, op og ned. Dog foruden at lobe ovenpaa Vandet, svommer den ogsaa rask under Vandspeilet med Ryggen opad, idet den bruger Mellembenene til at gjore samtidige Rotag med. Den kan desuden lobe langs henad Vandskorpens Underside, altsaa med Ryggen nedad; eller den ligger med Kroppen paa Vandet og Bagbenene i Vandspeilet, men roende med Mellembenene. Endelig ligger den undertiden stille, med Benene trukne ind til Kroppen, enten under Vandspeilet eller ovenpaa dette; i forste Tilfælde omgivet af en Luftsæk, som dog letteIig brister, hvorefter den kommer til at ligge frit ovenpaa Vandet.

Vandloberne overvintre vistnok som fuldkomne Dyr; thi ganske tidligt om Foraaret ser man Imagines staa paa Vandet, og forst senere kommer der Larver og Nympher til. Larver og Nympher voxe temmelig hurtigt, og allerede i de forste Dage af August har mine indfangede Nympher (Hydr. lacustris) forvandlet sig til Imagines. Hvor de overvintre er ikke saa let at afgjore. De Geer, l. c. p. 313, siger om Vandloberne: »qu'ils paroissent au printems dès que les glaces sont

fondues« og »qu'il faut sans doute qu'elles ayent passé l'hiver sous l'eau et peut-être bien dans la fange pour se garantir contre les rigueurs du froid.« Mod Formodningen om Overvintringen under Vandet synes vel deres Frygt om Sommeren for at dykke at tale, og den ringe Evne, som de paa denne Aarstid som oftest have til at modstaa Følgerne af Neddykningen, og endnu mere den Omstændighed, at man om Vinteren efter flere af vore Samleres Fortælling træffer dem paa Land ved at sigte langs Vandbredder (selv erindrer jeg ikke at have truffet dem paa denne Tid af Aaret). Men paa den anden Side kunne Larverne undertiden, omend kun undtagelsesvis, leve indtil et Par Dogn under Vandet, jfr. det Foregaaende. En Iagttagelse af Fallén, Hemiptera Sveciæ, p. 161, om at have truffet dem ved Vintertide, medens Jorden var frossen og snedækket, paa Vandet i en aaben Skovkilde (»plura individua aptera (vistnok Imagines) in fonte silvestri Esperod D. 4. Dec. 1808, terra gelata et nive obtecta, supra aquam alacriter currentia vidi«) synes ogsaa at tyde paa en Overvintring i eller under Vandet.

Vandloberne leve vistnok af Insekter, som af Regn og Blæst blive slaaede ned i Vandet. Allerede De Geer, l. c. p. 317, siger om dem: »Elles sont carnacieres et se nourissent des Insectes qu'elles peuvent attraper. Je leur ai souvent donné des Cousins, et dès que j'en jettois un sur l'eau, elles sautoient dessus et s'en saisissoient avec les deux courtes pattes, et introduisoient la pointe de la trompe dans son corps pour le sucer. Quelquefois deux où trois Punaises se jettoient sur un même Cousin et sembloient vouloir s'en disputer la possession.« Dyrenes blodsugende Levemaade er saaledes længst slaaet fast, og ikkun Laporte skal efter Burmeister, Handb. d. Entom. II. p. 210, fortælle, at de æde Vandplanter, skjondt en saadan Æden synes

temmelig uforenelig med Bygningen af deres Næb. Ogsaa jeg har iagttaget, at Vandloberne udsuge Insekter, og deriblandt ogsaa Myg, som jeg gav dem; men den Art, som jeg til Opklaring af dette Punkt anstillede mine Forsog med, nemlig Hydr. lacustris, var langtfra saa villig til at tage fat, som De Geers Forsogsdyr synes at have været, og nogen øieblikkelig Kasten sig over Byttet har jeg aldrig seet. Det forste Indtryk, jeg fik, var at de aldeles ikke brod sig om de Fluer, som jeg kastede ned til dem i Vandet; de vendte nemlig ganske ligegyldig Ryggen til dem, eller lode dem uændsede, om de saa laa lige for Oinene af dem. Men da jeg gjentog mine Forsog og ikke lod mig afskrække af deres tilsyneladende Ligegyldighed, men gav dem god Tid at betænke sig i, saa saae jeg, at en eller anden af Vandloberne vendte sig mod den halvdruknede Flue eller Myg, satte sine Forbeen paa den eller omfattede den meer eller mindre med Forbenene, og dernæst sænkede sit Næb ned i Dyret og vedblev ufortrodent at suge en halv Times Tid eller saa.

Jeg skal nærmere omtale et Par Forsog. Jeg fangede en Syrphus (ribesii?), som jeg berovede den ene Vinge og kastede ned i Vandet til en lille Flok Vandlobere. Syrphusen kom til at ligge paa Siden og sprællede med Benene i Luften i længere Tid, indtil en Nymphe blandt Vandloberne vendte sig mod den, dog uden at turde binde an med den. En Imago var derimod dristigere, men blev stadigt slaaet tilbage af den sprællende Flue og forlod den derfor. Jeg vendte nu Syrphusen om, saaledes at Benene kom ned i Vandet og Vingen laa i Vandskorpen, hvorpaa en Vandlober atter nærmede sig, tog fat paa den med Forbenene og stak sit Næb ind i den bag Scutellum. Da Syrphusen paa Grund af Stikket (Tægerne have som bekjendt vel udviklede Spyttekjertler med Beholder eller Sproite) var

blevet mattere og ikke bevægede Benene længere, trak Vandloberen sit Næb ud, saa at der kom en lille Draabe Blod af Saaret, og stak det atter ind i Fluen mellem dennes Hoved og Bryst, og nu sugede den saa ivrigt, at jeg med en Pind kunde skyde Vandloberen baglænds henad Vandfladen. Da jeg, efterat den havde suget en 10 Min., pirrede stærkt ved den, forlod den Fluen, men gik atter paa den efter et Par Minuters Forløb.

En anden Gang tog jeg et større Stankelbeen, en Limnobia, og kastede den, med den ene Vinge afrevet, i Vandet. I en halv Time var den aldeles ringeagtet, uagtet den laa midt i en Flok Vandlobere, som selv om de kom til at røre ved den, vendte sig bort fra den. Dog da Stankelbenet nu bevægede Benene lidt stærkere, foer en Vandlober til og greb den med Forbenene bagfra om Spidsen af Bagkroppen og slog den ned i Vandet, saa dens Been kom til at ligge i Vandskorpen. Derpaa stak den sit Næb ind i Bagkroppen af Stankelbenet og sugede en 5 Min.; dog da Stankelbenet rørte det ene Been temmelig stærkt, kravlede Vandloberen med sine Forbeen langs henad dens Bagkrop, indtil den naaede Brystet, som den derpaa omfattede stærkt med dette Par Been; derefter stak den sit Næb ind i Stankelbenets Brystskykke og sugede uafbrudt en halv Time, men slap saa, forskrækket af en anden Vandlober, som kom den for nær. Saalænge Vandloberne suge, forholde de sig som oftest stille og rolige, men kunne dog ogsaa forandre Plads, idet de, hvis det er et større Bytte, de have erobret, skyde det foran sig, eller hvis det er mindre, enten ligeledes skyde det foran sig eller ogsaa hoppe med det, holdende det oppe i Forbenene.

Det fremgaaer af det Foregaaende, at Vandloberne mangle Mod og Styrke til at angribe og overvælde større Insekter, som have fri Raadighed over deres

Muskelkraft, og at disse forst angribes, naar de halvt druknede ere ude af Stand til ret at sætte sig til Modværge. Man seer derfor ogsaa, at medens de ikke ere bange for at angribe en Stueflue, som ligger heelt nede i Vandet med Vingerne i Vandskorpen, flygte de rædde for den, naar den løber omkring paa Vandfadets Sider og kommer dem for nær, naar den vil ned at drikke Vand. Det vilde ogsaa være heelt urimeligt at antage, at Vandløberne skulde kunne fange Insekterne i Flugten ved at hoppe op efter dem; thi dertil er deres Hop for usikkert, og deres Forbeen for lidt byggede og for daarligt stillede som Fangbeen.

Anderledes lyder Schummels Forklaring, l. c. p. 28; thi han siger: »Ihre Nahrung besteht aus kleinen, mückenartigen Zweiflüglern, die sie mit Hülfe der Vorderbeine im Sprunge sehr geschickt erhaschen und dann aussaugen«; men det vil let sees, at Schummels Udtalelse aldeles strider mod min Fremstilling, saaledes som jeg i det Foregaaende har givet den, stottet paa Iagttagelser.

Som Tægerne i Almindelighed have ogsaa Vandløberne en egen Lugt, som allerede De Geer omtaler, l. c. p. 318. Her hedder det nemlig: »En écrasant ces Punaises, on leur trouve la même odeur desagréable qu'à toutes celles du même genre, et en particulier aux Punaises des lits.« Dog maa jeg hertil bemærke, at jeg ikke har fundet Lugten saa gjennemtrængende og end langt mindre saa ubehagelig som hos den berygtede Væggetæge. Stinkekjertlerne have det sædvanlige Leie ovenpaa Bagbrystets Sternaldeel, men deres Udforingsgange ere forenede i en fælles Pore eller Aabning i Midtlinien af samme Sternaldeel*); iovrigt findes

*) Det er ogsaa dette usædvanlige Sted, som maa have bragt en saa skarp Undersøger som Schiödte, Nat. Tidsskr. 3. R.

denne Pore som sædvanligt kun hos Imagines, og er saaledes for denne Families Vedkommende et af de sikkreste og bedste Kjendetegn paa Opnaaelsen af dette Udviklingstrin.

---

6. B. p. 264, til at oversee Poren; thi i og for sig er den som oftest særdeles tydelig og iøinespringende, og selve Kjertlerne med deres mellemliggende Kjertelsæk ere, omend smaa, dog lette at eftervise saavel paa friske Dyr som paa saadanne, som have ligget selv længere Tid i Spiritus.

Nya Tillägg

till

Professor Schiödtes »Fortegnelse

over

de i Danmark levende Tæger«.

Af

O. M. Reuter.

Nærværende Afhandling blev skrevet under Forfatterens Besog her i Kjobenhavn i Vinteren 1880–81 og blev i denne Form tilbudt Prof. Schiödte til Optagelse i det af ham udgivne »Naturhistorisk Tidsskrift«. I de forlobne 7 Aar er der intet fremkommet i Literaturen, som kan have forandret Betydningen af samme Afhandling, og naar derfor Redacteuren nu med Forfatterens Samtykke lader den trykke i »Entomologiske Meddelelser«, maa han udtale sin Tak for det gode Bidrag til Kundskab om danske Tæger, som Prof. O. M. Reuter, hvis Autoritet indenfor denne Orden vel maa ansees for den overste, her har ydet.

Red.

I Naturh. Tidsskr. 3. R. 6. B. p. 161—231 har Professor Schiödte publicerat en förteckning öfver Danmarks Hemiptera Heteroptera, upptagande 309 Arter, hvilket antal genom några senare offentlig gjorda tillägg ökats till 314.

Genom Professor Schiödtes välvilja har jag varit i tillfälle att genomgå de Universitets-Museum i Köpenhamn tillhöriga Hemiptera og dervid i den danska samlingen funnit flere arter, hvilka på senare tider dels af Professor Schiödte sjelf, dels af Conservator Lövendal och Herr O. G. Jensen blifvit tagna i olika delar af landet och ännu icke äro angifna för den danska faunan. Äfven ur Candidat Schlicks rika privatsamling har jag antecknat många novitier för densamma Antalet sådana uppgar till 30, och då härtill kommer en art, som redan af Fabricius anförts för Danmark, men af senare författare orätt tolkats, ökas nu de hittills kända danska Heteroptera derhän, att deras numerär stiger till 345 species.

På grund af dels ofullständiga dels rent af felaktiga diagnoser i åtskilliga af de allmänt använda hemipterologiska handböckerna, insmyga sig lätt oriktigheter vid artbenämningarne; och liknande förteckningar från andra länder, som den Professor Schiödte lemnat för Danmark, äro ej sällan långt ifrån fria från sådana, isynnerhet hvad beträffar den kritiska familj, Professor Schiödte benämner Acanthiæ, af hvilken många arter till senaste tider allmänt anförts under orätta namn. Under mina förstudier för min »Hemiptera Gymnocerata Europæ« har jag emellertid gjort bekantskap med Falléns, Zetterstedts, Sahlbergs, Bohemans, Thomsons och äfven Bärensprungs, Fiebers med fleres typer och derigenom blifvit i tillfälle att införa åtskilliga rättelser i nomenklaturen. Härigenom har jag äfven kunnat beriktiga de få oriktiga namn, som finnas i Professor Schiödtes förteckning, och hvilka lätt förklaras, da forfattaren icke sett resp. auktorers typexemplar; några af dessa namn anföras äfven af Professor Schiödte sjelf med reservation.

På grund af ofvanstående torde detta tillägg till Professor Schiödtes »Fortegnelse over de i Danmark levende Tæger« icke sakna allt interesse för den danska entomologen, och anhållar jag derföre vördsamt om en plats i »Naturhistorisk Tidsskrift« för detta lilla bidrag till Danmarks Hemipterfauna.

Fam. Cimices.

11a. **Gnathoconus albomarginatus.** Cimex Fabr., S. Rhyng. 179, 121. Fieb., Eur. Hem. 366, 1. — Denna art, som förut icke blifvit funnen under så nordlig breddgrad, är tagen i några exemplar af Cand. Schlick på Lolland, Falster och Langeland under maj—juli månader. — Den är större än Gn. picipes Fall. och skiljes lätt derigenom att hufvudets sidolober räcka utanför clypei spets samt att hemielytrernas sidostrimma är hvit och bredare samt försedd med en tydlig serie af intryckta punkter.

35a. **Meadorus***) **Fieberi.** Elasmostethus Jakovl., Kasans Univ. 1864, 125. Clinocoris Reuter, Entom. Tidsskr. I, 135, 3. — Flere exemplar äro funna i Jylland af Professor Schiödte. — Den liknar mycket M. griseus Linn., men utmärkes genom mörkare grundfärg, helt svartbruna antenner hos hanen, längre rostrum, vidare genom buken, som är försedd med svarta intryckta punkter, genom de äfven undertill svarta bakhörnen af connexivi segment och isynnerhet genom pronoti utåt tandformigt utdragna framhörn.

62. **Orthostira gracilis** Fieb. — Är enligt Thomson och andra icke Falléns Tingis parvula, hvilken deremot är synonym med O. obscura H. Sch.; detta senare namn måste vika för det af Fallén tidigare gifna.

63. **Campylostira verna** Fall. — Af denna art har Cand.

*) Slägtnomenklaturen, likasom systemet i dess helhet, är i denna förteckning oförandradt den samma, som den af Professor Schiödte använda.

Schlick på Damhus mosen den 30. April 1879 funnit ett exemplar af den högst intressanta, långvingade formen, som först år 1879 beskrefs af Puton i hans Synopsis des Hémiptères de France, I, p. 93, och af hvilken förut endast ett exemplar, taget i närheten af Lille, är bekant.

93a **Scolopostethus decoratus** Schill. Reut. Ann. Soc. ent. France 1874, 561, 7. Lygæus melanocerus Thoms. Opusc. ent. 202, 56. — Funnen på Bornholm af Cand. Schlick.

93b. **Scolopostethus adjunctus** Dougl. et Scott, Brit. Hem. Lygæus decoratus Thoms. Opusc. ent. 201, 54. — Funnen flerestädes af Cand. Schlick. — Mycket lik Sc. affinis Schill., men afvikande genom de af Thomson l. c. angifna karakterer.

100a. **Stygnocoris pygmæus.** Rhyparochromus Sahlb., Mon. Geocor. Fenn. 60, 9. Lygæus pilosulus Thoms. Opusc. ent. 188, 19. — Ett exemplar från Bornholm förvaras i Cand. Schlicks samling. — Denna art liknar S. sabulosus Schill., men är mindre och utmärkes i synnerhet genom den fjerde antennleden, hvilken alltid är mycket längre i förhållande till den tredje, än hos nyssnämnda species.

105a. **Peritrechus geniculatus.** Pachymerus Hahn Wanz. I. 68, f. 41. Lygæus puncticeps Thoms. Opusc. ent. 193, 31. — Tagen på Sjælland, Fyen och Bornholm. — Har till senaste tid i många samlingar stått sammanblandad med P. nubilus Fall., från hvilken den likväl skiljer sig genom tydligt tjockare antenner, större, starkare utstående ögon, mer aflångt och baktill smalare pronotum samt starkare punkteradt hufvud.

117. **Plinthisus pusillus** Scholz. — Af denna art har Cand. Schlick funnit en hane af den ytterst sällsynta långvingade formen.

125a. **Hebrus ruficeps** Thoms. Opusc. ent. 395. Sahlb., Syn. Amp. et Hydr. Fenn. 266, 2. — Den kortvingade, nästan larvlika formen af denna art är funnen i några exemplar på Nordsjælland af Professor Schiödte. — Afviker från H. pusillus genom mindre storlek, hufvud och äfven framdel af pronotum röda samt särdeles genom betydligt kortare första antennled.

143. **Metastemma** — p. 199 i Prof. Schiödtes catalog. — Den

här till detta slägte med reservation hänförda larven är larv till Nabis lativentris Boh. och har af Costa blifvit beskrifven såsom egen art under namn af N. myrmicodes.

147. **Nabis boops** Schiödte l. c. 200, 147. Stålia Reut. Öfv. Vet. Ak. Förh. 1871; Ent. Monthl. Mag. 1880, 175. — Af denna särdeles distinkta art, som äfven blifvit funnen vid Berlin och i Finland, eger Cand. Schlick ett långvingadt exemplar. – Denna form företer bland annat den olikhet med andra Nabis-arter (förutom N. pilosulus Fieb.) att flygvingarnes fält saknar den lilla in i fältet återlöpande nerv, som hos dessa utgår från nervus subtensus.

150. **Nabis lineatus** Dahlb. Vet. Ak. Handl. 1850, p. 228. Reut. Öfv. Vet. Ak. Förh. 1872, Nr. 6, p. 69. Nabis Hariolus Schiödte l. c. 201, 150. — Det enda hittills kända långvingade exemplaret af Dahlboms N. lineatus har af Professor Schiödte beskrifvits under namn af N. Hariolus. För öfrigt är arten känd endast med ytterst starkt afkortade täckvingar och i denna form funnen i Finland, på Gotland, nära Berlin, i norra Frankrike och södra England; danska kortvingade exemplar har jag icke sett, men måhända hafva dessa blifvit förbisedda af samlare på grund af att de icke ansetts fullt utbildade.

151. **Nabis longipennis** Schiödte p. 201. — De under detta namn anförda exemplaren betraktar jag såsom blott en varietet af N. ferus Linn. N. longipennis Costa är en annan, god art, som tillhör medelhafsländerna och Afrika, hvarest den går ända ned till Cafferlandet. Den är redan tidigare beskrifven af Germar under namn af N. capsiformis. Costas beskrifning är emellertid så dålig, att man icke ur densamma kan med säkerhet igenkänna hans art, och jag har äfven tidigare i Öfv. af Vet. Akad. Förh. 1872, Nr. 6, p. 73 citerat denna, ehuru orätt, såsom måhända en varietet under N. ferus Linn.

164. **Teratocoris notatus** Schiödte 203, 164. — Det är endast med reservation, som Professor Schiödte anför denna från Dalmatien beskrifna art. Jag har i Berliner museet undersökt Bärensprungs typexemplar och funnit, at detta representerar endast en mycket mörk varietet af samma species. De danska exemplaren stämma emeller-

tid fullkomligt öfverens med typexemplaren af Bohemans T. antennatus, hvilken jag sett i Stockholm, och hvilken art i hög grad varierar till färgen. Hvilket species Professor Schiödte upptagit under namn af T. antennatus p. 203, 163, är mig deremot obekant, då jag icke kunnat finna denna i samlingen. Måhända följande, hvilken äfven utgör en del af Flors Miris antennatus.

164a. **Teratocoris Saundersi** Dougl. et Scott Ent. Monthl. Mag. 1867, p. 46. Reut. Rev. crit. Caps. 10, 3. — Ett enda exemplar står i Universitetets museum, taget af Herr O. G. Jensen, förmodligen nära Horsens.

181. **Phytocoris dimidiatus** Schiödte l. c. 207, 181. — De danska exemplaren höra till Ph. longipennis Flor, hvilken äfven citeras såsom synonym af Professor Schiödte, men som enligt nyare undersökningar visat sig vara en från Kirschbaums Ph. dimidiatus skild art.

197a. **Lygus cervinus** H. Sch. Wanz. I. f. 617. Reut. Rev. crit. Caps 48, 4. Orthops Fieb. Eur. Hem. 278, 5. Capsus lucorum Boh. Öfv. Vet. Ak. Förh. 1849, 278, 5. Thoms. Opusc. ent. 425, 28. — Af denna hufvudsakligen på lind lefvande art har Cand. Schlick funnit några exemplar på Lolland.

198a. **Lygus viridis.** Phytocoris Fall. Hem. Sv. 93, 33. Reut. Rev. crit. Caps. 50, 7. — Ett exemplar är funnet af Cand. Schlick vid Maribo på Lolland. Den liknar L. contaminatus Fall., men skiljer sig genom pronoti bakbrädd och clavus, som äro svartbruna.

198b. **Lygus lucorum.** Capsus Mey. Rhynch. Schweiz, 46, 3. Lygus Fieb. Eur. Hem. 215, 9. Reut. Rev. crit. Caps. 52, 9. — Denna art, som i synnerhet träffas på Artemisia, är tagen i några exemplar på Fyen samt i Jylland af Cand. Schlick. — Från L. contaminatus, hvilken den något liknar, afviker den genom bredare, kortare och mer robust kropp, ofvan grön abdomen, starkare, alldeles svarta taggar på de opunkterade tibierna, m. m.

200a. **Pœciloscytus brevicornis** Reut. Öfv. Fin. Vet. Soc. Förh. XXI, 201. — Flere exemplar äro tagna i Jylland af Prof. Schiödte. Detta fynd är ett bland de mest öfverraskande, enär arten förut är känd endast från Turkestan, men det egna häri förklaras måhända derigenom, att den

i många samlingar (så t. ex. i samlingar från Ungarn) torde vara hopblandad med P. unifasciatus Fabr. Den afviker emellertid från denna, som den till färg och teckning liknar, genom en mycket mindre storlek och starkare glans; från P. cognatus Fieb. skiljer den sig genom större, bredare och robustare kropp samt gula antenner; från P. vulneratus Wolff skiljes den genast genom färgen; och från alla dessa arter afviker den genom andra antennleden hos hanen, som är blott ytterst obetydeligt eller alls icke längre än pronoti bakrand, äfvensom genom tibiernas taggar, som åtminstone på de främre benparen äro gula eller lergula.

210a. **Globiceps selectus** Fieb. Eur. Hem. 211, 4. Globic. flavomaculatus Reut. Rev. crit. Caps. 117, 1 (nec. Fabr., Fieb.). — Förekommer bland gräs och på lägre örter och afviker således äfven i lefnads sättet från Gl. flavomaculatus, som den mycket liknar, men från hvilken den emellertid skiljer sig genom en annan byggnad af hufvudet, särdeles hos honan, och af hanens kopulationstänger; hufvudet är i synnerhet hos honan mycket mera konvext än hos flavomaculatus Fabr., Fieb., hvilken blifvit funnen på Slånbuskar i Jylland, den nordligaste hittills kända gräns för denna art. De skandinaviska författarenes flavomaculatus är nämligen icke den Fieberska arten, utan Gl. selectus. Gl. selectus Fieb. är i Danmark tagen på Fyen, Møen, Lolland och Falster.

215a. **Orthotylus angustus.** Capsus H. Sch. Wanz. I. Orthotylus Fieb. Eur. Hem. Reut. Rev. crit. Caps. — Ett enda exemplar förvaras i Universitetets museum, funnit af Herr O. G. Jensen i närheten af Horsens.

215b. **Orthotylus concolor.** Capsus Kirschb. Rh. Wiesb. 155, 20. Orthotylus Fieb. Eur. Hem. 289, 5. Reut. Rev. crit. Caps. 136. — Funnen af Conservator Lovendal i Dronninglund i Jylland på Sarrothamnus.

216. **Orthotylus nassatus** Fabr. nec aut. recent. Lygæus Fabr. Mant. II. 304, 251. Capsus striicornis Kirschb. Rh. Wiesb. 143, 14. Orthotylus Fieb. Eur. Hem. 289, 7. Reut. Rev. crit. Caps. 134, 7. — Jag har undersökt Fabricii i Köpenhamns museum förvarade typexemplar, hvilket (såsom

jag redan länge anat till följe af Fabricii beskrifning (»parvus etc.« och uppgiften om dess förekomst på Tilia) är identiskt med Kirschbaums O. striicornis, som i Sverige och Finland är funnen just på detta träd. Fabricii exemplar uppgifves vara taget i Köpenhamn. Falléns och nyare författares O. nassatus måste derföre förändra namn, och föreslår jag för denna på al, sälg, vide och äppel lefvande art benämningen O. marginalis (Phytocoris icterocephalus Hahn är nemligen icke synonym med senare auktorers O. nassatus, såsom Fieber trott.).

216a. **Orthotylus viridinervis.** Capsus Kirschb. Rh. Wiesb. 142, 13. Orthotylus Reut. Rev. crit. Caps. 68, 240. — Af denna på alm lefvande art har Cand. Schlick tagit några exemplar vid Tuborg nära Köpenhamn.

216b. **Orthotylus tenellus.** Capsus Fall. Hem. Sv. 103. 50. Orthotylus Reut. Rev. crit. Caps 133, 5. Capsus angustus H. Sch. Mey. Rhynch. Schweiz, 56, 19. Orthotylus Fieb. Eur. Hem. 288, 1. — Ett enda exemplar förvaras i Universitetets museum, funnet af Herr O. G. Jensen i närheten af Horsens.

222a. **Atractotomus forticornis.** Capsus Muls. et Rey, Opusc. ent. I, 148 (forte). Atractotomus Reut. Hem. Gymn. Eur. I, 97, 8 (forte). — Cand. Schlick har den 7. september 1871 på Strandveien vid Kjøbenhavn, enligt uppgift på Cratægus, funnit flere exemplar af en Atractotomus-art, hvilken torde vara den förut i Frankrike vid Mont-Dore och Metz funna A. forticornis Muls. et Rey, ehuru antennernas andra led är något slankare och längre än min beskrifning i Hem. Gymn. Eur. l. c. vidhandenger.*) Då jag emellertid icke eger något exemplar af de franska författarenas art till jämförelse, anser jag bäst att åtminstone tills vidare anse den danska arten dermed identisk. (Med ingen annan känd art kan den förvexlas). Äfven hanen, som ännu är obeskrifven har spolformig andra antennled.

225. **Oncotylus punctipes** Reut. Rev. crit. Caps. 144, 3; Hem. Gymn. Eur. II, 279, 6. O. Tanaceti Schiödte l. c.

*) Möjligt är nemligen att andra antennleden hos det af mig beskrifna Mulsantska typexemplaret efter döden hopfallit och derigenom blifvit bredare.

216, 255. — Denna art, hvilken är Herrich Schäffers och Kirschbaums Capsus Tanaceti och Fiebers Oncotylus Tanaceti, är deremot icke Falléns Phytocoris Tanaceti, enligt hvad undersökning af denna författares typexemplar utvisat. Flor beskrifver den rätta Fallénska arten, hvilken tillhör genus Macrocoleus Fieb., under namn af Capsus Tanaceti.

229a. **Plagiognathus albipennis.** Phytocoris Fall. Hem. Sv. 107. Capsus Kirschb. Rh. Wiesb. 92. Flor Rhynch. Livl. I, 598. Agalliastes Fieb. Eur. Hem. 311. Plagiognathus Reut. Rev. crit. Caps. 182, 7; Hem. Gymn. Eur. I, 80, 10. Agalliastes Verbasci Schiödte l. c. 218, 237 (nec Mey). — Denna art lefver uteslutande på Artemisia-arter. Capsus Verbasci Mey., som till färgen är de ljusa varieteterna af densamma icke olik, är en annan södra och mellersta Europa tillhörande art, som hör till mitt genus Campylomma (Hem. Gymn. Eur. I. p. 52).

230a. **Apocremnus betuleti.** Phytocoris Fall. Hem. Sv. 97, 41. Psallus Reut. Rev. crit. Caps. 160, 2; Hem. Gymn. Eur. I, 110, 8, II, 302. — Funnen i Jylland af Professor Schiödte samt i Nordsjælland af Cand. Schlick. — Den är större än A. ambiguus, honans färg drager mera i rödt och dess antenner äro mycket mörkare; hanens genitalsegment är undertill försedt med en långsgående köl, som saknas hos A. ambiguus.

234a. **Psallus varians.** Capsus H. Sch. Wanz. I. fig. 603. Psallus Fieb. Eur. Hem. 309, 14. Reut. Rev. crit. Caps. 172, 15; Hem. Gymn. Eur. I, 138, 33. — Lefver på ek och bok. Funnen vid Horsens af Herr O. G. Jensen. Jag har tagit den i stor mängd vid Klampenborg, i juni 1870.

234b. **Psallus diminutus.** Capsus Kirschb. Rh. Wiesb. 170, 28. Psallus Fieb. Eur. Hem. 309, 16. Reut. Rev. crit. Caps. 174, 16; Hem. Gymn. Eur. I. 140, 35. — Lefver på ek. Jag fann den i juni 1870 talrik vid Klampenborg; den har äfven senare blifvit funnen i Kjobenhavns omnejd af Cand. Schlick.

234c. **Psallus albicinctus.** Capsus Kirschb. Rh. Wiesb. 172, 29. Psallus Fieb. Eur. Hem. 307, 5. Reut. Rev. crit. Caps. 175, 17; Hem. Gymn. Eur. I, 148, 42. — I juni 1870 fann

jag några exemplar på bok vid Klampenborg, den hittills kända nordligaste localen för denna lilla vackra art.

234d. **Psallus vitellinus.** Capsus Scholz, Arb. u. Verh. Schles. Ges. 1846, 26, 40. Psallus Fieb. Eur. Hem. 307, 9. Reut. Hem. Gymn. Eur. I, 137, 32, Tab. VII. fig. 1. — Af denna art, hvilken hittills icke tagits nordligare än i Mecklenburg, äro fyra exemplar funna vid Langenso på Fyen af Cand. Schlick.

234e. **Neocoris Bohemani.** Phytocoris Fall. Hem. Sv. 106, 58. Capsus Flor, Rhynch. Livl. I, 625, 99. Plagiognathus Reut. Rev. crit. Caps. 184, 8. Neocoris Dougl. et Scott, Brit. Hem. 424, 1. Reut. Hem Gymn. Eur. I, 57, 2. Capsus furcatus H. Sch. Wanz. I. figg. 408, 409. Agalliastes albipennis Schiödte l. c. 218, 235. — Denna art, som till färgen icke är olik Plagiognathus albipennis, lefver, såsom äfven Professor Schiödte l. c. anför, i synnerhet på Salix repens.

234f. **Neocoris nigritulus.** Phytocoris Zett. Ins. Lapp. 276, 31. Plagiognathus Reut. Rev. crit. Caps. 185, 9. Neocoris Reut. Hem. Gymn. Eur. I, 56, 1. — Ett exemplar är funnet af Cand. Schlick tillsammans med föregående, af hvilken den enligt mycken sannolikhet utgör endast en varietet.

238a. **Agalliastes pullus.** Plagiognathus Reut. Rev. crit. Caps. 186, 11 Agalliastes Reut Hem. Gymn. Eur. I. 61, 2. — Exemplar från Jylland finnas i Universitetets museum.

240a. **Camaronotus perplexus** Dougl. Pilophorus Dougl. Ent. Monthl. mag. II, 101, 2 — Denna art har till sista tiden sammanblandats dels med C. clavatus Linn, dels med C. bifasciatus Fabr. (= cinnamopterus Kirschb.). Från den förra, som den är mer lik till kroppsformen, skiljes den genom lifligare färg på hemielytra, hvilkas bakre hvita tvärband går rakt och oafbrutet öfver vingen, då deremot hos C. clavatus bandet på clavus står högre, än det på corium. Från C. bifurcatus, hvilken den liknar till hemielytras färg och teckning, skiljes den likväl lätt genom sin smalare kropp och i synnerhet derigenom att corium bakom det hvita bakre bandet icke till hela sin bredd är glänsande och mörkbrunt, utan blott i sin yttre hälft har en sådan oval fläck. — Den är funnen i Sjælland af Cand.

Schlick på ek, hvaremot C. clavatus lefver på al, björk, hassel och asp, samt C. bifasciatus uteslutande på tall.

Obs. Slägtnamnet Pilophorus Hahn är af äldra datum än Camaronotus och måste derföre upptagas.

246. **(Hoplomachus) bilineatus** Schiödte l. c. 220, 246. — Denna art hör till Orthotylus. Professor Schiödtes citat af Falléns Hem. Sv. är fullkomligt riktigt; deremot är Herrich Schäffers, Kirschbaums och Fiebers art en annan (= Macrotylus Herrichii Reut. Hem. Gymn. Eur. II, 200, 6).

249a. **Macrocoleus Tanaceti.** Phytocoris Fall. Hem. Sv 83, 13. Capsus Flor, Rhync. Livl. I, 610, 87. Thoms. Opusc. ent. 450, 115. Macrocoleus Reut. Rev. crit Caps. 145, 1; Hem. Gymn. Eur. II, 223, 6 et p. 305. — Funnen på Tanacetum i Nordskoven på Nordsjælland af Cand. Schlick.

249c. **Amblytylus nasutus.** Capsus Kirschb. Rh. Wiesb. 121, 1. Amblytylus Fieb. Eur. Hem. 319, 5. Reut Rev. crit. Caps. 148, 2; Hem. Gymn. Eur. II, 211, 3. tab. III, fig. 1. — Funnen vid Langensø på Fyen af Cand. Schlick.

249d. **Amblytylus albidus.** Miris Hahn, Wanz. I. fig. 602. Thoms. Opusc. ent. 452, 19. Amblytylus Fieb. Eur. Hem. 318, 1. Reut. Rev. crit. Caps. 147, 1; Hem. Gymn. Eur. II, 209, 1. — Ett enda exemplar är taget vid Faaborg på Fyen af Cand. Schlick.

252. **Dicyphus stachydis** Reut. n. sp. Capsus collaris Flor Rhync. Livl. I, 483, 9 (nec Fall.). Dicyphus errans Schiödte. l. c. 221, 252 (exceptis citatis omnibus). — Förutom i Charlottenlund är denna art tagen äfven vid Horsens af Herr O. G. Jensen. — Den är för öfrigt funnen i Sibirien, Livland, Sverige på Kinnekulle, i norra Frankrike, i England och Skotland. Den liknar i hög grad D. errans Wolff (= collaris Fall), men är helt säkert en distinkt art, som lätt bör skiljas genom de kortare antennerna, särdeles den korta första antennleden. Från D. pallicornis Fieb., hvilken den för öfrigt står nära, afviker den genom finare och längre antenner och ben, af hvilka de förra äfven äro annorlunda färgade, äfvensom genom längre och tätare taggar på tibierna.

257. **Myrmedobia coleoptrata.** Hanen till denna art (= Anthocoris exilis Fall. nec Schiödte) är funnen på Fyen och

Nordsjælland af Cand. Schlick. — Beträffande densamma se Reut. Öfv. Vet. Ak. Förh. 1871, 424, 1.

257a. **Myrmedobia tenella.** Anthocoris tenellus Zett. Ins. Lapp. 265, 6. Myrmedobia Reut. Öfv. Vet. Ak. Förh. 1871, 425, 2. Anthocoris subtilis F. Sahlb. Mon. Geoc. 79, 9. Idiotropus exilis Schiödte l. c. 222, 258 (nec Fall., nec Fieb.). — Jag har sett exemplar af båda könen från Lolland och Nordsjælland.

259a. **Microphysa elegantula.** Bärenspr. Berl. Ent. Zeit. 1858. p. 191. Fieb. Eur. Hem. 135, 3. Reut. Öfv. Vet. Ak. Förh. 1871, 423, 2. — Ej sällsynt och ofta talrik på gamla risgärden; funnen i båda könen af Cand. Schlick, som tagit den på Lolland och Langeland.

260. **Ectemnus reduvinus.** Schiödte l. c. 223, 260. — Den under detta namn upptagna arten är den för Fieber o. a. okända kortvingade formen af Temnostethus pusillus H. Sch. Den verkliga Ectemnus är en mycket sydligare art. Egendomligt för T. pusillus är att dess kortvingade form har andra antennleden till största delen gul, medan den långvingade oftast har helt svarta antenner.

269a. **Piezostethus lativentris.** J. Sahlb. Not. Faun. Flor. Fenn. XI, 287, 61. Reut. Öfv. Vet. Ak. Förh. 1871, 410, 1. — Denna på Bornholm funna art, som förut är känd blott från Finland och Sverige, anföres i Professor Schiödtes tillägg med tveksamhet under namn af Xylocoris Rogeri Bär. Jag har i Berliner museet undersökt Bärensprungs typexemplar, hvilket representerar en annan X. ater mera närstående, men väl skild art.

271. **Piezostethus cursitans.** Schiödte l. c. 225, 271. — Falléns Anthocoris cursitans är enligt hans typexemplar långvingad form till P. rufipennis Léon Duf. P. formicetorum Boh. deremot, hvilken citeras såsom synonym till cursitans, är en god art och bör detta namn quarstå for det species, som åsyftas i förteckningen.

278b. **Salda pilosella** Thoms. Opusc. ent. 407, 16. — Vid Kjøbenhavn, Cand. Schlick; vid Horsens, Herr O. G. Jensen. Lefver på hafsstrand. — Liknar S. pallipes Fabr., men är mera långsträckt och afvikar i synnerhet genom den

starka, halft upprättstående langa hårigheten på hufvud, pronotum och inre hälften af corium.

Anm. Beträffande den ofvan använda artnomenklaturen anhåller jag att få framhålla det jag numera anser den under namn af *Meadorus Fieberi* (n:o 35 a) vara den rätta *griseus* Linn., hvaremot öfriga författares griseus bör heta *interstinctus* Linn., äfvensom att jag uppfattar *Globiceps selectus* (n:o 210 a) såsom *flavomaculatus* Fabr., såsom äfven Fabricii typer utvisa, hvarför jag kallat Fiebers (och Schiödtes) flavomaculatus *cruciatus*.

Helsingfors i oktober 1887.

O. M. Reuter.

Carabus clathratus og Tachina pacta.

Af

Fr. Meinert.

Naar man gaaer den Fortegnelse igjennem, som Fr. Brauer i »Die Zweiflügler des kaiserlichen Museums zu Wien. III. Systematische Studien auf Grundlage der Dipteren-Larven nebst einer Zusammenstellung von Beispielen aus der Literatur über dieselben und Beschreibung neuer Formen«, Denkschr. math. naturw. Cl. kais. Acad. Wiss. B XLVII. 1883, har givet over de af ham kjendte Fluelarvers Levemaade, vil man i Slægtsgrupperne Tachininæ og Phaninæ finde nogle faa, som siges at leve i Imagines af Coleopterer, og deriblandt et Par, som angives at være fundne i Carabidæ. Det første Exempel herpaa er fra Aar 1828, da Boheman i Vetensk. Acad. Handl. angav at have faaet flere Stykker af Dromyia curvicauda Fall., udkomne af Bagkroppen paa Harpalus aulicus og ruficornis. Dernæst følger den vel kjendte Beskrivelse af Forekomsten af Tachina pacta Meig. i Carabus violaceus, hortensis, clathratus og cancellatus. Fundene skyldtes Hr. Chr. Drewsen til Strandmollen, og de beskrives saaledes af Boie i Naturh.

Tidsskr. B. 2. p. 245: »Im Junius fielen in seeländischen Holzungen Individuen von Carabus violaceus Linn. und Carabus hortensis Linn. durch ihre sichtbare Ermattung auf, während andere ohne äussere Verletzung todt oder sterbend dalagen. Beim Öffnen derselben fanden sich im Hintertheile Fliegen-Larven, die alle innere Theile so vollständig verzehrt hatten, dass nur die äussere Schaale zurückgeblieben. Bei manchen hatten die Larven, je 2 bis 7 in einem Käfer, sich einen Weg bis in das Bruststück und endlich bis in den Kopf gebahnt. Die Verpuppung erfolgte bei allen in der Abdominalhöhle und viele Exemplare der benannten Tachina entwickelten sich 4 Wochen später. Später Puppen derselben Art im Körper von Carabus clathratus Linn. und cancellatus Illiger«. Dernæst omtales ogsaa en Phygadeuon som snyltende atter i Tachina-Larven. Hvad der gjorde det her omtalte Tilfælde af Parasitisme end mere bekjendt, er den Omstændighed, at det allerede nogle Aar iforveien var blevet omtalt paa Naturforskermodet i Hamborg 1830, hvorom der optoges en kort Notits i Isis 1831, p. 1014: »Winthem fügt zu dieser Entdeckung [om Symbius' Forekomst i Kakerlakker] eine andere, von der Vorkommen der Larve der Tachina pacta in dem Leibe von Carabus gemmatus (♀: hortensis Linn.) und violaceus«. Til denne Notits referer atter Westwood, Introd. II. p. 567—68, og vistnok ogsaa Scholtz, Breslauer Entom. Zeitschr. I. p. 5.

Efter den i Naturh. Tidsskr. givne Fremstilling maatte man formode, at en Snylten af Tachinaer i Caraber ingenlunde kunde være saa sjælden, og dog gik der mindst et Halvhundrede Aar, fra Juni 1830 eller tidligere til Sommeren 1882, inden et nyt Tilfælde vides at være iagttaget. Det var Russeren Cholodkowsky, som i sidstnævnte Aar fandt Tachina-Larver i Car. cancellatus og glabratus (foruden lignende Larver i Har-

palus ruficornis), og som i Zoolog. Anzeig. 1884, p. 316—19, har skrevet en lille Opsats herom.

Det Tilfælde, som her skal fremføres, er altsaa det tredie i Rækken; det er denne Gang en Carabus clathratus, som er blevet angrebet, og paa den opstukne Bille sees Hovederne af 2 Tachinaer at stikke frem i Spidsen af Bagkroppen mellem Vingedækkernes Rand og sidste Bugskinne. Billen blev funden den 11. Juni 1887 paa Vestkysten af Jylland, paa Harboore, af Hr. Ingenior Engelhart og med megen Velvillie afgiven til Univ. Zoolog. Museum; den fandtes død, men ganske frisk og blød, uden at der var noget mærkeligt ved den; først en Maaneds Tid efter iagttoges Fluerne at stikke frem, men da vare de alt tørre. Billen blev tagen i Juni, altsaa paa samme Tid som det først kjendte store Fund, og maa derefter antages at have hørt til det foregaaende Aars Kuld, hvilken Omstændighed i Forbindelse med Tachina-Larvernes Fasthæften til Tracheesystemet hos det fuldkomne Dyr, jfr. Cholodkowsky, umuliggjør Antagelsen af, at Tachina-Larverne kunne være lagte i et tidligere Stadium af Billens Liv. Billen maa altsaa antages at være bleven befængt som Imago, rimeligvis samme Foraar, da Udviklingen af Fluer i Almindelighed og Tachinaer i Særdeleshed pleier at gaae hurtigt for sig.

Boies eller rettere Chr. Drewsens Beretning omtalte Larvernes Ophold inde i Caraben, og deres Fremtrængen ind i Brystet, ja selv ind i Hovedet paa denne, samt hvorledes de forpuppede sig inde i Carabens Krophule, og hertil oplyste Cholodkowsky om, hvorledes de maatte være komne ind, nemlig som spæde Larver gjennem Spiraklerne; men endnu er der ikke givet nogen Forklaring om, hvorledes de fuldkomne Fluer skulle kunne komme ud af den faste, uigjennemtrængelige Skal, som en saadan Carab med sammenvoxne

Vingedækker danner; dog herom synes nærværende Tilfælde at maatte kunne give Oplysning, uagtet det paa den anden Side maa indrommes, at det ikke er nogen naturlig Maade for en Carab at ende paa, efter Doden at blive lufttorret og faae en Naal stukket gjennem Vingedække og Hudskelet. Dette maa saameget mere fremhæves her, som Vingedækker og Bagkrop sikkerligt bindes stærkere sammen ved den gjennemstikkende Naal, og derved den naturlige Udgang af den lukkede Skal eller Æske klemmes stærkere sammen; ja denne Omstændighed synes netop i dette Tilfælde at have voldt Fluernes Dod, idet de nok kunde komme ud med Hovedet, men det tykke, faste Bryststykke ikke har formaaet at passere den snævre Spalte.

Det var tydeligt, at Fluerne havde sogt ud mellem sidste Bugskinne og Vingedækkernes Bagrand, men om de vare trængte frem over eller under sidste Rygskinne af Bagkroppen, var ikke til at afgjore uden videre. Caraben blev derfor opblodt, og Bagkroppens Bugskinner boiede ned, og nu saaes tydeligt, hvorledes Fluerne sadde i Klemme med Bryststykket mellem sidste Bugskinne og sidste Rygskinne. Larverne, som efter Drewsens Beretning maa have ligget med Hovedet forefter, have altsaa vendt sig i Carabens Krophule for Forpupningen, men den ene af Pupperne maa sandsynligvis være kommet til at ligge paa Ryggen, da den ene af Fluerne har Hovedets Underside vendt opad. Ingen Del af Puppecoconerne stak frem mellem de 2 Skinner, hvilket viser, at Larverne have ladet sig noie med at vende sig og ikke sogt at hjælpe Fluerne paa Vei, og disse have derfor været nodt til ikke blot at aabne deres egen Cocon, men ogsaa at soge at sprænge sig Vei mellem de 2 Skinner, hvortil de utvivlsomt maa have brugt deres store Pandeblære.

De her omtalte Fluer hore til Slægten Tachina i videre Forstand og efter al Rimelighed til Arten Frontina (Fabricia) pacta Meig. Det kunde ikke betale sig at soge at skaffe bedre Syn af Fluerne ved at ødelægge Caraben, da de for Bestemmelsen vigtigste Organer, Vingerne, ikke kunde være fuldt udviklede.

En Spyflue, Lucilia nobilis,

snyltende hos Mennesket.

Af

Fr. Meinert.

Det er en bekjendt Sag og gammel Historie, at det menneskelige Legeme er udsat for Angreb af forskjellige i og paa det snyltende og levende Insekter, og det er allerede en hel, lille Literatur, som Hagen i sin Bibliotheca entomologica kan opføre om Insecta in corpore humano. Det er fortrinsvis Fluelarver, som omtales og beskrives snart som forekommende i Maven eller udtomt af den gjennem Munden, snart i Tarmkanalen eller udtomt gjennem Anus, snart som udtomt med Urinen, snart som forekommende i Næse- eller Pandehulhederne, eller endelig som levende under Huden, i Øiet eller Øret. Der er vel ingen Tvivl om, at ikke alle de meddelte Tilfælde ere paalidelige, og nærværende Forfatter tør ikke fragaae, at han har hørt til Skeptikerne ligeoverfor mange herhen horende Fortællinger, ligesom han fremdeles tvivler paa, at nogen Flueart specielt eller udelukkende er henvist at leve i eller af Mennesket, selv den sydamerikanske Lucilia hominivorax ufortalt.

I de senere Aar har Lægen, Dr. med. et phil. Gust. Joseph i Breslau beskjæftiget sig meget med Sygdomme, fremkaldte ved eller ledsagede af Angreb af Fluelarver, og opstillet eller nærmere characteriseret en egen Sygdomsform Myiasis ɔ: Fluesygdom, i forskjellige Hovedformer, dels som Myiasis dermatosa muscosa (fremkaldt af egentlige Fluer og Spyfluer) og M. derm. œstrosa (fremkaldt af Bremser), dels som Myiasis interna og M. septica.

Blandt de af Joseph omtalte Fluelarver turde Larven til Sarcophila Wohlfarti have særlig Interesse. Fluen er klækket af Larver, som forekomme i Menneskets Næsehule og Øregange, først af Tydskeren Wohlfart (1770) og senere i den nyeste Tid ofte og i større Antal af Russeren Portschinsky (1875—84), som noie har studeret den. I det Frie er Fluen kun fundet meget sjelden. Iovrigt giver Joseph i sit Skrift »Ueber Myiasis externa dermatosa, 1887, Fig. 1—6«, en Fremstilling saavel af Fluen, som af dens Larve.

I Slutningen af August Maaned forrige Aar (1887) fik jeg nu tilsendt paa anden Haand fra Hr. Overlæge Axel Iversen en Snes temmelig smaa Fluelarver, som sagdes at være udtagne af Øregangen hos en Patient med Øreflod, der mente at have paadraget sig dem ved at sove til Middag i Græsset. Da Larverne vare komne i Glycerin og tildels indskrumpede, troede jeg, at der ikke var noget at gjøre ved dem, men skrev tilbage, at det muligvis eller sandsynligvis kunde være mer bemeldte Sarc. Wohlfarti, omend denne Flueart ikke forhen vidstes at være forekommet her i Landet. Et Par Dage efter fik jeg gjennem Hr. Overlæge, Prof. R. Bergh atter et Par Larver, hidrørende fra samme Patient, men denne Gang vare Larverne levende, og i Glasrøret, hvori de vare, fandtes ogsaa Muskelstumper og smaa Fedtmasser i Decomposition, hvori Larverne bevægede sig

frit og livligt. Dog allerede den næste Dag havde den ene af Larverne forladt den raadnende og stinkende Masse og forpuppet sig indvendigt paa det Stykke Bobinet, hvormed Glasset var lukket, og den næstfolgende Dag fandtes ogsaa den anden Larve som Puppe, liggende langt borte fra Glasset paa Bunden af den Skuffe, hvori jeg havde lagt Glasset med Larve og Puppe. Det lykkedes dernæst at klække Fluen, idet der efter en 10—11 Dages Forlob fremkom et Par Insekter, som dog ikke vare den forventede Sarc. Wohlfarti, men derimod horte til Slægten Lucilia, nemlig Lucilia nobilis Meig. Af denne Slægt have vi hos os en 8 Arter, af hvilke navnlig den ene Art, Luc. cæsar, horer til vore almindeligste grønne, metalglindsende Spyfluer, af den kjobenhavnske Ungdom hædret med Navnet »spansk Flue«. At den klækkede Art horer til vore sjeldneste Lucilia-Arter, antager jeg dog ikke har noget at sige med Hensyn til Larvens specielle Forekomst, idet alle 8 Arter ligne hverandre til Forvexling, og det ikke er rimeligt, at den ene af dem skulde have en fra de andre forskjellig Levemaade, in casu snylte paa Mennesket. Iovrigt kjendes denne Flueslægt allerede forhen i Europa som forekommende hos Mennesker, men den anfores ialtfald i Reglen kun som opbrækket af Maven. Endeligt skal jeg kun bemærke, at jeg i Hr. Cand. Herm. Borries' Besiddelse har seet et Par andre Fluer af denne Art, klækkede et Par Dage i Forveien af Larver, hidrørende fra mer bemeldte Tilfælde paa Communehospitalet.

Til Slutning skal jeg give et Uddrag af Sygejournalen, som med Velvillie er mig overladt: »En Somand tog et Bad d. 17. Aug. 87 fra Stranden tæt Nord for Kronborg, lagde sig derefter til at sove paa en solbeskinnet Græsplet tæt ved Stranden og tæt ved en Grøft; Tang og Dynd fandtes i Nærheden. Folte, da

han vaagnede, en stærk Susen for Ørene og en Fornemmelse, som om han havde Vand i dem, hvilket i de næste Dage gik over til stærke Smerter, der hindrede ham i at sove og ledsagedes af Udflod af Blod og Pus fra begge Ører, men især det venstre, samt fra Næsen. Indlagdes paa Communehospitalet, 5 Afdel. d. 21. Aug., klagede over heftige jagende Smerter i begge Ører, hvorfra der saaes et blodigt, pusblandet Udflod; ved Udskylning fremkom der især fra venstre Øre en Del hvide Maddiker (Fluelarver), som syntes at opfylde Øregangen. Næseborene dryppede af Koagler. Formentlig Perforation idetmindste af venstre Trommehinde. Kunde ikke høre et Lommeuhr, der holdtes tæt til den ydre Øreaabning. Øinene ogsaa noget angrebne (Udskylning med Sublimatoplosning). Klagede d. 22. Aug. stadigt over stærke Smerter især i venstre Øre, som sees opfyldt af levende Maddiker, hvoraf stadigt nogle afgaae ved Udskylningen; ingen at opdage i høire Øre (Udskylning med lunket Borvand). I Løbet af Dagen afgik kun et Par Maddiker. D. 23. Aug. afgik kun en stor Maddike, som han selv mente var den sidste (Indhældning af Spiritus). Otoskopet viste stærk Forsnevring af begge Øregange, af venstre Trommehinde saaes kun et stærkt injiceret Segment, paa høire friske Granulationer. Klagede endnu kun over nogen Øresusen. Hørelsen stærkt svækket, Udfloddet ophørte snart fuldstændigt, o. s. v. Udskreven d 31. Aug.«.

Några ord

om

Hydrometridernas öfvervintring.

Af

O. M. Reuter.

I Entomologiske Meddelelser, pp. 81 ff. ingår en intressant redogörelse för vattenlöparenas, Hydrometridernas »Færden og Leven«, af Fr. Meinert. P. 95 säger författaren: »Vandløberne overvintre vistnok som fuldkomne Dyr« och längre ned: »Hvor de overvintre er ikke saa let at afgjøre«, därvid framhållande att visserligen en observation af Fallén »synes tyde paa en Overvintring i eller under Vandet«, men att andra omständigheter dock tyckas tale emot ett sådant antagande. Att dessa djur i båda könen öfvervintra såsom imagines framgår däraf att man finner utbildade hanar och honor på våra vattensamlingar, så snart de afkastat sitt istäcke. Däremot tror jag icke att de någonsin öfvervintra i eller under vattnet och de betänkligheter, författaren framhållit mot ett sådant antagande, synas mig fullt berättigade. Falléns anförde observation vidhandinger äfven blott det faktum, att han af *Velia currens* funnit flere individer af den vinglösa formen (icke larver) löpande på vattnet i en skogskälla den 21 december 1808, under det marken rundt omkring var

frusen och snöbetäckt. Detta bevisar således intet annat än att denna art icke då ännu gått i vinterquarter.

Såsom upplysande med afseende å Hydrometridernas öfvervintring torde emellertid förtjena att omnämnas ett fynd, som jag gjort för flere år sedan under en i början af mars, då isen ännu låg, till Degers i närheten af Helsingfors företagen exkursion. Vid lösgörandet af mossa vid roten af en granstubbe inne i en skog fann jag nemligen under mossan en orörligt liggande hane af *Hydrometra* (rättare: *Gerris*) *lacustris*. Stället, där fyndet gjordes, var temligen långt aflägset från några vattensamlingar. Hemförd i ett glasrör, qvicknade insekten snart vid och lefde sedan länge i mitt rum. Jag antager därför att hithörande arter öfvervintra såsom imagines på land, dolda under något värmande täcke, såsom i detta fall mossan, och att de ofte nog i och för öfvervintring begifva sig rätt långt bort från de vattensamlingar, hvilka dittills utgjort deras stamhåll. Den omständighet att man så sällan träffat dem i vinterdvala torde bero därpå att de redan tidigt vakna upp därur och lemna sin vinterboning samt att entomologerna i allmänhet icke göra några exkursioner under den tid, dessa djur ännu befinna sig i sitt ide. En observation, liknande min och äfven hänförande sig till *Gerris lacustris*, anföres för öfrigt af J. W. Douglas i »The Entomologist's Monthly Magazine«, vol. XIX, p. 20. Den engelska författaren berättar nemligen att han den 17 mars 1882 en half (engelsk) mil från något vatten vid upprifvande af mossa anträffade en öfvervintrande individ af denna art och han påpekar skildt det långa afståndet från vattnet, då »arten vanligen öfvervintrar nära till det vatten, på hvars yta den left«, men alltså i alla fall på land.

Helsingfors, den 25de oktober 1887.

St. Hans-Oldenborren, Rhizotrogus solstitialis,

og dens snyltende Hvepselarve (Tiphia femorata?).

Af

Dr. phil. **Vilh. Bergsøe** og Dr. phil. **Fr. Meinert.**

Blandt adskillige, hidtil uopklarede, Phænomener i Oldenborrens (Melolontha vulgaris) Livshistorie, er ogsaa det, at den pludselig aftager paa Steder, hvor den tidligere forekom i tætte Sværme, for næsten lige saa pludseligt at voxe i Antal i andre Egne, hvor den tidligere var tilstede i ringe Mængde. Holbæk Amts økonomiske Selskab vedtog saaledes i 1859 »at virke til Oldenborrers og Oldenborrelarvers Ubryddelse med et Beløb af 100 Rdlr. aarligt i fire Aar, samt at udstede en Indbydelse til de øvrige landøkonomiske Foreninger i Landet til at samles ved Delegerede for at tage under Overvejelse, hvorledes man ved kraftige Midler kunde virke til at skaane de Dyr, der ere skadelige Insekters naturlige Fjender«.*) Da jeg nu i Efteraaret talte med

*) Cfr. Holbæk Amts økonomiske Selskab 1812—1887. Extrakt af Selskabets Generalforsamlings- og Direktionsprotokoller. Kallundborg, p. 17.

adskillige af Selskabets Medlemmer, erklærede de, at Oldenborren var saa godt som forsvundet af Amtet, og det Samme gjælder om Frederiksborg-, Kjobenhavn-, Roskilde- og Soro-Amter, hvis Skove indtil Flyveaaret 1863 husede Millioner af disse Insekter, der nu ere forsvundne saa totalt, at jeg i Flyveaaret 1883 havde Moje med i Dyrehaven at skaffe mig nogle enkelte drægtige Hunner til Undersogelse. Paa Lolland og Falster, hvor Oldenborren i tidligere Aar optraadte som Landeplage, er den ligeledes næsten totalt forsvunden.

Grunden til en saadan pludselig Aftagen kan næppe soges i agronomiske eller meteorologiske Aarsager; dertil er baade Agerbruget og Klimaet for ensartet. Snarere kunde man formode, at en eller anden sygelig Tilstand kunde optræde som odelæggende for Larverne, og Grunden til denne maatte da vel nærmest soges i parasitiske Svampe, som ved at udsaa deres Sporer over Markerne mægtede at faa Bugt med de tallose Larver. Endelig kunde det tænkes, at en eller anden parasitisk Insektlarve i visse Aar kunde optræde i saa overvældende Masser, at den kunde blive af Betydning for Oldenborrelarvernes Aftagende, men en saadan Tanke havde kun liden Udsigt til Virkelighed, da man, trods særdeles megen Syslen med de egentlige Oldenborrers Larver, endnu aldrig har truffet dem angrebne af parasitiske Insektlarver, et Angreb som man ogsaa maatte antage at deres underjordiske Liv sikrede dem imod.

Alligevel kunde jeg ikke undlade at have Opmærksomheden stærkt rettet paa dette Punkt, saa meget mere som Parasitismen hos Insekterne ofte optræder paa Maader, som man allermindst skulde ane, og da jeg i Begyndelsen af Maj tiltraadte en Undersogelsesrejse paa Indenrigsministeriets Vegne, besluttede jeg, saavidt muligt, ogsaa at gjøre Oldenborrernes Larver til

Gjenstand for en dybere gaaende Undersøgelse, særlig med Hensyn til muligt optrædende Parasiter.

Det ligger imidlertid i Sagens Natur, at et Flyveaar er specielt uheldigt til Larvestudier; thi man vil under selve Sværmningen kun træffe enkelte forsinkede Larver og senere hen, i August, de ganske spæde, af Æggene nys udkrobne Individer. Alligevel samlede jeg og lod opsamle de ved Foraarsplojningen i Omegnen af Engelsholm ved Vejle forekommende Larver; men med ringe landokonomisk Resultat. Det Indsamlede viste sig nemlig at bestaa dels af forskjellige Aphodiers Larver, dels af næsten voxne Geotrupes-Larver, og endelig af ganske faa Larver hørende til Melolontha Hippocastani, som endnu ikke fandtes i naturhistorisk Museum, og som i det Hele taget endnu ikke er videnskabeligt beskrevet.

Saasnart jeg kom ind i de mere lerede Egne, hvor M. vulgaris alene optraadte, svandt ogsaa disse faa forsinkede Larver, og ved Foraarsplojningen paa Orumgaard ved Vejle fandtes der slet ingen Oldenborrelarver mere i Jorden. Heller ikke paa Fyen var jeg saa heldig at finde Larver — Alt syntes at have forvandlet sig til fuldkomne Insekter, som i et aldeles forbausende Antal hjemsøgte Hegn, Haver og Skove. Alene i Svendborg Amt indsamledes der 1.733.941 ℔, ɔ: c. 1040.364.600 Individer, og dog blev Indsamlingen her for en Del svækket derved, at de fleste af Sognene trættedes i Kampen og standsede Indsamlingen paa et altfor tidligt Stadium. Dette gav Anledning til, at Amtmanden, Greve Brockenhuus-Schack ønskede en personlig Conference med mig, og da jeg i ham fandt en Mand, som med ganske særlig Interesse og Sagkundskab omfattede Oldenborrespørgsmaalet, fulgte der efter min Hjemkomst en Correspondance, som gav Anledning til de efterfølgende Iagttagelser over en hidtil ukjendt Parasit paa

Larven af *Rhizotrogus solstitialis*, den saakaldte »*St. Hans-Oldenborre*« eller »*Brandenborger*«.

Den 6te October meddelte Grev Brockenhuus-Schack mig, at der i hans Have, som vender mod Syd og indtager en Del af det hoje Bakkedrag, som foroven krones af Ruinerne af det gamle Orkild Slot, fandtes flere Plainer, hvor Græsset lidt efter lidt gulnedes, og gik bort, skjondt disse Plainer vare omgravede i Foraaret og i det Hele omhyggeligt behandlede. Ved en Undersogelse af Jorden viste det sig, at det var Oldenborrelarver, som havde bortædt Græsrodderne, og det i saadant Antal, at der paa 900 Kvadratalen nys omgravet Plainejord, fandtes c. 4 Larver paa hver Kvadratalen. Tillige underrettede han mig om, at de fleste af disse Larver vare en to Aar gamle, nogle tre og andre igjen kun et Aar.

Jeg svarede tilbage, at Sagen næppe kunde forholde sig paa den af ham opfattede Maade. I Relation til Flyveaaret maatte der findes mange to Maaneder gamle Larver, enkelte treaars forsinkede Larver og slet ingen toaarige. Tillige udbad jeg mig en Sending af de opsamlede Larver, for at jeg kunde afgjore, hvor de formentlige toaars Larver kunde høre hen.

Denne Sending, som afgik den 21de October, var ledsaget med folgende Oplysninger: »Herved undlader jeg ikke at oversende en lille Flaske, hvori der findes Larver af forskjellig Alder fra en lille Græsplaine, der blev omgravet for c. tre Uger siden. I disse Dage omgraves en anden Græsplaine, men i denne findes kun Larver af samme Alder, formentlig toaarige, Exemplarer af disse findes i den hoslagte lille Æske«.

Medens Larverne i denne ved en flygtig Betragtning virkelig syntes at være toaarige Oldenborrelarver, der i ingen Henseende frembod noget Usædvanligt, slog Indholdet af det lille Glas mig strax som noget ganske

mærkeligt. Mellem de et-, to- og treaarige Oldenborrelarver opdagede jeg nemlig tre meget ejendommelige Larver, som, trods Spiritussens mudrede, jordblandede Indhold, dog skinnede igjennem med en klar, kridhvid Farve, hvorved de stak stærkt af mod de sortegraa Oldenborrelarver. Min Formodning om, at jeg her endelig havde en paa Oldenborrelarver snyltende Piezatlarve for mig stadfæstedes fuldkommen ved den nærmere Undersøgelse. Snyltelarven viste sig som en temmelig kort og bred, hojthvælvet Maddike af fast Consistens og kridhvid Farve. Af ydre Organer saaes kun Spiraklerne og under Bugen en særegen chitiniseret, lysebrun Plet eller Skive, hvormed den efter al Rimelighed havde været fæstet til Næringslarven. Jeg undersøgte derfor omhyggeligt alle de i Glasset værende Oldenborrelarver. De ganske unge og de enkelte treaarige vare alle normale. Derimod fandtes der blandt de formentlig toaarige Individer to Exemplarer, som havde hele den slattede, leddelose Consistens, som er saa ejendommelig for Larver, der blive udsugede af Parasiter. Jeg fæstede nu hele min Opmærksomhed paa disse to Individer, og det viste sig da, at disse under Bugen, lidt op til Siden, havde en corroderet Plet, der svarede til det ejendommelige Tilhæftningsapparat, som Snyltelarven bar paa Bugsiden. Til den tredie Snyltelarve kunde jeg ikke finde nogen Næringslarve.

Skjøndt dette var en Mangel af Betydning, nærede jeg dog ingen Tvivl om min Opfattelses Rigtighed, men sendte strax en Tegning af Oldenborrelarven med Parasiten i den Stilling, som jeg maatte antage, at den havde havt. Tillige forespurgte jeg, om man havde lagt Mærke til, at nogle af de sendte Oldenborrelarver havde havt en Orm fæstet under Bugen, og anmodede om, at man ved fremtidige Gravninger vilde have Op-

mærksomheden fæstet paa dette Forhold, og strax i los Muldjord sende mig saadanne Larver, for at det mulig kunde lykkes at klække Parasithvepsen af Snyltelarven.

Herpaa modtog jeg den 1. November følgende Svar:

»Efter Modtagelsen af Deres Brev, hvis Indhold glædede mig meget, har jeg ladet grave i den Græsplet, hvori Hvepselarverne ere fundne, og ligeledes i de tilstødende Græspletter. Der er fundet en stor Mængde Oldenborrelarver, men det er desværre, uagtet nojagtig Efterforskning, ikke lykkedes at finde Oldenborrelarver besatte med Hvepselarver.

Der er derimod fundet to forpuppede Hvepselarver og en Hvepselarve, der fremsendes i vedlagte Æske a. Endvidere er der fundet i samme Spadestik en mager Oldenborrelarve og en Hvepselarve, der findes i Æske b. Fremdeles fremsendes efter Deres Ønske en Flaske med Oldenborrelarver.«

Endvidere bemærkedes Følgende: »Da Larverne nedlagdes i den Dem tidligere tilstillede Flaske, sadde de to Hvepselarver paa Oldenborrelarverne, og maa altsaa senere være faldne af; den tredie Larve havde min Gartner trukket ud af Oldenborrelarven. Hvepselarven lagde han i Flasken; hvorimod den Oldenborrelarve, hvori den havde siddet, ikke blev nedlagt i Flasken. Min Gartner paastaaer med Bestemthed, at alle de tre Hvepselarver have siddet udvendig paa Oldenborrelarven paa Undersiden mellem Bugen og Indvoldssækken ganske saaledes som De har udtalt Formodning om. Gartneren har meddelt mig, at han, der for nogle Aar siden boede paa Svanholm i det nordlige Sjælland (Horns Herred), tydelig erindrer, at han, saavidt mindes, i 1879 eller 80, har bemærket de omskrevne Hvepselarver, siddende paa Oldenborrelarver.

Der bliver fremdeles gravet, og findes der Noget af Interesse, skal det strax blive tilsendt Dem.«

Lige saa mange værdifulde Oplysninger, som denne Skrivelse yder, lige saa faa gav den medfolgende Sending. De tilsendte to Pupper og Hvepselarver viste sig nemlig at tilhore jordbyggende Bier, som Intet havde med Spørgsmaalet at gjore. Ved den rigelige Tilsending af de formentlige toaars Larver stadfæstedes derimod Rigtigheden af min Formodning om, at det ikke kunde være Larver til den almindelige Oldenborre. En omhyggelig Undersogelse af min Ven, Dr. phil. Fred. Meinert, gav det Resultat, at de vare næsten fuldvoxne Larver til Rhizotrogus solititialis, en Larve, om hvilken Schiodte bemærker, at den er den almindelige Oldenborrelarve særdeles lig. Leilighedsvis maa det være mig tilladt at gjore opmærksom paa, at de paagjældende Larver ere beskrevne efter udvoxne Exmplarer, medens en sammenlignende Beskrivelse af de danske Oldenborrelarver i deres forskjellige Aldre ikke foreligger. Museet savnede endog lige til i Aar saavel Larven til M. Hippocastani, som Æg og etaars Larver af vor almindelige Oldenborre. At Bestemmelsen af nærstaaende Arters yngre Larver derfor stundom kan være meget vanskelig, er lige saa indlysende, som det for Landbruget vilde være onskeligt, at en saadan comparativ Beskrivelse foretoges.

At det vilde være forbundet med store Vanskeligheder at trække den nys fundne, parasitiske Larve, naar denne først skulde undergaa de Ulemper, som en længere Forsendelse medforer, folger af sig selv. Imidlertid opgav jeg dog ikke Haabet, men henvendte mig paa ny til Grev Brockenhuus-Schak med Anmodning om at faa Oldenborrelarven og dens Snylter sendt levende i fugtig Jord. Den 14. November modtog jeg atter en Sending, hvori der ved Nedlægningen fandtes en Larve med paasiddende Parasit, samt tre Larver, som formentlig bar Rester af Parasiten under Bugen. Larverne forsendtes i en Blikdaase med Jord, men ved Modtagelsen viste

Forholdet sig helt forandret. Larverne havde arbeidet stærkt i Jorden, og trods den omhyggeligste Undersøgelse kunde det blot konstateres, at to af dem bare umiskjendelige Rester af Parasiten under Bugen. De to andre Larver maa det være lykkedes at frigjøre sig for deres Parasiter, som da synes at være opædte, thi der fandtes ikke Spor af dem tilbage. Sendingen gav imidlertid Vished om Parasitens ydre Tilhæftning og konstaterede, at den parasitiske Hvepse ikke lammer sit Offer ved et Stik, men blot hæfter sit Æg under Bugsiden paa dem. Da Græsplainerne bleve omgravede i Begyndelsen af Efteraaret, og da alle Rhizotrogus-Larverne fandtes lige i Overfladen, kun en halv Tomme under Jorden, vil det jo være en let Sag for en gravende Snyltehvepse at naa dem. At denne imidlertid ikke kan have været tilstede i nogen stor Mængde, fremgaaer af det overordentlig ringe Antal Parasiter, som, trods al derpaa anvendt Omhu, ere fundne. Det synes nemlig, at kun den saakaldte »lille Græsplaine«, der tidligst blev omlagt, har været besøgt af den parasitiske Hvepse, hvis Flyvetid rimeligvis har været forbi, da de andre Græsplainer senere toges under Spaden.

Efterat det hele Materiale af Larver og Parasiter af mig var overdraget til Universitetets naturhistoriske Museum, har Inspekteuren for dettes entomologiske Afdeling, Dr. phil. Fr. Meinert, efter min Anmodning foretaget den mikroskopiske Analyse og den derpaa byggede Hypothese af Parasitens Stilling i Systemet.

Hosstaaende Figur fremstiller 8—9 Gange forstørret den mellemste af de 3 først modtagne Piezat- eller Hymenopter-Larver. Som Tegningen viser, er Formen af Dyret saa temmelig rent nyreformig med ganske svage Indsnøringer mellem de enkelte Segmenter og uden tydelige Sidefolder, saaledes som disse forekomme hos de fleste af denne Ordens fodløse Larver. Hovedet er tydeligt, omend kun svagt afsat, og af Munddelene træde Kindbakkerne kun utydeligt frem; langs Siderne af Larven sees paa første samt fjerde til ellevte Segment Spiraklerne tydeligt, og i Spidsen af sidste Segment det lille Gatbor. Det mest fremtrædende paa Larven er iovrigt en gulladen, krummet Plade, som noie slutter sig til Undersiden af Dyret, idet den er ligesom klistret fast til dette; samme Plade har en bladet Bygning og bestaaer af et Antal af concentrisk liggende Blade, som tage af i Storrelse udefter. Losnes Pladen fra Dyret og betragtes den med gjennemfaldende Lys under Mikroskopet, sees let, at hvert af de sammensættende Blade, med Undtagelse af det inderste og mindste, er en af Dyrets gamle afskudte Larvehude, idet ikke blot Spiraklerne med vedhæftede Tracheestykker sees at ligge i Omkredsen af hvert Blad, men ogsaa de afskudte Larvehoveder ligge paa Rad i Midtlinien. Det inderste af Bladene endelig har hverken Spirakel eller Hoved, men dette er ogsaa den fladtrykte Skal af det Æg, hvoraf Larven er kommet frem. Nu forstaaer man ogsaa, hvorledes Hymenopter- eller Hvepse-Larven er fæstet til Oldenborre-Larven, idet Ægget oprindeligt

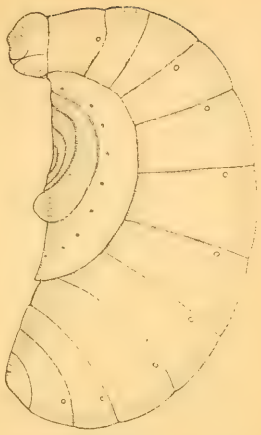

Larven til Tiphia femorata? med de afskudte Larvehude.

er klistret fast til Undersiden af denne Larve, og nærmere til fjerde eller femte Bagkropsring omtrent midtveis mellem Midtlinien og Sideranden, og den udkrobne Larve i dens forskjellige Stadier har klæbet sig fast første Gang til den i Ryglinien brustne og derpaa fladtrykte Æggeskal og de følgende Gange paa lignende Maade til den revnede gamle Larvehud. Antallet af Pladens Blade, ɔ: altsaa af Æggeskal og afskudte Larvehude, var 5 paa den tegnede Figur; paa den største, men noget beskadigede Larve var det 6, saa at Larven idetmindste maa have 6 Stadier.

Naar vi dernæst skulle bestemme denne Larve, da viser det lille, svagt chitiniserede Hovede, den korte, polseformede eller nyreagtige Skikkelse, de 9 Par Spirakler og Fodløsheden, at den maa henføres til Hymenoptera med stilket Bagkrop, og at den maa høre til de parasitiske eller maaskee rettere byttesugende blandt disse, viser dens faste Tilhæftning til Oldenborre-Larven og denne Larves Hentæring herunder. Vi maae da kortelig gjennemgaae de Familier, som der her kan være Tale om, nemlig Snyltehvepsene og Gravehvepsene. Af disse lægge Snyltehvepsene som oftest deres Æg indeni andre Insektlarver, men adskillige af dem klæbe dem ogsaa udvendigt paa deres Offer, og den udkrobne Snyltehvepse-Larve ligger da udvendig klods op ad det lammede Offer og suger det op. Som bekjendte Exempler paa saadanne Hvepse kunne nævnes Rhyssaerne og Helconerne, hvis Larver leve af Sirex- og Callidiums-Larver og Pupper; men disse Larvers Form er høist forskjellig fra den her afbildede Larve, idet den er langstrakt, teenformig, og Forbindelsen med Byttet er ganske løs, idet dettes Bevægelse jo er standset, saa at Roveren kan blive liggende rolig og suge det ud. En Ichneumonide- eller Braconide-Larve kan det derfor ikke være. Men dernæst have vi Gravehvepsene i deres 2 Hoved-

former, de tunnelbyggende Crabronidæ og de nedgravende Sphecidæ og Pompilidæ. Disse forskjellige Hvepse indfange som Regel et Bytte, lamme det og indbringe det enten enkeltvis eller flere samlede i et Bo, som de udgrave enten med deres Kindbakker eller med deres Forben; men Byttet, hvad enten det nu er en Bille, saasom en Buprest eller en Curculion, eller en Flue, saasom en Scæva eller Syrphus, eller en Tæge, saasom en Aphis, lever frit i Luften paa Blomster eller Blade og bortslæbes af Hvepsen ofte lange Strækninger, inden det anbringes i Boet. For Gravehvepsenes Vedkommende er det nu ikke de snyltende Larvers Form og Optræden, som volder Vanskelighed, men derimod Byttets, det er Oldenborre-Larvens Forhold, idet denne Larve angribes af den indtrængende Fjende, strax belægges med dennes Æg, men derpaa lades i Ro, ikke bortslæbes af Fjenden. Endelig have vi en lille Række af Slægter, som staae Gravehvepsene nær, men som oftest samles i et Par Familier, Mutillidæ og Scoliadæ, eller forenes til en fælles Familie, Heterogyna. Af disse Slægter vides Myrehvepsene, Mutillerne, at snylte i Humleboer, af hvilke man oftere har seet dem fremkomme; Maaden, hvorpaa de leve her, er ikke ganske sikker, men sandsynligt er det, at deres Larver udsuge Humlernes Larver og Pupper. Slægterne Methoca og Myrmosa ere temmelig smaa, svage Dyr, hvis Hunner, der ere vingelose ligesom Mutillernes, navnlig ere ganske smaa (langt mindre end Hannerne) og svage, ude af Stand til at udføre det Arbeide som forlanges af et Dyr, som skal grave sig en Fod eller ialtfald adskillige Tommer ned i Jorden for at søge sit Offer; ogsaa ere de her omhandlede Hymenopter-Larver allerede for store til at kunne henføres til disse Slægter, som iøvrigt af Thomson angives som »mojligen« levende parasitisk hos Apiarier, der heller ikke forekommer paa Græs- eller Ploiemark. Den fjerde

Slægt, Sapyga, hvoraf vi have 3 Arter, ere vel større og kraftigere Dyr, men de angives af Thomson at leve paa Insekter, der leve i Træ (efter Cand. Schlick's Forklaring træffes en af Arterne, S. quinquepunctata, sværmende op og ned ad Vægge, for der at anlægge deres Bo eller søge deres Bytte). Tilbage staaer kun en femte Slægt, Tiphia, som der her kan være Tale om, og om dens Levemaade vides hidtil intet, kun træffes den, navnlig Hunnen, af og til i større Antal sværmende paa Blomster, og Dr. Bergsøe, som har truffet den paa Lolland, har berettet mig, hvorledes han fandt bemeldte Hun tilsolet af Ler og Jord paa Skuldre og Forben, et Forhold, som jo synes at tyde paa, at Hvepsen nys havde gravet i fugtig og leret Jord.

Af de nord- og mellemeuropæiske Hvepse, hvis Larveudvikling er bekjendt, er der da ingen, hvis Levemaade passer med nærværende Larves, men heldigvis have vi fra Italien af Passerini en Fremstilling af en Hvepselarves Levemaade, som vel stemmer med vor Larves, nemlig Scolia-Larven. Det var i Aaret 1840, at Passerini skrev sin lille Afhandling, »Osservazioni sulle larve, ninfe, e abitudini della Scolia flavifrons,« og i det følgende Aar, »Continuazione delle osservazioni nell' anno 1841 sulle larve di Scolia flavifrons«. Til hver af Afhandlingerne hører en lithographeret Tavle i Quart, og tilsammen give de en smuk, fuldstændig Fremstilling af Scolia-Larven og dens Angreb paa dens Bytte, en Billelarve, og nærmere Larven til Oryctes nasicornis. Navnlig paa den sidste Tavle seer man hele Væxten af Scolia-Larven ligefra Ægget af, Fig. 19, indtil den som fuldvoxen Larve har udsuget den hosliggende Oryctes-Larve, Fig. 27. Scoliens Æg afbildes som stillet paa Spidsen og fæstet i eller til Midten af fjerde, Fig. 19, eller tredie Bugskinne, Fig. 20, og paa de følgende Figurer sees Scolia-Larven at strække sig

forefter langs Midtlinien af Oryctes-Larvens Underside, til den paa Fig. 27 naaer forbi dennes Hoved, idet de to Larver stedse ligge med Bugsiden mod hinanden, og Hovederne vendte i modsat Retning.

Sammenligne vi nu Scolia-Larven med vor Larve, er der forskjellige vigtige Lighedspunkter; saaledes er Byttet for begge Hvepse en Scarabæ-Larve, dernæst opsoges det i dettes Bo, uden at bortslæbes til et andet af Rovdyret anlagt Bo, endvidere anbringes (klæbes) Ægget udvendigt paa Bugsiden af Scarabæ-Larven, og endelig ligger den udkrøbne Larve udvendigt og suger eller æder sit Bytte. Det er navnlig det Forhold, at Hvepsen opsoger Byttet i dettes Bo, som er det characteristiske for Scolien, og som kun muliggjores ved disse Insekters kraftige Bygning, haarde Hudskelet, stærke Graveben, korte Antenner o. s. v. Ligeoverfor disse Lighedspunkter ere Afvigelserne af mindre Betydning, saasom at Scoliens Æg anbringes med Spidsen alene hæftet til Offret, medens Ægget til vor Larve klæbes paatværs med hele Længden til Oldenborrelarvens Bugside*), ligesom ogsaa vor Larve hele sit Liv igjennem kommer til at ligge paatværs af Billelarven. I et andet Punkt hersker der ogsaa Ulighed, idet vor Larve bevarer den afskudte Æggeskal og de afskudte Larvehude som en Befæstelses- og Beskyttelses(?)-Plade for sig mellem sin og Offrets Underside; men mulig beroer denne Ulighed kun paa en Ufuldstændighed i den Passeriniske Iagttagelse.

Udbyttet af Passerinis Undersøgelse og Iagttagelse skulde da være for os det, at vor Larve maatte antages

*) Sædvanligvis findes kun een Hvepselarve eller Mærke af een Hvepselarve paa en Oldenborre-Larve, men dog har jeg een Gang seet paa samme Oldenborre-Larve 2 knuste eller tomme Æg og 2 Mærker af Æg, fæstede paa vanligt Sted, saaledes at de tilsammen dannede en tværliggende Rectangel.

at høre til Slægten Scolia, eller maaske snarere til en nærstaaende Slægt. Selve Slægten Scolia findes nu ikke hos os (den gaaer overhovedet ikke høiere op i Europa indtil henimod Paris), men af nærstaaende Slægter have vi som omtalt i det foregaaende 5 Slægter, men af disse ere de to saa smaa, at der ikke kan være Tale om dem, de to andres Levemaade er bekjendt, og vi have kun saaledes een Slægt tilbage, Tiphia, hvis Larve er helt ubekjendt, og til hvis Levemaade kun kjendes det af Dr. Bergsøe nu meddelte Træk, som saare vel vilde stemme med, at Tiphiaen paa Scoliens Maneer, gravede sig ned i Jorden efter sit Bytte, hvortil kommer, at Tiphiaen er den kraftigst byggede af vore gravende Hvepser, som ogsaa i det Ydre kommer Scolien nærmest, ligesom ogsaa Storrelsesforholdet mellem Scolia og Oryctes vel kan svare til det mellem Tiphia og Rhizotrogus.

Endelig skal jeg give en kort Udsigt over disse to Slægters Udbredelsesforhold her i Landet. Om Oldenborren, Rhizotrogus solstitialis, hedder det i Schiödtes Fortegnelse over de i Danmark levende Scarabæer, Nat. Tidsskr., 3. R. 6. B. p. 435—36, at den er »selskabelig i Juni og Juli paa høilændt, solaaben Bund, hist og her baade paa alle de større Øer og paa Halvøen«; dernæst hedder det om den, at den »paa Høie-Møen hedder Pindborre«, hvilken Angivelse viser, at den ogsaa paa dette Sted maa være tilstede ofte og i større Mængde, siden den der har faaet et særegent Navn. Om Forekomsten af Tiphia femorata (vi have vel ogsaa en anden Art, T. minuta, men den er for lille, til at der kan være Tale om den her) kan jeg dernæst meddele, at den, det er Hunnen (Hannen er kun fundet i et enkelt Stykke), er optegnet som forefunden i Nordsjælland, Odsherred, Bornholm, Lolland, Rye og Horsens, og endelig paa Møen, ja paa det sidste Sted angives

den endogsaa at være taget i et Antal af over Halvhundrede. Tiden for Tiphiaens Forekomst er efter Cand. Schlick's Optegnelser Midten af August, altsaa paa en Tid af Aaret, hvor den fjorgamle Rhizotrogus-Larve maa have opnaaet sin fulde Størrelse, saaledes som de angrebne Larver udvise.

Resultatet af den foregaaende Undersøgelse skulde da være det, at den Fjende, som her har angrebet Rhizotrogus-Larven ikke kan være andet end Tiphia femorata Fabr.; men naturligvis er der et stort Spring fra »ikke at kunne være andet« til »at være«, men at udfylde Hullet ved direkte Undersøgelse vil vistnok ikke falde saa let.

Til Slutning skal jeg kun bemærke, at vel kjender man et Par Fluelarver, snyltende netop i Larven af Rhizotrogus solstitialis, jfr. Brauer, »Zwei Parasiten des Rhizotrogus solstitialis aus der Ordnung der Dipteren«, men at en Snylter af Hymenopterernes eller Piezaternes Orden paa nogensomhelst Oldenborre-Larve hidtil var ukjendt.

Slægten Metrocoris Mayr

og dens „forma præmatura" Halobatodes B. White.

Af

Fr. Meinert.

Aar 1822 opstillede Eschscholtz Slægten Halobates paa en uvinget larveagtig Tægeform. Det var naturligt, at udmærkede Zoologer som H. Burmeister og M. Spinola reiste Tvivl om denne Slægts Berettigelse eller rettere, om det vel var andet end Larveformen til en kjendt eller snarere hidtil ukjendt Slægt. Dog efterhaanden, som man vedblev kun at finde uvingede Former, og der ikke blot eftervistes meget ioinefaldende Kjønsmærker (at man oprindeligt tog Hanmærkerne for Hunmærker og omvendt, gjør her intet til Sagen), men ogsaa store Æg fandtes hos Hunnen, svandt denne Tvivl, og for nærværende Tid ere vel alle enige i at betragte Eschscholtz' Halobates som fuldmodne, avledygtige Dyr omend med Larveform. Mod denne Opfattelse frugtede Amyot og Audinet Servilles Indsigelse kun meget lidet, idet de opstillede en ny Halobates-Art med fuldstændige Vinger; thi det laa jo meget nær at formode, at den nye Art, Hal. albinervus fra Brasilien, ikke var nogen

ægte Halobates, og en Snes Aar senere er samme Art ogsaa opstillet af Gust. Mayr som en ny Slægtsform, Brachymetra, Verh. zool. bot. Ges. in Wien 1865.

I Aarenes Lob steg Antallet af de kjendte Arter af Halobates, saa at Buchanan White 1883 kjender 16 Arter, hvortil Witlaczil endeligt i 1886 føier 2 nye. Men derhos gjorde B. White i sin fortræffelige »Report of the pelagic Hemiptera« opmærksom paa, at et Par Stykker af hine 16 Arter, nemlig lituratus og Ståli, i Farvedragt, i forskjellige Bygningsforhold og sandsynligvis ogsaa i Opholdssted afveg saa meget fra de egentlige Halobates, at han opstillede en ny Slægt for dem, nemlig Halobatodes; og af denne ligeledes vingelose Slægt afbildede og beskrev han foruden Hal. lituratus 2 nye Arter, nemlig Halobatodes histrio og compar. For Herrich-Schäffers eller Germars gamle Art, Hal. pictus, opstillede han dernæst en ny Slægt, Stephania, som tillige antoges at omfatte Halobates platensis Berg.

Ved Siden af det store Materiale til Halobaternes Naturhistorie, som haves i det zoologiske Museums Studiesamling, besidder ogsaa Museets tredie Afdeling endel af disse Dyr, navnlig hjembragte af Galathea, ligesom der ogsaa i den Westermann'ske Samling findes enkelte Former af denne og nærstaaende Slægt. I den sidstnævnte Samling fandtes saaledes under samme Etikette en Halobatodes, mærket Ceylon, og en i Farvedragt meget lignende, men i Form meget forskjellig Tæge. Forskjellen bestod ikke blot i Tilstedeværelsen af Vinger, og det tilmed temmelig lange Vinger, og i Manglen af disse, men ogsaa i Bygningen af hele Thorax, idet hos den vingede Form Pronotum forlængede sig bagtil i en lang trekantet Plade, som dækkede storste Delen af Meso- og Metanotum. Der vilde nu ikke have været noget til Hinder for, uagtet denne Forskjel i Thorax-Bygning, at ansee de to Former som Larve og Imago,

men det Dyr, som skulde have været Larven, var en typisk Halobatodes, og om Slægten Halobatodes paastodes det, ligesom om Halobates, at de vare fuldkomne, avledygtige Former. At denne Antagelse var rigtig, havde jeg ogsaa fundet styrket ved mine egne Undersøgelser, og jeg havde saaledes, for ikke at nævne andet, fundet at saavel Halobates som Halobatodes havde de for Hemipter-Imagines characteristiske Stinkekjertler. Spørgsmaalet stillede sig derfor, om begge Former ikke alligevel kunde høre sammen, idet den blandt Hemiptererne saa udbredte Dimorphisme maaskee her kunde tage denne Form. Nu maa det vel indrømmes, at Dimorphismen som oftest indskrænker sig til kortere eller længere eller, naar det gaaer meget vidt, til Tilstedeværelse eller Mangel af Vinger, men paa den anden Side kjendes ogsaa det Tilfælde, og det hos en Slægt af samme Familie, nemlig Velia, at Manglen af Vinger ikke staaer som ene Forskjel, men at der til den slutter sig en stærkere eller ringere Udvikling af Pronotum, idet dette hos den vingede Imago strækker sig længere tilbage over Mesonotum end hos den uvingede; men en saadan Dækning af Meso- og Metanotum som hos den ceylonske Form kjendes rigtignok ikke her.

Støttende mig paa Forholdene hos Velia, navnlig Velia currens, tager jeg da ikke i Betænkning, at betragte disse to omtalte Tæger fra Ceylon som samme Art, men begge som færdige Former, og mener jeg, at man kan betegne den uvingede Form som en *forma præmatura*, det vil sige en Form, som i ydre Henseende ikke er kommet over eller synderligt over Larveskikkelsen, men som er fuldt avledygtig; derimod mener jeg, at man ikke vel kan kalde den Imago, da der herved maa forstaaes den fuldendte, høieste Skikkelse, som Dyret naaer til; men hos denne Skikkelse kunne Vinger

knap savnes, saalænge Vinger overhovedet forekomme eller kunne forekomme hos bemeldte Art.

Hvad Bestemmelsen af de to Dyr angaaer, er det uvingede sikkert en Halobatodes B. White og nærmere Ståli Dohrn; til yderligere Sikkerhed har jeg ved Hr. Dr. C. Dohrns Velvillie været i Stand til at sammenligne Dohrns Originalexemplar med mit Stykke. Det vingede Dyr er utvivlsomt en Metrocoris Mayr og hoist sandsynligt samme Forfatters Metr. brevis, som ogsaa er fra Ceylon; i Farveangivelsen er der vel nogen, men som det forekommer, uvæsentlig Forskjel. Af de to Slægtsnavne maa da Halobatodes som det yngste vige for Metrocoris, og af Artsnavnene brevis, saaledes at Metrocoris Ståli Dohrn faaer som Synonymer Halobates Ståli Dohrn og Metrocoris brevis Mayr.

Endelig skal jeg kun bemærke, at naar B. White, l. c. p. 79, anfører, at Metrocoris Mayr »is in many ways closely allied to Stephania and Halobates«, saa er jeg uafhængig af ham kommet til min her fremsatte Opfattelse, idet det var først efterat have afsluttet min Undersøgelse og tegnet begge Former, at det gik op for mig under Bestræbelserne for at bestemme den vingede Form, at jeg her havde Mayrs Metrocoris for mig.

Scydmænus-Larven.

Af

Fr. Meinert.

(Med Tavle I.)

Det Antal af Billefamilier, hvis Larve-Udvikling endnu er ukjendt, er ikke meget stort, en halv Snes omtrent, og næsten alle have de et lille Antal Arter og opnaae kun ringe Størrelse. Af disse Familier er Scydmænerne næsten uden Undtagelse smaa eller af saare ringe Størrelse, men til Gjengjæld er Artsantallet forholdsvis stort, ligesom de ogsaa leve et selskabeligt Liv, hvilket atter bevirker, at mange af Arterne findes samlede i stort Antal navnlig i Mistbænke, under gammelt Lov og lignende Steder. Det maatte derfor ansees for et foleligt Savn, at vi Intet kjendte til Familiens Larve-Udvikling, og heri maa jeg søge Retfærdiggjørelsen, for at jeg, med det saare ringe Materiale jeg har til Raadighed, her skal forsøge at give en Fremstilling af Scydmænus-Larven.

Naar jeg i det Foregaaende har sagt, at vi ikke kjende denne Larve, da veed jeg fuldkomment vel, at Perris, hvem vi skylde saa uendeligt meget af vor Kjendskab til Billelarverne, har givet nogle Antydninger

om en formodet Scydmænus-Larve; men naar saadanne Antydninger ikke blot ere ufuldstændige, men endogsaa aldeles urigtige og vildledende, da forekommer mig Forpligtelsen til at fremfore en berigtigende Fremstilling saa meget storre. Overhovedet forekommer det mig, at man af Perris' Exempel her lærer, hvor let man kan tage Feil ved Bestemmelsen af Larver, og hvilken Vægt man ved saadanne Bestemmelser maa lægge paa, at Larverne klækkes. Jeg skal da forst begynde med at citere Perris' Fremstilling.

I sine »Nouvelles promenades entomologiques«, som forelagdes det franske entomologiske Selskab d. 23. Juni 1875 og det folgende Aar tryktes i Annales de la société entomologique de France, sér. 5, tom. VI, p. 171—244, omtaler Perris altsaa en Larve, som han, ihvorvel betingelsesvis, henforer til Scydmænernes Familie. Om den hedder det p. 218: »25 Juin. Je fais une découverte qui a pour moi un grand intérêt et voici pourquoi: Il y a trois ans, mon ami et élève M. Gobert m'apporta, avec des insectes et des larves trouvés dans une fourmilière de Lasius fuliginosus, habitant le creux d'un vieux arbre, une certaine quantité de détritus reçueillis dans cette fourmilière. En les épluchant minutieusement, nous y trouvâmes plusieurs individus d'une petite larve grêle et linéaire très-remarquable par la longueur de son dernier segment inerme égalant le tiers de la longueur totale, avec cette particularité toute nouvelle pour moi que ce segment est caduc. Etait-ce une larve de Psélaphide ou de Scydménide? Je penchais pour ce dernier groupe, parce que des Scydmænus avaient été trouvés dans la fourmilière. J'essayai d'élever quelques-unes de ces larves et je parvins à obtenir une nymphe qui n'était pas assurément celle d'un Scydmænus. Par malheur, cette nymphe unique, que j'avais quelque peu tour-

mentée pour la dessiner et la décrire, ne vint pas à bien.«

Som det vil sees af det citerede Stykke, indskrænker hvad Perris oplyser om bemeldte Larve sig til de af mig fremhævede Linier, nemlig den tynde lineære Form og Længden af sidste Segment; ligesom det jo ogsaa er paa meget usikkre Grunde, at den henfores til Scydmænernes Familie. Dog de faa Bestemmelser, som gives af Larven, ere mere end tilstrækkelige til at vise, at den af Perris her omtalte Larve paa ingen Maade kan henfores til den af mig i denne Afhandling afbildede og beskrevne Larve, saaledes som et Blik paa Tav. I. Fig. 1 strax vil vise; ligesom det jo ogsaa er alt andet end rimeligt, at de to paagjældende Larver skulde kunne høre til samme Familie.

Rupertsberger anforer i sin meget flittige og nyttige »Biologie der Käfer Europas«, 1880, p. 121, af Familien Scydmænidæ en Art af Slægten Scydmænus som kjendt af Perris, men foier dog strax et Spørgsmaalstegn til, idet han skriver: »Perris beschreibt kurz eine Larve, die er einer Art dieser Gattung zutheilt, jedoch auch die Gattung noch im Zweifel lässt.«

Den Larve, som i det Folgende skal være Gjenstand for Beskrivelse og Afbildning, skyldes Hr. Kjobmand O. Jacobsen og er af ham med storste Velvillie overladt Universitetets zoologiske Museum. Hans Iagttagelses Journal for denne Larve lyder saaledes: »24. 8. 84. Sigtede i en Kompostdynge i Gartner Sorensens Have ved Toihuset (Randers) 4 smaa svovl- eller maaskee snarere orangegule Larver af Form som visse Silpha-Larver. En af dem kom i Spiritus, A 3, og 3 til Observation paa vaadt Sand. Den ene og svageste blev strax ædt op eller udsuget. De 2 andre vare d. 3. Sept. forpuppede frit ovenpaa Sandet. Da jeg d. 14. Sept. kom hjem fra en 8 Dages Reise, var Forvandlingen

endt, og Billerne af en lys Okkerfarve, samme Kulor, som de have idag d. 19. Sept., da de ligge dode i Glasset. De ere oplimede og mærkede III (3) 481«. Billen er Scydmænus tarsatus Müll. u. K., vor almindelige, let kjendelige Art.

Som Afbildningen, Tav. I. Fig. 1, viser, er Larven flad, med svagt hvælvet Overside, af en langstrakt oval eller noget elliptisk Form, med fremstrakt Analror eller Efterskyder. Kroppens Segmenter ere vel adskilte, hvorved dens Siderande blive dybt indskaarne; Oversiden er bedækket af et fint, men ikke tæt Haarfilt, og Siderandene have desuden et Par Rækker af længere, noget krumme Borster, hver indplantet i sin Knude.

Hovedet er temmelig lille, noget nedboiet, Forranden svagt buet med 8 borstebærende Knuder. Øinene bestaae af en stor, fremspringende Ocel i Hovedets Siderande bag Antennerne. Antennerne ere temmelig svære, brede, noget fladtrykte. Første Led er særdeles kort; andet Led ikke langt; men tredie meget langt, mere end dobbelt saa langt, som de to foregaaende tilsammen, og det bærer i Spidsen foruden et meget lille kort Endeled en svær, hudet Foleknude. Labrum er meget utydelig; ialtfald har jeg ikke kunnet constatere den paa det eneste Exemplar, som jeg har kunnet undersoge og saavidt som muligt maatte skaane. Af Munddelene er Labium, Fig. 3 (paa den her givne Figur er Labium tegnet i tilbageslaaet Stilling og derfor noget forkortet), kort, fortil temmelig svagt indbugtet, med et Par tynde, toleddede Læbepalper. Maxillerne, Fig. 3 og 5, ere brede, med bred, tilspidset Flig; i Spidsen af Fligens Overside, Fig. 6, findes et lille spydformet Blad og en tæt Kost af korte Borster, som ikke rage frem foran Bladets Rande. Mandiblerne, Fig. 3 og 4 (paa Fig. 3 er den høire Mandibel slaaet tilbage, den venstre boiet ind og med sin Spidse dækkende

Spidserne af Maxillernes Flige) ere temmelig korte, flade, kloformede, tilspidsede og simple, uden fremtrædende Tænder og Borster.

Kroppen bestaaer foruden Analroret af 12 vel adskilte Segmenter, af hvilke navnlig Brystets 3 Ringe og da fortrinsvis forste Brystring ere meget store. Oversiden af hvert Segment danner et sammenhængende Skjold, hvis Siderande ere boiede om paa Undersiden, hvor der efterlades et hudet Mellemrum eller en Bindehud mellem dem og Bugskjoldene. Spiraklerne ere aabne, cirkelrunde og ligge i disse Bindehude, Fig. 2; Bagkroppens, fra forste til ottende Bagkrops-Segment, ere meget smaa og punktformede, medens Brystets Spirakelpar er forholdsviis meget stort, og ligger ikke som sædvanligt i Bagranden af forste Brystring, men i anden Brystring et lille Stykke bag dennes Forrand.

Benene, Fig. 7, ere simple, temmelig lange, og Hofterne ere skraatstillede, convergerende bagefter og næsten rorende hinanden med Spidsen.

Analroret er temmelig udskudt, indvendigt findes Rækker af Torne, som muligviis eller sandsynligviis kunne krænges ud og da bruges som Klattrekroge.

Længden af Dyret er 1,9 m. m.

Det er vanskeligt paa en enkelt Art at opstille Slægts-Characterer endsige Familie-Characterer; dog er det sandsynligt, at de folgende Characterer, ialtfald de fleste af dem, maa have mere end generel Betydning.

Antennæ longiusculæ, crassæ, obscure quadri-articulatæ, verruca magna sensoria instructæ.

Labium liberum, breve, palpis biarticulatis.

Maxillæ liberæ, deplanatæ, magnæ, attenuatæ, ad apicem lamina parva scopaque brevi instructæ, palpis longis, tenuibus, triarticulatis.

Mandibulæ falcatæ, simplices.

Spiracula parva, rotunda, aperta; pare primo quam ceteris abrupte majore, pone marginem anticum segmenti secundi thoracis sito.

Pedes longiusculi; coxis obliquis, convergentibus, post contiguis; tarsis mediocribus, unguliformibus.

Annulus analis exsertus, aculeis scansoriis ægre pellucentibus instructus.

Tavlens Forklaring.

Fig. 1. Larven, fra oven. — Bagtil stikker Analrøret frem.

Fig. 2. Spidsen af Bagkroppen, fra neden. — De tre bageste Par Spirakler træde frem i Randen af de tre næstsidste Segmenter; de igjennem Væggen af Analrøret svagt synlige Klattrekroge ere udeladte paa Figuren.

Fig. 3. Hovedet, fra neden. — Den høire Antenne er borttaget, og den høire Mandibel er slaaet tilbage, medens den venstre Mandibel er krummet ind over Maxillernes Spidse; Labium er slaaet tilbage.

Fig. 4. Venstre Mandibel, fra oven.

Fig. 5. Venstre Maxil, fra neden.

Fig. 6. Spidsen af høire Maxil, fra oven.

Fig. 7. Høire Bagben, fra neden.

Explicatio tabulæ.

Fig. 1. Larva, prona. — Post annulus analis exsertus.

Fig. 2. Apex abdominis, supinus. — Tria paria spiraculorum postica intra marginem trium pænultimorum segmentorum distincta; series aculeorum scansoriorum trans cutem annuli analis obscure pellucentes omissæ.

Fig. 3. Caput, supinum. — Antenna dextra omissa; mandibula dextra replicata; mandibula sinistra flexa apicem maxillarum obtegit; labium replicatum a latere superiore videtur.

Fig. 4. Mandibula sinistra, prona.

Fig. 5. Maxilla sinistra, supina.

Fig. 6. Apex maxillæ dextræ, pronus.

Fig. 7. Pes paris postici dexter, supinus.

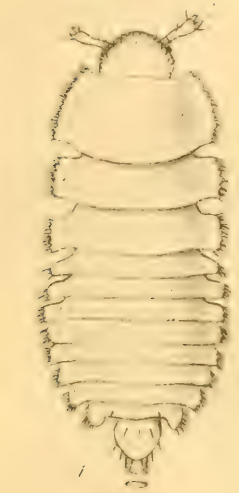

1

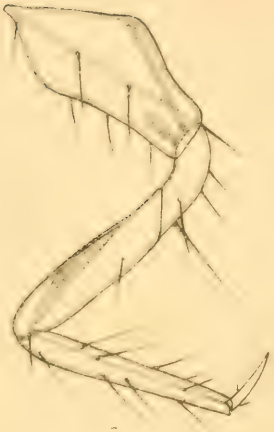

7

2

5

4

3

6

Meinert del. *Pacht & Crone phot.*

Scydmænus tarsatus.

Om vore faunistiske Fortegnelser.

Af

Fr. Meinert.

Fra Hr. Prof. Dr. C. G. Gædeken har jeg modtaget en Skrivelse, hvori han, gaaende ud fra en interessant Meddelelse om Fremkomsten her i Landet af en fransk Træbuk, knytter en Række Bemærkninger om de Regler, som maa fastsættes for de forskjellige Arters Optagelse i vore faunistiske Fortegnelser. Skrivelsen lyder saaledes:

Hr. Redaktør!

Jeg sender Dem herved en lille Meddelelse, fuldstændigt overladende til Dem selv at afgjore, om den har saamegen Interesse, at den er værd at optage i vort nye, entomologiske Tidsskrift.

I August 1886 fik jeg tilsendt en Træbuk, som horte til Slægten Hesperophanes (vistnok mixtus). Den var kommen ud af en Trækasse, som i Aaret 1878 (maaske 1877) var sendt hertil fra Frankrig med torrede Blommer. Da Kassen var smukt forarbejdet, blev den betrukket med Glanspapir og benyttet som Toiletæske, men af og til havde man lagt Mærke til, at det gnavede inden i den. Tilsidst blev Papiret bidt igjennem, og den

omtalte Træbuk kom ud. Man kunde imidlertid nu tydeligt høre, at det ogsaa gnavede i det andet Endestykke, hvorfor Kassen blev mig velvilligt overladt. Ved at fjerne Papiret fandt jeg det omtalte Endestykke fuldstændig gjennemgnavet, og en stor Træbukkelarve faldt ud, som jeg dog forsigtig satte tilbage paa sin Plads, idet jeg lagde Træstykkerne ovenpaa hinanden. Indtil November 1886 hørtes af og til Gnaven, men saa ophørte denne. Næste Sommer 1887 lagde jeg Træet ned i mit Klækkehus, og i August sad der en Dag paa Vinduet en stor smuk Træbuk af den omtalte Art, som altsaa maa have været 9 til 10 Aar om at gjennemgaa sin Forvandling. Denne lille lagttagelse synes mig at frembyde endel Interesse; man maa vel antage, at ugunstige Forhold have forhalet Udviklingen*).

*) Jeg skal benytte mig af Leiligheden til at meddele følgende curiøse Beretning om en fremmed Larves Fremkomst her i Kjøbenhavn. I Slutningen af forrige Aar (1887) bragte man mig paa Museet en stor, 33 m. m. lang, Billelarve, som just var fundet i det overfor Museet liggende Universitets-Bibliothek. At Larven hørte til Pragtbillernes, Bupresternes, Familie var sikkert, og at den nærmere hørte til Slægten Eurythyrea var temmelig vist; men sikkert var det ogsaa, at det var en fremmed Bille, hvis Larve her nu var fundet. Hermed lod jeg Sagen foreløbig hvile, indtil Prof. Gædekens Meddelelse foranledigede, at jeg i Begyndelsen af dette Aar atter optog Sagen og søgte nærmere Oplysning om den, hvilke Oplysninger da ogsaa med største Redebonhed gaves mig af Bibliothekaren Hr. Birket-Smith og Assistenten Hr. Cand. philol. Larsen. Disse Oplysninger gik da ud paa, at bemeldte Larve var fremkommen af et Trin af en af de Trapper, som føre op fra Gulvet til Sidegallerierne (Hullet vistes mig), at Trapperne med Trinene skrev sig fra den Tid, Bibliotheket blev monteret, og at der overhovedet ingensinde var indført nye Planker eller Tømmer i Bibliotheksalen. Tømmeret meentes dernæst at være fremmed, og for at faae nærmere Oplysning herom, henvendte jeg mig

Jeg tillader mig hertil at knytte nogle Bemærkninger. Det Spørgsmaal trænger sig nemlig frem til Besvarelse: foreligger der her en ny Træbukkeart, som bør indføres i vor Fauna? Vi blive vel snart enige om, at dette maa besvares benægtende: men saa kommer det andet Spørgsmaal: hvorfor er dette ikke lige saa godt et dansk Dyr som adskillige andre, der ikke forekomme her i Landet,

til nuværende Prof. ved Akademiet, men den Gang Conducteur ved Bygningen, Hr. Prof. Hans Holm, fra hvem jeg kort efter modtog følgende Svar, idet han tillige konstaterede, at Monteringen var skeet i 1860: »Jeg har været i Bibliotheket forat se de Huller, som disse Larver have gnavet sig ud af. Der er vist mig mod Fiolstrædet i den 2den Trappe fra Indgangen 2 à 3 Huller i Trinene. Selv fandt jeg et i et Stødbrædt (den lodrette Del af et Trin) og et i en Reol ud mod Midtgangen. Der sagdes at have været flere; men da der var gaaet Aar siden de fandtes, erindrede man ikke Stedet. Vil man vide Noget, hvorfra disse Larver ere komne, maa man forfølge deres Gange ɔ: skjære Træet op. I Trinene kunne de godt være komne fra en bag Trappen liggende Bjælke — formentlig pommersk (enten tysk eller polsk Fædreland) eller fra Vangen under Trappen, som er opsadlet ɔ: ligger paa en trappeformet udskaaret Planke (hvorfra?) eller fra Trinet (danziger? polsk eller russisk) eller fra Stødbrættet (formentlig Kalmar ɔ: Mellemsvensk fra et stort Areal). Reolerne skulde være Vestervigsk Træ (det er Træ som er voxet paa samme Egn). De Bræder, som ligge i Midtgangen — altsaa mellem Søjlerne, — ere Viborg Bræder (finsk) og saavidt jeg husker ere de i Fagene Pernauer Bræder - jeg troer finsk Træ -. Det nærmeste Resultat af disse Oplysninger skulde da være det, at der i Løbet af nogle Aar, og senest i Fjor, ere komne nogle Buprest-Larver frem af fremmede Bræder eller Tømmer, som i Aaret 1860 blev indlagt i Bibliotheksalen, men saa skulde den sidst udkomne Larve rigtignok have levet 27 Aar der paa Stedet, foruden den Tid, som maa antages at være forløben, fra Moderdyret et Sted i Udlandet, enten i Skoven eller paa Tømmerpladsen, aflagde sine Æg. Den Indvending, som snarest kunde gjøres

men som kun indføres ved fremmed Træ, fanges paa Tommerplads eller lignende Steder, klækkes af fremmede Plantegrene og derpaa opføres i vore Kataloger som danske Insekter. Efter alt, hvad jeg har hørt og læst om dette Forhold, skjønner jeg ikke rettere, end at her er en Fejl ved Bestemmelsen af vor Fauna. En Diskussion om dette Spørgsmaal vilde vistnok være heldig, da den vilde klare Begreberne for maaske flere end mig, om hvad der i denne Henseende er det rigtige.

Efter min Mening er det ganske vist vanskeligt at

---

gjældende, er vel den, at den sidst forefundne Larve har hørt til anden, tredie eller en følgende Generation af Buprester, som i alle de Aar have levet i Bibliotheksalen, og hvortil de Larver hørte, som for «Aar siden» fandtes der. Det har vel ringere Betydning mod denne Indvending, at Billen eller Moderdyret, som dog er et stort, iøinefaldende Insekt, hidtil ikke vides at være seet paa Bibliotheket eller er fundet død eller kravlende i Vinduerne — den kunde let være bleven overseet eller glemt. Men det ringe Antal af Huller, som er fundet, synes endnu mere at vanskeliggjøre Antagelse af, at her kan have levet flere eller mange Generationer efter hverandre; og dernæst (og det er en Hovedsag) fandtes alle Larvehullerne paa Bygningens Skyggeside ud imod Fiolstræde, hvor der selv midt paa Dagen er mørkt og skummelt, og hvor man da heller ikke ret kan tænke sig, at et saa solskinselskende Dyr som en Buprest, hvis Larver ogsaa, saavidt jeg har iagttaget, leve paa de meest solaabne Steder, skulde aflægge sine Æg. Endelig var det ikke ganske umuligt, at Moderdyret kunde været fløiet ind ad Vinduerne, skjønt disse staae meget lidt aabne: men hvorledes skulde det da forklares, at der for flere Aar siden og nu atter ifjor var truffet store voxne (?) Larver, uden at en saadan Indflyven af et her i Landet ukjendt Insekt skulde have gjentaget sig. Dog 27 Aar og derover er en ukjendt lang Tid for en Larves Leven, selv om man tager Hensyn til, at der her findes abnorme Forhold, som kan have forsinket Væxten, og om det nok saa mange Gange er en Efternøler. Jfr. p. 164.

Red. Anm.

bestemme en Fauna for et saa lille Land som Danmark; først maa vi have en fast Regel for, hvilke Landsdele vi skulle regne med til vort Omraade. Det rigtigste er vel at medtage det egentlige Danmark, Bornholm og forelobigt Sonderjylland. Den næste Regel bør efter min Mening være: kun at medtage saadanne Dyr, som bevislig leve (yngle) i en eller anden Egn paa dette Omraade. Saa kommer Spørgsmaalet, hvorledes skal man forholde sig ligeoverfor saadanne Arter, som indføres fra Udlandet i Plantedele (Træ, Frø osv.), og som derfor kunne findes paa de Steder, hvor disse fremmede Plantedele opbevares, eller tilfældigvis findes flyvende i Nærheden, men om hvilke vi dog ikke sikkert vide, at de leve (yngle) her i Landet uafhængigt af Oplagsstedet og de der opbevarede fremmede Plantedele. Hidtil har man regnet mange af disse Dyr med til vor Fauna, hvorom saadanne Betegnelser vidne, «indføres fra Sverrig med Birkebrænde, men vides ikke at yngle hos os«, »to Exemplarer tagne, begge indførte fra Udlandet« *) osv. Man kan selvfølgelig ikke undskylde sig med, at disse Arter muligvis kunne yngle paa Tømmerpladsen, thi dette er jo kun en Formodning, der vanskeligt kan bevises i hvert enkelt Tilfælde, og uden et saadant Bevis kan man ikke sætte sig ud over den klare og selvfølgelige Regel »kun at optage Arter, som leve og yngle i Danmark«. Men selv om man antog det for givet, at disse fremmede Arter af og til yngle i de fremmede Plantedele, som findes paa Oplagsstederne, saa maa man dog efter min Mening tvivle paa Berettigelsen til at medtage dem. Man vilde dog synes, det var underligt, om Zoologerne vilde regne Ulve og Bjørne med til de danske Pattedyr, og dog er Tilfældet ganske analogt.

*) Jevnføres mine to Exemplarer af Hesperophanes mixtus.

Disse Dyr indføres ogsaa fra Udlandet, kunne jævnligt træffes i Menagerier og zoologiske Haver, hvor de af og til vides at yngle, men forefindes iøvrigt ikke i Danmark. Botanikerne kunne anføre adskillige Planterarter, der indføres og leve under særegne Omstændigheder. Man kan sige, at disse Dyr og Planter kun kunne leve under ganske særlige Forhold, men have vi da noget virkeligt Bevis for, at Tømmerplads-Dyrene kunne leve under vore Forhold, og at det ikke er nye Exemplarer, der ideligt indføres og fanges, førinden de dø paa Grund af vore lokale Forhold.

Det forekommer mig, at man vilde handle langt klogere, hvis man, holdende sig til bestemte Regler, gjennemsaa vor nuværende Liste og udarbejdede en ny som Udtryk for den danske Fauna. I denne maatte kun optages saadanne Arter, som bestemt vides at leve og yngle her i Landet, uafhængigt af fremmed Indførsel. Dernæst kunde man have en Tillægsliste af tvivlsomme Arter, paa hvilken man optog alle de Dyr, som ere fundne her, men om hvilke det er sandsynligst, at de kun indføres og ikke har faaet fast Fod nogetsteds i Danmark, saa at deres Fremkomst altsaa vilde ophøre, hvis Tilførslen af fremmed Tømmer standsede, og det maa vi dog antage som det sandsynligste, hvis vi ville være ærlige. Enhver Art, som da fra Tømmerpladsen breder sig til Omegnen, kan flyttes om paa Hovedlisten. En saadan Ordning synes mig ikke at være urimelig, man kjender jo paa andre Omraader (f. Ex. Ornithologien) Arter, som leve her til Stadighed enten en Del af eller hele Aaret, og andre Arter, som tilfældigvis findes her paa Gjennemrejse nogle faa Dage og derfor staa i et løsere Forhold til vor Fuglefauna. Man vilde da tiltillige undgaa den Urimelighed, som det dog i Virkeligheden er, at en Insektart, som ikke er funden nogetsteds

her i Landet, ikke maa tages af en dansk Samler, naar han i Skaane træffer Dyret siddende paa et Træstykke, men lader han Træet transportere over til en kjøbenhavnsk Tommerplads, saa maa han gjerne tage det; thi saa er det et dansk Insekt. Muligvis kunne vi ogsaa faa lidt friere Bestemmelser i denne Henseende, men naturligvis kun for de tvivlsomme Arter.

Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger, som jeg haaber tilstrækkeligt vise Dem min Tankegang; ihvorvel jeg troer, der kunde findes adskillige flere Grunde for min Mening. Hvis Sporgsmaalet kommer til Diskussion, saa er det jo imidlertid tidsnok at fremkomme med disse, hvis jeg da ikke forinden ved Fagmændenes bedre Indsigt er bleven overbevist om, at jeg har Uret.

C. G. Gædeken.

Næst efterat udtale min Glæde over Prof. Gædekens interessante Oplysninger til den omtalte Træbuks Biologi, maa jeg takke for den af ham reiste Discussion om de faunistiske Principer, som kommer mig saameget mere beleiligt, som jeg selv havde onsket at udtale mig om de Grundsætninger, som jeg i saa Henseende agter at gjøre gjældende i den herpaa folgende Fortegnelse over nogle af de clavicorne Bille-Familier.

I Hovedsagen maa jeg erklære mig enig med Prof. Gædeken, at man maa vogte sig for at tage alle de Dyr med, som ere trufne levende her i Landet, og at det vil være rigtigt at opstille nogle Hovedregler, hvorefter det bestemmes, hvilke Dyr, der bor tages med, og hvilke, der bor udelades, men at man dog forst maa bestemme,

hvor langt Landets eller rettere Faunaens Grændser gaae.

At Grændserne mod Vest og Nord er Vesterhavet, Skagerak og Kattegat, folger af sig selv. Grændsen mod Øst skulde vel ogsaa synes at være let at sætte, idet Kattegat, Øresund og Østersoen vel som oftest ville være en tilstrækkelig bred og god Grændse; men dog er denne Grændse, navnlig i den nordlige Del af Sundet ikke bredere, end at mangt Insekt, født og opklækket i Skaane, kan søge over til Sjælland, hvor det da vil kunne tages levende, uden at Arten derfor behøver at leve ɔ: yngle her i Landet. Det er ogsaa utvivlsomt, at mange Insekter aarligt forslaaes af Storm og Blæst over til Sjælland, uden at de derfor blive danske eller finde de fornødne Forhold til at yngle her, selv om de komme flere i Følge og saaledes i begge Kjøn. Dernæst er det ogsaa en bekjendt Sag, at mange Insekter kaste sig paa Skibe under Sejl eller Damp eller ogsaa gaae som »blinde Passagerer« paa Rejser mellem Nabolande. Da Insekterne ikke føre »Præstebetyg« eller Pas med sig, maa det vel være rettest at sætte Grændselinien for de »tilladelige« Insekter til dansk Soterritorium, om det end kan synes noget haardt ikke at maatte optage en Lyda erythrocephala i sin danske Insektsamling, fordi man først er bleven opmærksom paa eller har naaet at snappe den, efterat Dampskibet er kommet over paa svensk Grund, ligesom det ogsaa kunde synes højerligt, at man har Lov til at tage en Ceruchus tarandus med, som man har opdaget ved Udløbet fra Helsingborg, men klogeligt ventet med at lægge Haand paa, til man kom de faa Tusinde Alen over paa dansk Grund. Dog saadanne Høierligheder og Grændsestridigheder forekommer der jo altid paa Grændserne af Territorier, hvor man ikke har saa ypperlige Grændseskjel som Himalayabjergene eller det Stille

Ocean. Værre stiller Forholdet sig derimod med Hensyn til Øen Bornholm, som de danske Faunister og Floristers grumme nødigt ville give Slip paa for de mange udmærkede og charakteristiske Dyrs og Planters Skyld, som Øen huser. Thi Ulykken er netop den, at just disse samme udmærkede Dyr og Planter vise, at denne Ø ikke udgjør nogen ægte Deel af dansk faunistisk og floristisk Territorium, og vi derfor ikke maae tage vore østlige Naboer det altfor fortrydeligt op, naar de fremhæve, at Bornholm er en integrerende af svensk Territorium.

Dog de egentlige Vanskeligheder fremkomme ved Sydgrændsen, for den Deels Vedkommende, hvor Danmark er landfast med Tyskland. Nogen naturlig Grændse er der jo ikke her, for man kommer til Eideren og de store Søer, Schwentiner- og Ploener-Søen — Landet Nord herfor til Slien vilde da være et ypperligt »Sikkerhedsbælte« mellem dansk og tydsk Fauna. I gamle Dage, det vil sige fra Fyrrerne til Aaret 1864, hvor hele Sønderjylland ubetinget regnedes med til dansk Faunagebet, var det ogsaa kun enkelte Dyr, som optoges fra den sydligste Deel af Landet, og Findesteder som Schwentiner-Søen for Hydroporus duodecimpustulatus høre til Undtagelserne. Men ogsaa efter 1864 er Sønderjylland regnet med til dansk faunistisk Territorium, saaledes navnlig i den Række Fortegnelser over de danske Billers Forekomst, som ere fremkomne i Naturh. Tidsskr. 3. Række, og som omfatte omtrent de 2 Trediedele af denne Ordens samlede Artsantal. Jeg maa herefter ansee det for hensigtsmæssigt at anvende den samme Territorialgrændse ogsaa for den sidste Trediedeel af Billerne; dog er det i det Hele taget ikke mange Arter, hvis Berettigelse til at optages i den danske Fauna vil komme til at beroe paa sønderjydske Fund.

Hvad dernæst Betingelserne for at optages i dette

Faunagebet angaaer, da komme vi først til de Arter, som leve og yngle, eller rettere de, som vides at leve og yngle indenfor dette. At disse maae og skulle optages i Faunaen synes sikkert, og dog er der her flere Underklasser, som volde Betænkelighed, ja en enkelt maa endogsaa bestemt udelades. Den første af disse Underklasser er 1) Husdyrenes, som for Pattedyrs og Fugles Vedkommende spille en betydelig Rolle, hvorimod der af Insekter kun kan nævnes et Par Arter, saasom Silkeormen og maaskee Honningbien, af hvilke man er enig om at udelade den første; men til Husdyrarterne som »Hovedpersoner« slutter der sig som »Bipersoner« eller »Husstand« en betydelig Række andre Dyr, navnlig Indvoldsorme og Insekter; og nu er det saa, at medens de fleste eller ialtfald saare mange Faunister ikke optage »Hovedpersonerne« i Faunaen, er der vel knap Nogen, som vil nægte »Husstandens«, ialtfald Insekternes, Ret til at optages blandt Landets Dyr. Hvo vil saaledes drage i Tvivl, at Heste-, Oxe- og Faare-Bremserne ere gode, danske Insekter.

Dernæst ville vi nævne de 2) zoologiske Havers Beboere. Dem vil nu ingen Mammolog eller Ornitholog optage i Faunaen, og jeg mener, at Entomologerne her maa gjøre ligesaa, ikke blot for »Hovedpersonernes« Vedkommende (hvis man f. Ex. vilde holde Cochenillen eller tropiske Sommerfugle, eller ogsaa vilde søge at cultivere og acclimatisere Bombyx Ailanthus og Yamamai), men ogsaa for Bipersonernes Vedkommende. Kondorens Mallophager kunne aldrig blive danske, ligesaalidt som Rensdyrets Rygbremse kan optages i vor Fauna, fordi en Trop Rensdyr viste sig paa Gjennemreisen her gjennem Landet under Opholdet i Zoologisk Have at være stærkt befængt med Larven til Hypoderma tarandi.

Meget nær de zoologiske Haver komme de 3) bo-

taniske Haver, som huse i deres Vækst- og Varmehuse adskillige fremmede Insekter, ligesom vel ogsaa adskillige af de Dyr, som findes her paa Friland, ere indførte eller indslæbte med fremmede Planter. Det er tydeligt, at man her maa gaae frem med megen Varsomhed, og sikkrest vilde det vel derfor være ikke at optage noget Insekt fra Vækst- eller Varmehusene, og kun at opføre Insekterne fra Friland uden Nummer eller paa Bilisten, saalænge indtil man fandt dem udenfor de botaniske Haver.

Ogsaa de 40 kosmopolitiske Insekter bør knap optages paa Hovedlisten, idet de jo ogsaa ere indslæbte i Landet navnlig med fremmede Plantestoffer, og deres fortsatte Leven og Ynglen i vort Faunagebet beroer paa, at der skaffes dem Forhold, som er forskjellig fra Landets Natur og Klima. Som bekjendt forekomme Kosmopoliterne fortrinsviis i Bagerier, Dampmøller, Riismøller og Oliekagefabrikker, og det er da navnlig for de sidstnævnte Localiteters Vedkommende, at man maa vogte sig for at tage saadanne Insekter med, som kun have viist sig en enkelt Gang, omend masseviis, og ikke ved at findes stadigt i flere Aar have viist, at de kunne trives her under de dem her i Landet budte Forhold. Ogsaa om mange af de Insekter, som leve i vore Huse og Kjældere, saasom Faarekyllingen og Meelskrubben, er det usikkert, om de ikke snarere maa kaldes Kosmopoliter end ægte, danske Dyr; dog »de occultis tacent suffragia«, og dertil kommer, at vore Huse og Kjældere frembyde saa gunstige Betingelser for Insektlivet, at man vel kan forstaae, at mange have opgivet »Friheden for Brødet.«

En anden Hovedklasse er de Insekter, som formodes eller kunne formodes at leve og yngle her i Landet, uden at der dog haves Vished herfor. Omend

deres Berettigelse til at optages i Faunaen ikke er fuld saa stor, som Hovedmassen af den forrige Klasses, ville dog vel faa Entomologer nægte at optage en Art i Faunaen eller et Insekt i sin Samling, fordi Muligheden af, at det kunde være et indført Dyr, som det gjaldt om, ikke var heelt udelukket. For at fjerne al saadan Tvivl og Usikkerhed, vilde det derfor i reen faunistisk Henseende være af Interesse at anføre ved hvert Art, hvorvidt Larven kjendes her fra Landet.

Alle Insektarter af disse 2 Hovedklasser vil det derfor med Undtagelse af de under den første Hovedklasse nævnte Underklasser være rigtigt at optage paa Hovedlisten eller med fortløbende Numre. Anderledes forholder det sig derimod med en tredie Hovedklasses Insekter, nemlig de, som vides eller maae formodes at være indførte i Landet, og dem kan man da atter dele i 5 Underklasser: 1) De Arter, som vides at leve i Nabolandene, hvorfra de forefundne Individer da maae antages med fremmede Varer eller ogsaa af Veir og Vind eller Bølger at være førte herind, og som ere trufne her levende. Som Exempel herpaa kan anføres Upis ceramboides, som ikkun 2 Gange er fundet i Kjøbenhavn. 2) De Arter, som fra Nabolandene føres hertil navnlig med Brænde og Tømmer, og som gjennemgaae deres Forvandling her i Landet, men som hidtil ikke ere fundne udenfor de Steder, hvor vedkommende Varer ere oplagte. Herhen høre mange af de Insekter, som tages paa Tømmerpladse og Skibsværfter. Dog maa det her ikke glemmes, at de nævnte Localiteter frembyde saa gunstige Forhold for Insektliv, at disse ogsaa ville drage mange utvivlsomt indenlandske Insekter til sig. 3) De Arter, som fra fjernere Lande stadigt føres hertil med Handelsvarer, Træ, Frø o. s. v., men som ikke ret kunne fæste Bo her. Som Exempel

kan nævnes Periplaneta americana. 4) De Arter, som langveis fra, fra oversoiske Lande kun en enkelt Gang eller med lange Mellemrum ere forte hertil. Som Exempel herpaa kan Scolopendra sp. tjene. 5) Endelig de Arter, af hvilke kun dode Individer ere trufne her i Landet, hvad enten Arten horer hjemme i Nabolandene eller er kommen Hundreder af Mile langveisfra. Herhen horer ikke blot fremmede Insektsamlinger og med Varer indforte Dyr, men ogsaa paa Strandbredden opskyllede Insekter. — Ere Insekterne dode paa dansk Territorium betragtes de i faunistisk Henseende som levende tagne.

Af disse 5 Underklasser bor vistnok de 2 sidste slet ikke optages paa vore Lister, ligesom de ogsaa ved en kommende Revision udstryges af disse. De 3 forste maa derimod medtages i Faunaen, men kun paa en Biliste eller uden Nummer. Grunden til at optage dem er ikke at troste vedkommende Finder eller Samler eller at kunne tage sig bedre ud i Udlandets Øine; men for Faunaens Udviklingshistorie er det af Vigtighed overalt, hvor man kan, at optegne Tiden for »Fortroppernes« eller »Forposternes« Ankomst hertil; thi derom ere jo alle enige, at Faunaen er en stadig Forandring eller Udvikling underkastet, og at de fleste Insektarter, som vi nu med Rette betragte som gode danske Arter, i sin Tid ere indvandrede fra Nabolandene; vi behove kun at minde om den Hærskare Insekter, som have fulgt Granen og Fyrren ind i Landet. Skulde kun de optages, som kunde godtgjore deres »16 Ahner« her i Landet, saae det galt ud med manges Borgerret.

Herefter ville følgende Grundregler blive fulgte i den følgende Fortegnelse af clavicorne Biller:

Faunagebetet er Kongeriget Danmark med Bornholm og Sønderjylland.

Med fortlobende Numre optages alle de Arter, som

vides eller formodes at leve og yngle i dette Faunagebet, zoologiske og botaniske Haver samt private Forsøgs- og Klækningsanstalter (forsaavidt deres Materiale ikke i Forveien er dansk) undtagne.

Uden Nummer optages Kosmopoliterne og de Arter, som ere hjemmehørende i Nabolandene og derfra uden noget bestemt Øiemed fra Entomologers eller Ikke-Entomologers Side ere førte ind i Landet.

Udeladte af Listerne blive foruden de nysnævnte Undtagelser alle de Arter, som kun tilfældigviis, enkeltviis eller med lange Mellemrum ere førte herind fra fjernere Lande, det være nu som Larve eller som fuldkomment Insekt, og som ikke kunne antages at ville yngle eller kunne leve her i Landet.

Til Slutningen skal jeg kun gjøre opmærksom paa, at det undertiden kan være vanskeligt nok at afgjøre, til hvilken af her nævnte 3 Klasser en bestemt Art eller et bestemt Individ bør henføres, og at det i saa Tilfælde kommer an paa en Fortolkning, et Skjøn.

Som yderligere Oplysning til den p. 152 Anm. meddeelte Beretning om en Buprestlarve kan tilføjes, at der for en Uges Tid siden (den 9. April 1888) viste sig en ny Larve i samme Trappetrin, hvor en af de tidligere Larver var seet. Selve Larven blev ikke iagttaget, men dens Gang saaes liggende halvt aaben for Dagen, og Træsmul paa Siderne af den. Gangen, som var et Par Tommer lang, maa være gnavet fra Eftermiddag til følgende Formiddag, og Larven var allerede forsvunden i Dybden af Trinet.

Catalogus Coleopterorum Danicorum.

Fam. Mycetophagidæ, Dermestidæ, Byrrhidæ, Georyssidæ, Parnidæ, Heteroceridæ et Cisidæ.

Fortegnelse over de i Danmark levende Mycetophager, Dermester, Byrrher, Georysser, Parner, Heterocerer og Ciser.

Af

Fr. Meinert.

1872, i første Hefte af Naturh. Tidsskr. 3. R. 8. B, udgav Prof. Schiödte fire Fortegnelser over danske Biller, l. c. p. 1—159; men hermed afsluttedes ogsaa saa at sige disse Fortegnelser, idet de øvrige faunistiske Oplysninger, som haves fra samme Haand, kun ere faa og temmelige ubetydelige Tillæg til hans tidligere Fortegnelser. Endelig 1884, i det fjortende og afsluttende Bind af Tidsskriftet fremkommer en første Fortegnelse over Phalacroidæ, Nitidulariæ, Trogositidæ, Colydiidæ og Cucujidæ, men denne Gang fra Conserv. Lovendals Haand. Med Naturh. Tidsskrifts Ophør standsede nu alle faunistiske Oplysninger paa Entomologiens Omraade, men Følelsen af dette Savn er det ogsaa, som væsentligt har fremkaldt nærværende Tidsskrift, «Entomologiske

Meddelelser», og allerede i første og andet Hefte heraf har Udgiveren givet et ikke ubetydeligt Tillæg, l. c. p. 33—80, til de af Prof. Schiødte leverede Fortegnelser. Dog vigtigere end disse Tillæg men paa den anden Side ogsaa adskilligt besværligere, er en Fortegnelse over de manglende Billefamilier, som da ogsaa høre til vanskeligste og mindst kjendte og samlede blandt Insekterne af denne Orden.

De Familier, som staa tilbage at give Fortegnelse over, ere foruden den største og for flere af dens Slægters Vedkommende tillige den vanskeligste, nemlig Staphylinernes eller Rovbillernes Familie, en Række smaa clavicorne Biller, af hvilke dog adskillige allerede findes opstillede paa Museet, medens Resten kun forekommer i saa ringe Tal og daarlig Stand, at det ikke kunde betale sig at gjennemarbejde og opstille det paa Museet forekommende Materiale. Det var mig nu bekjendt, at Museets Konservator, Hr. Lovendal, som er vel kjendt som en udmærket Samler og Kjender af danske Biller, og som selv har en særdeles smuk og stor Samling af disse Dyr, arbejdede med de manglende clavicorne Biller, navnlig Lathridier og Cryptophager, og jeg henvendte mig derfor til ham, om samtidigt med Fortegnelsen over de to her nævnte Familier at levere Fortegnelsen over de alt paa Museet opstillede, men endnu uden Fortegnelse henstaaende Biller, idet jeg dog tillige udtalte det Haab, at Tiden ikke maatte trække for længe ud. Jeg ønskede saa meget mere, at han ogsaa skulde tage de opstillede Dyr med, som det var ham, der paa egen Haand havde bestemt og opstillet Museets Forraad, idet han ikke engang her, som for de af Prof. Schiødte behandlede Biller, havde havt af Schiødte bestemte Typer til at rette sig efter. Dog da Hr. Lovendal ikke ønskede at tage de opstillede Biller med i sin Fortegnelse, har jeg selv

paataget mig Arbeidet med at gjennemgaae, ikke blot Museets, men ogsaa forskjellige private Samlinger, udarbeide den nodvendige Synonymi og sammenstille de forskjellige Samleres Findesteder og Findetider.

Fortegnelsen, som jeg her skal levere, vil da i det Væsentlige ligne de forhen af Prof. Schiodte givne, og kun i mindre væsentlige Punkter afvige fra dem. Saaledes vil jeg ligesom i det af mig givne Tillæg ikke bibeholde den af Prof. Schiodte brugte Dannelse af Familienavne, men anvende de sædvanlig brugte Betegnelser; dernæst skal jeg med Hensyn til de Arter, jeg optager i Fortegnelsen, være strengere med at skyde fremmede tilfældige Arter, idet jeg skal følge de Regler for Optagelse, som jeg har fremsat i den lige foran denne Fortegnelse gaaende Afhandling: »Om vore faunistiske Fortegnelser«. Jeg skal dernæst ogsaa gjøre Forsøg med at angive de Tider, nærmere Maaneder, i hvilke de optegnede Insekter ere tagne. Schiodte anforte som oftest ikke Tiden for Billernes Fangst, og bekymrede sig heller ikke om, at denne anførtes paa Etiketterne i Museets Samling. Men uagtet det vistnok maa indrommes, at Tilfældighederne spille en stor Rolle ikke blot for de Billers Vedkommende, som kun ere tagne meget sjeldent eller en enkelt Gang, saa have dog vistnok de fleste Biller en bestemt Tid for deres Fremkomst, en Tid, hvor de ialfald forekomme hyppigst og i talrigst Mængde, og for Sommerfuglenes Vedkommende have ogsaa de danske Optegnelser af Strøm og Haas Tidsangivelser ved hver Art. Ligeoverfor denne Ringeagt for Tidsangivelser hos Schiodte er det da heldigt, at de fleste af Nutidens Samlere have gjennemført en consequent Optegnelse af Dag og Sted, hvorpaa deres Dyr ere fundne, og saaledes blandt Andet gjort det muligt for nærværende Forfatter at kunne føie

Tidsangivelser til hver Art. Det er navnlig d'Hrr. Schlick, Lovendal og Koch, hvis rige Optegnelser jeg i disse Retninger her har kunnet bruge, og som det derfor er min Pligt ogsaa at takke dem paa det bedste for.

Endelig ønsker jeg ogsaa at gjore et Forsog med under hver Art at tilfoje en Henvisning til Larveformen, forsaavidt den er beskreven, og ved Slutningen af hver Localitets Fortegnelse en Angivelse af de forskjellige Udviklingsformer, som haves navnlig i Museets Samlinger. Det vil jo aldrig kunne nægtes, at Larverne ligesaavel udgjor en Del af Arten som de fuldvoxne Insekter, ja, at Kundskaben om Larver og deres Forekomst forst ret egentlig sikrer Artens Berettigelse til at optages i Faunaen. Dernæst er det ogsaa saa, at i adskillige Tilfælde ere Larverne langt lettere at træffe paa end Imagines, saa at Kjendskaben til dem udvider Kundskaben om Artens Forekomst og Talrighed. Og endelig har jeg ogsaa et praktisk Øiemed med at nævne Larverne, at Samlerne kunne see, hvad vi have eller hvad der kjendes til Udviklingen, og deres Iver derved opflammes til at fylde de mange og store Huller i denne vor Kundskab.

Med Hensyn til Synonymien maa bemærkes, at jeg kun har taget faa, men de for danske Entomologer vigtigste Forfattere med. Endelig har jeg tilsidst anfort det Navn, hvorunder vedkommende Art staaer opfort i Catalogus Coleopterorum Europæ et Caucasi Auctoribus Dr. L. v. Leyden, E. Reitter et J. Weise. Editio Tertia, ikke fordi jeg er enig med de her nævnte Forfattere om Ønskeligheden af Optagelsen af gamle længst forglemte Forfatteres Navne, men fordi jeg seer, at dette deres Catalog allerede bruges af mange Forfattere, navnlig Faunister, og jeg ikke godt kan vide, om de af dem hyldede Principer skulle vinde Seir. Dog er det godt

at mindes Fabricius' Ord i Indledningen til hans Philosophia entomologica: »Nomina Insectorum distincte tradere convenit. Nomina si pereunt, perit et cognitio rerum: nomina si confundantur, confundantur omnia necesse est«. Gid d'Hrr. nomenclatores vilde komme Traditionens Betydning ihu!

I. Mycetophagidæ.

Mycetophagus Hellw. Schneid. Mag. Entom. I. p 394 (1792).

1. Quadripustulatus Linn. — Carabus quadripustulatus Linné, Faun. Sv. ed. II. Nr. 811. Mycetophagus quadripustulatus Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 406; Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 320. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Tritoma quadripustulata Linn. — Larven og Puppen beskreven af Frauenfeld, Zool. Miscell. XII. Verh. zool. bot. Ges. Wien XVII. p. 780.

Meget udbredt i vore Bogeskove, hvor Larven lever i Svampe paa Bøgestubbe og ofte forekommer i stort Antal; den findes her overalt saavel paa Øerne som paa Jyllands Østkyst, men er dog taget i størst Antal paa de sydligere Øer, saasom Falster. Den er truffet fra Midten af April til Midten af September, uden Sammenligning hyppigst dog i Juni Maaned. — Paa Museet findes Imago med Larver og Puppe med Larver fra Bøgesvamp, Falster; mange Larver, Dyrehaven, Schiødte.

2. Piceus Fabr. — Ips picea Fabricius, Mant. Ins. I. p. 46. Mycetophagus piceus Fabricius, Entom. Syst. II. p. 499; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 407; Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 321. Mycetophagus variabilis Schneider, Mag. Entom. I. p. 397; Gyllenhal, Ins. Sv. III. p. 390. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Tritoma picea Fabr. — Schneiders Navn, M. variabilis, er

vel ældre end Fabricius' Syst. Eleuth, som sædvanligt citeres her; men da Fabricius allerede i 1787, i Mantissa Insectorum, har opstillet Arten, er der ingen særlig Grund for Gyllenhal eller de nyeste Systematikere til her at optage Hellwigs Navn, som først skriver sig fra 1792. — Larven og Puppen hos Perris, Larv. Coleopt. p. 87.

Lever i trosket Eg, undertiden i stor Mængde. Jægersborg Dyrehave er et af de Steder paa Sjælland, hvor den oftest findes; ligesaa er den fundet flere Steder paa Lolland og Falster; iøvrigt er den opgivet som fundet i Lindum Skov ved S. Onsild, Jacobsen og Johansen. Den forekommer fra Slutningen af Mai til Midten af September, hyppigst dog i Juni Maaned. Imago, Puppe og mange Larver, i Egeved, Charlottenlund (Forf.)

3. Atomarius Fabr. — Ips atomaria Fabricius, Mant. Ins. I. p. 46. Mycetophagus atomarius Hellwig, Schneid. Mag. Entom. I. p. 399, Erichson, Ins.. Deutschl. III. p. 410; Thomsen, Skand. Coleopt. V. p. 324 — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Tritoma atomaria Fabr.

Lever under lignende Forhold og i samme Egne af Landet som M. quadripustulatus, men er dog langtfra saa hyppig som denne. Den er fundet fra Begyndelsen af April til henimod Midten af October, men Mai Maaned er dog den hyppigst angivne Findetid. — Imago, Puppe og Larver, i Træsvamp, Schlick (Udvikling ubeskreven).

4. Fulvicollis Fabr. — Mycetophagus fulvicollis Fabricius, Entom. Syst. II. p. 499; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 412; Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 327. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Tritoma fulvicollis Fabr.

Denne er vor smukkeste men tillige vor sjeldneste Art af Mycetophager, som kun er taget enkeltviis nogle faa Gange. Paa Museet haves et gammelt mutileret Stykke fra Fredensborg, Mus. Drewsen, hvor Lovendal

ligeledes har taget den, 10. 5. 85; Jacobsen har fundet den i en Bogestub i Pindstrup Skov ved Randers 10. 7. 81, og endelig er et fjerde Stykke fundet levende i et af Museets Skabe.

5. Multipunctatus Hellw. — Mycetophagus multipunctatus Hellwig, Schneid. Mag. Entom. I. p. 399; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 411; Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 326. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Tritoma multipunctata Hellw. — Larven er beskreven af Erichson, Arch. f. Naturg. XIII. B. 1. p. 283, jfr. Perris, Larv. Coleopt. p. 87.

Den holder sig fortrinsviis til vore Ellemoser, hvor Larverne leve i Svampe paa Elletræer, men træffes dog ogsaa paa andre Træer, saasom Bøg, Eg og Birk; i Dyrehaven og i Midtsjælland er den taget oftest og i størst Antal, men er iøvrigt ogsaa fundet paa Falster og i Skovene ved Aalborg og Hobro. Den angives som fundet fra April til Juni og fra August til Midten af October, men uden Sammenligning hyppigst i April. — Imago og mange Larver i Egeved, Puppe og mange Larver; mange Larver i Bøgeved (Forf.)

6. Populi Fabr. — Mycetophagus populi, Fabricius, Suppl. Entom. Syst. p. 175, Erichson. Ins. Deutschl. III. p. 412; Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 324. — Catal. Coleopt. ed. III. Tritoma populi Fabr.

Det er en temmelig stedegen Art, som dog ikke er kræsen med Hensyn til Valget af Træ; den er nemlig fundet saavel i Æbletræ og Piil som i Bøg og Eg, navnlig i Dyrehaven, men dog ogsaa i Bognæs Skov og i Frijsenborg Skov, de to sidste Steder af Lovendal. Den er fundet fra April til Juni og fra September til Begyndelsen af November, hyppigst i April og September.

7. Quadriguttatus Müll. — Mycetophagus 4-guttatus Müller, Germ. Mag. Entom. IV. p. 198; Erichson,

Ins. Deutschl. III. p. 413; Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 325. — Catal. Coleopt. Eur. ed III. Tritoma quadriguttata Müll.

Den lever fortrinsviis i Bagerier (Kjobenhavn) og Dampmoller (i Nysted, Engelhart) og kan der tages i Mængde, sjældnere træffes den udenfor saadanne Localiteter; saaledes er den funden i Maribo i en Vindueskarm og i en Stald, enkeltviis (Schlick); en Gang er den taget i Mængde i Grunden af et nedbrudt Klidhus paa en af Kjobenhavns Tommerpladse (Fabritius). Paa de først anforte Steder er den taget fra Juli til Begyndelsen af October; paa de angivne Findesteder i Maribo er den taget i Juni.

Triphyllus Latr. Règn. anim. éd. II. V. p. 88 (1829)

8. Punctatus Fabr. — Mycetophagus punctatus Fabricius, Entom. Syst. II. p. 499; Hellwig, Schneid. Mag. Entom. I. p. 401. Triphyllus punctatus Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 414; Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 317. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Triphyllus punctatus Fabr. — Larve og Puppe beskrevne og afbildedede af Perris, Ann. soc. entom. Fr. sér. II. tom. 9 (1851) p. 39 t. II. f. 1—9.

Den lever i Træsvampe, fortrinsviis paa Eg, og er udbredt saavel paa Øerne som det østlige Jylland; undertiden tages den i Antal. Dens Tid er fra Slutningen af Mai til ind i September, men som oftest tages den i August Maaned.

Litargus Er. Ins. Deutschl. III. p. 415 (1848).

9. Bifasciatus Fabr. — Ips bifasciata Fabricius, Mant. Ins. I. p. 47. Litargus bifasciatus Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 416; Thomson, Skand. Coleopt. V. p 318. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Litargus bifasciatus

Fabr. — Larve og Puppe beskrevne og afbildede af Perris, Larv. Coléopt. p. 84. f. 65—71.

Den findes saavel paa Eg og Bog som paa Birk og er udbredt i Sjælland og paa de sydlige Øer; den er flere Gange taget i Mængde eller større Antal. Dens Findetider angives fra Mai til Juni og atter fra September til Slutningen af October; den synes at forekomme hyppigst i September Maaned.

Typhæa Steph. III. Brit. Entom. Mand. III. p. 70 (1830)

10. Fumata Linn. — Dermestes fumatus Linné, Syst. Nat. I. 2. p. 564. Typhæa fumata Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 418; Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 242. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Typhæa fumata L. — Larve og Puppe beskrives af Perris, Larv. Coléopt. p. 89.

Arten holder sig meest til Haver, hvor den findes i Kompost- og Bladdynger, men forekommer dog ogsaa i længere Afstand fra disse, saasom i Roden Skov, Lundby Krat ved Aalborg; i Dyrehaven er den taget i stor Mængde under gammel Halm. Den er truffet hele Aaret fra Marts til October, men synes dog at forekomme sjeldnest i de egentlige Sommermaaneder.

II. Dermestidæ.

Dermestes Linn. Syst. Nat. II. p. 561 (1767)

11. Vulpinus Fabr. — Dermestes vulpinus Fabricius, Spec. Ins. I. p. 64; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 426; Thomson, Skand. Coleopt. IV. p. 200. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Dermestes vulpinus F. — Larven beskrives af Rosenhauer, Stett. entom. Zeit. 1882. p. 11, og om Puppen hedder det, at han har seet den

ligge inde i en glat Hulning i en Svamp, som var voxet paa en Poppel.

Den er taget levende for adskillige Aar siden i Studenterforeningens Bygning af Dr. Bloch (Cand. Schlick), men iøvrigt er den hidtil kun taget i et bestemt Garveri i Nærheden af Kjobenhavn, men er saa ogsaa her fundet, navnlig om Sommeren og Efteraaret, i en lang Række af Aar; særlig eet Aar, i August og September, er den taget i Mængde paa Gedeskind, Lovendal. — Imagines, Pupper og Larver ere engang fundne i Mængde i nogle Kasser fra China, Cand. Tauber, og Larverne gnavede sig her ind i Siderne af Kasserne for Forpupningens Skyld, jfr. Rosenhauers Fortælling om Puppens Forekomst.

12. Frischii Kug. — Dermestes Frischii Kugelann, Schneid. Mag. Entom. I. p. 478; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 428; Thomson, Skand. Coleopt. IV. p. 200. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Dermestes Frischii Kugel. — Larven afbildes og beskrives, og Puppen omtales kort af Frisch, Beschreib. all. Ins. Teutschl. I. p. 35. t. X. f. 1—2.

Denne Art findes sammen med den foregaaende Art i omtalte Garveri, men den er desforuden engang fundet i det Frie, nemlig i en Sandgrav ved Jagtveien 24. 9. 70, Schlick, hvorfor den her opføres med Nummer. — Imago og mange Larver.

13. Murinus Linn. — Dermestes murinus Linné, Faun. Sv. ed. II. Nr. 426; Erichson, Ins. Deutsch. III. p. 429; Thomson, Skand. Coleopt. IV. p. 201. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Dermestes murinus L. — Larven beskrives og afbildes af Frisch, Beschreib. all. Ins. Deutschl. IV. p. 34 t. XVIII. f. 1—13.

For en fyrretyve Aar siden, i April 1839, er Arten

taget i Mængde paa Lolland, Mus. Drewsen; senere er den kun fundet enkeltviis, saaledes Frihedsminde, tæt ved gammel Fredskov, Büchmann; Maribo, 22. 6. 81, Løvendal, og paa Sjælland ved Jyderup Station, i et Hestekranie, 16. 5. 75, Koch. — Nogle faa Larver.

Undulatus Brahm. — Dermestes undulatus Brahm, Ins. Kal. I. p. 114; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 430. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Dermestes undulatus Brahm. — Larven beskrives og afbildes af Chapuis et Candèze, Catal. larv. Coléopt. p. 440. t. III. f. 1.

Fundet sammen med D. vulpinus og Frischii i omtalte Garveri. — Imago og Larve fra Tübingen, Forf.

14. Atomarius Er. — Dermestes atomarius Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 431; Thomson, Skand. Coleopt. IV. p. 201. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Dermestes atomarius Er. — Larven beskreven af Rosenhauer, Stett. entom. Zeit. 1882 p. 9.

Findes paa Stranden, oftest under Tang eller Lignende, rundt om paa Øerne og i Jylland, som oftest enkeltviis eller i ringe Antal; paa den sandede Bred af Tiis Sø er den engang taget i Mængde, Schlick. Den er fundet i Mai til Juni og atter i August til September, hyppigst dog i de to Foraars-Maaneder. — Pupper og mange Larver, i Sandet, paa Botø; mange Larver, Faxe Strand, Schlick.

15. Laniarius Ill. — Dermestes laniarius Illiger, Mag. Insektenk. I. p. 85; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 434; Thomson, Skand. Coleopt. IV. p. 201. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Dermestes laniarius Illig. — Larve og Puppe beskrives af Rosenhauer, Stett. entom. Zeit. 1882. p. 9.

Den forekommer hele Landet over paa tørre, sandede Steder, men er langtfra i den Grad som den fore-

gaaende Art bunden til Strandbredden; i større Antal er den taget ved Tidsvilde, Schlick, og i Grenaa Klitter. Findetiderne ere fra Mai til Juni og atter fra August til September, hyppigst i Mai og Juni, altsaa ligesom foregaaende Art. — Imago og Larver i Grusgrave ved smaa Aadsler, Falster; Imago og Pupper, i Bogeved, Ry.

16. Lardarius Linn. — Dermestes lardarius Linné, Faun. Sv. ed. II. Nr. 408; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 436; Thomson, Skand. Coleopt. IV. p. 202. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Dermestes lardarius L. — Denne Arts Udviklingshistorie er mangfoldige Gange givet, saaledes allerede af De Geer, Mém. p. serv. à l'hist. d. ins. IV. p 118. t. VII. f. 1—14.

Denne er vor almindeligste Klanner, vel kjendt under Navnet Flæskeklanner; den holder sig fortrinsvis til Byerne, hvor den i Garverier, Bagerier, men ogsaa omkring i Husene ofte findes i betydeligt Antal. Den angives som forekommende i alle Maaneder fra Midten af April til hen i October.

Attagenus Latr. Gen. Crust. Ins. III. p. 121 (1807).

17. Pellio Lin. — Dermestes Pellio Linné, Faun. Sv. ed. II. Nr. 411; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 440; Thomson, Skand. Coleopt. IV. p. 203. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Attagenus pellio L. — Ogsaa denne Arts Udvikling er beskrevet og afbildet adskillige Gange, først af Frisch, Beschreib. all. Ins. Teutschl. V. p. 23. t. VIII. f. 1—5.

Denne Art, Pelsklanneren, er mange Steder meget skadelig, idet dens Larve angriber uldne Klæder; i Kjobenhavn findes den i særdeles mange Huse, og Billen findes ofte liggende i Vinduesrammene; men ogsaa udenfor Byerne findes den ofte i Mai og Juni Maaned paa Hvidtjørn og andre blomstrende Planter; i Husene synes

den overhovedet at forekomme noget tidligere, saaledes angives den hyppigt at være funden i April Maaned, men ogsaa i Marts, ja selv i Februar. — Imago og Larver, det militære Klædeoplag i Kjobenhavn (for en Snees Aar siden).

Megatoma Hbst. Nat. Ins. Käf. VI. p. 92 (1792)

18. Undata Linn. — Dermestes undatus Linné, Syst. Nat. ed. X. p. 154. Megatoma undata Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 444; Thomson, Skand. Coleopt. IV. p. 204. Dermestes undulatus Linné, Faun. Sv. ed. II. Nr. 410. — Catal. Coleopt. Eur. ed III. Megatoma undata L. — Med Hensyn til Artsnavnet, undatus, kan bemærkes: Linné har i Faun. Sv. ed. II. D. undulatus, men i Syst. nat., saavel 10de som 12te Udgave, D. undatus, uagtet han i sidstnævnte 12te Udgave citerer sin Fauna Sv. Formen »undulatus« er vistnok indkommet fra Arts-Diagnosen, som ligefra forste Udgave af Faun. Sv. (1745) har »fascia undulata«, hvorimod »undatus« sandsynligviis er en Feilskrift; men da den som nomen triviale er ældre (1758) end »undulatus« (1767), maa den beholdes. Fabricius har ogsaa stedse »undatus«, men han udelader da i Syst. Entom. (I. p. 56) og i Spec. Ins. (I. p. 64) Betegnelsen af Baandets Form i Diagnosen, og optager den forst i Diagnosen i Mant. Ins. (I. p. 34), hvor han saa i Modsætning til Linnés »undulata« har »undata«. Af senere Forfattere har Panzer i Entom. Germ. og Herbst i Naturg. all. Ins. baade undatus og undulatus, men som Betegnelse for to forskjellige Former, hvorimod alle (?) Andre (ogsaa Panzer i Faun. Ins. Germ. Init.) kun have undatus, hvad enten de citere Linnés Faun. Sv. eller hans Syst. nat., eller de anføre Fabricius, ja man kan endogsaa finde som Citat: Dermestes un-

datus Lin. Faun. Sv. 410 (Thomson, l. c.). — Larven beskreven kortelig af Westwood, Introd. Entom. I. p. 159.

Hist og her paa Sjælland og Smaaoerne, som oftest kun enkeltviis eller i faa Exemplarer. Forekommer i Mai til Juli Maaned, fortrinsviis i Juni.

Hadrotoma Er. Ins. Deutschl. III. p. 444 (1846).

19. Marginata Payk. — Dermestes marginatus Paykull, Faun. Sv. I. p. 280. Hadrotoma marginata Erichson, Ins. Deutschl. p. 445; Thomson, Skand. Coleopt. IV. p. 205. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Hadrotoma (Mesalia) marginata Payk. — Larve og Puppe beskrevne af Rosenhauer, Stett. entom. Zeit. 1882. p. 17.

Fundet gjentagne Gange i flere Aar paa gammelt Træ paa en af Kjøbenhavns Tommerpladser af Lovendal og Fabritius; Findetiden angives at være fra 12—23 Mai i Aarene 1880—84. Arten kan næppe antages at være indfort hertil med fremmed Træ, saameget mere som det i Nabolandene, saavel i Sverrig som i Tydskland, er et sjeldent Dyr.

20. Fasciata Fairm. et Briss. — Hadrotoma fasciata Fairmaire et Brisson de Barneville, Ann. Soc. entom. Fr. sér. III. tom. 7. p. 45. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Hadrotoma (Globicornis) fasciata Fairm.

Fundet ved Maribo, 21. 6. 81, 2 Ex., Lovendal.

Trogoderma Latr Règn. anim. éd. II. V. p. 541 (1829).

21. Flexuosa Thom. — Trogoderma flexuosa Thomson, Skand. Coleopt. IV. p. 207 — Catal. Coleopt. Eur. III. Trogoderma versicolor Creutz. — I Cataloget er Thomsons nye Art som Varietet trukket ind under Creutzers gamle Anthrenus versicolor, Entom. Vers. p. 117. t. II. f. 21, maaskee med Rette.

Et enkelt Stykke, Dvergexemplar, og uden Antenner,

er taget hængende i Spindevæv i en Vindueskarm i Vodroffs Mølle, Løvendal. Arten kan knap henregnes til de egentlige Kosmopoliter; den findes baade i Sverrig (og Tydskland?), og Thomson siger om den: »Sällsynt; funnen af Schönherr i Vestergöttland«.

Tiresias Steph. III. Brit. Entom. Mand V. p. 410 (1832).

22. Serra Fabr. — Dermestes serra Fabricius, Entom. Syst. I. p. 234. Tiresias serra Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 451; Thomson, Skand. Coleopt. IV. p. 206. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Tiresias serra F. — Larven beskrives og afbildes af Waterhouse, Entom. Mag. II. p. 375, jfr. Westwood, Introd. Entom. I. p. 159, f. 14. 18.

Den er fundet paa Sjælland, Fyen og Smaaoerne, men kun spredt og oftest enkeltviis; i Jylland er den ogsaa fundet ved Randers, Jacobsen. Den forekommer oftest i Juni, langt sjeldnere i Mai eller i Begyndelsen af Juli. — Nogle Larver, Schlick; Dyrehaven, gammelt Egesmul, 4. 3. 88, udvoxen Larve, Stud Jensen.

Anthrenus Geoffr. Hist. abr. Ins. Ins I. p. 113 (1762).

23. Varius Fabr. — Anthrenus varius Fabricius, Entom. Syst. I. p. 264; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 455; Thomson, Skand. Coleopt. IV. p. 209. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Anthrenus verbasci L.

Kjobenhavns Museum, i storre Antal, 2. 72, Tryde (Schlick); Kjøbenhavn (fra Museet?) klækket i Juni 1863 og August 77, enkeltviis, Lovendal; Husum i Sønderjylland, Hansen.

24. Museorum Linn. — Byrrhus museorum Linné, Syst. nat. I. II. p. 568. Anthrenus museorum Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 457; Thomson, Skand. Coleopt IV. p. 209. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Anthrenus (Flo-

rilinus) museorum L. — Allerede De Geer har beskrevet og afbildet baade Larve og Puppe, Mém. p. serv. à l'hist. Ins. IV. p. 122, t. VIII. f. 1—14, jfr. iovrigt Letzner, Jahresber. schles. Ges. Arb. Breslau. 1854. p. 82.

Den forekommer hele Landet over og træffes ikke sjeldent i stor Mængde i blomstrende Hvidtjørn og Spiræa. Den angives iovrigt at forekomme fra Juni til August, ja en enkelt Gang i October, Aalholm Engelhart; men senere hen paa Aaret synes den at forekomme langt sparsommere.

Claviger Er. — Anthrenus claviger Erichson, Ins. Deutsch. III. p. 458. Anthrenus fuscus Latreille, Gen. Crust. Ins. II. p. 39. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Anthrenus (Helocerus) fuscus Latr. — Latreilles Anth. fuscus er ikke Oliviers Art af dette Navn, men en ny Art, som altsaa maa beholde det af Erichson den tildeelte Navn. — Larven beskreven kortelig af Letzner, Jahresber. schles. Ges. Arb. Breslau. 1854. p. 84.

Det er denne Art, som fortrinsviis om ikke udelukkende gjentagne Gange er optraadt odelæggende paa Museet, saaledes navnlig i Juli 1879 og senere, omend langtfra saa slemt, i Juni 1886. Hidtil vides den ikke at være fundet noget andet Sted her i Landet, og Thomson har den heller ikke fra Sverrig.

Trinodes Latr. Règn. anim. éd. II. IV. p. 513 (1829).

25. Hirtus Fabr. — Nitidula hirta Fabricius, Mant. Ins. I. p. 52. Trinodes hirtus Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 460; Thomson, Skand. Coleopt. IV. p. 210. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Trinodes hirtus F. — Larven beskreven af Erichson, l. c.

Den er fortrinsviis taget paa Smaaoerne, sjeldnere i Midtsjælland, Svenstrup Lovendal, eller i Jylland, Pindstrup Jacobsen; paa de forstnævnte Øer er den flere

Gange taget i Antal, krybende paa Mure, saaledes Maribo. Schlick, og Aalholm, Engelhart Den er taget fra Mai til August, men den rette Findetid synes at være Juli. — Larver, tagne med Dyret, Maribo, Schlick.

Byturus Latr. Préc. Car. Ins. p. 69 (1796).

26. Fumatus Fabr. — Dermestes fumatus Fabricius, Entom. Syst I. p. 231. Byturus fumatus Kiesenwetter, Ins. Deutschl. IV. p. 669. Byturus æstivus Thomson, Skand. Coleopt. IV. p. 193. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Byturus rosæ Scop. — Thomson har optaget Linnés Navn (Silpha æstiva) for denne Art, men dette forekommer mig temmeligt vilkaarligt, saameget mere som denne og den følgende Art ligne hinanden til Forvexling.

Den forekommer rundt om i vore Skove saavel paa Øerne som i Jylland, ofte i stort Antal, af Schlick angives den som fundet i Mængde paa Lovetand. Findetiden er fra Mai til Juni.

27 Tomentosus Fabr. — Dermestes tomentosus Fabricius, Entom. Syst. I. p. 232. Byturus tomentosus Kiesenwetter, Ins. Deutsch. IV. p. 670; Thomson, Skand. Coleopt. IV. p. 194. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Byturus sambuci Scop. — Larven beskreven og afbildet af Westwood, Introd. Entom. I. p. 142 f. 11. 4.

Forekomst og Tid som den foregaaende Art; Larven gjør megen Skade paa Skov-Hindbær. — Mange Larver.

III. Byrrhidæ.

Byrrhus Linn. Syst. Nat. ed. XII. II. p. 568 (1767).

28. Dennii Curt. — Byrrhus Dennii Curtis, Brit. Entom. III. pl. 135; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 481. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Byrrhus pilula L — Byrrhus-Arterne ere overhovedet ikke lette at adskille, og Slægten trænger til en ny Bearbeidelse. Jeg er saaledes ikke

sikker paa. at denne Art. ialtfald med den hidtige Beskrivelse. er god. men paa den anden Side lade de af mig i det Folgende omtalte Stykker sig vel henføre til Erichsons Beskrivelse af B. Dennii.

Nogle faa Stykker af denne Art ere tagne. saaledes ved Objerggaard i Sydsjælland, 3 Stykker Boye; Buderuplund ved Aalborg. 24. 7. 86., 1 St. Johansen; Sandegne ved Tebbestrup, Jacobsen.

Den af Curtis. l. c.. afbildede Varietet er taget i Geelskov. 23. 5. 86. Schlick.

29. Pilula Linn. — Dermestes pilula Linné, Faun. Sv. ed. II. Nr. 427. Byrrhus pilula Erichson. Ins. Deutschl. III. p. 482; Thomson. Skand. Coleopt. IV. p. 213. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Byrrhus pilula L. — Larven beskreven og afbildet af Westwood. Introd. Entom. I. p. 179. f. 17. 17—18, jfr. Erichson, l. c.

Forekommer overalt i Landets forskjelligste Egne. men oftest kun i ringe Antal eller enkeltviis. Den angives som fundet i Maanederne April til September. dog uden Sammenligning hyppigst i Juni. — Imago med Larvehud og Larver.

30. Fasciatus Oliv. — Byrrhus fasciatus Olivier. Entom. II. 13. p. 6. t I. f. 2; Erichson. Ins. Deutschl. III. p. 485; Thomson. Skand. Coleopt. IV. p. 214. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Byrrhus fasciatus F.

Ikke slet saa udbredt som foregaaende Art og mere stedegen end denne. idet den mere holder sig til torre. sandede Egne; findes ogsaa paa samme Tid af Aaret. — Puppe med Larvehud og mange Larver.

31. Dorsalis Fabr. — Byrrhus dorsalis Fabricius. Mant. Ins. I. p. 38; Erichson. Ins. Deutschl. III. p. 486; Thomson. Skand. Coleopt. IV. p. 215. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Byrrhus pustulatus Forster.

Forekomst og Findetid omtrent som for forrige Art.

32. Murinus Eabr. — Byrrhus murinus Fabricius. Entom. Syst. IV. App. p. 437; Erichson. Ins. Deutschl. III. p. 488; Thomson. Skand. Coleopt. IV. p. 215. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. deest! (Arten synes oversprungen).

Forekomsten er langt mere indskrænket end for de tre foregaaende Arter: den er navnlig forefundet i Østjyllands Sandegne af de jydske Samlere Johansen og Jacobsen. ogsaa i Vendsyssel. Lovendal. undertiden i Antal; dog er den ogsaa taget ved Objerggaard. Boye. og paa Falster. Findetiden har været Mai og navnlig Juni: men den er ogsaa forekommet i September.

Cytilus Er. Ins. Deutschl. III. p. 489 (1846).

33. Varius Fabr. — Byrrhus varius Fabricius. Entom. Syst. I. p. 85. Cytilus varius Erichson. Ins. Deutschl. III. p. 490; Thomson. Skand. Coleopt. IV. p. 216. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Cistela (Cytilus) varia F.

Ikke sjelden i Landets Sandegne. Den synes at forekomme noget tidligere paa Aaret end de store Byrrhus-Arter; som Findetider ere optegnede April til Juli. men hyppigst Mai. — Imago med Larvehud. Puppe. flere Larver (Udvikling ubeskreven).

Morychus Er. Ins. Deutschl. III p. 491 (1846).

34. Æneus Fabr. — Byrrhus æneus Fabricius. Entom. Syst. I. p. 86. Morychus æneus Erichson. Ins. Deutschl. III. p. 492; Thomson. Skand. Coleopt. IV. p. 217. — Catal. Coleopt. ed. III. Pedilophorus (Morychus) æneus F.

Fundet saavel i Jyllands som Sjællands og Fyens Sandegne. men spredt. dog oftere i Antal. Findetid April til Juli. hyppigst i Mai.

Simplocoria Marsh. Steph. III. Brit. Entom. Mand. III. p. 139 (1830).

35. Semistriata Fabr. — Byrrhus semistriatus Fabricius, Entom. Syst. IV. App. p. 437. Simplocaria semistriata Erichson, Ins. Deutschl. III p. 494; Thomson, Skand. Coleopt. IV. p. 217. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Simplocaria semistriata F. — Larven beskreven og afbildet af Candèze, Chap. et Cand. Catal. Larv. Coleopt. p. 448 t. III. f. 5; Puppen af Letzner, Jahresb. schles. Ges. Arb. Breslau 1853 p. 134.

Paa forskjelligartet Bund, udbredt over hele Landet, fra Fano, Rosenkrantz, til Bornholm, Schlick; af særegne Findesteder kan fremhæves Hadsunds Jernbane, hvor den i Maanederne October og November er taget i uhyre Antal mellem Skinnerne (Jacobsen). Arten udvikler sig sandsynligviis seent paa Aaret i September og October Maaned, men overvintrer saa for en stor Deel, saa at den ikke blot er taget i Februar, men ogsaa længere hen paa Foraaret, ja enkelte heelt ind i Sommeren.

Syncalypta Dillw. Steph. III. Brit. Entom. Mand. p 133 (1830).

36. Setigera Ill. — Byrrhus setiger Illiger, Käf. Preuss. p. 95. Syncalypta setigera Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 471; Thomson, Skand. Coleopt. IV. p. 212. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Syncalypta setigera Ill.

Fundet paa forskjellige Steder paa Sjælland og Smaaoerne, men i det Hele taget sjelden og som oftest enkeltviis. Fundet i Maanederne Marts til Juni og atter i September, uden Sammenligning hyppigst i Juni.

Limnichus Latr. Règn anim. éd. II. IV. p. 510 (1829).

37. Pygmæus St. — Byrrhus pygmæus Sturm,

Deutsch. Ins. II. p. 114, t. 35 f. C. Limnichus pygmæus Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 498; Thomson, Skand. Coleopt. IV. p. 121. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Limnichus pygmæus Sturm.

Forekommer navnlig i det sydlige Sjælland, Øbjerggaard, Boye, og paa Smaaoerne, Schlick og Koch, iovrigt kun meget spredt, ved Skodsborg, Langenso paa Fyen, Schlick, og paa Skagen, undertiden i Antal. Den er taget i Maj, Juni og August, men uden Sammenligning hyppigst i Juni.

IV. Georyssidæ.

Georyssus Latr. Gen. Crust. Ins. VI. p. 377 (1809).

38. Pygmæus Fabr. — Pimelia pygmæa Fabricius, Entom. Syst. Suppl. p. 45. Georyssus pygmæus Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 502; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 134. — Catal. Coleopt. Eur. ed III. Georyssus crenulatus Rossi.

Findes udbredt over hele Landet ved Bredderne af Soer og smaa Vandsteder, saasom Vandinger og Mergelgrave, hvor den vandrer langsomt om, dækket af en Klump Leer eller Sand; ofte tages den i stor Mængde. Den træffes især om Foraaret, fra Februar til ind i Juni, som oftest i April; undtagelsesviis er den fundet engang i Begyndelsen af November. — Imago med Larvehud, Nykjobing p. F. i en Grusgrav, Forf (Udvikling ubekjendt).

V. Parnidæ.

Parnus Fabr. Entom. Syst. I. p. 245 (1792).

39. Prolifericornis Fabr. — Parnus prolifericornis Fabricius, Entom. Syst. I. p. 245; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 512; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 119. —

Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Dryops (Parnus) prolifericornis.

Udbredt og almindelig paa Sjælland, navnlig i Omegnen af Kjobenhavn, men dog ogsaa Amagerfælled, Utterslevmosen og Damhusmosen, og paa Smaaoerne, og undertiden her i større Antal; iovrigt har jeg seet den fra Haderslev, L. Andersen. Hyppigst i April, sjeldnere i Mai eller Juni.

40. Griseus Er. — Parnus griseus Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 513. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Dryops (Parnus) nivea Heer.

Paa Øerne er den ikkun fundet paa Nykjøbing Lyng p. Sj., Budde-Lund og Schlick, i mindre Antal; men i Jylland er den taget baade Nord paa, Skagen, Løkken og Aalborg, Johansen, og Syd paa, Haderslev, L. Andersen Den er taget fra April til Juni.

41. Luridus Er. — Parnus luridus Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 513. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Dryops (Parnus) lurida Er.

Sjelden; taget i Sydsjælland, Forf.; Dronninglund, 6.71, et Par Stykker, Løvendal; Husum, en lille Række, Hansen. Kun Maimaaned er optegnet som Findetid.

42. Auriculatus Ill. — Parnus auriculatus Illiger, Käf. Preuss. p. 351; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 516; Thomson, Skand Coleopt. II. p. 119. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III Dryops (Parnus) auriculata Panz. — Larve og Puppe ere beskrevne af Beling, Verh. zool. bot. Ges. Wien. XXXII. (1882) p. 439.

Udbredt og almindelig i Sjælland og Jylland, ofte en lille Række ad Gangen. Forekommer i Marts til Mai eller Juni Maaned, hyppigst i April.

43. Nitidulus Heer. — Parnus nitidulus Heer, Faun. Coleopt. Helv. I. p. 467; Erichson, Ins. Deutschl. III. p.

516. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Dryops (Parnus) nitidula Hr.

Et enkelt Stykke taget i Sæby Aa, inde i Skoven, 14. 7. 87, Forf.

Elmis Latr. Hist. Fourm. p. 396 (1802).

44. Æneus Müll. — Limnius æneus Müller, Illig. Mag. Insektenk. V. p. 202. Elmis æneus Erichson, Ins. Deutschl III. p. 525; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 130. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Elmis (Lareynia) Maugeti Latr. (Ved en Trykfeil staaer der i Cataloget E. Maugei for E. Maugeti eller Maugetii). Larven beskreven og afbildet af Westwood, Introd. Entom. I. p. 118 f. 18. 17, jfr. Erichson, l. c. Puppen beskreven af Beling, Verh. zool. bot. Ges. Wien. XXXII. (1882) p. 441.

Paa Undersiden af Stene i større Bække og mindre Aaer, i Landets forskjellige Egne, oftest i større Antal. Forekommer fra Mai til September og ind i October, maaskee hyppigst i Juni. — Imago og mange Larver.

45. Volckmari Panz. — Dytiscus Volckmari Panzer, Faun. Ins. Germ. 7. 4. Elmis Volkmari Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 527; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 130. – Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Latelmis (Elmis) Volkmari Panz. — Med Hensyn til Orthographien af Artsnavnet kan bemærkes, at Panzer paa Tavlen skriver D. Volckmari, paa Textbladet 2 Gange D. Volcmari, men ogsaa »Der Volckmarsche Wasserkäfer; Müller, Illig. Mag. Insektenk. V. p. 195, har Limn. Volckmari, men Erichson, l. c. og de Fleste eller Alle efter ham E. Volkmari. — Larven beskrives og afbildes af Laboulbène, Ann. soc. entom. Fr. sér. IV. tom. 10 (1870) p. 405 t. XI. f. 1—14. Puppen beskrives af Beling, Verh. zool. bot. Ges. Wien. XXXII. (1882) p. 441.

Ikke saa udbredt som E. æneus, om den endogsaa er fundet baade i Jylland og paa Øerne, hvor den navnlig

er taget i størst Mængde i Lellingeaa ved Kjøge, Lovendal og Koch; paa Bornholm synes den at være temmelig almindelig. Forekommer i Mai til August.

46. Cupreus Müll. — Limnius cupreus Müller, Illig. Mag. Insektenk. V. p. 205. Elmis cupreus Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 531; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 131. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Riolus cupreus Müller.

Den er fundet ved Fuursø i Vandhuller, i stort Antal, Schlick; ved Vemmetofte, Lovendal, og paa Fyen i Aasum Aa, Jorgensen, og Stavis Aa ved Odense, L. Lund. Findetiderne ere angivne til Juni, een Gang, og August, to Gange.

Limnius Müll. Illig. Mag. Insektenk. V. p. 188 (1806).

47. Tuberculatus Müll. — Limnius tuberculatus Müller, Illig. Mag. Insektenk. V. p. 199; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 523; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 132. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Limnius Dargelasi Latr.

I større Søer eller i Bække og Aaer i Landets forskjellige Egne, men ikke almindelig Forekommer fra Mai til August.

48. Troglodytes Gyll. — Limnius troglodytes Gyllenhal, Ins. Sv. IV. App. p. 395; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 132. Limnius tuberculatus? Gyllenhal, Ins. Sv. II. App. p. XVIII. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Limnius troglodytes Gyll.

Den er ikkun fundet i Fuursøen, 18—27. 8. 69, i stort Antal, Schlick.

VI. Heteroceridæ.

Heterocerus Fabr. Entom. Syst. I. p. 262 (1792).

49. Femoralis Kies. — Heterocerus femoralis

Kiesenwetter, Germ. Zeitschr. Entom. IV. p. 206 t. III. f. 4; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 544; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 126; Schiødte, Naturh. Tidsskr. 3 R. 4. B. p. 158. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Heterocerus flexuosus Steph.

Udbredt over hele Landet fra Amager til Fano. Rosenkrantz, og Harboore, Engelhart. Forekommer fra Mai til ind i September. — Flere Larver, Amager (Udvikling ubeskreven).

50. Sericans Kies — Heterocerus sericans Kiesenwetter, Germ. Zeitschr. Entom. IV. p. 212; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 550; Schiødte, Nat. Tidsskr. 3 R. 4. B. p. 158. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Heteorcerus sericans Kiesw.

Husum i Sonderjylland, i stort Antal, Hansen.

51. Obsoletus Curt. — Heterocerus obsoletus Curtis, Brit. Entom. 1828 pl. 224; Kiesenwetter, Germ. Zeitschr Entom. IV. p. 215 t. III. f. 9; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 545; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 216; Schiødte, Naturh. Tidsskr. 3. R. 4. B. p. 158. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Heterocerus obsoletus Curt.

Fra Øresundets Bredder, Amager, til Vesterhavet, Husum, Hansen, og Harboore, Engelhart, men langt mere stedegen end H. femoralis. Forekommer fra Mai til Juli. — Imago, Pupper med Larvehude og Larve, Amager, Forf. (Udvikling ubeskreven).

52. Lævigatus Panz. — Heterocerus lævigatus Panzer, Faun. Ins. Germ. 23. 13; Kiesenwetter, Germ. Zeitschr. Entom. IV. 217 t. III. f. 10; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 548; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 124; Schiødte, Naturh. Tidsskr. 3 R. 4 B. p. 158. — Catal. Coleopt. Eur ed. III. Heterocerus fenestratus Thunb. Larve og Puppe beskrevne og afbildede af Letzner, Jahr-

Ber. Arb. schles. Ges. Breslau 1853 p. 206 t. II. f. 1—26.

Spredt over en stor Deel af Landet, men langtfra almindelig, forskjellige Steder i Omegnen af Kjøbenhavn, Lellingeaa, Falster, Kjerteminde og Husum. Forekommer fra Mai til August. — Imago og mange Larver, Fyen, Forf.

53. Fusculus Kies. — Heterocerus fusculus Kiesenwetter, Germ. Zeitschr. Entom. IV. p. 220. t. III. f. 11; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 549; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 124; Schiødte, Naturh. Tidsskr. 3. R. 4. B. p. 158. — Catal. Coleopt. ed. III. Heterocerus fusculus Kiesw.

Temmelig sjelden; funden i Omegnen af Kjøbenhavn ved Lyngby og Donse, Lovendal og Engelhart, ved Skarrits So, paa Falster, Riserup, Koch, samt i Jylland, ved Frederikshavn, Schiødte, og paa en meget fugtig Eng med Tørvebund ved Randers, Jacobsen. Forekommer fra April til August.

54. Marginatus Fabr. — Apate marginatus Fabricius, Mant. Ins. I. p. 33. Heterocerus marginatus Kiesenwetter, Germ. Zeitschr. Entom. IV. p. 208 t. III. f. 5; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 546; Schiødte, Naturh. Tidsskr. 3. R. 4. B. p. 159. — Catal. Coleopt. Eur. III. Heterocerus marginatus F. — Larven beskreven og afbildet af Westwood, Introd. Entom. I. p. 114 f. 7, 5—6.

Husum i Sønderjylland, en lille Række, Hansen.

55. Intermedius Kies. — Heterocerus intermedius Kiesenwetter, Germ. Zeitschr. Entom. IV. p. 209. t. III. f. 6; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 546; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 125; Schiødte, Naturh. Tidsskr. 3. R. 4. B. p. 159. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Heterocerus intermedius Kiesw.

Nykjøbing p. F., en større Række.

Phyrites Schiø. Naturh. Tidsskr. 3 R. 4 B. p. 159 (1866).

56. Aureolus Schiø. — Phyrites aureolus Schiødte, Naturh. Tidsskr. 3. R. 4. B. p. 159. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Heterocerus aureolus Schiodte.

Meget sjelden; Nykjøbing p. F. og Rødby Fjord, nogle faa Stykker, desuden er et Stykke taget paa Falster, ved Kohaven?, 20. 6. 73, Koch.

Augyles Schiø. Naturh. Tidsskr. 3. R. 4. B. p. 159 (1866).

57. Hispidulus Kies. — Heterocerus hispidulus Kiesenwetter, Germ. Zeitschr. Entom. IV. p. 211. t. III. f. 7; Erichson, Ins. Deutschl. III. p. 547; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 126. Augyles hispidulus Schiødte, Naturh. Tidsskr. 3. R. 4. B. p. 159. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Heterocerus hispidulus Kiesw.

Temmelig sjelden; paa Sjælland i Kjøbenhavns Omegn, paa Falster og i Jylland, paa Skagen, i Vendsyssel, ved Horsens og ved Venge Søes Bredder, sidste Sted i Mængde, Rosenkrantz. Den angives som fundet i Juni og August. — Faa Larver, Vendsyssel (Udvikling ubeskreven).

VII. Cisidæ.

Cis Latr. Préc. car. gen. Ins. p. 50 (1796).

58. Boleti Fabr. — Dermestes boleti Fabricius, Entom. Syst. I. p. 237. Cis boleti Mellié, Ann. soc. entom. Fr. sér. II. tom. VI. p. 238. t. II. f. 1; Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 183; Kiesenwetter, Ins. Deutschl. V. p. 176. — Uagtet Fabricius selv citerer Scopoli, Entom. Carn. Ins. p. 17, er der ingen Grund til at forlade Traditionens Bane og optage en saa ubestemt Art, som Scopolis Derm. boleti. De gamles Citater havde over-

hovedet ikke meget at sige. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Cis boleti Scop. — Larve og Puppe beskrevne og afbildede af Bouché, Westwood og Mellié, af forstnævnte i hans Naturg. Insekt. p. 203 t. X. f. 30—37.

Denne Art er et af vore almindeligste Insekter, da den lever i alle vore Bøgeskove, hvor Larven og det fuldkomne Insekt findes sammen i Hundredviis i Træsvampene. Den forekommer største Delen af Aaret fra Marts til over Midten af October, men er hyppigst i Mai og Juni. — Imago, Puppe og Larver, Træsvamp, Geelskov.

59. Setiger Mell. — Cis setiger Mellié, Ann. soc. entom. Fr. sér. II. tom. VI. p. 244. t. II. f. 9; Kiesenwetter, Ins. Deutschl. V. p 177. Cis plagiatus Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 184. — Catal. Coleopt Eur. ed. III. Cis villosulus Marsh.

Hist og her i vore Bøgeskove, men sædvanligviis i ringe Antal: Dyrehaven, Løvendal; Lyngbymose, Schlick, Lerchenborg, Bergsøe; Ry, Schiødte; Skørping, Johansen; paa en Tømmerplads ved Kjøbenhavn er den i August og September 1881 taget i Hundredviis i Svampe paa gammel Eg, Løvendal. Foruden de to her nævnte Maaneder angives den som taget i April til Juni.

60. Micans Fabr. — Anobium micans Fabricius, Entom. Syst. I. p. 238. Cis micans Mellié, Ann. soc. entom. Fr. sér. II. tom VI. p. 255. t. II. f. 14; Thomson, Skand. Coleopt V. p. 186; Kiesenwetter, Ins. Deutschl. V. p. 178. Cis hispidus Gyllenhal, Ins. Sv. III. p. 380; Mellié, l. c. p. 260. t. II. f. 17. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Cis micans F. et hispidus Gyll.

Rundt omkring i vore Bøgeskove, fortrinsviis nær Kjøbenhavn og i Sydsjælland; dog ogsaa udenfor Skovene, saaledes ved Leersøen, af Piil, større Antal, Løvendal, og ved Aalborg i Poppel, Johansen. Forekommer fra

Slutningen af Marts til Juni og atter i August, særlig i Mai og Juni.

61. Comptus Gyll. — Cis comptus Gyllenhal, Ins. Sv. IV. p. 625; Mellié, Ann. soc. entom. Fr. sér. II. tom VI. p. 268, t. II. f. 20; Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 185; Kiesenwetter, Ins. Deutschl. V. p. 179. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Cis comptus Gyll.

Den er meget sjelden, og jeg kjender kun et Par Stykker herfra Landet, nemlig fra Nørrejylland ved Ry, 2 St., Schiødte.

62. Bidentatus Oliv. — Anobium bidentatum Olivier, Entom. II. 16. t. II. f. 5 a—c. Cis bidentatus Mellié, Ann. soc. entom. Fr. sér II. tom. VI. p. 322. t. III. f. 5; Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 187; Kiesenwetter, Ins. Deutschl. V. p. 181. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Cis bidentatus Oliv.

Almindelig, ofte i stor Mængde, i vore Skove, sædvanligviis i Fyrsvamp paa Bøg, sjeldnere i Svamp paa Birk, El eller Avnbøg (Polyporus, paa Bornholm, Alfr. Benzon), eller udenfor Skovene, saaledes ved Aalborg paa Poppel, Johansen. Forekommer fra Marts til September, hyppigst i Mai.

63. Festivus Gyll. — Cis festivus Gyllenhal, Ins. Sv. III. p. 381; Mellié, Ann. soc. entom. Fr. sér. II. tom. VI. p. 349 t. III. f. 24; Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 188; Kiesenwetter, Ins. Deutschl. V. p. 186. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Cis festivus Panz. — Med Hensyn til Optagelsen af Panzer som Forfatter til Navnet gjælde samme Bemærkninger som ved Cis boleti.

Sjelden; men taget saavel paa Sjælland, i Omegnen af Kjobenhavn, som paa Fyen, Langenso, Schlick, og i Jylland, Vang, i Eg Johansen, og Ry, Schiodte. Findetiden angives til April og Mai samt August.

64. Castaneus Mell. — Cis castaneus Mellié,

Ann. soc. Entom. Fr. sér. II. tom. VI. 351. t. III. f. 25. Cis bidentulus Rosenhauer, Beitr. Faun. Tyr. p. 58; Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 189; Kiesenwetter, Ins. Deutschl. V. p. 186. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Cis. castaneus Mell.

Udbredt paa Sjælland, fortrinsviis i Eg, men ogsaa i Fyrsvamp; i Jylland ved Frijsenborg og Lindum, samt ved Ry, sidstnævnte Sted i store hvide Birkesvampe, Schiodte. Opgives som fundet i Maanederne Marts til October, hyppigst i Mai og Juni.

65. Alni Gyll. — Cis alni Gyllenhal, Ins. Sv. III. p. 386; Mellié, Ann. soc. entom. Fr. sér. II. tom. VI. p. 338 t. III. f. 18; Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 189; Kiesenwetter, Ins. Deutschl. V. p. 184. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Cis alni Gyll. — Larve og Puppe beskrevne og afbildede af Lucas, Hist. nat. d'Algér. II. p. 469 t. 60.

Almindelig, ofte i uhyre Mængde, udbredt over hele Landet, saavel i Birkesvampe, som Træsvampe paa Egestød og i El. Forekommer fra April til September, hyppigst i Mai og Juni.

66. Elongatulus Gyll. — Cis elongatulus Gyllenhal, Ins. Sv. IV. p. 627: Mellié, Ann. soc. entom. Fr. sér. II. tom. VI. p. 274; Kiesenwetter, Ins. Deutschl. V. 188. Hadraule elongatula Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 182. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Cis elongatulus Gyll.

Taget en enkelt Gang ved Lerchenborg, 3 Stykker, Bergsøe.

67. Nitidus Hbst. — Anobium nitidum Herbst, Käf. V. p. 17. t. 45. f. 8. Cis nitidus Mellié, Ann. soc. entom. Fr. sér. II. tom. VI. p. 325. t. III. f. 7; Kiesenwetter, Ins. Deutschl. V. p. 191. Eridaulus nitidus Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 192. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Cis nitidus F. — Jeg finder, at Fabricius' Beskri-

velse, Entom. Syst. I. p. 238, af hans Anob. nitidum er altfor vag eller passer for lidt paa vor Art, til at hans Navn nu skal optages som Autor-Navn her.

Meget sjelden; nogle Stykker, sandsynligviis fra Kjøbenhavns Omegn, Lovendal; Falster, 1 St., Schiødte; Silkeborg Juli 1843, 1 St., Drewsen.

68. Jaquemartii Mell. — Cis Jaquemartii Mellié, Ann. soc. entom. Fr. sér. II. tom. VI. p. 328 t. III. f. 8; Kiesenwetter, Ins. Deutschl. V. p. 192. Eridaulus Jaquemarti Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 192. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Cis Jaquemarti Mell. — Larven beskreven af Mellié, l. c.

Meget almindelig i Fyrsvamp i vore Bøgeskove, ofte i stort Antal; sjelden i Birkesvamp. Forekommer fra Marts til October, hyppigst i Mai og Juni.

69. Lineato-cribratus Mell. — Cis lineato-cribratus Mellié, Ann. soc. entom. Fr. sér. II. tom VI. p. 336 t. III. f. 14; Kiesenwetter, Ins. Deutschl. V. p. 193. — Catal. Coleopt. Eur. ed III. Cis linea to-cribratus Mell.

Meget sjelden; Bognæs, Fyrsvamp 5. 8 78, 7 St. Lovendal; Sorø, 9. 43 1 St., og 4. 48, 6 St., Pastor Jacobsen.

70. Fronticornis Panz. — Apate fronticornis Panzer, Faun. Germ. Init. 98. 7. Cis fronticornis Gyllenhal, Ins. Sv. IV. p. 628. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Rhopalodontus fronticornis Panz.

Et enkelt Stykke i Dyrehaven, 19. 4. 74, Koch.

71. Affinis Gyll. — Cis affinis Gyllenhal, Ins. Sv. IV. p. 628. Cis fronticornis Mell. Kiesenwetter, Ins. Deutschl. V. p. 190. Cis affinis et fronticornis Mellié, Ann. soc. entom. Fr. sér. II. tom. VI. p. 364, t. IV. f. 13 og 365 t. III. f. 14. Entypus affinis et fronticornis

Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 194. — Catal. Coleopt. Eur. ed II. Ennearthron affine Gyll. — Denne og den foregaaende Arts Synonymi er meget usikker; Kiesenwetter søger at klare Vanskelighederne ved at slaae Arterne sammen, og jeg antager ogsaa, at han har Ret med Hensyn til Melliés og Thomsons Arter, men at Gyllenhal derimod har havt to virkelig gode Arter for sig. At mine Arter ere forskjellige, fremgaar alene af den Omstændighed, at den første har 10, den anden 9 Led i Antennerne; denne characteristiske Forskjellighed omtales vel ikke af Gyllenhal, men den kan ogsaa kun iagttages med stærk Forstørrelse. — Larven beskreven af Mellié, l. c.

Overalt, almindelig i Bøgeskove, ofte i stor Mængde. Forekommer fra April til Juni og atter i August, fortrinsviis i Mai.

Rhopalodontus Mell. Rev. zool. 1847 p. 190

72. Perforatus Gyll. — Cis perforatus Gyllenhal, Ins. Sv. III. p. 385. Rhopalodontus perforatus Mellié, Ann. soc. entom. Fr. sér. II. tom. VI. p. 234. t. I. f. 23; Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 196; Kiesenwetter, Ins. Deutschl. V. p. 195. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Rhopalodontus perforatus Gyll. — Larven omtales af Mellié, l. c.

Larven lever i Fyrsvamp, og Arten er ikke sjelden paa Sjælland; navnlig forekommer den hyppig og i stor Mængde i Dyrehaven; ved Ørholm er den taget i Piil. I Jylland er den taget baade ved Frijsenborg, Lovendal og Skorping, Johansen. Forekommer fra Marts til Juli og atter September til October; hyppigst i Mai og Juni.

Octotemnus Mell. Rev. zool 1847 p. 110.

73. Glabriculus Gyll. — Cis glabriculus Gyllen-

hal, Ins. Sv. IV. p. 629. Octotemnus glabriculus, Mellié, Ann. soc. entom. Fr. sér II. tom. VI. p. 385. t. IV. f. 30. Orophius glabriculus Thomson, Skand. Coleopt. V. p. 197; Kiesenwetter, Ins. Deutschl. V. p. 197. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Octotemnus glabriculus Gyll.

Udbredt, men noget sparsomt, i alle Landets Skove, sjelden i større Antal. Forekommer i April til Slutningen af Juni, og atter i September, hyppigst i Mai.

Tillæg og Rettelser til de i foregaaende Hefter givne Fortegnelser over danske Insekter.

Af

Fr. Meinert.

Catalogus Orthopterorum Danicorum.

Blatta transfuga p. 4: Som Exempel paa den Overhaand, som ogsaa nærværende Kakerlak-Art kan tage i Kjobenhavns Huse, kan anføres en Retssag om Tilbagebetaling af Huusleie for Kakerlakkers Skyld, som for nyligt fandt sin Afgjørelse ved Kjobenhavns Gjældscommission. Jfr. Berlingske Tidende 1888 Nr. 111, Lørdag Morgenblad.

Decticus brevipennis p. 7. Det af Cand. Schlick gjorte Fund gjælder ikke denne men næste Art, Dect. brachypterus.

Catal. Coleopt. Danic. Add. tert.

Pterostichus dimidiatus p. 39. Den angivne Localitet gjælder Pter. punctulatus.

Agathidium silesiacum p. 46. Slægtsnavnet rettes til Anisotoma.

Allecula Lovendalii og Mycetocharis axillaris p. 56—57. Disse to Slægter henregnes til Cistelidæ.

Anthonomus spiloti p. 5. Artsnavnet spiloti rettes til spilotus.

Følgende Rettelser i Nummerlisterne bedes gjorte: p. 46 Nr. 25 til 45; p. 62 Nr. 16 til 17; p. 73 Nr. 51 til 51 a og p. 74 Nr. 95 til 95 a.

Bidrag til

Danske Insekters Biologi.

Af

Herm. Borries.

Hymenoptera. I.

1. Phyllotoma aceris Kltb. (1864.)

Denne Bladhvepses Larve fandt Kaltenbach minerende i Bladene af Acer Pseudoplatanus og A. campestre. Den synes at være sjelden overalt undtagen i England, hvor den er optraadt i saadan Mængde, at den har gjort Skade paa Træerne. I det zoologiske Museums Samling findes Arten ikke, og den er da hos os kun kjendt fra Horsens, hvor jeg ($^{15}/_{7}$ 87) fandt nogle Larver paa Acer Pseudoplatanus. Sammesteds voxede Acer platanoides i Mængde, men i dens Blade fandtes ingen Larver. Minen optager Spidsen af en af Bladets fem Lapper, sædvanlig kun 1 Mine paa hvert Blad, undertiden 2 à 3. De ligge i saa Fald saa langt fra hverandre, at de ikke kunne smelte sammen, og man finder derfor kun 1 Larve i hver Mine. Minen findes paa Bladets Overside, idet Larven med sit kileformede Hoved løfter Overhuden saaledes i Vejret, at der dannes en stor Vable, men ingen slynget Gang. Larven ligger i Minen som sædvanlig med Bugen mod Beskueren — i dette Tilfælde altsaa

opad — og kan kun ses, naar man holder Bladet op mod Lyset, da dens Farve svarer til den visnende Overhuds, og de sorte Skjolde og Pletter paa Bugsiden ligesom efterligne Exkrementerne. Disse ligge spredte i Minen og have den for Slægten ejendommelige elliptiske Form og Sammenhængen som en Perlesnor. Cameron siger om Phyllotoma-Larverne i Almindelighed, at de udkaste Exkrementerne gjennem et Hul i Kanten af Minen, men dette maa være en Fejltagelse og finder heller ikke Sted hos denne Art. Mellem Exkrementerne findes 4 Larvehude af forskjellig Storrelse, for Larvens sidste (og 5te) Hudskifte. De forste Hude ere meget smaa og undgaa derfor let Opmærksomheden. Jeg fandt Larverne som udvoxne, og enkelte havde allerede forladt Minen, hvad der var paafaldende, da det ellers er Regel i denne Slægt, at Larverne danne sig et Puppeleje i selve Minen (i Stedet for at gaa i Jorden), paa lignende Maade som Orchestes fagi og O. quercus. Endvidere var de ikke gaaede ud ved simpelt hen at bryde et til Kroppens Vidde svarende Hul i Overhuden, saaledes som andre Minerere pleje at gjore, men havde udskaaret et fuldkommen cirkelrundt, nojagtig 7 mm. bredt Stykke af den visne Overhud. Det var ikke sandsynligt, at de skulde have gjort dette, blot for selv at komme ud, her maatte være en særegen Dannelse af Kokon'en, som stod i Forbindelse med ydre Forhold. De andre Phyllotoma-Arters Larver afspærre, saa vidt som det er bekjendt, et linseformet Rum i Minen ved at klistre de to Bladflader sammen i en Ring omkring sig og endelig forsyne Rummet indvendig med et fernisagtigt Overtræk. Spindetraadene ere nemlig saa klæbrige, at de klæbe fast til Bladhuden og hverandre indbyrdes, og det kun ved gjennemfaldende Lys og ved Hjælp af Loupen er muligt at skjelne de enkelte Traade. I dette Rum overvintrer Larven af Efteraarsgenerationen,

og med Bladet falder den til Jorden. Hos Ph. aceris er Forholdet ændret noget.

Blandt det Antal Miner, jeg fandt af denne Art, var der heldigvis én, som kunde give mig Forklaringen; da jeg brod Bladet af, faldt det runde Udsnit ud i min Haand, og det viste sig at danne den ene Side af en linseformet Kokon, hvis anden Side lukkedes med den samme fernisagtige Masse, som ovenfor er omtalt. I dette Hylster falder Larven altsaa til Jorden og overvintrer der mellem Lovet; hvis der findes en Foraarsgeneration (hvad der ikke er sandsynligt for denne Arts Vedkommende), kan den muligvis forholde sig anderledes. Da jeg fandt Miner, hvor Larven havde udskaaret det runde Stykke næsten helt, men ellers intet gjort, maa den altsaa begynde hermed, og gaar da frem med at spinde som de andre Arter, blot hænger Spindet ikke fast til Underfladen, hvorved opnaas, at Kokon'en kan falde af, naar den er færdig. Om Grunden til denne, for Slægten afvigende, Maade at danne Kokon'en paa, tør jeg ikke udtale nogen Mening.*) Larven er som udvoxen 7mm. lang og maa, for at udskjære det cirkelrunde Stykke, rimeligvis dreje sig om sit Midtpunkt. Jeg antager, at det sker inden det sidste Hudskifte, men hvorledes den kan det, er vanskeligt at forstaa, da dens Brystfodder ere 2-leddede Stumpfodder, der staa ud til Siden og ikke kunne støtte Dyret som hos Fenusa-Larverne, hvor de ere fuldstændigere uddannede. Foranlediget herved, undersogte jeg Larven nojere, og det viste sig, at de 7

*) Cameron har (i Phytoph. Hymen. I, plate 2, fig. 6b) afbildet en Kokon af Phyllotoma microcephala, der kunde ligne den her omtalte, men i Texten findes ingen Omtale deraf. I den øvrige (mig tilgængelige) Literatur angives dens Dannelse ens ved alle Arterne, saaledes som den ovenfor er fremstillet.

Par »Gangvorter« her optræde som en Slags »Sugevorter«, og at Larverne af denne Slægt tillige har et Par »Sugevorter« paa hver Brystring. Heri have vi da Forklaringen til den indenfor Slægten konstante, for den ejendommelige Form af Bugskjoldet paa 1ste Ring. En fuldkommen analog Uddannelse fandt jeg senere hos en vel bekjendt Sommerfuglelarve, der minerer i Egeblade (Larven af Tischeria complanella H.). Om andre Bygningsforhold maa jeg henvise til en senere Oversigt over alle vore minerende Bladhvepselarver og bemærker blot, at disse Larver ere blevne forvexlede en Del og henforte til fejle Imagines, hvorfor Angivelserne i Literaturen ere upaalidelige.

I nogle faa Miner fandt jeg Snyltere paa Phyllotoma-Larven. Der var stadig to sammen, som sugede jævnsides udenpaa deres Vært. De vare lysegronne af Farve og spandt sig ind i selve Minen, ligeledes ved Siden af hinanden. Det lykkedes mig ikke at klække dem, men det vil formodentlig vise sig at være en Perilissus-Art.

Phyllotoma aceris er bedst kjendt i England og er omtalt i flere Artikler i »Entomol. Monthly Magazin« for 1870 og 1872, men da dette Tidsskrift ikke findes her i Byen, er de forblevet mig ubekjendte.

2. Hoplomerus lævipes (Shuck.) (1837).

Odynerus rubicola Dufour og O. cognatus Dufour (1839).
Odynerus reniformis Lep. St. Farg. Hymen. II, 606 ♀ (non ♂) (1841).

Denne Vesparie synes at være sjelden hos os, i Museets Samling findes den kun fra Nordsjælland (4 ♀ 2 ♂) og Falster (1 ♀ 1 ♂). Rederne fandt jeg i tørre, afbrækkede, paa Jorden liggende Stængler af Rubus fruticosus, Cirsium arvense og navnlig Artemisia vulgaris, altsaa solide, næsten træagtige Plantestængler med tykt Marvrør. I det sidste Aar har jeg indsamlet

adskillige Reder, som ere byggede i halvt-oprette Himbærstængler, der blive lagte ud om Foraaret. Dufour fandt dem kun i torre Rubusgrene. Hunhvepsen vælger kun saadanne Stængler, som ligge fast, have en nogenlunde jævnt afbrudt Ende og et Marvror af 5—6mm. Bredde. Den begynder med at udgnave Marven til en vis, temmelig forskjellig Dybde, fra et Par Tommer til over et Kvarter, hvorefter Cellerne bygges fra Bunden af Roret og udefter. Marven gnaves ikke helt af, men kun saa meget, at Roret bliver omtrent 5mm. bredt. Væggene blive ikke glattede, men vise Ujævnheder ligesom en netformig Tegning, der er Mærkerne af Hvepsens Kindbakker. Da disse bevæges til Siderne, gaa de smaa Ophøjninger paatvers af Roret og er uden Tvivl til Hjælp for Hvepsen ved Murearbejdet, idet Lermassen trænger ind i Ujævnhederne og derved faar bedre Fæste. Byggematerialet er Ler, der i Farven vexler fra graat til brunt, men i mine Reder er den brunlige hyppigst, og det er sikkert Mergel, der findes i Mængde i denne Egn (Helsingor), blandet med Sandkorn. Det æltes sammen med Hvepsens Spyt og stryges paa Rorets Vægge. Denne Masse bliver overraskende haard og fast, saa at der skal anvendes betydelig Kraft for at sønderbryde en Celle. Saaledes fandt jeg en Stængel, der øjensynlig havde ligget i flere Aar udsat for Regn og Sol og derved aabnet sig fladt ud, og desuagtet sad Cellerne godt fast i en Række efter hverandre, hele og ubeskadigede. Lermassen tapetserer tilsidst hele det indre af Roret og er klinet tæt og fast til dets Sider. Dette Lerror begynder altid helt inde, men naar aldrig helt ud til Aabningen af Reden, saa at et længere eller kortere Stykke er bart. Det er 4mm. i Lysningen, og da Marvroret er 5mm., bliver selve Lervæggen omtr. 0,5 mm. tyk. Arbejdet begynder med, at der lægges en Bund allerinderst, fast til Marven. Denne Bund er af Form

som en Skaal, der vender Hulningen udad, og idet Hvepsen nu forlænger dens Rande, begynder Lerroret at dannes. Jeg har fundet ikke faa Reder, som kun indeholdt én fuldendt Celle, og som netop vise os Arbejdet paa dette Tidspunkt. Udvendig er Cellen nojagtig 17$^{mm.}$ lang, indvendig 16$^{mm.}$, altsaa er Bunden 1$^{mm.}$ tyk. Udefter aftager Cellevæggen i Tykkelse, saa at den i Randen er overordentlig tynd. I de Reder, hvor Hvepsen har fortsat Bygningen, er der saa anbragt en ny skaalformet Bund lige ovenfor denne tynde Rand, og Lerroret fortsættes som Vægge til en ny Celle, stadig indtil en Længde af 17$^{mm.}$ Antallet af saadanne Celler varierer i de forskjellige Reder mellem 1 og 11, men som Gjennemsnit kan sættes 5 à 6 Celler i hver. Da Lervæggen er saa tynd lige indenfor hver Bund, brydes den meget let itu paa dette Sted, naar man aabner Stænglen, og man ser da en Række vel adskilte Celler, hvad der oprindelig ikke er Tilfældet. Enhver af de nye Bunde afviger foruden ved at være tyndere, omtrent som selve Cellevæggen, derved fra den forste, at den paa den indre (udhvælvede) Side er beklædt med smaa afbidte Marvstykker. Hvepsen begynder altsaa med at danne en tynd Skillevæg heraf, forinden den begynder med Leret. Saaledes fandt jeg Forholdet i Artemisia-Stænglerne, men i de tykkere Himbærstænger, hvor der findes mere Marv, dannede Hvepsen ligefrem et Skillerum af Marvstykkerne, 4—5$^{mm.}$ langt, paa lignende Maade som mange Gravehvepse, inden den byggede den ny Celles Bund, og paa dette Stykke var Lervæggen meget svag eller manglede helt. Denne Iagttagelse er af Interesse, dels fordi den forklarer den yderst sparsomme Marvmasse paa Cellebundene i Artemisia-Stænglerne som Folge af en Vane, der er bibeholdt, eller maaske rettere tilfredsstillet, skjondt tilsyneladende unyttig i dette Tilfælde, og dels

fordi den viser, hvorledes Insektet retter sig efter Omstændighederne, hvad der i Tidernes Løb kan have Indflydelse paa dens Byggemaade. Mine Reder gjøre alle Indtryk af at være ufuldendte, idet de udefter sædvanlig slutte med en aaben Celle, (som ikke har været beboet af nogen Larve) eller ogsaa kun med en Bund, der synes noget tykkere end de sædvanlige. Dette sidste vilde jeg af den Grund antage for det normale, fordi det findes i en Rede, som er den eneste af mine, der foruden denne Bund tillige ved selve Udgangen er lukket med en forsvarlig, skaalformet Lerklump (i Lighed med flere Biers og Gravehvepses Sædvane), og derved har faaet ligesom et Stempel for at være fuldendt.

Jeg gaar nu over til at omtale de enkelte Celler og deres Indhold. Naar man aabner en Rede, som er taget om Efteraaret, vil man finde hver Celle delt i to Rum ved en plan, tynd Skillevæg. I det inderste, større af disse Rum ligger Larven, det yderste mindre, som jeg kalder »Mellemrummet«, er sædvanlig tomt. Da Væggene, her som ovenfor nævnt, ere tyndere og let brydes itu, viser den Del af Cellen, som Larven bebor, sig som den egentlige, lukkede »Celle«, saaledes som den afbildes af Dufour, og man vil vanskelig forstaa det oprindelige Forhold, som ovenfor er fremstillet. Den lysegule Larve er af den sædvanlige Odynerus-Form og Bygning med foroverbøjet Hoved og som fuldvoxen $8^{mm.}$ lang og $3^{mm.}$ bred. Den udfylder netop »Cellen« (som jeg i det følgende vil kalde det inderste, afgrænsede Rum mellem Skillevæggen og Bunden) i hele dens Længde og hviler med den stumpe Bagkropsspids paa en fast, sort Kage, der kun udfylder den hvælvede Del af Bunden og er Larvens indtørrede Exkrementer. Væggene ere overtrukne ligesom med et tyndt glindsende Fernislag, der ikke lader sig løsne fra

Leret. Dette er Larvens Kokon, der er spundet fast til Væggene. Den beklæder Skillevæggen indvendig og strækker sig ned ad Cellens Sider, stadig aftagende i Tykkelse, indtil den næsten ophører forneden. Hvis man finder en sædvanlig, fri Kokon i en Celle, da hidrører den fra en Snylter. Skillevæggen er næsten gjennemskinnende rødlig, fuldkommen flad udvendig, men buet indvendig (plankonkav) og derfor i Gjennemsnit tykkere i Randen. Den er ganske tynd, men dog dannet af tre Lag. Yderst et tyndt, hvidligt Spind af fine Traade, der ligesom er spændt ud i en Ramme; mellemst et tykkere Lag af Lermassen, og inderst den øverste Del af Kokonspindet. Disse tre Lag danne en tæt, meget solid Væg, og som vi senere skulle se Beviset for, ere alle tre Lag dannede af Larven selv. Afstanden mellem denne Skillevæg og Bunden (maalt udvendig) er 12 mm., men aftager ved de yderste Celler, hvor den er 10—11 mm., fordi disse Larver ere kortere (have faaet mindre rigelig Føde!). Mellemrummene indtage da de øvrige 5—7 mm. af Afstanden mellem to og to Bunde (17 mm.) De her angivne Maal kunne anses for de normale; den sidstnævnte Afstand varierer mellem 15 og 20 mm., men er i samme Rede oftest mærkværdig ens. I en krum Stængel synes den at være kortere end i en lige, og som allerede omtalt, i Stængler med ringere Marv forholdsvis kortere.

Om Hoplomerus-Larvens Føde kan jeg meddele følgende. I Mellemrummene (foran Cellerne) fandtes ofte Rester af Larver, som havde brunlige eller blankt sorte Hoveder med flere Øceller; det er uden Tvivl Foderresterne af Snudebille-Larver, og blandt dem fandtes smaa elliptiske Ophionide-Kokon'er (brune med en hvid Ring om Midten), som senere ere klækkede. Formodentlig have Ophionide-Larverne været i Føder-Larverne, da Hvepsen indsamlede dem, senere ere de gaaede ud og have forpuppet

sig. Saadanne »uvedkommende« Snyltere findes ogsaa i Gravehvepses Forraad, f. Ex. Bladlus med en Aphidius-Larve i. Ifolge Dufour skal Foden i Frankrig bestaa af et Dusin livlige gronne Larver, der rulles sammen og stables oven paa hverandre, efter at Ægget er lagt paa Bunden af Cellen. Ifolge Audouin skulle de tilhore en Snudebille, Phytonomus variabilis. Hoplomerus-Larven skal kun æde i 10—12 Dage, og spinder sig da ind. Saaledes ligger den tilsyneladende uforandret til langt hen paa Foraaret.

I en udlagt Artemisia-Stængel havde en Hoplomerus lævipes bygget i den ene Ende, en Osmia claviventris i den anden. Deres Reder vare kun adskilte ved et kort Stykke Marv. Osmia-Reden blev fuldstændig, men Hoplomerus'en opgav Naboskabet, da den havde bygget en eneste Celle. I en anden Stængel fandtes en Hoplomerus-Rede med 3 hele og en fjerde, aaben Celle. Denne sidste havde Trypoxylon Figulus taget i Besiddelse og havde selv bygget endnu to andre. Begge Hvepses Celler vare byggede i samme Sommer. Fra saadanne »sammenbyggede« Reder stammer tildels de fejle Anskuelser om flere Gravehvepses Snylteliv, som f. Ex. om Pemphredon-Arter hos Trypoxylon.

I en Rede med kun én Celle fandt jeg denne odelagt, Skillevæggen gjennemgnavet med et rundt Hul og udenfor en stor Tachinapuppe, der maa have været Skyld i Forstyrrelsen. Disse Snyltefluer optræde ogsaa i Gravehvepsereder i Stængler; jeg betragter dem i saadanne mere som en Slags Rovsnyltere end som ægte Snyltere, da de gaa ind gjennem hele Reden og odelægge alle Larver og derefter gaa tilbage til Udgangen for at forpuppe sig.

Af Snyltere hos Hoplomerus lævipes har jeg endnu kun udklækket én, nemlig Plectocryptus curvus (Gr.), hvoraf de fleste vare Hanner (= rufipes Gr.). Paa

Stængler, som tages hen ad Efteraaret, vil man undertiden bemærke, at der udvendig findes et eller flere runde Huller (c. 2mm. brede) hist og her. Aabnes Reden, ser man, at Hullerne føre ind i Mellemrummene, og at den indenfor liggende Skillevæg har et lignende rundt Hul i Midten. I Cellen findes en meget tynd, klar og papiragtig Kokon, som udfylder Cellen helt og ved fine, løse Traade er vævet fast til dens Vægge. Denne Kokon tilhører den nævnte Cryptide, og nogle af dem gaa altsaa allerede ud *samme* Sommer, medens de fleste overvintre som Larver. Jeg klækkede ♂ i April, men i Naturen komme de vel noget senere frem. Det er værd at lægge Mærke til, at de gnave sig ud *gjennem Siden af Stænglen*, da dette hører til Undtagelserne. Cryptus-Kokon'en har paa Siden i den øverste Ende nogle hvide Pletter med tættere Væv, og i dens Bund findes nogle indtørrede brune Exkrementer samt den afstrøgne Larvehud, som viser Mundpartiets karakteristiske Tegninger. Betragte vi den Celle, hvori den ligger, lidt nøjere, da bemærke vi strax, at *Værtlarven har dannet Skillevæggen og sit Spind som sædvanlig*, og at Exkrementkagen dækker Cellens Bund. Heraf kan med Sikkerhed sluttes, at Snylterens Æg ere lagte i den næsten udvoxne Larve, at den har levet inden i denne og er gaaet ud af den for at indspinde sig, efter at Værtlarven var kommet helt til Ro. I en enkelt Celle manglede dog Skillevæg og Spind, saa at Værtlarven ikke maa have faaet Tid til at danne disse, formodentlig, fordi den er blevet stukket tidligere end sædvanlig. I en anden Celle fandtes en 5mm. lang, klar Kokon, (hvori en død Snyltehvepselarve), som sad fast udenpaa de skimlede Rester af Værtlarven. Denne havde spundet sig ind med et *usædvanlig tykt* Spind, der kun delvis hæftede til Leret, og Cellen var *uden Laag*.

Snylteren har altsaa her helt forstyrret det sædvanlige Forhold.

Plectocryptus-Hunnen lægger rimeligvis sine Æg udvendigfra gjennem Stænglen ved Hjælp af sin Braad.

De to sidstnævnte Exempler vise, at det er Larven selv, som danner Skillevæggen, uden at Moderhvepsen bidrager dertil. Man skulde ikke tro, at denne tykke Larve kunde præstere et saa smukt og hensigtsmæssigt Arbejde, der langt overgaar det udviklede Insekts i Finhed. Den maa opløse Leret og kline med det.

Jeg hidsætter en Oversigt over et Par af de Reder, jeg hidtil har klækket, med deres Lobe-Nr., Antal af Celler og disses Indhold i Rækkefolge indefra udefter, som Prove paa, hvorledes jeg forer min Redefortegnelse (paa lose Ark) og tillige som oplysende forskjellige Forhold af Interesse:

Nr. 310. — 5 Celler; *a*: ♂, *b*: ♂, *c*: ♀, *d*: ♂, e: ♂.

[Denne Rede er ejendommelig derved, at ♀ kommer midt imellem ♂. Det er den eneste Hun, jeg i de forste Par Aar fik klækket.]

Nr. 313. — 2 Celler; *a*: Plectocryptus ♂, *b*: ufuldendt, uden Bund.

[Mellemrummet har dobbelt Lervæg af forskjelligt farvet Ler, hvorfor jeg antager, at to forskjellige Hunner have bygget derpaa. Den sidste har bygget en Celle uden Bund.]

Nr. 315. (i Artemisia vulg. Helsingor, taget $^{10}/_{4}$ 86). 4 Celler; *a*: odelagt, *b*: Hopl. ♂, kl. $^{15}/_{5}$ 86, *c*: Hopl.-Larve †, *d*: Hopl.-Larve †, Cellen usædvanlig kort, 9 mm. — Bund.

Nr. 317. ($^{7}/_{12}$ 86). 11 Celler; *a*: Plectocr. ♂ ($^{4}/_{87}$), *b*: do. ♂ ($^{4}/_{87}$) *c*: do., gaaet ud i Host. *d*: do. ♂ †, *e*: Hopl. † ($^{5}/_{87}$), *f*: Plect. ♂ (Cellen uden Laag), *g*: Plect. ♂ ($^{4}/_{87}$), *h*: Hopl.-Larve †, *i*: Plect. ♂ (Cellen uden Laag), *j*: Plect. (gaaet ud i Host), *k*: Hopl.-Larve ♂ i Sprit.

Den ovenstaaende Fremstilling var Udbyttet af mit Studie af de færdige Reder, men hvor omhyggelig og noje jeg end har undersogt disse, er der dog blevet den Mangel ved mine Iagttagelser, at jeg ikke saa Rederne paa den Aarstid, da de vare ifærd med at blive til. Da det senere er lykkedes mig, at iagttage Hvepsen under dens Arbejde, kan jeg nu tilfoje nogle supplerende Bemærkninger. Larvens Foder fandt jeg bestod af 25—35 smaa, gronne Snudebille-Larver, med en hvid Stribe langs Ryggen og en langs hver Side. Audouin saa Hoplomerus spinipes tage saadanne Larver paa Lucerne [Medicago sativa], hvor de fandtes i stor Mængde, og Hvepsen tog kun udvoxne Larver, der vare færdige til at forpuppe sig. I mine Reder vare de mindre, men til Gjengjæld i langt storre Antal; de stemme iovrigt med Beskrivelsen af dem, Audouin fandt, og som viste sig at tilhore Phytonomus variabilis, saa at mine rimeligvis tilhore den samme eller en nærstaaende Art. Naar disse Larver ere stablede sammen til henimod Lercellens Rand, stopper Hvepsen til med Marvspaaner, ligesom man lægger et Laag over en Tonde Sild, umiddelbart paa den yderste Larve. Paa selve denne Marvmasse, som enten naar Cellens Rand, hvis der kun er lidt Marv i Stænglen, eller gaar noget udenfor denne, hvis Marvlaget er rigeligere, opfores den næste Bund. Af Stængelens Marvrigdom afhænger saaledes Afstanden mellem Bundene og den storre eller mindre Afbrydelse af Lermassen mellem Cellerne. Anbringelsen af Marvmassen paa selve Foden forklarer Byggearbejdet og den Omstændighed, at de yderste Celler ere kortere paa Grund af mindre rigeligt Forraad af Fode. Disse kortere Celler ere ikke de eneste, som give ♂, som man kunde tro. Forraadets Storrelse, afhænger her ikke af Kjonnet som hos visse andre Hvepse, men der er ligesom en

Tilbøjelighed til at knappe af paa Forraadet henimod Redens Slutning. Mine øvrige Iagttagelser af Larverne have mere end Artsværdi, men de, som maatte ønske at lære Forvandlingen o. s. v. hos disse Vesparier nærmere at kjende, kan jeg bedst henvise til, hvad der tidligere er skrevet om Arten, nemlig: Dufours og Audouins Artikler i »Annales des sciences naturelles«. 2. Sér. tome XI. 1839. — André har nylig i sin »Spécies des hyménoptères d'Europe«. Vol. II. p. 539 udkastet et almindeligt Billede af Odynerus-Reder i torre Stængler, men kun holdt sig til denne Art (skjøndt man kjender afvigende Bygningsmaader af andre Arter) og har under Hoplomerus lævipes givet et ikke ganske rigtigt Referat af Dufours Iagttagelser. Disse sidste kan jeg i det hele kun bekræfte, blot skal jeg gjøre et Par Rettelser. Laaget over Cellen, siger han, dannes af Marven i Stedet for af Lermassen. Cellerne har han kun set og afbildet som liggende frit af hverandre, medens Audouin giver en bedre Forklaring af Dannelsesmaaden. Foderresterne foroven i Cellen antager han for Exkrementerne og omvendt. Den Bugt af Gangen ved Indgangen til Reden, der forklares som en meget sindrig Beskyttelse mod Regnen i oprette Stængler og atter er afbildet af André, er en simpel Følge af, at Hvepsen gnaver lodret ind, og at den omhandlede Rede har haft en skraat afskaaret Endeflade. Paa mit store Materiale kan jeg vise alle Overgange fra en bugtet til en lige Gang, alt eftersom Stænglen er skaaret mere eller mindre skraat af i Spidsen. Dette er et Exempel paa, hvor varsom man maa være i Retning af Slutninger om det hensigtsmæssige i Biomstændigheder ved Redernes Indretning.

Lidt om

St. Hans-Ormenes Levemaade.

Af

Oluf Jacobsen.

Jeg har i denne Tid (Maj 1888) nogle Larver af Phosphænus hemipterus til Klækning i et Glas med Græstorv og Mos, og ved at se til dem for nogle Dage siden, blev jeg opmærksom paa én, der var ifærd med at pudse sig paa den mest omhyggelige og systematiske Maade, med sit Hefteapparat i Bagenden. Dette, der krænges frem af det sidste (12te) Kropsegment til en Længde af $^1/_2$ à $^3/_4$ Linie, bestaar af to, tæt sammenstillede Bundter af hvide, blode og meget bøjelige Traade, hvilke hver for sig skydes ud af sig selv, ligesom Sneglens Følehorn, og danne et, til den omtalte Vaskning meget brugbart Redskab — en Art Svaber.

Jeg skjønnede, at der i hvert Bundt var 6 à 8 Traade.

Dyret sad i vandret Stilling paa et Græsstraa. Det bøjede Bagkroppen nedad og fremad, med Rygsiden

opad, og forte, tilsyneladende med lidt Anstrengelse, Analsegmentet, hvoraf et lille Stykke af Hefteapparatet ragede frem, hen paa Randen af forste Segment; saa skode Traadene sig frem, nogle lidt længere end andre, op til Kroppens Midtlinie, bojede sig som Fingre nedad, og derpaa blev »Svaberen« trukken nedad Segmentets Side. Derefter kom Turen til 2det, 3die og følgende Segmenter, idet hvert fik to eller tre saadanne Strog.

Saa tog den fat paa at rense Benene paa venstre Side, begyndende med det forreste. »Svaberen« omklamrede Laaret foroven, og Benet blev saa trukket igjennem den. Derpaa fik Brystet og den forreste Del af Bugen en let Aftorring, og saa vendte Dyret sig lidt om paa den anden Side og begyndte sindigt og grundigt at rense hojre Side paa samme Maade og i samme Orden.

Jeg bemærkede, at den kunde naa at rense de ti forreste Segmenter, medens den sprang de to sidste over.

At Larven ikke har faaet dette mærkelige Redskab alene til Hjælp ved Toilettet, men at den gjor et langt vigtigere Brug af det som Klatreredskab, bliver man dog snart klog paa. Lader man den krybe paa Haanden eller paa en anden jævn Flade, kommer Udkrængningen slet ikke eller dog meget lidt frem, idet kun Analsegmentet krummes ind under Bugen og benyttes som en Efterskyder; men sætter man den derimod i fugtigt Mos — dens egentlige Hjemsted — saaledes at den for at komme afsted maa klatre op og ned, ser man strax Apparatet taget i Brug som en lille mangefingret Snohale, der omfatter Gren efter Gren mere eller mindre fast, eftersom det gjores fornodent, for at bære mere eller mindre af Legemets Vægt. Under sine forgjæves Forsog paa at kravle op ad Glassets Sider, havde én

af Larverne saa sikkert Fæste med »Snohalen«, at den kunde holde Kroppen lige i Vejret, næsten uden Benenes Hjælp, idet disse idelig glede ud paa den glatte Flade. Jeg har kaldt Udkrængningen et Hæfteapparat, fordi man strax faar Indtrykket af, at den ikke alene omfatter Gjenstandene, men ogsaa hæfter eller klæber sig til dem, saaledes at det koster Dyret lidt Anstrængelse at rive den løs; og vil man yderligere overbevise sig om, at det forholder sig saaledes, kan man, ved at sætte Larven i et tørt Reagensglas, faa Hæfteapparatet til at virke, saa at det alene bærer hele Dyret, og man ser tillige, at det sætter Fugtighedsspor, naar det slipper.

Larven af den almindelige St. Hans-Orm, Lampyris noctiluca, som jeg ligeledes i denne Tid soger at klække, har et lignende Apparat, som den benytter paa samme Maade: Jeg saa igaar én af dem bruge det uafbrudt i 10 à 15 Minutter, alene for at rense Hoved og Munddele, under hvilken Proces den meget velbehagelig strakte Hals.

En saadan Rensning efter endt Maaltid kan være saare nodvendig, da Dyret æder paa en meget graadig graadig Maade og under idelig Klippen med Mandiblerne paa samme Sted, lidt efter lidt, sænker hele Hovedet dybt ned i Byttet — i det iagttagne Tilfælde noget raat Kjød.*)

---

*) Lampyris-Larverne leve ellers af Snegle, som de udsuge gjennem deres gjennemborede Kindbakker (jfr. Entom. Tidsskr. VII. p. 194), saa at de ogsaa efter et ordinært Maaltid kunne trænge til at »tørre sig om Munden«.

R. A.

Catalogus Coleopterorum Danicorum.
Fam. Staphylinidæ. Pars I.

Fortegnelse over de i Danmark levende Rovbiller.
Første Deel.

Af

Fr. Meinert.

En Fortegnelse over Staphylinernes eller Rovbillernes Familie frembyder særegne Vanskeligheder deels derved, at den indeholder saare mange smaa Former, som staae hverandre særdeles nær, saa at de ikke ere lette at skille efter Slægt end sige efter Art, deels ved at deres hele Bygning, de korte Vingedækker, den langstrakte Bagkrop, den lose Sammenhæng mellem Kroppens Hovedafsnit, gjør dem vanskeligere at præparere og conservere end de fleste øvrige Biller. Som Følge af disse Omstændigheder forsommes de ogsaa ofte af Samlerne. Endeligt er ogsaa Antallet af Arter saa betydeligt, at de vilde lægge Beslag paa mange Hefter af »Entom. Medd.«, hvis Fortegnelsen over dem skulde gives i Sammenhæng, af hvilken Grund jeg ogsaa har tænkt at dele

den i 3 Stykker, hvert Stykke omfattende omtrent en Trediedeel af Arterne.

Med Hensyn til Benyttelsen af ældre, danske, faunistiske Arbeider maa jeg bemærke følgende: I de foregaaende Fortegnelser over danske Biller, saavel i Naturh. Tidsskr. som i vore Entom. Medd., er der kun lidet eller slet ikke taget Hensyn til vore ældre Fortegnelser, og det med Rette. De ældste af dem, saasom Kramers Insectologia danica, 1760, Brünniches Prodromus insectologiæ sjællandicæ, 1761, O. Fr. Müllers Fauna insectorum Friderichsdalina, 1764, med Tillægget, Faunæ Friderichsdalinæ novicia, i hans Flora Friderichsdalina, 1767, og samme Forfatters Zoologiæ Danicæ prodromus, 1776, ere deels saa ubetydelige eller lidet righoldige, deels hvad navnlig det sidste Arbeide angaaer, saa usikkre med Hensyn til Localiteter, at der i Virkeligheden kun er faa Oplysninger af nogen Betydenhed at hente fra dem, saameget mere som ingen af de tre her nævnte Forfattere have efterladt sig Samlinger, hvorved Artsbestemmelserne og Localitetsangivelserne kunde sikkres. Endnu færre og usikkrere ere de Oplysninger om Insectfaunaen, som findes i Bøger som Pontoppidans Den Danske Atlas I., 1763, eller i Olavius' Oekonomisk-physisk Beskrivelse af Schagens Kjøbstæd og Sogn, 1787, eller i Provst Schades Beskrivelse over Øens Mors, 1811.

Noget anderledes forholder det sig derimod med Fr. Jacobsens faunistiske Arbeider. For det første er han langt yngre end nogen af de foregaaende Forfattere (han publicerede i Aarene 1839—50), og dernæst haves største Delen eller ialtfald en betydelig Deel af hans Samlinger bevarede, idet de i sin Tid kjøbtes af Fabrikejer Chr. Drewsen. Af ham have vi fem faunistiske, større eller mindre Arbeider eller Fortegnelser, nemlig Meddelelser om danske Insekters Forekomst, Naturh.

Tidsskr. 1. R. 2. B. p. 536—37; Meddelelse om de Coleoptera, der enten ere meget almindelige og karakteristiske for Egnen omkring Soro, eller som forekomme sjeldent der, Skand. Naturf. 5 Møde, p. 662—73; Oversigt over Arterne af Staphylini Xantholinini og Genuini Erichs., som jeg har fundet her i Landet, ledsaget af nogle kritiske Bemærkninger, ibid. 674—710; Oversigt over de danske Snudebiller, forsaavidt de ere komne til min Kundskab at være fundne her i Landet, ibid. p. 711—26; Nogle Bidrag til Kundskaben om Insectfaunaen omkring Sorø, Skoleprogram 1850. Den forste og anden af disse Fortegnelser ere meget ubetydelige, og den femte omfatter kun nogle af de forste Billefamilier og saaledes slet ikke Staphylinerne, som vi her skulle beskjæftige os med. Den fjerde Fortegnelse, den over Snudebillerne, optæller et ikke ringe Antal Arter, i Alt 324 Arter mod 413 i Schiodtes Hovedliste, men den er kun en simpel Opregning af Arter, som oftest kun med summarisk Angivelse af, hvorvidt Arten er sjelden eller ikke, og hvad der er det værste, den er ikke meget paalidelig, hvad Prof. Schiodte har efterviist i sin tilsvarende Fortegnelse ved Opforelsen af Jacobsens Synonymer under sine forskjellige Arter. Ulige bedre er Jacobsens Oversigt over Staphylinerne, og om hans Diagnoser end ikke er stort andet end Udskrivninger efter Erichson, saa vise dog de tilfojede Bemærkninger, at der er gjort et selvstændigt Studium af disse Dyr, og jeg har derfor ogsaa i nærværende Fortegnelse, saa langt som Oversigten gaaer, taget Jacobsen med blandt de Forfattere, til hvis Arbejder der henvises under de forskjellige Arter.

Endelig maa her ogsaa omtales en Fortegnelse over slesvigske Biller, som er udkommet som Skoleprogram 1886 og 87, nemlig Wüstneis Verzeichnis der in der

näheren Umgebung Sonderburgs bisher aufgefundenen Käfer. Fortegnelsen strækker sig over hele Billeordenen og vilde, da den gjælder et Faunagebet, som udgjør en Deel af det Omraade, som vore Fortegnelser vedrore, have havt betydelig Interesse for os, hvis den overhovedet i sig selv havde havt noget større Værd; men for det første omfatter den et altfor ringe Territorium: Omgivelserne af Byen Sonderborg med Radius omtrent af en Miil, der tilmed i geologisk, floristisk og selvfølgelig ogsaa faunistisk Henseende er meget lidet interessant og varieret. Dertil kommer, at vanskeligere og artsrigere Slægter som Homaloterne og overhovedet Aleocharinerne blandt Staphylinerne, Anisotomerne, Ptilierne, Meligetherne, Cryptophagerne o. s. v., kun ere deelviis bestemte. Følgen heraf er da ogsaa, at Antallet af de opregnede Arter kun belober sig til 1445, og hele Fortegnelsen bliver derved nærmest vildledende, forsaavidt som man vilde antage ved den at faae et Billede af Als' endsige Sønderjyllands Billefauna. Dog nogle enkelte Bille-Arter, som ikke kjendes andetsteds fra her i Landet, saasom Anthrenus scrophulariæ og A. pimpinellæ, Corymbites hæmatodes (eller purpureus), angives som fundne her omkring Sonderborg, og i den følgende Fortegnelse skal jeg ogsaa tage de Oplysninger med, som kunne bruges, men skal kun bemærke, at Wüstnei ofte anvender en anden Nomenclatur end den, som følges i vore Fortegnelser, idet han gjennemgaaende har optaget Betegnelserne fra Catal. Coleopt. Eur. ed. III., saaledes som disse opføres af os i Slutningen af vor Synonymi-Række. Naar Wüstnei saaledes under Slægten Ocypus har Arterne O. nitens Schrank, O. æneocephalus Degeer og O. edentulus Block, saa ere disse Arter ikke nye for Faunaen, men det er de gamle vel kjendte Arter

Ocypus cyaneus Payk. Ocypus cupreus Rossi og Anodus morio Grav.

1. Gruppe **Staphylinini.**

Creophilus Mannerh- Préc. nouv. arr. fam. Brachel. p. 20 (1830).

1. Maxillosus Linn. — Staphylinus maxillosus Linné, Faun. Sv. ed. II. Nr. 891; Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 348; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 681. Creophilus maxillosus Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 529; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 141. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Emus (Creophilus) maxillosus L. – Vingedækkerne blive undertiden mere eller mindre rødbrune, og ikke sjeldent findes ganske sorte Individer, som have slidt al graa Behaaring af. — Larve og Puppe beskrives og afbildes af Westwood, Introd. Entom. I. p. 168, fig. 16, 1—9 (»is apparently Ocypus olens or Creophilus maxillosus«): Puppen beskrives og afbildes af Schiødte, Nat. Tidsskr. 3. R. 3. B. p. 206 t. x. f. 8, men den under Navn af Staphylinus maxillosus beskrevne Larve, p. 195—97, hører ikke til denne Art, men er vistnok en Ocypus og sandsynligviis, nærmere bestemt, O. picipennis.

Meget udbredt og almindelig; den forekommer ofte i større Selskab under Aadsler eller lignende, især paa aabne Steder, paa Fælleder eller ved Stranden. Den angives som fundet fra Mai til October, men uden Sammenligning hyppigst i Juli og derefter i August. — Larven har jeg engang taget i et Antal af over Hundrede sammen med mere end en Snees Imagines i et lille Sandhul tæt Syd for Byen Sæby, 9. 7. 87; et Par Pupper med Larvehude ere tagne paa Amagerfælled, under Aadsel (Forf.)

Emus Curt. Brit. Entom XII. t. 534 (1825).

2. Hirtus Linn. — Staphylinus hirtus Linné, Faun. Sv. ed. II. Nr. 839; Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 345; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 681. Emus hirtus Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 531; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 140. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Emus hirtus L.

Udbredt over hele Landet fra Amager mod Øst til Harboore (Engelhart) mod Vest; som oftest træffes den enkeltviis, sjeldent i større Antal, indtil en halv Snees. Den flyver gjerne midt paa Dagen og sees at kaste sig paa Aadsel, paa Gjødning saavel af Heste som Koer, eller paa raadne Svampe (Past. Jacobsen), for at jage de der levende Insekter, som den stikker ned efter; den holder sig meest til Fælleder eller aaben Mark og forekommer kun sjeldent i Krat eller Skove; den kan ogsaa træffes flyvende omkring i Gaderne (Odense, Jorgensen). Den findes oftest i Juni Maaned, fra dennes Begyndelse af, sjeldnere i Juli, eller August til September.

Leïstotrophus Pert. Delect. Anim. Art. p. 30 (1830).

3. Nebulosus Fabr. — Staphylinus nebulosus Fabricius, Entom. Syst. I. II. p. 520; Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 360; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 681. Leistotrophus nebulosus Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 534 Schizochilus nebulosus Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 142. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Leïstotrophus nebulosus F.

En temmelig sjelden Art; den forekommer dog i de fleste Egne af Landet, men spredt og enkeltviis; den synes at foretrække Skov for aaben Mark, idetmindste er her i Omegnen af Byen Jægersborg Dyrehave det Sted, hvorfra de fleste Stykker haves. Mai og September ere de Maaneder, i hvilke den angives hyppigst at fore-

komme, men jeg har ogsaa Angivelser fra April, Juni og August, hvorimod Juli slet ikke anfores; herefter skulde den synes at være forsvunden midt om Sommeren.

4. Murinus Linn. — Staphylinus murinus Linné, Faun. Sv. ed. II. Nr. 840; Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 360; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 682. Leistotrophus murinus Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 535. Schizochilus murinus Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 142. — Catol. Coleopt. Eur. ed. III. Leïstotrophus murinus L. — Larven er beskreven af Strom, Norske Selsk. Skr. nye Saml. II. p. 375.

Almindelig og udbredt, fra Bornholm til Midten af Jylland, maaske oftest paa Skovbund. Som specielt Findested kan nævnes Kirkegaardsmuren om Assistens-Kirkegaard ved Kjobenhavn, hvor den ofte er taget enkeltviis eller et Par Stykker ad Gangen (Schlick). Den angives som fundet i alle Maaneder fra Mai til October, hyppigst i Mai og derefter i Juli, sjeldnest i August.

Staphylinus Linn. Syst. nat. ed. X. II. p. 683 (1767).

5. Stercorarius Oliv. — Staphylinus stercorarius Olivier, Entom. III. 42. 18. t. III. f. 23; Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 380; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 683; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 543. Platydracus stercorarius Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 143. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Staphylinus (Platydracus) stercorarius Ol.

En udbredt, men temmelig sjelden Art; hyppigst og i størst Antal forekommer den paa Fælleder eller sandede Marker, saasom paa Tebbestrup Sandmarker ved Randers (Jacobsen) eller Braband Sandbakker ved Aarhuus (Rosenkrantz). Den er fundet omtrent lige hyppigt i Juli og August og langt sjeldnere i September, men

dernæst er den ogsaa taget i Marts Maaned i Engene ved Randers, altsaa overvintrede Stykker (Jacobsen).

6. Latebricola Grav. — Staphylinus latebricola Gravenhorst, Mon. Coleopt. Micropt. p. 113; Erichson, Spec. Gen. Staphyl. p. 382; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 683; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 545. Platydracus latebricola Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 143. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Staphylinus (Platydracus) latebricola Grav.

En sjelden eller meget sjelden Art, taget enkeltviis og med Aars Mellemrum, saaledes paa Bornholm (Schiodte), Bremervold paa Lolland (Engelhart), Madskov Ø. for Sønderborg (Wüstnei, l. c. p. 14), eller nogle Gange i Omegnen af Kjobenhavn, i Brede (Løvendal og Schlick); kun een Gang er den taget i større Antal, over en halv Snees, ved Objerggaard i Sydsjælland (Boye). Mai Maaned er 5 Gange angivet som dens Findetid, Juni og August kun een Gang,

7. Fulvipes Scop. — Staphylinus fulvipes Scopoli, Entom. Carn. p. 99; Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 382; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 545. Platydracus fulvipes Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 144. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Staphylinus (Platydracus) fulvipes Scop.

En sjelden Art, hidtil kun fundet paa Sjælland, navnlig den sydlige Deel af denne Ø, og paa Lolland (Aalholm, Engelhart), samt i Midten af Jyllands østlige Deel (Rosenholm, Rosenkrantz; Floes Skov ved Randers og Laurberg Granskov, Jacobsen); i større Antal er den kun taget af Boye ved Objerggaard, henved en Snees Stykker; Past. Jacobsen har den ikke i sin Fortegnelse. Det er ret en Skovart, levende her paa fugtig Engbund. Den er fundet i Maanederne April til August, men Op-

givelserne ere for faa, til at man derefter kan angive den Tid, hvorpaa den hyppigst skulde forekomme.

8. Pubescens De G. — Staphylinus pubescens De Geer, Mém. p. serv. à l'hist. Ins. IV. p. 17; Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 372; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 682; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 546. Trichoderma pubescens Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 142. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Staphylinus (Trichoderma) pubescens Degeer. — Larven er beskrevet af Mulsant, Hist. nat. Coléopt. Fr. Brevip. (1876) p. 240.

Noget stedegen, navnlig paa Fælleder eller Veje, i Gjodning; ved Kjobenhavn er den oftere taget paa Kirkegaardsmuren om Assistens-Kirkegaard (Schlick og Koch). Den synes at udvikle sig i Juli Maaned og er dernæst taget i August til October, men endelig ogsaa i April og Mai (sandsynligviis overvintrede Stykker).

9. Erythropterus Linn. — Staphylinus erythropterus Linné, Faun. Sv ed. II. Nr. 842; Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 377; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 682; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 547; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 145. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Staphylinus erythropterus L. — Heer henforer til denne Art Leonh. Frisch's Beskrivelse og Afbildning af en Staphylin-Larve og Puppe, Beschreib. all. Ins. Teutschl. V. p. 50. t. 26. f. 1—3.

Almindelig og udbredt, saavel i Skove som udenfor disse; ikke sjeldent findes den i Antal. Den træffes hyppigst om Foraaret eller Forsommeren, især i Mai Maaned, sjeldent i Midtsommeren, men igjen noget hyppigere om Efteraaret; Past. Jacobsen, l. c. p. 682–83, siger om den: »i Soro er den ikke sjelden 5, 6; allerede forst i April forlader den sit Vinterquarter og træffes længere hen jevnlig paa Flomstien og Skovveje, eller under Lov . . . . henimod Midten af November træffes

den i Skovmoser under Mos paa Ællestubbe.« I Midten af Juni er den truffet in copula (Schlick).

10. Cæsareus Cederhj. — Staphylinus cæsareus Cederhjelm. Faun. Ingr. Prodr. Ins. p. 335. t. III. f. c; Erichson, Gen. Spec. Staphyl., p. 378; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 683; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 548; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 146. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Staphylinus cæsareus Cederhj. — Der forekommer en Varietet med heelt røde Antenner.

Udbredt og almindelig over hele Landet, saavel i Skove som paa Marker. Den er fundet fra April til September, men uden Sammenligning hyppigst i Mai. Varieteten er taget af Past. Jacobsen, l. c. p. 683, ved »Fur Sø og ved Sorø, 4 (i Parring), 5.«

Ocypus Steph. Ill. Brit. Ins. V. p. 211 (1832).

11. Olens O. F. Müll. — Staphylinus olens O. F. Müller, Faun. Fridr. p. 23. Ocypus olens Erichson, Gen. Spec. Staphyl p. 405; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 684; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 553. Goërius olens Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 147. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Staphylinus (Goërius) olens Müller. — Larve og Puppe afbildes og beskrives af Heer, Observ. entom. p. 36. t. 6; Larven af Schiodte, Nat. Tidsskr. 3. R. 3. B. p. 197. t. IX. f. 1—5.

Ikke sjelden, især i vore Bøgeskove, hvor den findes under Løv og Stene, men ogsaa udenfor Skovene, ja selv langt fra disse paa eller nær Stranden, saaledes i Thisted under strandede Tobaksblade (Past. Jacobsen, l. c. p. 684). Fundet fra Mai til September, hyppigst i August og September. — Larven findes paa Museet fra Ruderhegn og i Antal fra Campagna di Roma (Bergsoe).

12. Cyaneus Payk. — Staphylinus cyaneus Paykull, Mon. Staphyl. Sv. p. 13. Ocypus cyaneus Erichson,

Gen. Spec. Staphyl. p. 405; Jacobsen, Skand. Coleopt. II. p. 147. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Staphylinus (Goërius) ophthalmicus Scop. — Larven beskreven af Mulsant, Hist. nat. Coléopt. Fr. Brevip (1876) p. 285.

En sjelden og stedegen Art, som navnlig er fundet i Mellemjyllands Skovegne; uden for denne Egn haves den ogsaa fra Hjørring (Mejborg), Klitterne ved Harboore (Engelhart), Ronne paa Bornholm (Schiodte), i en udtørret Aa N. f. Ronne (Kirstein) og Bognæs Skov ved Roeskilde (Jacobsen); Past. Jacobsen, l. c., angiver om den, at den er fundet flere Gange ved Tidsvilde. Tiden for dens Forekomst er kun angivet ved faa af Fundene; de opgivne Tider ere Juli og August.

13. Similis Payk. — Staphylinus similis Paykull, Mon. Staphyl. Sv. p. 10. Ocypus similis Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 408; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 684; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 556; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 148; IX. p. 141. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Staphylinus (Goërius) nitens Schrank.

En sjelden og stedegen Art; hidtil er den kun taget paa Sjælland (ved Kjobenhavn en enkelt Hun, Past. Jacobsen, l. c., og ved Hulemose So ved Nyraad, Jacobsen) og flere Steder paa Lolland og Falster (Schiodte og Engelhart) samt ved Sonderborg (Wüstnei, l. c.).

14. Brunnipes Fabr. — Staphylinus brunnipes Fabricius, Spec. Ins. I. p. 336. Ocypus brunnipes Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 410; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 684; Kraatz Ins. Deutschl. II. p. 556; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 148. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Staphylinus (Goërius) brunnipes F.

En udbredt og ikke sjelden Art i vore Bøgeskove, hvor den tages under Lov og Mos eller under Stene; dog findes den ogsaa udenfor Skove, saaledes ved Sondervig (Rosenkrantz). Den er fundet i alle Maaneder

mellem Februar og September, hyppigst om Foraaret fra April til Juni. — En Imago med Larvehud er fundet i en Grusgrav paa Lolland (Forf.)

15. Fuscatus Grav. — Staphylinus fuscatus Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 164. Ocypus fuscatus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 411; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 685; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 558; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 148. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Staphylinus (Goërius) fuscatus Grav.

Udbredt over storste Delen af Landet, men sjelden og stedegen; i Lave Skov i Nordsjælland er der taget en 30 Stykker af den i November (Boye), og i Sandgravene ved Randers er den temmelig almindelig (Jacobsen). Den er fundet i April til Mai, i August til September og endelig i November, men for sjeldent, til at dens Findetid nærmere kan bestemmes.

16. Picipennis Fabr. — Staphylinus picipennis Fabricius, Entom. Syst. I. p. 521. Ocypus picipennis Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 412; Jakobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 685; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 559; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 148. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Staphylinus (Goërius) picipennis F. — Arten varierer ikke lidet, idet Vingedækkernes Farve gaaer fra et temmelig klart lyserodt til at blive morkt rodbrune, ligesom ogsaa Forryggens Metalskjær kan mere eller mindre svinde.

Almindelig og udbredt, fortrinsviis paa aabne Steder, paa Fælleder og Sandmarker, saaledes ofte i Antal paa Amagerfælled, paa de sandede Marker Syd for Sæby, hvor den fandtes i stort Antal under gammel Kogjodning sammen med Orentviste (Juli 1887, Forf.), og paa Harboore (Engelhart). Den er taget i alle Maaneder fra Marts til November, dog hyppigst i Juli og August; efter

Past. Jacobsen skal den overvintre under Mos og i Træstubbe.

17. Cupreus Rossi. — Staphylinus cupreus Rossi, Faun. Etrusc. I. p. 248. t. VII. f. 13. Ocypus cupreus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 412; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 685; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 560; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 149; IX. p. 141. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Staphylinus (Goërius) æneocephalus Deg.

Forekomst og Udbredelse omtrent som foregaaende Arts, dog noget mindre almindelig og hyppigere enkeltviis. Den er ogsaa taget i de fleste Maaneder af Aaret, som det synes, hyppigst i April og dernæst i Juli og August. Efter Past. Jacobsen, l. c., skal den holde sig mere til Skove end den foregaaende Art, og han har allerede i Februar taget den under Stene ved Gjærder omkring Folehave.

Tasgius Steph. Ill. Brit. Ins. V. p. 213 (1832).

18. Ater Grav. — Staphylinus ater Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 161. Ocypus ater Erichson, Gen. Spec Staphyl. p. 416; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 686; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 562. Tasgius ater Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 149. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Staphylinus (Tasgius) ater Grav.

Sjelden og stedegen; den forekommer navnlig paa Øerne, saaledes Amager, Bornholm, Moen, Lolland og Falster, Langeland og Læsø, som oftest paa Stranden under Tang; paa Fyen er den kun fundet ved Flodstrup (Forf.) og i Jylland ved Aarhus (Rosenkrantz); den er ogsaa taget i eller ved Kjobenhavn (Schlick, Kock, Past. Jacobsen, l. c.); en enkelt Gang er den fundet i større Antal, ved Mandemark Strand (Cand. Jørgensen). Den

er taget i Maanederne April til August, hyppigst i Juli og August.

Anodus Nordm. Symb. Mon. Staphyl. p. 11 (1837).

19. Morio Grav. — Staphylinus morio Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 160. Ocypus morio Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 417; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 686; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 563. Anodus morio Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 150. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Staphylinus (Ocypus) edentulus Block. — Faa af vore Staphyliner variere saameget som An. morio; allerede Erichson, l. c., siger om den: »Variat statura majore minoreve, capite thorace magis minusve latiore, feminæ sæpius capite thoracem latitudine haud superante instructæ sunt.« Det er heller ikke sjeldent at finde smaa Individer, som adskille sig fra den genuine Form, foruden ved den ringere Størrelse, ved det uforholdsmæssigt lille, næsten runde Hoved, ved de kortere, smækkere, mindre lodne, næsten heelt rode Antenner, ved de mere udfladede, vinkelformigt udvidede Kindbakker, ved Forryggens næsten parallelle Sider, noget tættere Behaaring og lidt stærkere Metalglands, samt ved lidt længere Vingedækker. Et saadant Sammentræf af Forskjelligheder, af hvilke navnlig Antennernes Farve og Form samt Forryggens Siders Parallellisme hos ikke eet men flere eller mange Individer maa fremhæves, kunde vel berettige til Antagelsen af en forskjellig Art, men paa den anden Side finder man ogsaa middelstore Individer, hvor disse Forskjelligheder mere eller mindre udviskes, saa at det kan være vanskeligt nok at henføre saadanne Stykker med Sikkerhed til den ene eller den anden Form; hvortil kommer, at begge Former kunne træffes paa samme Localitet. Af disse Grunde har jeg ikke vovet at opstille den lille Form som en

særegen Art. Ogsaa om det yderste Led af Kjæbepalperne er at bemærke, at dette hos Hannerne ofte er mere eller mindre tydeligt oxeformigt, saaledes som Erichson allerede har anfort noget Lignende for T. aters Vedkommende, l. c. p. 416 Anm.

Udbredt over den storste Deel af Landet og temmelig almindelig; den holder sig fortrinsviis til Skove og Krat eller i Nærheden heraf. Den er fundet i alle Maaneder fra Februar til October, men uden Sammenligning hyppigst i September, dernæst i August og om Foraaret i April, i det egenlige Foraar og Forsommer er den kun sjeldent angivet som fundet Past. Jacobsen har iagttaget dens Parring i September. — Imago med Larvehud haves fra Lolland (Forf.).

20. Compressus Marsh. — Staphylinus compressus Marsham, Entom. Brit. I. p. 503. Ocypus compressus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 418; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 564. Anodus compressus Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 150. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Staphylinus (Ocypus) compressus Marsh.

En sjelden og stedegen Art, som navnlig forekommer i Skovene paa Lolland og Falster og paa Sjælland Nord for Kjobenhavn og i Nærheden af Roeskilde; i Jylland er den taget ved Ry (i en Stub, Schiodte) og i Randers Egnen (Rosenkrantz); endelig er den ogsaa fundet paa Helvedsbankerne ved Nexo (Lovendal) og under Tang ved samme By (Bergsoe). Past. Jacobsen har den ikke i sin Fortegnelse.

Philonthus Curt. Brit. Entom. XIII. t. 610 (1825).

21. Splendens Fabr. — Staphylinus splendens Fabricius, Entom. Syst. I. p. 523. Philonthus splendens Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 429; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 687; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 569;

Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 155; IX. p. 145. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus splendens F.

Meget almindelig og udbredt over hele Landet, meest dog udenfor Skove; saaledes som allerede Past. Jacobsen (l. c.) angiver om den, træffes den i frisk Gjodning, Aadsler og under Stene, og findes ofte flyvende paa smukke Solskinsdage. Den er fundet fra April til October, fortrinsviis dog om Foraaret, i Mai Maaned.

22. Intermedius Boisd. Lac. — Philonthus intermedius Boisduval et Lacordaire, Faun. Entom. Paris. I. p. 338; Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 429; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 570; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 155; XI. p. 146. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus intermedius Lac.

Sjelden og stedegen; den haves kun fra aaben Mark i Sjælland og et Par Steder i Jylland, saaledes ved Randers, under Opskyl (Jacobsen) og paa Lundby Bakker ved Aalborg (Lundbeck); ved Veilobugt i Sydsjælland er den engang taget i større Antal (Boye). Findetiden angives fra Juli til October og for overvintrede i Marts. Pastor Jacobsen har den ikke i sin Fortegnelse.

23. Laminatus Creutz. — Staphylinus laminatus Creutzer, Entom. Vers. p. 123. t. III. f. 31; Philonthus laminatus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 430; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 686; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 570; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 155; IX. p. 146. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus laminatus Creutz.

Almindelig og udbredt over hele Landet, paa forskjellig Bund, i Gjodning, under Stene og Aadsler, i Svampe, o. s. v.; den flyver omkring i Solskin, jfr. Past. Jacobsen, l. c. Den træffes hyppigst om Eftersommeren og Efteraaret, fra Juli til October og atter tidligt paa Foraaret, ofte allerede i Februar.

24. Nitidus Fabr. — Staphylinus nitidus Fabricius, Mant. Ins. I. p. 220. Philonthus nitidus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 435; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 687; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 576; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 156; IX. p. 146. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus nitidus F. — Larven beskreven og afbildet af Schiødte, Nat. Tidsskr. 3. R. 3. B. p. 199. t. IX. f. 6—17.

Udbredt, men stedegen, oftest paa aaben Bund, i Kompostdynger, i frisk eller gammel Gjødning, undertiden i større Antal. Den træffes om Eftersommeren og Efteraaret, hyppigst i August. — Larven haves paa Museet, fra Amager (Forf.).

25. Carbonarius Gyll. — Staphylinus carbonarius Gyllenhal, Ins. Sv. II. p. 319. Philonthus carbonarius Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 157; IX. p. 146. Philonthus carbonarius var. Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 437; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. 688; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 577. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus carbonarius Gyll. — Larven beskreven af Mulsant, Hist. nat. Coléopt. Fr. Brevip. (1876) p. 384. — Denne Art sammenblandes som oftest med den følgende, Ph. succicola, hvad der ogsaa gjør det vanskeligere at bestemme dens Udbredelse, da de opgivne Localiteter derved blive ikke ret til at stole paa.

Stedegen, men udbredt; jeg har seet Individer fra Nykjøbing p. F. (Consul Benzons Lund, en lille Række, Koch), fra Aalborg (Johansen), fra Laurberg Skov (ved Aaen), fra Aarhus (Rosenkrantz), og fra Randers (en Kompostdynge, flere Stykker, Jacobsen). Den angives som taget i Maanederne April til Juni og atter i September og October.

26. Succicola Thoms. — Philonthus succicola Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 157; IX. p. 146. Philon-

thus carbonarius Erichson, Gen. Spec, Staphyl. p. 437; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 688; Kraatz, Ins. Deutschl. p. II. 577. — Cat. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus proximus Kr. — Staaer foregaaende Art meget nær, men skjelnes foruden ved meget mindre Hoved, bedst ved Forryggen, hvis Sider hos denne Art ere udfladede eller indtrykkede ligesom hos flere Quedier.

Ikke slet saa stedegen og, som det synes, noget hyppigere end den foregaaende Art; jeg har seet Individer, tagne paa Bornholm (Schiodte), ved Frederiksdal i Nordsjælland (Engelhart), Øbjerggaard i Sydsjælland (Boye), ved Randers (i en Kornpostdynge, Jacobsen) og i Vest jylland (Forf.). Wüstnei, l. c. p. 14, angiver om den, at den er fundet i Sonderskov paa Als og Sattrup Skov i Sundeved »am ausfliessenden Baumsaft«, hvilken sidste Angivelse godt stemmer med Thomsen, som, l. c. p. 157, siger om den, »den är ej sällsynt i Skåne, hvarest jag oftast funnit den i utsipprande saft på löfträd.«

27. Æneus Rossi — Staphylinus æneus Rossi, Faun. Etrusc. I. p. 249. Philonthus æneus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 437; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 687: Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 578; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 156; IX. p. 146. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus æneus Rossi. — Larven afbildes og beskrives af Bouché, Naturg. Ins. p. 179. t. VII. f. 29—35. Puppen afbildes og beskrives af Schiodte, Nat. Tidsskr. 3. R. 3. B. p. 206. t. XII. f. 1.

Almindelig og udbredt især paa aaben Bund, dog ogsaa i Haver, i Skov og Krat; findes i Gjodning, under Aadsel, i Bladdynger o. s. v. Den er fundet i alle Maaneder fra Marts til September.

28. Atratus Grav. — Staphylinus atratus Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 22. Philonthus atratus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 439; Jacobsen, Skand.

Naturf. 5. M. p. 689; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 586; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 158; IX. p. 147. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus atratus Grav. — Larven beskrives af Schiodte, Nat. Tidsskr. 3. R. 3. B. p. 200.

Ikke almindelig, stedegen, paa fugtig Bund, findes saavel i det nordlige Sjælland, omkring Kjøbenhavn, som i Sydsjælland (Fjurendal, almindelig, Past. Jacobsen, l. c.), paa Falster (Nykjøbing og Riserup, Koch) og Lolland (Past. Jacobsen) og i Jylland (Aarhus, Rosenkrantz, samt Inddæmning ved Randers Fjord og Skjørping Skov, Jacobsen). Den er navnlig taget om Foraaret, fra Marts til Juni, sjeldent om Efteraaret, August og October. — Larven haves paa Museet fra en Grusgrav paa Lolland (Forf.).

29. Umbratilis Grav. — Staphylinus umbratilis Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 170; Philonthus umbratilis Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 445; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 691; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 583; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 158; IX. p. 147. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus umbratilis Grav.

Sjelden, paa fugtig Bund. I Sjælland er den navnlig fundet omkring Kjøbenhavn, ved Boserup (Schlick og Koch), ved Lellinge (Koch), ved Sorø (Past. Jacobsen, l. c.) og ved Øbjerggaard (Boye); paa Falster ved Guldborg (Koch), paa Fyen ved Odense (Jørgensen), i Jylland ved Støvring Inddæmning under Opskyl (Jacobsen) og ved Aalborg (Johansen). Den er taget om Foraaret i Mai Maaned, sjeldnere i April eller Juni; dernæst om Efteraaret i August og September.

30. Cephalotes Grav. — Staphylinus cephalotes Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 22. Philonthus cephalotes Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 455; Jacobsen,

Skand. Naturf. 5. M. p. 695; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 592; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 158; IX. p. 147. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus cephalotes Grav.

Sjelden, oftest i Haver; i Sjælland er den navnlig fundet i Kjøbenhavns umiddelbare Omegn (Schlick) og ved Kokkedal (Boye), desuden paa Bornholm (Schiødte), i Fyen ved Odense og Tommerup (Jørgensen), i Jylland ved Aarhus (Rosenkrantz), ved Randers, i en Mødding og under gammel Halm (Jacobsen), i Aalborg (Lundbeck) og endelig i Thy (Past. Jacobsen l. c.). Den angives at være fundet i Maanederne fra Mai til October, kun ikke i September.

31. Sordidus Grav. — Staphylinus sordidus Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 176. Philonthus sordidus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 456; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 695; Kraatz, Ins. Deutschl. II. 591; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 159; IX. p. 148. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus sordidus Grav. — Larven beskrives af Mulsant, Hist. nat. Coléopt. Fr. Brevip. (1876) p. 437.

Ikke almindelig; som oftest paa aaben, fugtig Bund, sjeldnere i Haver i Bladdynger, eller i Skove i Svampe eller hule Træer. Som de fleste Dyr, som tages med Sigten, er den truffet hele Aaret rundt, kun ikke eller meget sjeldent i de egentlige, varme Sommermaaneder.

32. Fimetarius Grav. — Staphylinus fimetarius Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 175. Philonthus fimetarius Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 456; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 696; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 592; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 159; IX. p. 148. — Catal. Coleop. Eur. ed. III. Philonthus fimetarius Grav.

Meget almindelig; den holder sig navnlig til Haver

og Skove, hvor den findes i større Antal i Kompostdynger, under Løv eller i Svampe. Den findes hele Aaret rundt.

33. Fuscus Grav. — Staphylinus fuscus Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 29. Philonthus fuscus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 457; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 593; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 159. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus fuscus Grav.

Meget sjelden, spredt og enkeltviis forekommende; ved Kjøbenhavn er den fundet paa Nørrebro under Poppelbark (Schlick) og i Dyrehaven (Løvendal), desuden i Bognæs ved Roeskilde (Løvendal), ved Øbjerggaard (Boye), endelig ved Hjørring. Den er et Par Gange taget i Juni, ellers i Mai og September.

34. Ebeninus Grav. — Staphylinus ebeninus Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 170. Philonthus ebeninus Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 159; IX. p. 149. Philonthus ebeninus var. major Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 461; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 696; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 596. Var. elytris rufis: Staphylinus corruscus Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 33. Philonthus corruscus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 465. Philonthus ebeninus var. Major elytris rufis Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 597. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus ebeninus Grav.

Almindelig mange Steder, saavel i Skove som paa aaben Bund, i Aadsel og Gjødning. Den synes navnlig at være udbredt i Sjælland og paa Fyen, langt sjeldnere paa Smaaoerne og i Jylland; dog er den i sidstnævnte Provinds almindelig ved Randers (Jacobsen). Varieteten med røde Vingedækker, Ph. corruscus, forekommer mere Syd paa, i det sydlige Sjælland og paa Smaaoerne, men er dog ogsaa fundet ved Tommerup paa Fyen (Jørgensen) og

ved Aalborg (Johansen); den er engang taget i stort Antal ved Veilobugt i Sydsjælland (Boye). Den er fundet hele Aaret rundt, allerede saa tidligt som i Februar, men hyppigst i April og navnlig i Mai.

35. Varians Grav. — Staphylinus varians Gravenhorst, Mon. Coleopt. Micropt. p. 82. Philonthus varians Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 159; IX. p. 149. Philonthus ebeninus var. minor Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 461; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 697; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 597. Var. pedibus testaceis Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 160; IX. p. 149. Philonthus ebeninus var. elytris fusco-testaceis Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 462; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 697; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 597. Staphylinus ochropus Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 39. — Catal. Coleopt. Eur. ed. II. Philonthus concinnus Grav. — Som Trivialnavnet tyder paa, er det en meget varierende Art, selv om man ikke, med Erichson og Kraatz, forener den med den foregaaende Art.

Meget almindelig og meget udbredt, især i Haver og paa aaben Bund; den forekommer ofte paa Sobredder eller under Tang paa Stranden; iovrigt findes den i Kompostdynger, Gjodning og Aadsel, ikke sjeldent i stort Antal. Den træffes hele Aaret rundt.

36. Corvinus Er. — Philonthus corvinus, Käf. Mark-Brand. I. p. 462; Gen. Spec. Staphyl. p. 462; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 697; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 599; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 160; IX. p. 150. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus corvinus Er.

Meget sjelden og stedegen. Ved Ronne er der taget 2 Stykker af den i Juni 1870 (Schlick), og ved Soro har Past. Jacobsen, l. c., taget 3 Stykker, i April og Juli.

37. Debilis Grav. — Staphylinus debilis Graven horst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 35. Philonthus debilis Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 472; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 604; Thomson, Skand. Coleopt. IX. p. 149. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus debilis Grav.

Almindelig mange Steder; den forekommer ofte i Haver, hvor man finder den i Kompostdynger eller Plantemøddinger. Den findes hele Aaret rundt.

38. Ventralis Grav. — Staphylinus ventralis Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 174. Philonthus ventralis Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 473; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 699; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 605; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 160; IX. p. 150. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus ventralis Grav. — Larven beskrives af Mulsant, Hist. natur. Coléopt. Fr. Brevip. (1876) p. 484.

Sjelden og stedegen; den findes paa fugtige Steder og i Haver, i Kompostdynger. Ved Kjobenhavn er den taget i Rosenborg Have (Schlick og Past. Jacobsen), desuden ved Soro (Past. Jacobsen), i Odense (Jørgensen), ved Aarhus (Rosenkrantz), ved Randers og Stovring Inddæmning (Jacobsen) og ved Aalborg (Johansen). Den angives at være taget fra April til October, dog ikke i de egentlige Sommermaaneder.

39. Discoideus Grav. — Staphylinus discoideus Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 38. Philonthus discoideus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 474; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 700; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 605; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 160; IX. p. 151. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus discoideus Grav.

Meget stedegen; den holder sig navnlig til Mist- eller Drivbænke, og kan her sees at løbe og flyve omkring i Mængde, saaledes ved Horsholm (Past. Jacobsen, l. c.)

og i Rosenborg Have (Schlick, Koch, Engelhart) eller i Aarhus (Rosenkrantz) og Aalborg (Johansen); den tages ogsaa paa Lossepladser eller inde i Bagerier (Schlick). Findetid som den foregaaende Arts.

40. Quisquiliarius Gyll. — Staphylinus quisquiliarius Gyllenhal, Ins. Sv. II. p. 335. — Philonthus quisquiliarius Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 475; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 700; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 607; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 160; IX. p. 151. — Var. Philonthus rubidus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 475; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 700. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus quisquiliarius Gyll.

Udbredt, men noget stedegen; den forekommer i Reglen ved Søbredder, under Stene eller Opskyl, eller ved Stranden; Varieteten findes paa lignende Steder som Hovedformen og er ligesaa udbredt. Den er taget i alle Maaneder fra April til October.

41. Fumigatus Er. — Philonthus fumigatus Erichson, Käf. Mark-Brand. I. p. 463; Gen. Spec. Staphyl. p. 463; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 697; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 599; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 161. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus immundus Gyll.

Sjelden og meget stedegen; den er kun fundet i det sydlige Sjælland og paa Smaaoerne ved Stranden, saaledes ved Veilobugt (Boye), ved Nykjobing p. F. (Jacobsen) og andensteds paa samme Ø (Schiodte); ogsaa Past. Jacobsen anforer et Fund fra Lolland, ved Knuthenborg. Ved Nykjobing angives den at være fundet d. 4. Sept. 1887.

42. Sanguinolentus Grav. — Staphylinus sanguinolentus Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 36. Philonthus sanguinolentus Erichson, Gen. Spec.

Staphyl. p. 467; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 698; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 600; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 161; IX. p. 151. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus sanguinolentus Grav.

Temmelig almindelig og udhredt; den lever paa al Slags Bund, saavel i Skove under Mos, som i Haver i Kompostdynger og Gjødning, paa Enge under Opskyl, og paa Stranden under Tang. Den træffes den største Deel af Aaret, dog fortrinsviis i Mai.

43. Punctus Grav. — Staphylinus punctus Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 20. Philonthus punctus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 498; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 704; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 618; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 161; IX. p. 151. Var. Elytris angulo apice exteriore late rufis: Staphylinus binotatus Gravenhorst, Mon. Coleopt. Micropt. p. 73. Philonthus binotatus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 506. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus punctus Grav.

Sjelden og meget stedegen; den er fortrinsviis fundet i det mellemste og sydlige Sjælland, saaledes ved Tiis Sø under en Steen ved Søbredden (Past. Jacobsen), Sorø Sønderskov (Boye og Forf.), Øbjerggaard i Antal (Boye), og paa Smaaoerne, Kohaven paa Falster (Koch) og ved Maribo (Koch og Schlick); desuden er den taget ved By-Aa, nær Ronne (Schlick), samt paa Harboore Marker i vaade Grøfter under Steen (Engelhart). Varieteten (Ph. binotatus) er sammen med den genuine Form taget i en lille Række ved Øbjerggaard (Boye), ligesaa paa Harboore (Engelhart). Juni Maaned angives ved de fleste Fund, kun een Gang September.

44. Puella Nordm. — Philonthus puella Nordmann Symb. Mon. Staphyl. p. 101; Erichson, Gen. Staphyl p. 493; Kraatz, Ins. Deutschl. p. 620; Thomsen, Skand. Coleopt.

II. p. 162; IX. p. 151. Philonthus parumpunctatus Erichson, Gen. Spec. Staphyl.p. 499; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 705. Staphylinus punctus Gyllenhal, Ins. Sv. II. p. 346. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus puella Nordm.

Sjelden, men udbredt; den holder sig fortrinsviis til Skove; i Dyrehaven er den taget i Opskyl ved Mølleaaen (Schlick og Koch); dernæst er den fundet ved Sorø (Past. Jacobsen og Boye), paa Lolland i Polyporus Svamp paa en Ask (Schiødte) og ved Knuthenborg (Past. Jacobsen); i Jylland ved Veile, i en svedende Træstub (Jørgensen), ved Rask V. f. Horsens (Boye) og i Pindstrup Skov nær Randers (Jacobsen). Den angives som fundet i Marts, i Mai og Juni samt i October.

45. Lucens Mann. — Staphylinus lucens Mannerheim, Préc. nouv. arr. fam. Brachel. p. 28. Philonthus lucens Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 443; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 690; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 582; Thomson, Opusc. entom. II. p. 126. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus lucens Er.

Sjelden, men udbredt; den er fundet adskillige Steder paa Sjælland, saasom i Nordsjælland, uden nærmere Angivelse, ved Donse (Koch), Amager (Jørgensen); i Jylland, ved Tebbestrup, under Mos (Jacobsen). April og Mai samt October ere opgivne som Findetider for den.

46. Politus Fabr. — Staphylinus politus Fabricius, Syst. Entom. p. 266. Philonthus politus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 443; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 690; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 581; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 162; IX. p. 152. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus politus F.

Meget almindelig og udbredt over hele Landet; den findes saavel i Skove som paa aaben Bund, paa Marker,

Fælleder, paa Stranden under Tang; den træffes hele Aaret rundt. Past. Jacobsen, l. c., angiver om den, at den tidligt paa Foraaret findes i raadne Træstubbe, længere hen paa Aaret ofte lobende paa Jorden, og at den i September hyppigt findes i Kogjødning.

47. Decorus Grav. — Staphylinus decorus Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 19. Philonthus decorus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 442; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 689; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 580; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 163; IX. p. 152. — Catal. Coleopt. Eur. ed III. Philonthus decorus Grav.

Hyppighed, Udbredelse og Forekomst omtrent som forrige Arts.

48. Varius Gyll. — Staphylinus varius Gyllenhal, Ins. Sv. II. p. 321. Philonthus varius Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p.447; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 692; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 583; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 163; IX. p. 152. — Var. Staphylinus bimaculatus Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 38; Philonthus bimaculatus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 448; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 692. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus varius Gyll. — Larven beskrives af Mulsant, Hist. nat. Coléopt. Fr. Brevip. (1876) p. 402.

Almindelig og udbredt, dog noget sjeldnere end de to foregaaende Arter; den forekommer ogsaa den største Deel af Aaret, men dog hyppigst om Foraaret, i April og Mai. Varieteten, med rod Plet paa Spidsen af hver Dækvinge, er sjelden; Past. Jacobsen angiver at have fundet af den en enkelt Han ved Kjobenhavn, og en lille Række et taget af Boye ved Veilobugt.

49. Albipes Grav. — Staphylinus albipes Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 28. Philonthus albipes Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 449; Jacobsen, Skand.

Naturf. 5. M. p. 692; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 555; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 163; IX. p. 152. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus albipes Grav.

Sjelden; den er fundet nogle Gange i Kjøbenhavns Omegn og i det nordlige Sjælland, desuden ved Sorø (Past. Jacobsen) og ved Øbjerggaard (Boye), og i Jylland ved Aalborg, nogle Stykker (Johansen), og ved Randers, i en Kompostdynge (Jacobsen). Den er fundet i de fleste Maaneder fra Mai til October.

50. Lepidus Grav. — Staphylinus lepidus Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 31. Philonthus lepidus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 450; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 693; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 588; Thomson, Skand. Coleopt. II. 163; IX. p. 152. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus lepidus Grav.

Sjelden eller meget sjelden; den er kun taget enkeltviis, paa tør, sandet Bund, deels i Sjælland, Tidsvilde (Gosch), Nykjøbing Lyng (Schlick), Sorø (Past. Jacobsen), Bromme (Forf.) og Tiis Sø, deels i Jylland i Vang Skov, N. f. Aalborg, og paa Skagen (Schiodte). Den angives fundet fra Mai til Juli.

51. Marginatus O. F. Müll. — Staphylinus marginatus O. F. Müller, Faun. Fridr. p. 23 (Fabricius, Syst. Entom. p. 266). Philonthus marginatus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 444; Jacobsen, Skand. Naturf. 5 M. p. 691; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 587; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 163; IX. p. 152. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus marginatus Müll. — Fabricius citeres gjerne, og saaledes af de her opførte Forfattere, som Autor for denne Arts Navn, men allerede O. Fr. Müller har opstillet Arten under det af Fabricius senere anvendte Navn, uden dog at citeres af sidstnævnte Forfatter.

Almindelig og meget udbredt navnlig i Sjælland og

paa Fyen, sjeldnere paa Smaaoerne (Aalholm Hestehave, Engelhart) og i Jylland (Randers almindelig, Jacobsen); den er fundet i alle Maaneder fra Februar til September, men uden Sammenligning hyppigst i Mai; iøvrigt beretter Past. Jacobsen følgende om dens Forekomst: »i Februar træffes den under Mos, Løv og i raadne Træstubbe; med den tiltagende Varme forlader den sit Vinterkvarter og løber omkring paa Jorden; i Midsommertid har jeg ofte fundet den i Hestegjødning. Ved Sorø træffes den i Skovene i raadne Svampe i September; ellers har jeg kun fundet den meget tidlig om Foraaret under Stene.« Den er ogsaa fundet under Aadsel (Schlick).

52. Bipustulatus Panz. — Staphylinus bipustulatus Panzer, Faun. Ins. Germ. Init. 27.10 (8). Philonthus bipustulatus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 469; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 698; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 601; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 164; IX. p. 153. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus cruentatus Gmel.

Almindelig, ikke sjeldent i Antal; den forekommer ofte i Skovegne eller paa fugtige Steder, om Foraaret under Stene, længere hen paa Aaret i Gjødning; den er fundet fra April til November, hyppigst i Mai.

53. Scybalarius Nordm. — Philonthus scybalarius Nordmann, Symb. Mon. Staphyl. p. 94; Kraatz Ins. Deutschl. II. p. 601; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 164; IX., 153. Philonthus varians var. b. Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 470; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 799. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus longicornis Steph.

Ikke videre sjelden; den er især fundet i Nordsjælland og paa Østkysten af Jylland, ved Randers (i en Kompostdynge, Jacobsen) og ved Tebbestrup (i Aadsel,

Jacobsen) samt ved Aalborg (Johansen). Den er fundet i April til Mai og atter i August til October.

54. Opacus Gyll. Staphylinus opacus Gyllenhal, Faun. Sv. II. p. 340. Philonthus opacus Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 164; IX. p. 153. Philonthus varians Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 470; Jacobsen, Skand. Naturf. 5 M. p. 699; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 602. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus varians Payk.

Temmelig almindelig, og udbredt navnlig i Nordsjælland; den er ikke sjelden i Dyrehaven i Gjodning. Den er optegnet som fundet saavel om Foraaret, særlig i Mai, som om Efteraaret, kun ikke i den egentlige, varme Sommertid.

55. Agilis Grav. Staphylinus agilis Gravenhorst, Mon. Coleopt. Micropt. p. 77. Philonthus agilis Kraatz, Ins. Deutschl. II. 603; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 165; IX. p. 153. Philonthus varians var d. Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 470. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus agilis Grav.

Meget sjelden; den er kun taget i Ruderhegn, d. 16. Mai 1871 og i Damhus Mosen (Schlick) og ved Boserup, i en lille Række, d. 26. Apr. 1874 (Koch).

56. Nigrita Grav. — Staphylinus nigrita Gravenhorst, Mon. Coleopt. Micropt. p. 68. Philonthus nigrita Erichson, Gen. Spec. Staphyl p. 481; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 709; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 611; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 165. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus nigrita Grav.

Sjelden og stedegen; paa Sjælland er den taget i Kjobenhavns Omegn, ved Ladegaardsaaen (Schiødte), ved Donse (Koch), ved Soro (Past. Jacobsen) og ved Objerggaard (Boye); i Jylland ved Aarhus (Rosenkrantz)

og ved Gudenaaen, i Opskyl (Jacobsen). Den angives som fundet i Maanederne Marts til Mai.

57. Fumarius Grav. — Staphylinus fumarius Gravenhorst, Mon. Coleopt. Micropt. p. 67. Philonthus fumarius Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 482; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 702; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 610, Thomson, Skand. Coleopt. IX. p. 154. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus fumarius Grav.

Sjelden og stedegen; Nordsjælland og Omegnen af Kjøbenhavn, navnlig Damhus Mosen, er det Sted, hvor den oftest er taget; dernæst kan nævnes Boserup (Koch); Grønnehave (Schlick), Skjoldnæsholm (Jacobsen), og Sorø (Past. Jacobsen); paa Falster er den taget ved Horbelov (Koch); paa Fyen ved Langensø (Schlick) og Tommerup (Jørgensen), og i Jylland ved Aarhus (Rosenkrantz) og i Foussing Skov ved Randers (Jacobsen). I det tidligste Foraar findes den under Opskyl (ved Damhus Mosen er den taget allerede den 3. Febr. 1887 (Lundbeck), senere hen under Stene og Mos. Findetiden angives fra Februar til Juni, hyppigst i Mai.

58. Virgo Grav. — Staphylinus virgo Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 169. Philonthus virgo Erichson, Gen. Spec. Staphyl p. 483; Jacobsen, Skand. Naturf. 5 M. p. 702; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 611; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 165. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus virgo Grav.

Sjelden eller meget sjelden; den er fundet paa forskjellige Steder i Nordsjælland og ved Sorø af Past. Jacobsen; desuden er den taget paa Fyen, ved Gjerup, og i Jylland, ved Veile, af Jørgensen. Den angives som fundet i April og Mai.

59. Micans Grav. Staphylinus micans Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 169. Philonthus micans Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 484; Jacobsen,

Skand. Naturf. 5. M. p. 703; Kraatz, Ins Deutschl. II. p. 612; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 165; IX p. 154. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus micans Grav.

Temmelig almindelig og udbredt, især paa fugtig Bund. Den er fundet fra Marts til October, dog sjeldent midt om Sommeren.

60. Fulvipes Fabr. — Staphylinus fulvipes Fabricius, Entom. Syst I. II. p. 526. Philonthus fulvipes Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 485; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 703; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 614; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 166. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus fulvipes F.

Selskabelig, men stedegen; den lever paa reen Sandbund, navnlig ved forskjellige af vore større Indsøer og Aaer, saasom Fuur Sø, Tiis Sø, Juul Sø, (Jacobsen) og Skanderborg Sø (Rosenkrantz), Odense Aa (Jørgensen), og Greis Aaen (Jørgensen og Jacobsen) ved Veile; den løber her om paa Sandet eller træffes under Smaasten og Opskyl. Den findes fra Mai til August.

61. Salinus Kies. Philonthus salinus Kiesenwetter, Stett. Entom. Zeit. V. p. 347; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 613. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus salinus Kies.

Sjelden og stedegen: den findes paa Strandbredder, og er ingenlunde sjelden i Sydsjælland (Øbjerggaard Boye) og paa Falster (Benzon og Koch); dog er den ogsaa fundet ved Boserup (Koch), ja ved Kjøbenhavns Stadsgrav (Hammeleff, Schlicks Samling); i Jylland er den taget ved Aarhus (Rosenkrantz). Den angives at være fundet i April, Juni og August.

62. Nitidulus Grav. — Staphylinus nitidulus Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 27. Philonthus nitidulus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 450; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 589. Gefyrobius nitidulus Thomson,

Skand. Coleopt. II. p. 167; IX. p. 155. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus (Gefyrobius) nitidulus Grav.

Sjelden, men udbredt; paa Øerne er den kun fundet i Sydsjælland ved Tiis So og Veilobugt (Boye); i Jylland er den taget ved Ribe (Forf.), paa Tebbestrup Sandmarker ved Randers (Jacobsen), og ved Lindum, S. V. f. Hobro (Jacobsen). Den angives at være fundet i Juni og August. Denne Art findes ligesaa lidt som den foregaaende i Past. Jacobsens Fortegnelse.

63. Cinerascens Grav. — Staphylinus cinerascens Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 49. Philonthus cinerascens Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 509; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 705; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 622. Remus cinerascens Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 167; IX. p. 155. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Actobius cinerascens Grav.

Almindelig og udbredt, navnlig paa fugtig Bund. Past. Jacobsen skriver om den: »Almindelig ved Soro i Mos paa Ællestubbe i den forste Halvdel af November; under vissent Græs, Siv og Rørstumper paa Flomstierne er den meget almindelig i den forste Halvdel af April, sparsommere siden og i Juni og September; men uagtet jeg har søgt efter Hunnerne paa Steder, hvor jeg kunde tage en Snes Hanner, har jeg hidtil ikke kunnet finde en eneste Hun.« Den findes altsaa næsten hele Aaret rundt, og den hører overhovedet til de Insekter, som kunne træffes allertidligst paa Aaret, i Slutningen af Januar eller Februar, naar Veiret er dertil.

64. Elongatulus Er. — Philonthus elongatulus Erichson, Käf. Mark-Brand. I. p. 479; Gen. Spec. Staphyl. p. 511; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 706; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 623. Bisnius elongatulus Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 168. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Actobius (Bisnius) villosulus Steph.

Meget sjelden, forekommende enkeltviis; i Frederiksberghave er den taget under opskyllet Andemad (Schiodte); desuden er den fundet i Skaaningshave og ved Maribo paa Lolland (Schlick) og flyvende i Odense (Jørgensen); kun ved Sorø synes den at være noget hyppigere efter Past. Jacobsens Angivelse. Den er taget i Maanederne April til Juni.

65. Procerulus Grav. — Staphylinus procerulus Gravenhorst, Mon. Coleopt. Micropt. p. 95. Philonthus procerulus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 511; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 624. Bisnius procerulus Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 169. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Actobius (Bisnius) procerulus Grav.

Meget sjelden. Et Stykke taget ved Brede, nær Kjøbenhavn, d. 28. April 1870 (Schlick).

66. Vernalis Grav. — Staphylinus vernalis Gravenhorst, Mon. Coleopt. Micropt. p. 75. Philonthus vernalis Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 478; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 701; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 606. Gabrius vernalis Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 170; IX. p. 155. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus (Gabrius) vernalis Grav.

Sjelden og stedegen; den forekommer navnlig paa forskjellige Steder i Sjælland, saavel Nord som Syd paa; paa Smaaoerne er den taget ved Horbelov paa Falster (Koch) og ved Lysemose paa Lolland (Schlick), og i Jylland ved Skovlund (Johansen). Den findes navnlig om Foraaret, i April og Mai, og om Efteraaret, i August til October.

67. Splendidulus Grav. — Staphylinus splendidulus Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 41. Philonthus splendidulus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 478; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 701; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 608. Gabrius splendidulus Thomson,

Skand. Coleopt. I. p. 170; IX. p. 156. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus (Gabrius) splendidulus Grav.

Ikke sjelden og udbredt, undertiden i Antal; den holder sig til vore Skove, og findes her som oftest under Lov og Mos, men kan ogsaa træffes hos Myrer (Form. rufa, Jørgensen) eller under Bark (Lundbeck). Den træffes hyppigst om Foraaret, især i Mai, sjeldnere om Efteraaret, ind i October.

68. Thermarum Aub. — Philonthus thermarum Aubé, Ann. Soc. Entom. Fr. sér. 2. tom. VIII. p. 316; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 608. — Catal. Coleopt. Eur ed. III. Philonthus (Gabrius) thermarum Aub.

Den er vistnok en i de senere Aar indfort sydligere Art, som nu forekommer her i Drivbænkene i storre Haver, ofte i stort Antal, saaledes ved Kjobenhavn i Rosenborg Have (Lovendal og Koch) og i Sydsjælland ved Øbjerggaard (Boye). Findetiden har været Mai Maaned.

69. Exiguus Nordm. — Philonthus exiguus Nordmann, Symb. Mon. Staphyl. p. 105; Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 491; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 615. Gabrius exiguus Thomson, Skand. Coleopt. IX. p. 156. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus (Gabrius) exiguus Nordm.

Sjelden og stedegen; den er taget paa Bornholm, N. f. Ronne (Schiodte og Schlick); i Sydsjælland ved Øbjerggaard (Boye); i Jylland ved Randers (i Gjodning, Jacobsen) og ved Aalborg (en lille Række, Johansen). Findetiden har været Mai til Juni.

70. Nigritulus Grav. — Staphylinus nigritulus Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 41. Philonthus nigritulus Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 618. Philonthus aterrimus Grav. Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 492; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 703. Gabrius aterrimus Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 170; IX. p. 156.

Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus (Gabrius) nigritulus Grav.

Almindelig og udbredt, fortrinsviis paa aaben og fugtig Bund. Jacobsen skriver om den, l. c.: »Ved Soro er den særdeles almindelig, og noget nær den almindeligste af denne Slægt, især tidlig om Foraaret og sildig om Efteraaret. Paa Kanterne af Flomgrofterne træffes den i Marts, og især i April i overordentlig Mængde under opskyllede Ror- og Sivstumper. Paa Ællestubbene findes den i hundredvis under Mos hele November. Desuden træffes den under Lov i Akademihaven . . . . I Slutningen af August har jeg truffet den under Halm ved Kornhæse ved Holsteinsminde.«

71. Trossulus Nordm. — Philonthus trossulus Nordmann, Symb. Mon. Staphyl. p. 102; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 616; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 171. Philonthus aterrimus (p. p.) Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 109. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Philonthus (Gabrius) nigritulus Grav. var. trossulus Nordm.

Sjelden og stedegen; den lever paa fugtig Bund, saavel i Moser som paa Stranden; omkring Kjøbenhavn er den fundet paa adskillige Steder, men ogsaa ved Soro (Boye og Schlick), ved Faxe Strand og ved Guldborgsund, nær Nykjøbing (Koch), samt endelig ved Odense (Jorgensen). Den er fundet fra ganske tidligt om Foraaret til Mai, og derefter atter i August og September; oftest er den fundet i Mai. Findes ikke i Past. Jacobsens Fortegnelse.

Cafius Steph. Ill. Brit. Ins. V. p. 245 (1832).

72. Xantholoma Grav. — Staphylinus xantholoma Gravenhorst, Mon. Coleopt. Micropt. p. 41. Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 452; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 693; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 594. Cafius xantholoma

Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 152. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Cafius xantholoma Grav.

Meget udbredt, men stedegen; den findes overalt paa sandede Strandbredder, fra Bornholm til Fano og fra Limfjorden til Gronsund; her lever den under Tang og kan ofte findes samlet i utrolig Mængde. Den findes fra Mai til October og hyppigst i den varme Sommertid.

73. Sericeus Holme. — Remus sericeus Holme, Trans. Entom. Soc. Lond. II. p. 58. Philonthus sericeus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 509; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 706. Cafius sericeus Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 153. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Cafius (Remus) sericeus Holme.

Udbredt, men stedegen; den lever paa samme Bund som den foregaaende Art og ofte sammen med den, men oftest enkeltviis eller i ringe Antal; udenfor Sjælland og Moen er den hidtil ikke fundet. Findetiden er fra April til August, oftest i Juni.

Velleius Mannerh. Prec. nouv. arr. fam. Brachel. p. 19 (1830).

74. Dilatatus Fabr. — Staphylinus dilatatus Fabricius, Mant. Ins. I. p. 220. Qvedius dilatatus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 524; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 490. Velleius dilatatus Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 172. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Velleius dilatatus F.

Meget sjelden eller vanskelig at overkomme; den lever saavel som Larve som i fuldt udviklet Tilstand fortrinsviis hos vor store farlige Gedehams, Vespa crabro, om den end ogsaa kan træffes udenfor disse Vespers Reder, enten ved Foden af det Træ, hvori de boe, eller ogsaa fjernt fra Rederne under Stene, Aadsel o. s. v. (jfr. Rouget, Sur les Coléoptères parasites des Vespides, p. 41—69). Paa Museet haves 5 Stykker, alle fra Nord-

sjælland, men tagne i en lang Aarrække, det ældste taget vel for en 70 Aar siden i Sorgenfri (Thonning), de følgende tagne i Dyrehaven af Drewsen deels som Biller (d. 12. Sept. 1845) deels som Larver i Reden af bemeldte Vespa crabro (d. 10. Juni 1849), og dernæst klækkede. Desuden eies et Stykke af Hr. Schlick, det var floiet ind ad Vinduet i et Sted paa Østerbro (i September 1873, F. V. Christensen), et andet af Hr. Koch, fra Hillesvig Skov paa Lolland (August 1876), og et tredie af Hr. Engelhart, fra Aaholm Have, under los Bark paa en stor Poppel, hvori en Vespa crabro havde bygget (d. 7. Juli 1883). De fuldkomne Insekter ere altsaa tagne i Juli til September.

Quedius Steph. Ill. Brit. Entom. V. p. 215 (1832).

75. Molochinus Grav. — Staphylinus molochinus Gravenhorst, Mon. Coleopt. Micropt. p. 46. Quedius molochinus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 535; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 500; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 173. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius molochinus Grav. — Der forekommer en Varietet med sorte Vingedækker.

Almindelig og udbredt over hele Landet fra Amager mod Øst til Norre-Vosborg (ved Nissum Fjord, Forf.) mod Vest; den lever paa al Slags Bund, saavel i Skove som paa Fælleder, saavel paa Enge som paa hoje Bakker, saavel i Haver som paa Overdrev; undertiden træffes den i storre Antal. Den er fundet i alle Maaneder fra Marts til October. Varieteten med sorte Vingedækker er derimod sjelden eller meget sjelden; den haves blandt andre Steder fra Ruderhegn (Forf.) og fra Ermelund (Løvendal).

76. Tristis Grav. — Staphylinus tristis Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 34. Quedius tristis Kraatz, Ins. Deutschl. p. 502. Quedius frontalis Nordm. Erichson,

Gen. Spec. Staphyl. p. 536. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius tristis Grav.

Ubredt, men sjelden og enkeltviis; paa Bornholm er den taget ved Hasle og paa Helvedsbakkerne ved Nexo (Lovendal og Schlick); i Nordsjælland ved Kjobenhavn og Tidsvilde (Lovendal); i Jylland paa Glatved Strand og i Katholm Skov ved Tirsbæk Station (Jacobsen). Den er taget fra Juni til September, hyppigst i September.

77. Fuliginosus Grav. — Staphylinus fuliginosus Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 34. Quedius fuliginosus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 537; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 503; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 173. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius fuliginosus Grav.

Meget almindelig og udbredt; den holder sig fortrinviis til Skove, Lunde og storre Haver, men findes ogsaa i Moser og paa anden fugtig Bund. Den er fundet i Maanederne Marts til November, uden Sammenligning hyppigst i April og Mai, kun sjeldent i de varme Sommermaaneder.

78. Impressus Panz. — Staphylinus impressus Panzer, Faun. Ins. Germ. Init. 36. 21. Quedius impressus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 530; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 499. Microsaurus impressus Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 174; IX. p. 159. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius (Microsaurus) cinctus Payk.

Almindelig og udbredt, ikke sjelden i Antal; den træffes saavel i Skove (under Lov og i Svampe) som udenfor disse, navnlig i storre Haver (i Drivbænke eller Plantemoddinger) eller ved Foden af Halmstakke. Den er fundet i Maanederne Marts til October, men uden Sammenligning hyppigst om Efteraaret, navnlig i September og derefter i October.

79. Lateralis Grav. — Staphylinus lateralis Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 35. Quedius

lateralis Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 525; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 491. Microsaurus lateralis Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 174; IX. p 159. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius (Microsaurus Thoms.) lateralis Grav.

Almindelig og udbredt; den forekommer i vore fleste Bøgeskove, under Lov og i Svampe, ikke sjeldent i større Antal. Den findes fra Marts til September; oftest er den fundet i sidstnævnte Maaned, dernæst i Juni.

80. Fulgidus Fabr. — Staphylinus fulgidus Fabricius, Mant. Ins. I. p. 220. Quedius fulgidus (p. p.) Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 525; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 492. Microsaurus fulgidus (p. p.) Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 174. Microsaurus 4-punctatus Thomson, Skand. Coleopt. IX. p. 161. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius (Microsaurus Thoms.) fulgidus F. — Erichson og Kraatz efter ham ere gaaede ud fra, at deres Quedius fulgidus var en særdeles variabel Art, og at navnlig Vingedækkernes Farve, ligesom hos andre Quedier, saasom Qu. cruentus, varierede mellem Rødt og Sort. Til denne Opfattelse, som ogsaa havde faaet sit Udtryk i Opstillingen af Museets herhen hørende Quedier, sluttede jeg mig først; men da jeg ved Prof. Thomsons Nærværelse paa Museet var gjort opmærksom paa den constante Forekomst af de af denne udmærkede Forsker fremhævede Forskjelligheder indenfor Erichsons og Kraatz Qu. fulgidus, maatte jeg anerkjende hans Berettigelse til at kløve den gamle Art i fire eller flere Arter. Derimod har jeg ikke med Thomson anseet det for rigtigt aldeles at opgive det gamle fabriciske Navn fulgidus, om jeg end maa erkjende, at Fabricius' Staphylinus fulgidus er noget heelt andet end vor Art af dette Navn, og navnlig lige saa godt kunde være den ligeledes rødvingede Qu. brevicornis Thoms.

Meget sjelden og stedegen; den er kun taget ved

Kjobenhavn i en Kjælder og paa Kirkegaardsmuren (Schlick), desuden i en hul Bog i Træsmulet (Forf.), og ved Frederiksdal, i en gammel Pavillon, en storre Række (Lovendal). Som Findetid findes kun angivet September.

81. Mesomelinus Marsh. — Staphylinus mesomelinus Marsham, Entom. Brit. p. 510. Quedius fulgidus var. Elytris concoloribus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 526; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 492. Microsaurus fulgidus (p. p.) Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 174. Microsaurus temporalis Thomson, Skand. Coleopt. IX. p. 161. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius (Microsaurus Thoms.) mesomelinus Marsh. — Der forekommer ogsaa heelt begbrune Individer.

Meget almindelig og udbredt; den holder sig fortrinsviis til vore Bogeskove, hvor den lever under Løv, i Svampe, i hule Træer fulde af Træsmul; men den findes ogsaa udenfor Skove i Plantemoddinger og er ikke sjelden i Kjældere og Bagerier i Byerne. Den er fundet i alle Aarets Maaneder, undtagen Januar og December, rigtignok kun sjeldent i Februar, Marts og November, men saameget hyppigere i de andre Maaneder; i det Hele taget ere Mai og Juni og dernæst September de Maaneder, hvori den oftest er fundet; i Hundedagene synes den at være noget sjeldnere.

82. Fageti Thoms. — Microsaurus fageti Thomson, Skand. Coleopt. IX. p. 161. Staphylinus maurus (?) Sahlberg, Ins. Fenn. p. 317. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius (Microsaurus Thoms.) maurus Sahlb. — Denne Art ligner saameget den foregaaende, at jeg har anseet Henførelsen af den til Sahlbergs St. maurus for meget usikker, og jeg har anseet det for sikkrere at holde mig til Thomsons Benævnelse, saameget mere som Bestemmelsen af vedkommende Stykke skyldes Artens Opstiller, Prof. Thomson.

Et enkelt Stykke taget lidt Nord for Kjobenhavn, ved Brede eller Orholm, d. 28. Mai 1876 (Koch).

83. Brevicornis Thoms. — Microsaurus brevicornis Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 175; IX. p. 163. Quedius fulgidus (p. p.) Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 525; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 492. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius (Microsaurus Thoms.) brevicornis Thoms.

Temmelig sjelden og lidet udbredt; den holder sig til Skove, hvor den lever i Svampe eller hule Træer, selv i eller under Reden af Vespa crabro; den er ogsaa taget i en raadden Gran. Den forekommer hyppigst i Skovene N. f. Kjobenhavn, Charlottenlund (Lovendal), Dyrehaven (Lovendal, Koch, Forf.), Frederiksdal (Koch), men ogsaa i Bognæs Skov (Lovendal) og ved Jyderup (Schlick); desuden paa Falster, samt paa Lolland, ved Soholt (Schlick). Findetiden har været April til Juni og atter September til October.

84. Truncicola Fairm — Quedius truncicola Fairmaire, Faun. entom. franc. p. 538. Quedius fulgidus var. Niger, pedibus piceis, abdomine rufo-brunneo, basi nigricante Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 526. Quedius fulgidus var. Elytris piceis, abdomine rufo-brunneo Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 492 — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius (Microsaurus Thoms.) ventralis Aragona. — Arten er foruden ved sin Farvetegning let kjendelig ved Scutellums Punctur.

Sjelden og stedegen; den findes under samme Forhold som Q. brevicornis, med hvilken Art den ogsaa er fundet flere Gange sammen, saaledes baade i Dyrehaven i en huul Bog, i Nærheden af den saakaldte »Dyrehavsbakke« (Forf.), ved Strandmollen, i en huul Elm, og i Bognæs Skov (Lovendal); foruden de her nævnte Steder er den taget i Frederiksdal (Schlick og Lovendal), i Selso Lund (Koch), i »Friheden« eller Torpe Frihed ved

Næstved (Koch), ved Soholt paa Lolland (Schlick) og endelig ved Ry i Jylland, i en raadden Gran. Dens Findetid er fra April til October, fortrinsviis i September.

85. Longicornis Kr. — Quedius longicornis Kraatz, Ins. Deutchl. II. p. 495. Quedius fulgidus var. Piceus, capite pectoreque nigricantibus, pedibus abdominisque segmentorum marginibus rufo-piceis, elytris rufis, ano testaceo Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 526. Microsaurus longicornis Thomson, Skand. Coleopt. IX. p. 165. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius (Microsaurus Steph. Ediquus Rey) longicornis Kr.

Sjelden eller meget sjelden, men udbredt; den er taget paa forskjellige Steder i Sjælland, navnlig i Omegnen af Kjobenhavn, paa Falster og i Midten af Jylland, fortrinsviis i Skovene. Findetiden angives næsten for alle Maaneder fra Marts til November.

86. Cruentus Oliv. — Staphylinus cruentus Olivier, Entom. III. 24. 27. 34. t. V. f. 49. Quedius cruentus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 527; Kraatz, Ins. Deutchl. II. p. 495. Microsaurus cruentus Thomson, Skand. Coleopt. IX. p. 162. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius (Microsaurus Thoms.) cruentus Oliv.

Almindelig og udbredt; den lever fortrinsviis i Bogeskove, i Svampe og under Løv, men ogsaa i store Haver, i Plantemoddinger. Den er fundet fra Mai til October, hyppigst om Forsommeren i Juni og Juli.

87. Xanthopus Er. — Quedius xanthopus Erichson, Käf. Mark-Brand. I. p. 487; Gen. Spec. Staphyl. p. 527; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 495; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 175; IX. p. 163. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius (Microsaurus Thoms.) xanthopus Er.

Almindelig og udbredt, dog noget mindre hyppig end foregaaende Art; navnlig synes den at være sjeldnere i Jylland, hvor jeg kun har seet den fra Pindstrup Skov ved Randers og fra Laurberg (Jacobsen) samt fra Vend-

syssel; dens Levemaade er ogsaa omtrent som Qu. cruentus, under Blade, i Svampe og i hule Træer i Bøgeskove.

88. Scitus Grav. — Staphylinus scitus Gravenhorst, Mon. Coleopt. Micropt. p. 50. Quedius scitus Erichson, Gen. Spec. Staphyl p. 528; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 496. Microsaurus scitus Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 177; IX. p. 165. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius (Microsaurus Thoms.) scitus Grav.

Sjelden eller meget sjelden, dog er den fundet i vore fleste Provindser, men enkeltviis og med Aars Mellemrum; den er saaledes taget af Lovendal paa Bornholm, ved Jægerspriis (hos Form. rufa), ved Valsolille (i en huul Eg), og paa Lorup Overdrev ved Slagelse (i et huult Æbletræ); desuden ved Gjerup paa Fyen og ved Skjørping (Johansen) samt ved Lindum (Lovendal) i Jylland. Findetiderne ere i Mai til Juni og i September til October.

89. Brevis Er. — Quedius brevis Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 535; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 500. Microsaurus brevis Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 177; IX. p. 167. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius (Microsaurus Thoms.) brevis Er.

Almindelig og udbredt; den lever udelukkende i Tuerne hos den røde Skovmyre, Form. rufa, og ved Hjælp af Sigten faaes den ofte her i større Antal. Den er taget i Maanederne Marts til Juni og atter September til October, men uden nogen Sammenligning hyppigst i Mai.

90. Microps Grav. — Staphylinus microps Gravenhorst, Stett. entom. Zeit. VII. p. 213. Microsaurus microps Thomson, Skand. Coleopt. IX. p. 166. Quedius chrysurus Kiesw. Kraatz, Ins. Deutchl. II. p. 520. — Catal. Coleopt. Eur ed. III. Quedius (Microsaurus Steph. Ediquus Rey) microps Grav.

Sjelden, ikke meget udbredt; for en 30 Aar siden toges den i storre Antal i et gammelt, huult Æbletræ i Bellevues Have (Forf.); senere er den taget i selve Dyrehaven i Svampe (Koch og Lovendal), paa Bognæs (Lovendal), ved Skjoldnæsholm og i Hornbæk Plantage ved Randers (Jacobsen). Findetid fra April til Juni og fra September til October.

91. Umbrinus Er. — Quedius umbrinus Erichson, Käf. Mark-Brand. p. 491; Gen. Spec. Staphyl. p. 541; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 509. Raphirus umbrinus Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 178; IX. p. 168. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius (Sauridus Rey) umbrinus Er.

Almindelig og udbredt; den findes saavel i vore Skove, under Lov og Mos, som udenfor disse, paa fugtig Bund. Den er fundet i Maanederne Marts til August, uden Sammenligning hyppigst i Mai.

92. Peltatus Er. — Quedius peltatus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 540; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 507. Raphirus peltatus Thomson, Skand. Coleopt. IX. p. 166. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius (Sauridus Rey) fumatus Steph.

Almindelig og udbredt i vore Bogeskove, navnlig i Skovene mellem Soro og Slagelse; dog ogsaa fra Egnen ved Frederikshavn i Norrejylland haves Exemplarer paa Museet (Schiodte). Som Findetider ere kun Maanederne April til Mai og August til September opgivne.

93. Mauro-rufus Grav. — Staphylinus mauro-rufus Gravenhorst, Mon. Coleopt. Micropt. p. 56. Quedius mauro-rufus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 542; Kraatz, Ins. Deutschl. p. 512. Raphirus mauro-rufus Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 178; IX. p. 169. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius (Sauridus Rey) limbatus Heer.

Sjelden; foruden i Omegnen af Kjobenhavn, hvor den navnlig er taget i Dyrehaven og ved Molleaaen

(Schlick) samt ved Brede (Lovendal) og Fuglevad, er den fundet i Rorbæk Skov, S. f. Kjerteminde (Forf.), ved Randers (O. G. Jensen) og ved Frederikshavn (Johansen). Findetider ere kun opgivne i Mai og September.

94. Nigriceps Kr. — Quedius nigriceps Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 510. Raphirus nigriceps Thomson, Skand. Coleopt. IX. p. 169. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius (Sauridus Rey) nigriceps Kr.

Temmelig sjelden; for en 30 Aar siden blev den taget i betydeligt Antal i Geelskov, under Løv ved Roden af Træer (Schiodte, Forf., Bergsoe); dernæst haves den fra Charlottenlund (Lovendal), Grib Skov (Jorgensen), Bromme (Lovendal), Veile (Jorgensen), Tebbestrup Bakker og Aarupgaard (Jacobsen), Storskov i Vendsyssel (Lovendal). Som Findetider er kun optegnet Juni og Juli samt September, men den forekommer ogsaa sikkerlig udenfor disse Maaneder.

95. Suturalis Redt. — Philonthus suturalis Redtenbacher, Faun. Austr. p. 711. Quedius suturalis Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 511. Raphirus marginalis Thomson, Skand. Coleopt. IX. p. 171. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius (Sauridus Rey) suturalis Kiesw.

Temmelig sjelden og stedegen; den forekommer i Dyrehaven (Lovendal) og Geel Skov (Forf.) ved Kjobenhavn, ved Lethraborg (Lovendal og Jorgensen), i Skovene mellem Soro og Slagelse (Forf.), ved Faaborg (Schlick) og ved Randers (Jespersen). Findetid April til Juni.

96. Picipes Mann. — Staphylinus picipes Mannerheim, Préc. nouv. arr. fam. Brachel. p. 26. Quedius picipes Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 537; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 505. Raphirus picipes Thomson, Skand. Coleopt. IX. p. 172. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius (Sauridus Rey) picipes Mann.

Temmelig almindelig og udbredt; den forekommer i Bogeskove i Landets forskjellige Egne, sjeldent uden-

for disse, saasom paa Helvedsbakkerne ved Nexo (Schlick) og paa Lundby Bakker ved Aalborg (Johansen). Den er taget i Maanederne April til Juni og atter i August til September, hyppigst i Mai.

97. Scintillans Grav. — Staphylinus scintillans Gravenhorst, Mon. Coleopt. Micropt. p. 70. Quedius scintillans Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 519; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 519. Raphirus scintillans Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 178; IX. p. 173. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius (Sauridus Rey) scintillans Grav.

Meget stedegen, men selskabelig; Kjobenhavns Omegn er den Lokalitet, hvor den hyppigst forekommer, ikke saameget paa den egentlige Skovbund som paa aabne Pletter i eller ved Skovene, saaledes ved Foden af gamle Halmstakke i Ulvedalen og ved Strandmollen, eller i storre Afstand fra Skoven, som ved Ladegaardsaaen og i Damhus Mosen; iovrigt er den fundet ved Ringsted Aa, paa Moen (Forf.) og i Gartner Sorensens Have ved Randers (Jacobsen). Den er fundet i alle Maaneder fra April til October, kun ikke i Juli.

98. Attenuatus Gyll. — Staphylinus attenuatus Gyllenhal, Ins. Sv. II. p. 311. Quedius attenuatus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 546; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 515 Raphirus attenuatus Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 179; IX. p. 173. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius (Raphirus Steph.) attenuatus Gyll.

Udbredt, men sjelden og enkeltviis forekommende; den lever paa hojst forskjellig Localitet og træffes oftere paa tor og sandet Bund end i Skove; som Findesteder kan angives Frederiksdal (Lovendal), Grib Skov (Jorgensen), Boto (Engelhart), Fano (Forf.), og i den nordlige Del af Jylland Skjorping, Agdrup Bakker og Sæby Skov (Johansen). Som Findetider er kun angivet April og Juni samt September.

99. Boops Grav. — Staphylinus boops Graven-

horst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 21. Quedius boops Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 548; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 516. Raphirus boops Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 179; IX. p. 173. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Quedius (Raphirus Steph.) boops Grav.

Meget almindelig og udbredt, ofte i Antal; den findes hyppigt i Skove, men ogsaa udenfor disse paa Mosebund, langs Aaer under Opskyl, paa Fælleder (Amager), ja selv under Lyng. Som Findetider ere opgivne Marts til April samt August til October, fra Maanederne Mai til Juli har jeg ingen Angivelser.

Euryporus Er. Käf. Mark-Brand. I. p. 496 (1837).

100. Picipes Payk. — Oxyporus picipes Paykull, Faun. Su. III. p. 426. Euryporus picipes Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 554; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 482; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 180. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Euryporus picipes Payk.

Meget sjelden og stedegen; af de 8 Stykker, som jeg veed ere tagne her i Landet, ere de 4 fra Bollemosen (Schiødte, Bergsoe og Lovendal); desuden er den sigtet i Tidsvilde Hegn (Bergsoe) og i Marienlund ved Odense (Jørgensen) samt endeligt fundet hos Form. fuliginosa ved Ry (Schiødte).

Heterothops Steph. Ill. Brit. Entom. V. p. 256 (1832).

101. Prævius Er. — Heterothops prævius Erichson, Käf. Mark-Brand. I. p. 430; Gen. Spec. Staphyl. p. 516; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. 707; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 484. Heterothops nidicola Thomson, Opusc. Entom. I. p. 127. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Heterothops prævius Er.

Sjelden og stedegen; i Nordsjælland er den navnlig taget i Dyrehaven (Koch) og ved Hornbæk (Forf.); desuden ved Slagelse, i en Kjælder paa Antvorskov (større Antal,

Forf.), og ved Odense i Fruens Boge, siddende paa en Væg (Jorgensen). Findetid angives til April, Mai og Juli.

102. Dissimilis Grav. — Tachyporus dissimilis Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 125. Heterothops dissimilis Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 517; Jacobsen, Skand. Naturf 5. M. p. 707; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 485. Heterothops prævius og dissimilis Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 180—81. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Heterothops dissimilis Grav.

Meget sjelden og stedegen; den vides kun at være taget i Nordsjælland, saaledes ved Strandmollen (Schlick), Ruderhegn (hos Form. rufa, Lovendal) og Tidsvilde (Jorgensen). Findetiden angives til April og August.

103. 4-punctulus Grav. — Tachinus 4-punctulus Gravenhorst, Mon. Coleopt. Micropt. p. 24. Heterothops 4-punctulus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 517; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 707; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 486; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 181. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Heterothops 4-punctula Gyll.

Sjelden og stedegen; i Nordsjælland er den taget i Fidtmosen (Koch) og ved Brede (Schlick); paa Falster ved Riserup (Koch); paa Lolland i Lysemose (Schlick). Findetider opgivne i April, Mai og Juni.

Acylophorus Nord. Symb. Mon. Staphyl. p. 127 (1837).

104. Glabricollis Boisd. et Lac. — Staphylinus glabricollis Boisduval et Lacordaire, Faun. entom. env. Par. I. p. 396. Acylophorus glabricollis Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 519; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 480. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Acylophorus glaberrimus Herbst.

Meget sjelden og stedegen; kun 5 Stykker vides at være tagne her i Landet, af hvilke de 2 ere fundne i Charlottenlund (Gericke og Lovendal), et tredie ved

Frederiksdal (Koch) og et fjerde ved Vejlø Bugt i Sydsjælland (Boye); endelig angives ogsaa det femte Stykke at være fra Nordsjælland, men uden nærmere Bestemmelse. For de fire af disse Stykker er ogsaa Findetiden angivet, nemlig fra April til Juli, hvert Stykke i sin Maaned.

Othius Steph. Ill. Brit. Entom. V. p. 253 (1832).

105. Fulvipennis Fabr. — Pæderus fulvipennis Fabricius, Entom. Syst. I. II. p. 537. Othius fulvipennis Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 295; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 674; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 654; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 185. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Othius fulvipennis F.

Meget almindelig og udbredt; den lever i Bogeskovene, under Lov og Mos. Man finder den storste Delen af Aaret, fra Februar til October, hyppigst om Foraaret i April og Mai.

106. Melanocephalus Grav. — Staphylinus melanocephalus Gravenhorst, Mon. Coleopt. Micropt. p. 107. Othius melanocephalus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 295; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 674; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 656; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 185. — Catal Coleopt. Eur. ed. III. Othius melanocephalus Grav. — Den smukke gulrode Farve, som udmærker den genuine Form, gaaer hos mange Individer over til et lysere eller morkere Begbrunt, hvorved de habituelt komme meget til at ligne næstfolgende Art.

Almindelig og udbredt; den holder sig fortrinsviis til Bogeskove, hvor den lever ved Roden af Træer under Lov og Mos; dog er den heller ikke sjelden paa aaben Bund, saasom Helvedsbakkerne ved Nexø (Lovendal), Amager (forskjellige Samlere), Nykjobing Lyng (Schlick) og Aalborg (Johansen). Findetid Mai til September; enkelte Gange er den fundet i Marts og i November.

107. Myrmecophilus Kies. — Othius myrmecophilus Kiesenwetter, Stett. entom. Zeit. IV. p. 308; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 658; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 186; IX. p. 175. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Othius myrmecophilus Kiesw.

Meget almindelig og udbredt; den findes paa al Slags Bund, dog oftest i Skove, under Mos og Løv, i trøsket Træ og under Bark, men ogsaa ved Aaer, under Opskyl (Gudenaa, Jacobsen), eller paa tør Bund, under Lyng (Mariager, Jacobsen). Den af Past. Jacobsen, l. c. p. 675, som Varietet af O. melanocephalus betegnede Form er, ialtfald tildeels, denne Art, saaledes som hans Samling udviser. Den er fundet i alle Maaneder fra April til October, dog hyppigst i Mai.

Baptolinus Kr. Ins. Deutschl. II. p. 659 (1858).

108. Pilicornis Payk. — Staphylinus pilicornis Paykull, Mon. Car. Su. App. p. 335. Othius pilicornis Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 296; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 675. Baptolinus pilicornis Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 661. Gyrohypnus pilicornis Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 187; IX. p. 175. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Baptolinus pilicornis Payk.

Kun et enkelt Stykke fra Dronninggaard i Vendsyssel, taget under Ellebark, d. 19. Juni 1875 (Lovendal). Den af Jacobsen som Varietet betegnede Form hører til næste Art.

109. Alternans Grav. — Staphylinus alternans Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p 48. Baptolinus alternans Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 660. Gyrohypnus alternans Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 187; IX. p. 175. Othius pilicornis var. (b) Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 297; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 675. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Baptolinus affinis Payk.

Sjelden, men udbredt; den lever i vore Skove, hvor

man navnlig finder den i smuldrende Stubbe, undertiden i Antal. Den er fundet i Maanederne fra April til October, hypigst i Foraars Maanederne.

Xantholinus Serv. Encycl. méthod. X. p. 475 (1825).

110. Fulgidus Fabr. — Staphylinus fulgidus Fabricius, Mant. Ins. I. p. 220. Xantholinus fulgidus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 319; Jacobsen, Skand. Naturf. 5 M. p. 675; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 642. Gauropterus fulgidus Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 188. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Xantholinus (Eulissus) fulgidus F.

Sjelden, og ikke meget udbredt, men undertiden forekommende i storre Antal; den træffes hyppigst i storre Haver, især i og ved Kjobenhavn, i Møddinger eller Mistbænke, sjeldnere i Skove; udenfor Kjobenhavns Nærhed, hvor den er taget baade af ældre og yngre Samlere, er den fundet ved Bromme (Schlick), Soro (Past. Jacobsen), Objerggaard (Boye), Aarhus (Rosenkrantz) og Aalborg (Johansen) Som Findetider angives April til Mai og atter August til September, oftest de to sidste Maaneder

111. Lentus Grav. — Staphylinus lentus Gravenhorst, Mon. Coleopt. Micropt. p. 101. Xantholinus lentus Erichson, Gen Spec. Staphyl. p. 325; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 644 Nudobius lentus Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 188. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Xantholinus (Nudobius) lentus Er. — Larve og Puppe afbildes og beskrives af Schiodte, Nat. Tidsskr. 3. R. 3 B. p. 201 og 206. tab. IX. f. 18; tab. X. f 1—7; tab. XI. f. 2.

Meget sjelden og stedegen; den lever under Bark paa Naaletræer, og er saaledes fundet saavel i Geel Skov som i Ruderhegn (Schiodte og Forf.) og i Bromme (Boye); med fremmed Træ, Fyr, fores den ogsaa ind i paa Kjobenhavns Tommerpladse, hvor den er taget af

Løvendal. Som Findetider ere April, August og October opgivne. Larven findes paa Museet og er gjentagne Gange taget paa de angivne Steder.

112. Punctulatus Payk. — Staphylinus punctulatus Paykull, Mon. Staphyl. p. 30. Xantholinus punctulatus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 328; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 676; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 635. Xantholinus punctulatus og atratus Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 189—90; IX. p. 176 - 77. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Xantholinus (Gyrohypnus) punctulatus Payk. — Larven beskrives og afbildes af Bouché, Naturg. Ins. p. 181. tab. VIII. f. 9—13.

Meget almindelig og udbredt; den forekommer paa al Slags Bund. Findetid fra Marts til October, en enkelt Gang i Slutningen af Januar.

113. Ochraceus Gyll. — Staphylinus ochraceus Gyllenhal, Ins. Su. II. p. 352. Xantholinus ochraceus Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 677; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 636; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 189; IX. p. 176. Xantholinus punctulatus var. Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 328. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Xantholinus (Gyrohypnus) ochraceus Gyll.

Meget almindelig og udbredt, ligesom foregaaende Art; den forekommer ogsaa paa al Slags Bund. Findetid fra April til October, hyppigst i April og Mai; taget et Par Gange i Februar.

114. Atratus Heer. — Xantholinus atratus Heer, Faun. Coleopt. Helv. I. p 246. Xantholinus picipes Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 190; IX. p. 177. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III Xantholinus (Gyrohypnus) atratus Heer.

Sjelden og stedegen; den lever hos den rode Skovmyre (Form rufa), men er ikke truffet udenfor Nordsjælland; hyppigst er den taget i Ruderhegn (forskjellige ældre og yngre Samlere), men desuden i Tokkekjøb

(Dr. Jorgensen), i Tidsvilde (Forf.) og i Hvalsø (Dr. Jorgensen). De af Past. Jacobsen, l. c. p. 677 Anm., omtalte smaa Individer af X. punctulatus, som af Hr. Kjellerup vare tagne hos Form. rufa ved Tidsvilde og i Boserup, høre uden Tvivl til denne Art. Findetid om Foraaret, April til Juni, hyppigst i Mai.

115. Glabratus Grav. — Staphylinus glabratus Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 178. Xantholinus glabratus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 319; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 676; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 633; Thomson, Skand. Coleopt. IX. p. 177. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Xantholinus glabratus Grav.

Sjelden og stedegen, undertiden dog i Antal; den findes oftest i Havemoddinger eller Kompostdynger, saaledes foruden ved Kjøbenhavn (Lovendal) især ved Taps i Koldingegnen, henved en Snees (Holstebroe), og ved Aalborg (Johansen, Lundbech og Schlick); iøvrigt er den ogsaa fundet ved Soborg (Jorgensen), ved Soro (Past. Jacobsen), ved Odense (Jorgensen) og ved Rugballegaard (Fabritius); Wüstnei (l. c. p. 15) angiver at have fundet den i Madskov, under Mos.

116. Tricolor Payk. — Staphylinus tricolor Paykull, Mon. Staph. Sv. p. 23. Xantholinus tricolor Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 331; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p 679; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 638; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 191. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Xantholinus tricolor F. — Fabricius ansees med Urette som Autor til denne Arts Navn; thi hans Staphylinus tricolor, Mant. Ins. I. p. 221 (= Pæderus tricolor, Entom. Syst. I. II. p. 537; Syst. Eleuth. II. p. 609), er om han end i Entom. Syst. citerer Paykulls Mon. Staphyl. Sv. og i Syst. Eleuth. tillige samme Forfatters Faun. Sv., ikke den velkjendte Xantholinus tricolor autt., idet hans Beskrivelse slet ikke passer paa denne Art; det maa være en meget mindre Art og er

uden Tvivl Lithocharis ochracea Grav; jfr. i det Følgende Synonymien under denne Art. — Larven beskrives af Mulsant, Hist. nat. Coléopt. Fr. Brevip. (1876). p. 276.

Almindelig og udbredt; den holder sig fortrinsviis til vore Bøgeskove, hvor den lever under Lov ved Roden af Træer eller i Stubbe under Mos, eller under Stene; undertiden er den fundet i Tuen hos Form. rufa (Jorgensen) Den er fundet fra April til August, hyppigst i Mai og dernæst i August.

117. Lævigatus Jac. — Xantholinus lævigatus Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 678. Xantholinus distans Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 639. Xantholinus tricolor var. distans Mulsant et Rey, Opusc. Entom. II. p. 71. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Xantholinus distans Rey.

Almindelig og udbredt; den er langt mindre end foregaaende Art bunden til Skove, idet den hyppigt findes udenfor disse paa fugtig Bund, i Moser og under Opskyl; ogsaa X. lævigatus er fundet hos Form. rufa (Jorgensen). Den er fundet fra Marts til October, kun ikke i Juli.

118. Longiventris Heer. — Xantholinus longiventris Heer, Faun. Coleopt. Helv. I. p. 247; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 641; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 191; IX. p. 178. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Xantholinus linearis Oliv. v. longiventris Heer.

Jeg har kun seet denne Art fra Vesterfælled ved Kjobenhavn (Engelhart) og fra Redsle Skov samt Orehoved i den nordlige Deel af Falster (Jacobsen); Jorgensen i Odense angiver om den, at den er mindre almindelig. Findetider i April og Mai.

119. Linearis Oliv. — Staphylinus linearis Olivier, Entom. III. 42. 19. 21. Xantholinus linearis Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 332; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 679; Kraatz, Ins. Deutschl. p. 641; Thomson,

Skand. Coleopt. II. p. 191; IX. p. 178. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Xantholinus linearis Oliv. — Larven beskrives af Mulsant, Hist. nat. Coléopt. Fr. Brevip. (1876) p. 289.

Meget almindelig og udbredt; den lever paa al Slags Bund, saavel i Skove, under Mos og i raadne Træstubbe, som paa Strandbredder og tort bakket Terrain, saavel i Gjodning som i Myretuer, saavel i Haver som paa Mosebund. Den er fundet i alle Maaneder fra Februar til November.

Leptacinus Er. Käf. Mark-Brand. I. p. 429 (1837).

120. Parumpunctatus Gyll. — Staphylinus parumpunctatus Gyllenhal, Ins. Sv. IV. p. 481. Leptacinus parumpunctatus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 535; Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 680; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 648; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 193. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Leptacinus parumpunctatus Gyll.

Meget sjelden og stedegen; den forekommer navnlig i større Haver, saaledes ved Kjobenhavn, Rosendal (i større Antal i en Aspargesmodding, Schiodte) og Rosenborg (Lovendal), ved Randers, Gartner Sorensens Have (Jacobsen), men ogsaa i Skove, Ordrups Krat (Past. Jacobsen). Findetider ere angivne til Mai og Juli.

121. Batychrus Gyll. — Staphylinus batychrus Gyllenhal, Ins. Sv. IV. p. 480. Leptacinus batychrus Erichson, Gen. Spec. Staphyl, p. 335 (p. p.); Jacobsen, Skand. Naturf. 5. M. p. 680; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 649; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 193. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Leptacinus batychrus Gyll (p. p.). — Larven beskrives af Mulsant, Hist. nat. Coléopt. Fr. Brevip. (1876) p. 324.

Temmelig sjelden og stedegen; den holder sig til større Haver, men er her taget saavel ved Kjobenhavn

som Randers (Jacobsen) og Aalborg (Johansen). Den er taget saavel om Foraaret, fra Marts til Juni, som om Efteraaret, i September og October.

122. Linearis Grav. — Staphylinus linearis Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 43. Leptacinus linearis Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 649; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 193. Leptacinus batychrus Gyll. Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 335 (p. p.); var? Jacobsen, Skand, Naturf. 5. M. p. 680. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Leptacinus batychrus Gyll (p. p.).

Temmelig almindelig i større Haver, udbredt over hele Landet; kun meget sjeldent forekommer den i Skove (Dyrehaven, Lovendal, og Fruens Boge ved Odense, Jorgensen). Den er fundet i alle Maaneder fra Februar til October, kun ikke i Juni.

123. Formicetorum Maerk. — Leptacinus formicetorum Maerkel, Germ. Zeitschr. Entom. III. p. 216; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 650; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 193. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Leptacinus formicetorum Maerk.

En stadig Gjæst hos Form. rufa, og den findes med denne Myre udbredt over hele Landet, ofte i større Antal. Den kan findes den største Del af Aaret i Tuerne, men uden Sammenligning hyppigst i Mai.

2. Gruppe. **Pæderini.**

Lathrobium Grav. Mon. Coleopt. Micropt. p. 128 (1806).

124. Brunnipes Fabr. — Pæderus brunnipes Fabricius, Entom. Syst. I. p. 537. Lathrobium brunnipes Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 588; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 672; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 198; IX. p. 182. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Lathrobium brunnipes F.

Meget almindelig og udbredt; den forekommer navnlig i Skove under Lov, men ogsaa udenfor disse paa

fugtig Bund eller under Opskyl ved Aabredder. Den forekommer saavel tidligt paa Foraaret som seent paa Efteraaret, ind i November Maaned; faa Insekter findes saa tidligt paa Aaret, ofte i Begyndelsen af Februar, men til Gjengjæld bliver den meget sjælden i Juli og August; i alt Fald findes disse Maaneder ikke nævnte blandt de talrige Opgivelser, jeg har om denne Arts Findetid.

125. Elongatum Linn. — Staphylinus elongatus Linné, Syst. Nat. ed. XII. I. II. p. 685. Lathrobium elongatum Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 589; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 672; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 199; IX. p. 182. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Lathrobium elongatum L.

Almindelig og udbredt; dens Levemaade omtrent som foregaaende Arts. Fundet i Maanederne Februar til October, hyppigst i Mai og derefter i April.

126. Boreale Hochh. — Lathrobium boreale Hochhuth, Bull. Mosc. XXIV. II. p. 3; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 198; IX. p. 182. Lathrobium geminum Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 673. Lathrobium elongatum Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 589 (p. p.). — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Lathrobium boreale Hochh.

Temmelig sjelden og stedegen; den synes at skye Skove, men er iovrigt som oftest fundet paa fugtige Steder og under Opskyl sammen med foregaaende Art, som den jo forresten ligner meget. Udenfor Sjælland med Smaaoerne og Fyen kjender jeg hidtil ikke noget Findested for den. Maanederne April, Mai og September ere angivne som Findetider for den.

127. Fulvipenne Grav. — Staphylinus fulvipennis Gravenhorst, Mon. Coleopt. Micropt. p. 104. Lathrobium fulvipenne Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 590; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 672; Thomson, Skand. Coleopt. II.

p. 198; IX. p. 182. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Lathrobium fulvipenne Grav.

Almindelig og udbredt; den forekommer saavel i Skove som udenfor Skove, det sidste maaskee hyppigst. Den er fundet fra Februar til Mai og atter fra Juli til September, uden Sammenligning hyppigst om Foraaret, navnlig i April.

128. Rufipenne Gyll. — Lathrobium rufipenne Gyllenhal, Ins. Sv. III. p. 704; Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 591; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 675; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 199; IX. p. 192. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Lathrobium rufipenne Gyll.

Temmelig sjelden og meget stedegen; den forekommer som oftest i Skovmoser, sjeldent paa aaben Bund, saasom Amager; Omegnen af Kjobenhavn, navnlig Lyngby Mose, og Soro med Flommen ere de Steder, hvor den oftest er fundet, men udenfor Sjælland er den hidtil ikke forekommet. Den er kun fundet i de tre Foraarsmaaneder Marts til Mai, hyppigst i April.

129. Punctatum Zett. — Lathrobium punctatum Zetterstedt, Faun. Ins. Lappon. p. 84; Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 600; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 679; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 199; IX. p. 183. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Lathrobium fovulum Steph.

Sjelden og meget stedegen; den forekommer i Skovmoserne N. f. Kjobenhavn, saasom i Bollemosen, ved Lyngby So (Lovendal), Sæl So (Schlick) og Donse (Koch); desuden er den taget i Vestsjælland, ved Antvorskov (Forf.). April og Mai ere optegnede som dens Findetider.

130. Pallidum Nordm. — Lathrobium pallidum Nordmann, Symb. Mon. Staphyl. p. 142; Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 601; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 683; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 199. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Lathrobium pallidum Nordm.

Meget sjelden og stedegen; den er kun fundet i Nærheden af Kjobenhavn, i Norre Grusgrav (Schiodte og Schlick), samt paa Orholms Fælled, under Steen (Lovendal). Sidstnævnte Stykke er taget 28. 4. 71; ellers er ingen Findetid optegnet.

131. Dilutum Er. — Lathrobium dilutum Erichson, Käf. Mark-Brand. I. p. 509; Gen. Spec. Staphyl. p. 601; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 684. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Lathrobium dilutum Er.

Kun et enkelt Stykke vides at være taget her i Landet, nemlig ved Kolding, i August 1840 (Schiodte).

132. Multipunctum Grav. — Lathrobium multipunctum Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 52; Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 591; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 676; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 200. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Lathrobium (Lobathrium) multipunctum Grav.

Temmelig sjelden og stedegen; den forekommer fortrinsviis paa Stranden ved vore Kyster og er her taget især i Sjælland, men ogsaa paa Bornholm (Schlick), paa Fyen (Jorgensen) og i Jylland, Aarhus (Rosenkrantz). Den er taget fra Marts til April og atter fra Juni til September.

133. Quadratum Payk. — Staphylinus quadratus Paykull, Mon. Staphyl. Sv. p. 29. Lathrobium quadratum Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 595 (p. p.); Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 678; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 200; IX. p. 183. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Lathrobium quadratum Payk.

Almindelig og udbredt; den foretrækker aaben, fugtig Bund for Skove og findes her navnlig under Opskyl; kun sjeldent findes den paa torre Sandmarker, saaledes ved Tebbestrup, under Aadsel (Jacobsen). Den findes hyppigst om Foraaret, fra Februar til Mai, langt sjeldnere om Sommeren og Efteraaret, fra Juli til October;

hyppigst er den fundet i April, næsten dobbelt saa hyppigt som i alle de andre nævnte Maaneder tilsammen.

134. Terminatum Grav. — Staphylinus terminatus Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 55. Lathrobium terminatum Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 679; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 200; IX. p. 182. Lathrobium quadratum var. b. Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 595. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Lathrobium terminatum Grav.

Almindelig og udbredt; den har lignende Opholdssted og Udbredelse som foregaaende Art og findes ofte sammen med denne; dog synes den i det Hele taget at være noget mere udbredt. Den er kun angivet som funden i Maanederne Februar til Mai, særlig i April, for hvilken Maaned jeg har 22 Optegnelser mod 5 for Mai og 3 for Februar og Marts.

135. Filiforme Grav. — Lathrobium filiforme Gravenhorst, Mon. Coleopt. Micropt. p. 134; Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 601; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 681; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 201; IX. p. 184. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Lathrobium filiforme Grav.

Temmelig sjelden, men udbredt; den holder sig til Mosebund saavel i som udenfor Skove, hyppigst vel det sidste; den er fundet i Landets forskjellige Egne, saavel i Jylland som paa Øerne. Dens Findetid er ligesom foregaaende Arts i Maanederne Februar til Mai, og ligeledes uden Sammenligning hyppigst i April.

136. Longulum Grav. — Staphylinus longulus Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 53. Lathrobium longulum Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 602; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 681; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 201; IX. p. 184. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Lathrobium longulum Grav.

Almindelig og meget udbredt; den holder sig til

Enge og Moser, saavel i som udenfor Skove, men modsat de foregaaende Arter synes den at foretrække Skovegne; udbredt over hele Landet. Den er fundet i Januar og Marts til Mai og atter om Efteraaret fra September til November, dog uden Sammenligning hyppigst i April.

Achenium Curt. Ill. Britt. Entom. III. t. 115 (1825).

137. Humile Nic. — Lathrobium humile Nicolai, Diss. Coleopt. Hal. p. 38. Achenium humile Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 556; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 690. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Achenium humile Nicolai.

Særdeles sjelden; der er taget 2 Stykker af den ved Ydre Bjerrum, nær Ribe, hvor den fandtes i Sprækkerne af de udtorrede Grofter i Marsk-Engene, 27. 5. 57 (Forf.); et tredie Stykke er taget ved Engestofte paa Lolland, 20. 6. 76 (Schlick).

Cryptobium Mann. Prèc nouv. arr. fam. Brachel p. 38 (1830).

138. Fracticorne Payk. — Pæderus fracticornis Paykull, Faun. Sv. III. p. 430. Cryptobium fracticorne Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 575; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 595; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 201; IX. p. 184. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Cryptobium fracticorne Payk.

Almindelig og udbredt; den forekommer paa al Slags fugtig Bund, saavel i som udenfor Skove, saavel inde i Landet som ved Kysterne paa Stranden. Den er fundet i alle Maaneder fra Februar til Juli og atter i September, men hyppigst uden Sammenligning er den taget i April.

Stilicus Latr. Règn. Anim. éd. II. p. 436 (1829).

139. Rufipes Germ. — Rugilus rufipes Germar, Faun. Ins. Eur. p. 18. Stilicus rufipes Erichson, Gen.

Spec. Staphyl. p. 631; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 698; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 202. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Stilicus (Rugilus) rufipes Germ.

Meget almindelig og udbredt; den forekommer paa fugtig Bund, saavel i Skove som udenfor disse, under Opskyl i Enge og ved Aaer, ofte i Antal. Den er fundet i alle Maaneder fra Januar til September, hyppigst dog i det tidlige Foraar, i April.

140. Similis Er. — Stilicus similis Erichson, Käf. Mark-Brand. I. p. 521; Gen. Spec. Staphyl. p. 632; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 699; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 203. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Stilicus (Rugilus) similis Er

Sjelden eller meget sjelden, meget stedegen; den haves kun fra Kjobenhavns Omegn, saasom Utterslev Mose, Lyngby Mose og Donse (Koch), samt et Par Stykker fra samme Egn, dog uden nærmere Angivelse (Bergsoe og Schlick). Findetiderne ere opgivne til April og Mai.

141. Affinis Er. — Stilicus affinis Erichson, Käf. Mark-Brand. I. p. 522; Gen. Spec. Staphyl. p. 633; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 700; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 203. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Stilicus (Rugilus) orbiculatus Payk.

Meget almindelig og udbredt; den forekommer paa lignende Bund og under lignende Forhold som St. rufipes, men er dog mere end denne en hyppig Gjæst i større Haver, i Drivbænke og Kompostdynger. Den er fundet i alle Maaneder fra Februar til October.

142. Orbiculatus Payk. — Staphylinus orbiculatus Paykull, Mon. Staphyl. Sv. p. 35. Stilicus orbiculatus Erichson, Gen Spec. Staphyl. p. 634; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 700; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 204; IX. p. 184. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Stilicus (Rugilus) Erichsoni Fauv. — Mäklin har i Acta Societatis Fennicæ,

1863, p. 139, villet eftervise, at denne Art ikke kan være Paykulls Staphyl. orbiculatus, eftersom begge de Stykker, som staa i Paykulls Samling under dette Navn, høre til Erichsons St. affinis. Hvis man ikke vil anerkjende Paalideligheden af Paykulls Artsbeskrivelse, forekommer det mig fornuftigst heelt at opgive denne Forfatter og anføre Erichson som Autor for denne Art. Mäklins første og oprindelige Indvending mod at antage, at nærværende Art kan være Paykulls St. orbiculatus, nemlig at den ikke forekommer i Finland, falder iøvrigt bort derved, at den virkelig ogsaa findes der i Landet, omend sjeldent, saaledes som John Sahlberg oplyser i sin Enum. Coleopt. brachel. Fenn. p. 44.

Almindelig og udbredt; dens Forekomst omtrent som St. rufipes, dog synes den at være noget mindre udbredt. Dens Findetid angives fra Marts til Mai og atter October.

Lithocharis Dej., Boisd. et Lac. Faun. Entom. Par. I. p. 431 (1835).

143. Ochracea Grav. — Pæderus ochraceus Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 59. Lithocharis ochracea Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 623; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 716; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 204; IX. p. 185. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Medon (Lithocharis Th. Rey) ochraceus Grav. - Fabricius' Staphylinus tricolor, Mant. Ins. I. p. 221, eller Pæderus tricolor, som han senere kalder den, Entom. Syst. I. II. p. 537 og Syst. Eleuth. II. p. 609, er ikke den under dette Navn velkjendte Xantholinus tricolor, jfr. mine Bemærkninger ved denne Arts Synonymi; derimod passer Beskrivelsen vel paa L. ochracea, og at Fabricius netop har havt denne Art for sig, viser Originalexemplaret, hvortil der henvises (»Habitat in Daniae Boletis Dom. de Sehestedt«), og som findes bevaret paa Universitetets zoologiske Museum. Dog anseer jeg det for meget uheldigt

nu at ville restituere dette Navn, omend denne Restitution var mere berettiget end storste Parten af de nymodens Restitutioner (jfr. Synonymien ved foregaaende Art), og det her kun vilde gaa ud over denne enkelte Art.

Ikke sjelden, men temmelig stedegen; den holder sig fortrinsviis til storre Haver, hvor man kan træffe den i storre Antal ved Drivbænke, sværmende omkring disse i Solskin sammen med Forficula minor; dog træffes den ogsaa udenfor Haver, saaledes ved St. Jørgenso ved Kjobenhavn og paa Amagers Østkyst (Forf.). Den er fundet i Maanederne fra April til October.

Medon Steph. Ill. Britt. Entom. V. p. 273 (1832).

144. Castaneus Grav. — Pæderus castaneus Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 60. Lithocharis castanea Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 610; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 711. Medon castaneus Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 205; IX. p. 185. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Medon (Lithocharis Lacord.) castaneus Grav.

Meget sjelden, forekommer enkeltviis med mange Aars Mellemrum; den er taget nær Kjobenhavn paa Roeskilde Landevei (Hammeleff), i Ravnholmene, under en Steen (Forf.), ved Haraldsted Sø, i et Sandhul (Boye) og i Dronningborg Skov, nær Randers (Jacobsen). Findetiden findes angivet til Mai, September og November.

145. Brunneus Er. — Lithocharis brunnea Erichson, Käf. Mark-Brand. I. p. 513; Gen. Spec. Staphyl. p. 612; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 713. Medon brunneus Thomson, Skand. Coleopt. IX. p. 185. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Medon (Lithocharis Lacord.) brunneus Er.

Meget sjelden; den er fundet ved Lethraborg (Lovendal og Dr. Jørgensen), i Sandfaldene paa Moen, en

lille Række (Lovendal), og ved Aarhus (Rosenkrantz). Findetid fra April til Juni.

146. Ripicola Kr. — Lithocharis ripicola Kraatz, Stett. Entom. Zeit. XV. p. 126; Ins. Deutschl. II. p. 715. Medon ripicola Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 206. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Medon (Lithocharis Lacord.) ripicola Kr.

Et Par Stykker ere tagne paa Boto paa Falster (Benzon og Schiødte). Om Tiden findes intet angivet.

147. Lætus Thoms. — Medon lætus Thomson, Skand. Coleopt. IX. p. 186. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Medon (Hypomedon) propinquus Bris.

Meget sjelden og stedegen; hidtil vides den kun at være taget paa Falster, hvor Koch har taget en lille Række ved Riserup; fra samme Ø, men uden nærmere Bestemmelse, fandtes et Exemplar paa Museet. Findetid har været Marts og April.

148. Melanocephalus Fabr. — Pæderus melanocephalus Fabricius, Entom. Syst. I. II. p. 538. Lithocharis melanocephalus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 614; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 718. Medon melanocephalus Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 207. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Medon (Hypomedon) bicolor Oliv.

Temmelig sjelden, ikke meget udbredt; den holder sig meest til aaben, tør Bund og er hidtil kun fundet paa Sjælland med Smaaoerne; paa Amagers Østkyst er den taget i størst Antal (Forf.). Den angives som fundet i Marts til Mai og atter i September, hyppigst i April.

149. Obsoletus Nordm. — Lathrobium obsoletum Nordmann, Symb. Mon. Staphyl. p. 146. — Lithocharis obsoleta Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 623; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 719. Medon obsoletus Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 207. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Medon (Pseudomedon) obsoletus Nordm.

Sjelden og stedegen; den er hidtil kun fundet i eller

ved Kjøbenhavn, saaledes i den gamle Botaniske Have (Lovendal), i Svanemosegaards Have, i en Drivbænk, ved Ladegaardsaaen og endelig ved Sundet (Schiødte). Findetid i April og Juni.

Scopæus Er. Gen. Spec. Staphyl. p. 604 (1840).

150. Lævigatus Gyll. — Pæderus lævigatus Gyllenhall, Ins. Sv. IV. p. 483. Scopæus lævigatus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 605; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 705; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 208. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Scopæus lævigatus Gyll.

Meget sjelden; jeg har kun seet tre Stykker, af hvilke det ene var taget paa Klipperne mellem Sandvig og Allinge (Schiødte), det andet ved Jyderup, hos Form. rufa (Koch), og det tredie i Lysemose, paa Lolland (Schlick). Det første Stykke var taget i September, de to andre i Mai.

151. Cognatus Muls. et Rey. — Scopæus cognatus Mulsant et Rey, Opusc. Entom. VI. p. 68; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 707. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Scopæus (Polyodontus) cognatus Rey. — Hannen af denne Art er let kjendelig ved Formen af syvende Bugskinne.

Jeg har seet fire Stykker, deraf de tre Hanner, alle tagne af Prof. Schiødte, Svanemosegaard, i en Drivbænk og ved Sundet, d. 24. Juni.

152. Minutus Er. — Scopæus minutus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 606; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 708; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 208. ?Scopæus pusillus Kiesenwetter, Entom. Zeit. p. 309. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Scopæus (Polyodontus) sulcicollis Steph.

Der er hidtil kun fundet to Stykker i Nærheden af Kjøbenhavn, nær Springforbi (Schiødte), uden nærmere Tidsbestemmelse.

153. Minimus Er. — Lathrobium minimum

Erichson, Käf. Mark-Brand. I. p. 511. Scopæus minimus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 607; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 709. — Catal. Coleopt. har den ikke.

Meget sjelden og stedegen; den er kun fundet i det sydlige Sjælland (Nyraad, i en Gruusgrav, d. 29. Sept. 88, Schlick) og paa Lolland (Bremervold, sigtet paa Digerne, d. 16. Sept. 1888, 5 Stykker, Jacobsen og Engelhart).

Sunius Steph. Ill. Brit. Entom. V. p. 275 (1832).

154. Filiformis Latr. — Pæderus filiformis Latreille, Gen. Crust. Ins. I. p. 293. Sunius filiformis Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 638; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 721; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 209. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Sunius filiformis Latr.

Temmelig almindelig og udbredt; den forekommer saavel i Skove som paa aaben Bund og er fundet i de fleste Egne af Landet. Findetiden angives til April til Juni og atter til September, i hvilken sidstnævnte Maaned den uden Sammenligning er taget hyppigst.

155. Pulchellus Heer. — Sunius pulchellus Heer, Faun. Coleopt. Helv. I. p. 230; Sahlberg, Enum. Coleopt. brachel. Fenn. p. 46. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Sunius pulchellus Heer.

Sjelden eller meget sjelden og stedegen; den er hidtil kun taget i eller ved Kjobenhavn, saaledes i gamle Botaniske Have (Lovendal), i Rosendals Have (Schiodte) og i Dyrehaven, en lille Række (Koch). Findetiden angives til April til Juni og atter til August og September.

156. Angustatus Payk. – Staphylinus angustatus Paykull, Mon. Staphyl. Sv. p. 36. Sunius angustatus Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 640; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 723; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 209. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Sunius angustatus Payk. — Den forekommer ikke sjeldent heelt rodgul.

Almindelig og udbredt over hele Landet, ikke sjeldent i større Antal; den holder sig fortrinsviis til Skove. Den træffes allerede tidligt om Foraaret i Februar og Marts, dog hyppigst i April og derefter i Mai. Om Efteraaret er den fundet i August og September.

157. Neglectus Märk. — Sunius neglectus Märkel, Germ. Zeitschr. Entom. V. p. 239; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 722; Sahlberg, Enum. Coleopt. brach. Fenn. p. 45. Catal. Coleopt. Eur. ed. III. — Sunius neglectus Märkel.

Jeg har kun seet et enkelt Stykke af denne Art, taget for mangé Aar siden i Bøllemosen i Mai Maaned (Schiodte); Jorgensen opgiver den som taget ved Soborg i Nordsjælland, i August.

158. Intermedius Er. — Sunius intermedius Erichson, Käf. Mark-Brand. I. p. 524; Gen. Spec. Staphyl. p. 640; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 722; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 209; IX. p. 188. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Sunius immaculatus Steph.

Ikke almindelig, hidtil kun fundet paa Øerne, den holder sig fortrinsviis til Skove og Haver og kan her undertiden tages i Mængde. Findetid April til October, kun ikke midt om Sommeren.

Pæderus Fabr. Syst. Entom. p. 268 (1775).

159. Littoralis Grav. — Pæderus littoralis Gravenhorst, Coleopt. Micropt. Brunsv. p. 61; Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 650; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 726; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 196. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Pæderus gregarius Scop.

Ikke almindelig; den forekommer ved Sø- og Aabredder, navnlig paa Bornholm, det sydlige Sjælland og Smaaoerne samt paa Fyen; i Slesvig er den taget ved Flensborg (Johansen). Findetid Marts til Mai og atter August til September.

160. Riparius Linn. — Staphylinus riparius Linné,

Faun. Sv. ed. II. Nr. 846. Pæderus riparius Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 653; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 727; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 196. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Pæderus riparius L.

Almindelig og udbredt; den forekommer ved Bredden af Moser, Soer og Aaer, ofte i stort Antal. Findetiden er navnlig om Foraaret i April, og om Sommeren i Juli og August.

161. Fuscipes Curt. — Pæderus fuscipes Curtis, Brit. Entom. III. t. 108. Pæderus longipennis Grav. Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 651; Kraatz, Ins. Deutschl. II. p. 728; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 196; IX. p. 181. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Pæderus fuscipes Curt.

Sjelden og lidet udbredt, men træffes undertiden i Antal, oftest sammen med P. littoralis. Findetid angives til April til Juni og September.

162. Ruficollis Fabr. — Pæderus ruficollis Fabricius, Spec. Ins. I. p. 339; Erichson, Gen. Spec. Staphyl. p. 662; Kraatz, Ins. Deutchl. II. p. 731; Thomson, Skand. Coleopt. II. p. 197. — Catal. Coleopt. Eur. ed. III. Pæderus (Pæderidus) ruficollis F.

Meget stedegen; paa Sjælland er den kun taget paa de sandede Bredder af Tiis So (Schiodte og Schlick) og af Tjustrup So, nær Frederikskilde (Forf.), men paa begge Steder i talrige Skarer lobende om i Solskinnet; paa Lolland er den taget ved Maribo So (Schlick) og paa Bornholm, ved Ro (Schlick). Som Findetid angives Mai til Juli og September.

Bidrag til

Danske Insekters Biologi.

Af

Herm. Borries.

Diptera. I.

1. Asphondylia sarothamni Loew.

For nogle Aar siden bemærkede jeg, at der om Efteraaret paa Gyvelbuskene (Sarothamnus scoparius L.) fandtes en Opsvulmning ved Grunden af Bælgene. Den var hul indvendig og tom. I Literaturen omtales blandt andre formentlige Bille-Galler ogsaa en Galle paa Gyvel, der skal hidrøre fra en Apion-Art, og jeg formodede da, at den fundne Opsvulmning skyldtes en saadan. Det har nu vist sig, at flere Slags Galler med Urette ere tillagte Apion-Arter, men paa den anden Side er det lige saa sikkert, at der forekommer virkelig galledannende Arter af denne Slægt, saaledes Apion minimum, hvis Galler ere hyppige her i Landet paa Bladstilkene af Populus tremula L., og Apion ulicicola Perris (Ann. Soc. ent. France. Sér. I. tome IX. 1840 p. 89), hvis Galle i Frankrig er fundet paa Grenene af den med Gyvelen nær beslægtede Ulex nanus L. Helt usandsynligt var det altsaa ikke, at den af mig fundne Galle

virkelig kunde skyldes en Apion-Art, og jeg besluttede derfor i Fremtiden at passe paa dens Udvikling.

Det paafolgende Foraar undersogte jeg atter Gyvelbuskene og fandt nogle usædvanlig store Knopper i Bladhjornerne. Ved at aabnes viste de sig hule indvendig; i hver af dem laa en Larve, som tydeligt nok tilhorte en Galmyg, der efter Literaturen at domme, maatte være Larven til Asphondylia sarothamni Loew. Da jeg sogte efter hos Brischke: »Die Pflanzen-Deformationen in Danzigs Umgebung« (i Nat. Ges. Danzig. 5. B. p. 186), hvor man kunde vente at finde de nyeste og paalideligste Oplysninger, fandt jeg folgende:

Sarothamnus scoparius:

1. Grüne, spitze Knospengallen in den Blattwinkeln von Apion sp?

2. Anschwellungen der jungen Hülsen von Asphondylia sarothamni H. Lw.

Som man heraf kan se, har Brischke ikke selv klækket Knopgallen, og da der i Literaturen angives en Galle af en Apion sp. paa Gyvel, har han formodentlig tænkt sig, at Knopgallen kunde tilhore denne. Imidlertid viste det sig ved min Klækning, at saavel Knopgallen som Bælggallen tilhore Asphondylia sarothamni, men rigtignok to forskjellige Generationer: Knopgallen tilhorer Foraarsgenerationen, Bælggallen Sommergenerationen. Saa vidt jeg ved, har man hidtil ikke kjendt nogen Galmygart, som dannede to Slags Galler. Fra hvem den, uden Tvivl fejlagtige Angivelse om Apion-Gallen paa Gyvel oprindelig stammer, er mig ubekjendt, men maaske beror den paa en Fejltagelse, som kan finde sin Forklaring deri, at Larverne af Apion fuscirostre Fabr. leve i Gyvelens Fro, og at man derfor i September Maaned kan finde denne Bille i Gyvelens Bælge, paa samme Tid som den her omtalte Galle, der

paafaldende ligner de tykkere Steder af Bælgen, hvor Frøene ligge.

Asphondylia'en har saaledes to Generationer om Aaret, og hver af disse har sin ejendommelige Galle, der i Overensstemmelse med Aarstiden, dannes i hver sit Planteorgan.

Knopgallen er gron og ligner i det hele en stor Knop. Den findes kun i de ovre Bladhjorner paa fjorgamle Grene. Ved at folge dens Udvikling i flere Aar har jeg set, at det er en omdannet Blomsterknop. (Den svarer derfor morfologisk ikke til de »Knopgaller« [Knospengallen], som Cynipiderne danne paa Egen, thi disse opstaa af en ægte, vegetativ Knop). Det er Bægeret, der danner Knopgallen, medens Kron-, Stov- og Frugt-Bladene i det indre forsvinde, d. v. s. ikke komme til Udvikling paa Grund af Galmyglarvens Virksomhed, der falder paa den Tid af Foraaret, da Knopperne begynde at voxe. Bægeret kommer slet ikke til at aabne sig, men i Reglen kan man udvendig se den Fure, hvorefter det vilde spalte sig. Naar Gyvelblomsterne ere ved at bryde, sidst i Maj, ere Knopgallerne færdige med deres Udvikling og indeholde allerede Pupper af Galmyggen. Disse hvile kun faa Dage, og derfor kommer Foraarsgenerationen allerede frem omkring den 1ste Juni, netop i Gyvelens bedste Blomstringstid. Puppen bryder sig en Udgang foroven paa Siden af Knopgallen, og den bortflyvende Galmyg efterlader Puppehylstret siddende fast i den snevre Aabning. Kort efter visner Gallen og bliver sort. Det er ikke lykkedes mig at se, hvorledes Puppen bærer sig ad med at bryde Hul i Gallens Væg. I Lobet af nogle Dage aflægge Hunnerne af denne Generation deres Æg i Blomsternes Bund, i Grunden af Frugtknuden. Det foregaar først efter Blomsternes Bestovning (ved Honningbien), hvorved »Kjolen« trykkes

ned, og Griflen ruller sig ind, saa at Adgangen til Blomstens Indre bliver fri for den meget spinkle Galmyg.

Bælggallen viser sig altid i langt større Antal og er saavel i det hele taget, som ogsaa af denne Grund, langt mere iojnefaldende end Knopgallen. Den sidder som en — indvendig hul — Opsvulmning i Grunddelen af Bælgen, hvor der ingen Frø findes. Indvendig ere begge Slags Galler ens, ligesom graalig-laadne, saa at man skulde tro, at det hidrørte fra et Filt af Skimmeltraade. Hvorfra denne Beklædning virkelig stammer, kan jeg ikke oplyse, da jeg kun har undersøgt den makroskopisk. Sommergenerationen flyver i Begyndelsen af Juli og aflægger sine Æg i de allerede dannede Blomsterknopper for det følgende Aar. Jeg formoder, at Æggene overvintre i disse.

Som vi have set, nedsænker Galmyggens Hun sine Æg i vedkommende Planteorgan, Blomsterknoppen eller Frugtknuden, forinden dette begynder sin egentlige Udvikling, den raske Vækst. Der er heri en Overensstemmelse med Galhvepsene, idet ogsaa her Larvens Udvikling foregaar samtidig med Gallens Vækst, medens Gallen hos Bladhvepsene er fuldt uddannet, forinden Larven udklækkes af Ægget. Hos Bladhvepsene skyldes Gallens Dannelse altsaa udelukkende Moderdyret (ved en i Saaret indbragt Vædske?), og Larven finder Plantevævet færdigdannet; hos Galhvepsene og denne Galmyg begynder Gallens Dannelse først, naar Larven udklækkes — ofte flere Maaneder efter Æggets Anbringelse — og dens fortsatte Vækst er afhængig af Larvens videre Udvikling. Forskjellen mellem Galhvepsene og Galmyggen synes nærmest at ligge deri, at Galmyglarven kun frembringer Deformiteter, men ingen stærk Nydannelse. I denne Forbindelse tror jeg at burde omtale nogle meget smaa, mangelfulde Blomster, som jeg et Foraar fandt i betydeligt Antal i de øvre Bladhjorner paa Gyvelen der,

hvor ellers Knopgallerne træffes. Disse Blomster vare næsten symmetriske, Blosterets Blade vare meget korte, alle lige lange, gronne og gronlig-gule; der var indtil 10 Støvblade, med store Støvknapper, i hver Blomst, men Frugtbladet var ufuldkomment udviklet og manglede Arret i Spidsen. Jeg antog forst, at her forelaa et Tilfælde af Dannelse af kleistogame Blomster, hvis Forekomst, som afhængig af ydre Forhold, er meget ubestemt efter Tid og Sted. Der er imidlertid ikke kjendt kleistogame Blomster hos Gyvelen, og da de her omtalte Blomster vare mere eller mindre aabne, og der fandtes enkelte, der ligesom dannede en Overgang til Knopgallen i Bægerets Form, maa jeg antage, at deres Fremkomst skyldes den her omtalte Galmyg, maaske derved, at Galmyglarven tidlig i Foraaret er blevet dræbt f. Ex. af Kulden, forend den har kunnet ødelægge Blomsterdelene.

Jeg gaar nu over til at omtale de Snyltere, der træffes i et saa stort Antal af Asphondylia'ens Galler. Medens Brischke angiver at have klækket folgende 5 Arter (af Bælggallen):

Eurytoma dentata
Entedon flavomaculatus
» seminarius
Pteromalus puparum
» mesonotus

har jeg kun faaet 2 Arter af begge Slags Galler. (Hvis Brischke har indsamlet Bælgene hele, hidrore maaske nogle af Snylterne fra Apion-Larver i Froene). Den ene, større, er en Tetrastichus-Art (sort), den anden, mindre, er Entedon flavomaculatus. Begge have de to Generationer, ligesom deres Vært, men overvintre sikkert som Imagines, for at kunne lægge Æg i Knopgallen om Foraaret. Disse smaa Metalhvepse (Pteromalider) ligge temmelig længe som Puppe og findes derfor endnu i Gallerne (navnlig Bælggallen), længe efter at

Værten er gaaet ud. Af Snylte-Larvernes Levevis inde i Gallen kan jeg meddele nogle Træk, som synes ikke uden Interesse.

Tetrastichus-Ægget ses fæstet paa Rygsiden af Galmyglarvens 3dje sidste Kropring, og naar Larven bliver udklækket af Ægget, bliver den liggende paa Ryggen af Værtlarven og udsuger den. Tetrastichus-Larven er altsaa ligesom f. Ex. Torymus-Larven Ektoparasit, og i sit Ydre minder den i høj Grad om denne: den har den samme Række Rygvorter (for Bevægelsens Skyld inde i Gallen) og en lignende Besætning af lange Borstehaar. (De nævnte Rygvorter sidde mellem Ringene, ikke som hos andre Hymenopter-Larver paa selve Ringene; vi kunne betegne denne Larveform som »Torymus-Typen«) Der findes aldrig mere end én Tetrastichus-Larve i hver Galle.

Entedon flavomaculatus. Ægget har jeg ikke set, rimeligvis fordi det lægges ind i Galmyglarven. At Larven er Entoparasit, kan der ingen Tvivl være om; jeg har da heller ingensinde fundet den samtidig med Galmyglarven, men kun efter at denne var fortæret, liggende frit i Gallen. Hele Larvens Form, Bevægelsesmaade og Mundparti tyder paa Entoparasitismen. Kroppen er trind, uden tydelig Modsætning mellem Ryg og Bug; den er bredere fortil og bliver jævnt smallere bagtil, indtil den spidse Bagkropsende, og ikke ulig en Taarnsnegls Skal (Turritella). I hver Galle findes saa godt som altid flere end 1 Entedon-Larve, sædvanlig 4—5, ofte indtil 10 Stykker. Da baade Tetrastichus- og Entedon-Larven snylter paa første Haand paa eller i Galmyglarven, træffes de altid i forskjellige Galler; kun en eneste Gang har jeg fundet 2 smaa Entedon-Larver i en Galle sammen med en Tetrastichus-Larve. Man kunde ved et saadant Fund let ledes til at tro, at de førstnævnte snyltede paa den sidstnævnte, men dette er ikke

Tilfældet. Forklaringen er den, at Entedon-Larverne have udviklet sig inde i den samme Larve, som Tetrastichus-Larven sugede udvendig paa; denne Larve har altsaa paa en Gang været plaget udvendig og indvendig af disse Parasiter. Samtidig med, at Antallet af Entedon-Larven i en Galle stiger, bliver de enkelte Larver mindre. Findes der kun 1 Larve, da er den ret anselig; findes der flere, da ere de af forskjellig Storrelse, og naar der, hvad der ofte er Tilfældet i Bælggallen, findes 9—10 Larver sammen, da er Storsteparten af dem meget smaa, alt for smaa til at kunne udvikle sig videre. Da jeg, til Trods for denne ringe Storrelse, paa et senere Tidspunkt altid fandt veludviklede Pupper, troede jeg at maatte antage, at de aad hverandre. Denne Forklaring maatte senere forkastes af Mangel paa Beviser, og jeg kom ved gjentagen Undersogelse til et ganske andet og uventet Resultat. Det var mig allerede for flere Aar siden paafaldende, skjondt jeg dengang ingen bestemt Forestilling forbandt dermed, at de Gyvelbælge, paa hvilke der fandtes Galler med Snyltelarver i, holdt sig meget længere gronne end de ovrige. Da Bælgene, idet de modnedes, hurtig bleve sorte, var det meget iojnefaldende. Navnlig bevarede den inderste Del af Bælgen, nemlig Gallen og dens nærmeste Omgivelser, sig frisk, gron og saftig, selv efter at den yderste Del var bleven sort, og Buskenes ovrige Bælge allerede havde udsaaet deres Frø. I disse Bælge fandtes ofte endnu i Slutningen af August Entedon-Larver, og Gallens Vægge manglede her den tidligere omtalte filtagtige Beklædning. I Stedet derfor vare Væggene frisk gronne, og Gallens Rum var usædvanlig stort, ved at Væggene, hyppigst i den ene Ende, vare uddybede med smaa Udhulinger ind i det endnu friske, saftige Kjod. Disse Fordybninger frembragtes af Entedon-Larverne, som fandtes liggende med Hovederne ind i dem. Saaledes er jeg

bleven overbevist om, at Entedon-Larverne i Slutningen af deres Liv tage tiltakke med Plantesaft, eller med andre Ord, at disse Entoparasiter ende som phytophage. De leve omtrent en Maaned i Bælggallen (undertiden helt ind i September Maaned) og frembringe ved deres Sugen en Safttilstrømning, der, foruden at holde Bælgen længere grøn og frisk, bevirker, at de selv voxe betydeligt. Deraf kom det altsaa, at jeg kunde finde indtil 10 veludviklede Pupper i en enkelt Galle, som de næsten helt udfyldte, medens Galmyglarven næppe kunde afgive Næring for Halvpartens fulde Udvikling.

Dette Ernæringsforhold er ret ejendommeligt, men dog næppe enestaaende, idetmindste har jeg fundet en analog Iagttagelse af Giraud. Denne beskrev i »Verh. zool.-bot. Ges. zu Wien«, 1863, p. 1291—92, tab. XXII., en Pimpla graminellæ n. sp., som lever i en Galle paa Triticum repens, der er dannet af dens Vært, Ochtiphila polystigma Mg. (?). Denne Larve dør meget tidlig, og den lille Pimplalarve æder da, efter Girauds Mening, Plantevæv [?] af Gallens Indre for at kunne naa sin fulde Udvikling. Der skal oftere være iagttaget »Phytophager« blandt en anden Gruppe af Metalhvepsene, nemlig Eurytominerne; men hvorvidt det i disse Tilfælde forholder sig ligesom hos Entodon (hvad der vel er det rimeligste), at de leve den første Tid som Snyltere, berettes der intet om. Eurytominerne ere vistnok ogsaa alle »Galleboere«.

ENTOMOLOGISKE MEDDELELSER

UDGIVNE AF

ENTOMOLOGISK FORENING

VED

FR. MEINERT.

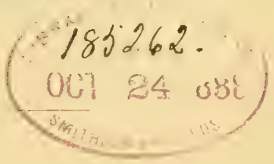

FØRSTE BIND. FØRSTE HEFTE.

KJØBENHAVN.

H. HAGERUPS BOGHANDEL.

TRIERS BOGTRYKKERI (H. J. SCHOU.)

1887.

ENTOMOLOGISKE MEDDELELSER

UDGIVNE AF

ENTOMOLOGISK FORENING

VED

FR. MEINERT.

185262.
OCT 24 1888

FØRSTE BIND. ANDET HEFTE.

KJØBENHAVN.
H. HAGERUPS BOGHANDEL.
TRIERS BOGTRYKKERI (H. J. SCHOU.)
1887.

ENTOMOLOGISKE MEDDELELSER

UDGIVNE AF

ENTOMOLOGISK FORENING

VED

FR. MEINERT.

185262.
OCT 24 1888
SMITHS

FØRSTE BIND. TREDIE HEFTE.

MED EN FIGUR I TEXTEN OG EN TAVLE.

KJØBENHAVN.
H. HAGERUPS BOGHANDEL.
TRIERS BOGTRYKKERI (H. J. SCHOU.)
1888.

ENTOMOLOGISKE MEDDELELSER

UDGIVNE AF

ENTOMOLOGISK FORENING

VED

FR. MEINERT.

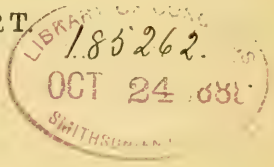

FØRSTE BIND. FJERDE HEFTE.

KJØBENHAVN.
H. HAGERUPS BOGHANDEL.
TRIERS BOGTRYKKERI (H. J. SCHOU.)
1888.

ENTOMOLOGISKE MEDDELELSER

UDGIVNE AF

ENTOMOLOGISK FORENING

VED

FR. MEINERT.

185262.
OCT 24 1888

FØRSTE BIND. FEMTE HEFTE.

KJØBENHAVN.
H. HAGERUPS BOGHANDEL.
TRIERS BOGTRYKKERI (H. J. SCHOU.)
1888.

ENTOMOLOGISKE MEDDELELSER

UDGIVNE AF

ENTOMOLOGISK FORENING

VED

FR. MEINERT.

LIBRARY OF CONGRESS
192939
JUN 12

FØRSTE BIND. SJETTE HEFTE.

KJØBENHAVN.
H. HAGERUPS BOGHANDEL.
TRIERS BOGTRYKKERI (H. J. SCHOU.)
1888.